

وتی: له بهرته وهی ئه مېرۆ هه موو شوینه بازرگانیه کان و کرێکارانی بابل دهستیان له کار هه لگرتوه، چونکه ئه ستیره ناسه کان ده لێن ئه مېرۆ کارکردن و له مال ده رجوون شوومه، چونکه هه وته مین رۆژی هه فته به.

من به سه ر سوپرمانه وه و تم: هه فته چیهه!؟

به نده کهم وتی: ئه و کاته ی تو رۆیشتی بۆ بورجی (مهردوک)، که له گه ل پزیشکه کان گه فگوگۆ بکه ی، له کاتی قسه کردنم له گه ل خزمه تکاری میوانخانه که دا، تیگه یستم که لیتره مانگیان کردوه به چوار به شه وه و به هه ر به شیک ده لێن هه فته و ئه و هه فته به هه وت رۆژه و شه ش رۆژیان به کاره وه خه ریک ده بن و رۆژی هه وته م ده ست له کار هه لده گرن. چونکه ئه ستیره ناسه کان که له گه ل خواجه کان و ئه ستیره کان په یوه ندییان هه یه وته ی خواجه کان ده گێر نه وه، که کارکردن له رۆژی هه وته مدا شووم و نه هاتییه و نابێ له م رۆژه دا له مال بچیه ته ده ره وه و بۆ بازا ر بړۆی و خزم و دۆست له مال ه کانیا ندا به سه ر بکه یته وه.

من له دوای که مێک بێر کردنه وه و تم: راست ده که یته، چونکه مادام لیتره کارکردن و له مال ده رجوونی رۆژی هه وته م مه ترسییه هه یه، ئیمه ش له به رته وه ی بیانی، ده بی په یه وه ی له و ری و ره سمه ی ئیره بکه ین. چونکه بی گومان خواجه کانی بابل ره چاوی هۆکار و به رژه وه ندییه کان ده که ن، که ده لێن کارکردن له رۆژی هه وته م زیان به خشه و ئیمه ئه گه ر ئه مېرۆ بچینه لای پاشا گرفتاری نه هاهه ته ی ده بی نه وه.

له به رته وه به نیردرا وه که ی پاشام گوت: پیم سه یه که تو چون له م رۆژی هه وته مه دا بانگه یشتی ئیمه ده که ی بۆ کۆشک و ته لاری پاشا؟ له گه ل ئه وه شدا که ده زانی ئه مېرۆ رۆژی کارکردن نییه. بړۆ و له لایه ن منه وه به پاشا بلتی که سه یه نیی دیمه لای، به مه رجی که ژا وه یه کم بۆ بنیتریت که سواری بیم، چونکه من پیاویکی که م نیم و شایانی ئه وه م که به ریزه وه پیتشوا زیم لی بکریت.

چاوپیکه وتن له گه ل پاشای بابل

کاتی که له ولاتی (میتانی) بووم ناویانگی من گه یشتبووه بابل و له ویدا به پاشاشیان راگه یانده بو و دوای جیگه ی بوونم له میوانخانه که ی بابل و گه فگوگۆ کردن له گه ل پزیشکه کانی بورجی (مهردوک) رۆژیک له لایه ن پاشای بابه وه پیاویک به شوین مندا هات و وتی: پاشا بانگه یشتی جه نابتی کردوه.

(کاپتا) که بیستی له لایه ن پاشا وه بانگ کراوم، ترسا و وتی: مه رۆ چونکه رۆیشتن بۆلای پاشا مه ترسییه هه یه.

وتم: بۆچی؟

(کاپتا) وتی: ئه م پاشایه خۆ فیرعه ونی ئیمه نییه و ئیمه نایناسین و نازانین خوای ئه و چون بێرده کاته وه و چیه یی ته لقین کردوه، له وه یه دوای بینینی تو ئه مر بکات بتکوژن.

وتم: (کاپتا) من پزیشکم و کاریکی وام نه کردوه که شایانی کوشتن بم و، پاشای بابل بکوژی.

(کاپتا) وتی: ئه گه ر ده ته وی بچیه ته لای، منیش به بوته وه ی ئه گه ر تو ی کوشت منیش له گه ل تو دا بکوژیم، چونکه دوای مردنی تو، ژیان بۆ پیاویکی وه ک من، که به نده یه کی پیرم بی بایه خه دریزه ی نابیت و مردنم باشتره. هه ره وه ئه گه ر ده ته وی بړۆ بۆلای پاشا فه رمان ده که ژا وه یه کت بۆ به یتن که به ریزه وه به ره و (ده رباری)⁽¹⁾ پاشا بړۆی، چونکه پزیشکیکی میسری که خوتندنی له خانه ی ژیان ته واو کرد بی پیاویکی گه وه ره یه و شایانی ئه وه یه که به ریزه وه پیتشوازی لی بکرۆ و سییه مییش ئه وه یه که ئه مېرۆ مه چۆره لای پاشا.

پیاوه که رویش و روژی دوايي بينيم به که ژاوهيه کی بچووک له و که ژاوانه ی مامه له چييه کان بۆ خستنه رووی کهل و په له کانیان ده بیبهن بۆ کۆشک هاته وه و ویستی من سواری ئه وه بکات. (کاپتا) کاتی که ئه وه ی بینی تووره بو و وتی: من له خوی (مهردوک) داواکارم به قامچییه که ی خۆی که له دوو پیشکی گه و ره دروست کراوه، ئیوه دارکاری بکات... ئیوه چون ههستتان به وه نه کردوو که گه و ره که ی من پیاویک نییه که سواری ئه م که ژاوه بچووکه بییت... زوو لیته دووری بخه نه وه، بۆ ئه وه ی چرو چاوتان نه بینم.

ئهو به ندانه ی که ژاوه که یان هینابوو له م قسه یه سه ریان سوپما و، ئهو خه لکانه ی که له به رده م میوانخانه که دا کۆبوونه وه، به پینکه نینه وه به (کاپتا) یان وت: ئیمه ده مانه ویت ئه م گه و ره یه ی تو ببینین و بزاین بۆ ئه م که ژاوه یه بۆ ئهو بچووکه ؟

(کاپتا) له خاوه ن میوانخانه که که ژاوه یه کی گه و ره ی بۆ رویشتن بۆ کۆشک به کری گرت، که چل به نده هه لیان ده گرت و من له میوانخانه که هاتمه خواره وه. کاتی خه لکی میان به جل و به رگی میسری و ملوانکه ی زیروه یه بینی، بیته نگ بوون و ده ستیان له گالته پین کردن هه لگرت، چونکه زانیان پیاویکی بیانی به ره و کۆشکی پاشا ده ورات که له ولاته که ی خۆیدا بی بایه خ نییه.

به کییک له به نده کانی میوانخانه که له دواوه ی که ژاوه که ده هات و شتومه کی پیشکی منی هه لگرتبوو که له سندوو قیکی بچووکدا بوو و، (کاپتا) ش له پی شه وه ی که ژاوه که دا به سواری گویدرێژ ده رویشتن. ئیمه به م شکۆمه ندیی هه وه گه یشتینه کۆشکی پاشایه تی و هه ندی له دانیشتیوانی شاریش نزیک و دوور دوا ی ئیمه که وتبوون. له ویدا له که ژاوه که هاتمه خواره وه و بینیم هه ندی پاسه وان له به رده م کۆشکدا وه ستاون و قه لغانه سپی و زه رده کانیان به یه که وه نووساندبوو، به جوړیک که له قه لغانه کان دیواریک دروست بیوو و کاتی میان بینی قه لغانه کانیان لیک جیا کرده وه و ریگیان دا من به ناوه راستیاندا تی په ریم و

بۆ ناو کۆشک بچم.

له و ی پیاویکی پیر لیم نزیک بووه وه، که ده مو چاوه تاشراوه که ی نیشانی ده دا له زاناکانه و گواره ی زه ردی له گو ی کردبوو و لۆچ که وتبووه ده مو چاوی و وتی: من له م هه را و هوریا یه ی له م شاره دا به رپات کردوو ئاگادارم و خاوه نی چوار ولات (پاشای بابل - وه رگیتر) ده پرسیت ئه م پیاوه کییه که هه ر کاتی خۆی مه یلی لی بیت دیته لام و کاتیک که بانگه یشتی ده که م نایه ته لام؟ من وه لامم دایه وه: ئه ی پیاوی به سالآچوو تو کیتیت که له گه ل مندا به م شیوه یه ده وتی؟

وتی: من پزیشکی تایبه تی خاوه ن چوار ولاتم و له بابلدا ریز و ناو بانگیکی زۆرم هه یه، به لام تو کیتیت که به ته ماحی ده ستکه وتنی زیتر به م قه ره باله غیی هه وه هاتوو یته ئیره و کاتی خاوه ن چوار هه ریم بانگه یشتت ده کات نایه یه؟ من هیتتا به ته وای تو ناسم، به لام ئه وه بزانه که ئه گه ر پاشای بابل زیتر و پاره ت بداتی ده بی نیوه ی به دیته من. ئه گه ر نا نا هیلیم تو لیته دا پزیشکی بکه یه ت.

وتم: پیره میرد من هه رگیز له باره ی زیتر و زیو له گه ل ئه و که سانه ی ده روزه ده که ن و حه زیان به پاره یه نادویم و ئه م کاره م به به نده که م سپاردوو. به لام له به ره وه ی ده لیبی پزیشکم و به سالآچوویت، دۆستایه تییه که تم پین باشتره له دوژمنایه تییت و حه زده که م له گه لندا بیمه هاوړی و بوئه وه ی بزانی من بۆ به ده ست هیانی زیتر نه هاتووم و ته نها مه به ستم کۆگردنه وه ی زانسته، هه ردوو بازوو به نده زیتره که ی خۆمت ده ده می.

دوايي بازوو به نده کانم له ده ستم ده ره یناو دام پیتی و ئه و ئه وه نده خۆش حال و حه په سا بوو که ئیتر قسه ی نه کرد و رازی بوو که به نده که شم (کاپتا) له گه لندا بیته لای پاشا.

پاشای بابل ناوی (بورا بورباش) بوو و کاتی چومه لای وام ده زانی

مندالّه، چونکه پیتیان وتبوم کاتی که کرا به پاشا مووی لی نه هاتبوو و ریشی دهستکردی به چه ناگه یه وه نابوو، به لّام روانیم گه نجه و ده رکوت نه وانهی له بارهی نه و زانیارییان به من دابوو له رابردوودا نه ویان بینیه و به جوریک که له ناو خه لکی ئاساییدا روو ددهات، به سه رجوونی ته من له بیرده کریت و نه وان بیرله وه ناکه نه وه که هه موو مندالیک گه وره ده بیت و ده گاته قوناعی گه نجی.

له ته نیشته (بورا بورباش) شیریکی بچووی لیبوو و که ئیمه ی بینی خرّوشا. پیره میترده که ی که دهیوت پزیشکی فیرعه ونم کاتیک که چوینه ژووره وه سورجده ی برد و کاپتای به نده ی منیش چاوی له و کرد، به لّام له و کاته دا جاریکی تریش شیرکه نه راندی و کاپتا به شیوه یه ک ترسا، که له جیگای خوی هه لّبه زییه وه و هاواری کرد.

پاشا له به رزبونه وه و هاواره که ی (کاپتا) که وته پیکه نین و کاپتا وتی: ئەم ئازّه له تووریه لیره به نه دهروه، چونکه من به درتیزی ته منم گیانه وه ری وا ترسناکم نه بینیه و دهنگی ئەم ئازّه له گالیسکه جهنگیه کانی (ته به س) دهچیت که له دوا ی خورئا و ابوون ده گه رینه وه بو سه ربارخانه که یان.

(کاپتا) ئەم قسانه ی به زمانی بابلییه وه دهوت و پاشا نه وه نده پیکه نی که فرمیتسک به چاویدا هاته خواره وه. دوا یی بیرى هاته وه که منی بو چاره سه ری نه خوشیه که ی بانگ کردوو و دهستی خسته سه ر ده مو چاوی و نالاندی، سه یرم کرد ئاوساوییه کی گه وره به دم و چاوییه وه یه و له به ر گه وره بوونی نه و هه لّئاوسانه چاویکی به باشی نه ده بینرا.

پیره میترده که ی بازو به نده که م دابوو پیتی، وتی: ئەمه نه و پزیشکه خویه سه نده میسر ییه به که دوینی ناردت به شوینیدا و نه هات و وتبووی سه ینی دیم و، وا باشته به سه ربارزه کانت بلّی هه ر ئیستا به نه یزه کانی خویان سکی کون بکه ن.

پاشا وتی: من ئیستا نایکوژم، چونکه بو نه وه بانگم کردوو که ئازاره که م ببینی و چه ند شه وه که نه نووستوو و له م ماویه دا جگه له شله منه ی هیچ شتیکم

نه خواردوو.

پیاوه پیره که وه ک یه کیک که که وتبیته گریان وتی: ئە ی خاوه نی چوار ولّات، چه ند روژ له په رستگه ی (مه ردوک) قوربانیمان بو کردی و کراسی سوورمان له به ر کرد و ته پلّمان لیدا و سه مامان کرد که نه و ئازاره ی خراوه ته ناو ده مت بیته دهروه. به لّام تو نه ته یشت ده ست له ده مت بده یین و نه گه ر روخسه تت بداینا یه ده مانتوانی چاره سه رت بکه یین و من له و باوره دانیم که ئە م پیاوه بیانییه بتوانی چاکت بکاته وه.

پاشا رووی کرده من و وتی: تو کیتیت و ئایا ده توانی پیم بلّی ئە م ئازاره ی من له چیه وه دروست بووه؟

وتم: من (سینۆهه) پزیشکی میسری و کوری که رم و، نه گه ر چی هیشتا ده متم نه بینیه، به لّام ده توانم بلّیم که هوی ئازاره که ت نه وه یه که یه کیک له ددانه کانی هارینت جه راحه تی کردوو و ئە م جه راحه ته له بنی ددانه که تدا یه و بوته هوی ئاوسانی و هوی ئاوساوییه که ی روومه تت ئیلتیهاب کردنی ددانه که ته. له به ر نه وه ی که له کاتی خویدا ددانه کانت خاوتین نه کردۆته وه و کاتیک که ره گی ددانه که ت تیکچوو ده رت نه هینا. چونکه نه گه ر ره گی ددان ره ش بووه وه و بوگه نی کرد ده بی ده ر بکریت.

پاشا وتی: من ده مزانی کاتی که ره گی ددان تیکچوو ده بیت ده ری به یینی، به لّام ئازاری ده رکردنی ددان نه وه نده زوره که ناتوانم خومی بو بگرم.

وتم: له میسر دا ددان ده رکردن زور ئازاری نییه و نه گه ر بته وی ده توانم ددانه که ت به بی ئازار ده ره یینم، به لّام ئە مرۆ ناتوانم ده ست له م کاره وه ریده م، چونکه ددانه که ت ئاوساوه و ده بیت له پيشا ئاوساوییه که چاک بکه ینه وه و کیم و جه راحه ته که له بن ددانه که تدا ده ره یینین و دوا ی چه ند روژی ئینجا ددانه که ده ره یینین.

وتی: ئایا ده توانی نه و جه راحه ته له بن ددانه که مدا ده ره یینی؟

وتم: به لئی.. من بو دهرکردنی ناچارم ئاوساوییه که هه لبدرم و ههرچه نده له سه ر شپوهی کاری (ته به س) نه شته ری ده که م که زۆر نازاری نه بیته، به لام ده بی پیت بلیم که کردنه وهی ئاوساوی بو هینانه دهره وهی جه راحه ت که می ژان ده کات. چونکه خوایه کان که دهردیان دروست کردوه، ده سه لاتدارانیان لی ریزه پر نه کردوه و ئه وانیش وه ک خه لکی ئاسایی دوو چاری نازار ده بن.

من به کاپتام وت: خیرا ئاگری بکاته وه، بوئه وهی کیره ده که م له ئاگردا خاوتین بکه مه وهه کاتی که خه ریکی ئاگر کردنه وه بو هندی شه رام له گه ل تریاکدا تیکه ل کرد و دهرخواردی پاشای بابلم دا. کاتی که شه رابه که ی نوشییه وهه که میکی پی چوو، وتی: وا هه ست ده که م ئیتر پیوستیم به تو نییه، چونکه نازارم نه ما.

وتم: ئه م هپوربوونه وهیه کاتییه و پاش که میکی تر ژانه که زیاد ده کات. وتی: ده کری دیسانه وه ئه م دهرمانه م دهرخوارد بدهی بوئه وهی نازاره که ی نه میته؟

وتم: ئه م دهرمانه ی دهرخواردتم دا، ته نها یه ک جار زبانی نییه و ئه گه ر جاری دووه م و سییه م به کاری بینی ده بیته عاده ت و ئه و کاته بو زیندوو مانه وه ت پیوستت به م دهرمانه ده بیته، به بی ئه وهی نازاره که ت که م بکاته وه. ده بهیله ئیستا، که نازاره که ت که م بووه ته وه ئاوساوییه که ی بن ددانت هه لبدرم و چلک و جه راحه ته که ی دهر بکه م.

پاشا به نه شته رگه رییه کی بچوکی ددانی رازی بو و دوا ی ئه وهی کیره ده که م له ئاگردا خاوتین کردو دوا یی ساردم کرده وه، لپی نزیک بوومه وه و سه ریم خسته ژیر باخه لمه وه و ده میم کرده وه. هه رچه نده خواردنی تریاکه که نازاری که م کردبووه وه، به لام دوا ی ئه وهی ئاوساوییه که ی ددانیم هه لدری له بهر نازار هاواری کرد و شیره که ی هه لسا و کلکی راته کاند، به لام په لاماری نه داین.

دوا ی ئه وه پاشا چیی تر نه ینالاند، چونکه نازاره که ی نه ما و دهره یانی

جه راحه ته که ی ناوده می له وکاته دا بووه هوی به به رستتیک بو قسه کردنی. پاش ته واو بوون پاشا وتی: ئه ی پزیشکی میسری، تو پیاویکی گرانبه های، چونکه ئیستا هه ست به نازار ناکه م.

پزیشکه پیره که که له وی وه ستابوو وتی: ئه گه ر تو روخسه تت بدایه ئاوساوییه که ی ده متم هه لبدریبایه وه ک ئه م پیاوه میسرییه ده متوانی جه راحه تی ددانت دهره ییم بوئه وهی نازاره که ی نه میته.

وتم: ئه م پیاوه راست ده کات و ئه گه ر جه نابت دهره تت بدایه تی ئاوساوییه که ی نه شته رگه ری بکر دایه هه مان دهرئه نجامی ده بو، به لام ئه م پیاوه به سالآچوو نه ییده وپرا پی له سه ر داواکارییه که ی دابگری و ددانتی چاره سه ر بکر دایه، چونکه دهرسا جه نابت توو ره بی. ئه گه ر چی پزیشک ده بیته بویر بیت و له توو ره یی نه خو ش، ئه گه ر چی پاشاش بیت نه ترسی و من له ته به س هه رگیز له نه خو شه کان نه ده ترسام.

پاشای بابل که به ته واوه تی له نازاره که ی ئاسووده ببوو وتی: (سینۆهه) ئه گه ر چی تو پیاویکی بی باکی و به له خو رادیتنه وه قسه ده که ی، به لام من چاوپوشی له م ره فتاره ت ده که م چونکه پیاویکی شایسته ی. لیره که س نابیت پاشایه ک له کاتی ناله نالیدا ببینی و به نده که ی تو منی له کاتی نالاندندا بینی، به لام من چاوپوشی له مه ش ده که م. چونکه به نده که ت منی هینایه پیکه نین و بووه هوی رابواردنم. دوا یی رووی له کاپتا کردو وتی: جار یکی تریش هه لبه زه وه و بمهینه وه پیکه نین.

(کاپتا) وتی: من ئه م کاره ناکه م، له به رئه وهی به پیچه وانه ی ئابروومه ندی و که سایه تی پیاویکی به سالآچوو وه ک منه.

پاشا وتی: من ئیستا کاریک ده که م که تو ئابروومه ندی و که سایه تی خوت له بیر بچیت.

دوا یی ئیشاره تیکی بو شیره که ی کرد و شیره که هه لسا و پاشا (کاپتا) ی به

شیره که نیشان داو نازده که سهره زله که ی به لای (کاپتا) وه سووراندو به ههنگای هیواش به رهو (کاپتا) هات. هه رجه نده زیاتر لیتی نزیک ده بووه وه کاپتا زیاتر به رهو دواوه ده چوو. تا نهو کاته ی پشتی به کۆله گه که وه نووساند و لهم کاته دا شیره که ده می کرده وه نه راندی. کاپتا له ترسا کۆله گه که ی گرت و وهک مه میوونی که له میسر به داره کاندا هه لده گه ریت به گورجی و خیراییه وه هه لکشا.

پاشا به شیوه یهک پیده که نی که به رهو پیش و پاش و نه م لاو نه ولا ده چه میوه وه و کاتی پیکه نینه که ی وه ستایه وه وتی: برسیمه و نانم بو بهین. پزیشکه پیره که لهم قسه یه خوشحال بوو چونکه مه یلی سولتان بوو نان خواردن نیشانی ددها که باری ته ندروستی چاک بووه ته وه و دلّی چووه ته سهر خواردن و چهند ساتی دوا ی نه وه خواردن یان بو هیئا.

پاشا له به ره وه ی خه ریکی نان خواردن بوو ئیتر سه رنجی نه دایه کاپتا و شیره که له خوار کۆله گه که وه لاچوو و هاته لای پاشا و کاپتا توانی له کۆله گه که بیته خواره وه و ههنگاو بنیته سهر زهوی.

به پاشام وت: ئیستا تازاری ددانت نه ما، به لام له به ره وه ی ددانه که ت تیکچوو دیسانه وه تووشی ددان ئیشه ده بیته وه و هیچ چاره یه که نیسه جگه له وه ی ددانت ده ریکری و من و اهه ست ده که م توو حه زت به شیرینییه. خواردنی شیرینی زور ددانه کانتی خراب کردوه، چونکه لیتر شیرینی به دوشاوی خورما دروست ده که ن و نه م دوشاوه بو ددان زبانی هه یه. به لام له میسر دا شیرینی به جوړه شه کریک دروست ده که ن که میش دروستی ده کات و نهو شه که زبانی بو ددان نییه.

پاشا وتی: مه گه ر میش ده توانی شه که ر دروست بکات؟

وتم به لّی جوړیک میش له میسر دا هه یه، وهک نهو زه رده و الا نه ی که لیتره به سه ر خورما وه دنیشن و ده یخون. ، به لام که می له وان بچوو کترن و نه م میسه

شه کریکی به تام و شیرین دروست ده کات که زیان به ددانه کان ناگه یه نیت و بو به هیز کردنی له ش سوودمه نده. پاشا وتی: تو سوود له خوشباوه ریبه که ی ئیمه وهرده گری و درومان له گه لّ ده که یه. چونکه زه رده و الا نه ناتوانیت شه که ر دروست بکات. و تم تاخر پیای راستگۆ تووشی نه م جوړه گرفتانه ده بیت و نه گه ر به راستی بدویت، باوه ری پی ناکه ن. چونکه چوون ئیستا تو باوه ر به وه ناکه یه که له میسر میش شه که ر دروست ده کات و نه گه ر منیش به میسر یه کان بلیم که له بابل بالنده یه که هه یه که نافریت و به رده و ام له گه لّ مرؤفدا ده ریت و هه موو روژی هیلکه یه که به قه ده ر هیلکه ی تیمساح ده کات، که س باوه رم پی ناکات و من نه گه ر بتوانم له م مریشکانه ده به مه وه بو میسر بو نه وه ی خه لکی بیبین و دلّی یان که درو ناکه م. پاشا وتی: ئیستا وهره له گه لّ مندا نان بخو...

وتم به مه رچی له گه لّ تدا نان ده خو م که فه رمان بده یه خواردن به ن بو به نده کانی میوانخانه که، که منیان به که ژاوه هیئا وه ته ئیره چونکه ئیستا برسپانه.

پاشا فه رمانی دا نان بده نه به نده کان و شه رابی خورمایان بو به ن، چونکه له بابل شه رابیان له خورما دروست ده کرد.

***

۱- ده ربار: کۆشک و ته لار - ده ربار یه کان: واته خزمان و نزیکانی فیرعون - نه وانه ی که له کۆشکی پاشادا نیشته جین. وهرگپری کوردی

به شی پانز ده هه م

چی رووی دا که پاشا ههستی به نازاری زۆر نه کرد؟

وتم: ئەو دەرمانە ی من کردمە دەمارە که به وه، سیفە تی له ناو بردنی نازاری ههیه و له دەرمانە هه ره باشه کانی میسرە و ئەم دەرمانە له توپکلی رووه کیک دروست ده کریت و تهنه کاهینه کانی میسر ئەم رووه که ده چیتن و کاری دروست کردنی ئەم دەرمانە له توپکلی ئەو گیایه له سه ره ئەوانه و هه رگیز نهیتنی دروست کردنی ئەم دەرمانە به خه لکی ئاسایی نالین. له به ره وه ی ئەم دەرمانە هه موو جو ره دهر دیک له ناو ده بات و ئە گه ر بکه ویتته دهستی خه لکی ئیتر له دهر د ناترسین و ریسای کۆمه ل ده شیتوتین، چونکه کهس له سزا به ده نییه کان ترسی نابیت.

پاشا وتی: هه ز ده که م هه ندی له م دەرمانە م هه بی.

وتم: من هه ندیکت ده ده می به مه رجی جگه له و شیتوازی پیتی ده لیم بو هیج شتیکی تر به کاری نه هیتنی، چونکه ئەم دەرمانە ئە گه ر به پیچه وانه ی رینومایی تایبه تیی خۆی به کاریت وه ک زه هر ده بیتته هو ی له ناو چوون.

پاشا وتی: ئیستا که ددانی منت به بی نازار دهر کرد چ پاداشتیکت له من ده ویت؟

وتم: من پیوستیم به زیر و پاره نییه، چونکه ده توانم له زانسته که ی خۆم زیر و پاره پهیدا بکه م، به لام هه ز ده که م ده سه لاتی تو ببینم و بزانه سوپاکه ت چهنده. بوئه وه ی کاتی که گه ر امه وه بو میسر مه دحی هیز و ده سه لاته که ت بکه م و هه مووان به بیستنی ئەو وه سفانه سه ریان بسورمی. بۆیه داوا ده که م فه رمان بدهیت هیزه کانت به چه شنی رویشتنی سه ربازی خۆپیشاندان بکه ن هه تا بتوانم سه ربازه کان و گالیسکه جهنگییه کانت ببینم.

پاشا داواکارییه که می جیبه جی کرد و من له م بابه ته خو شحال بووم، چونکه ده متوانی توانای سه ربازی پاشای بابل بخه ملینم.

به ره له روژی خۆپیشاندانه سه ربازییه که، به (کاپتا) م وت: سه ربازه کان و

پیشبینی رووداوهکانی ناینده

ئەو کاتە ی ویستم له کو شکی پاشایه تی بی مه ده ره وه پاشا وتی: (سینۆهه) .. ئی مه جه ژنی کمان له پیشه وه یه که جه ژنی پاشای درۆ یینه و له و روژه دا تو ده بی بییت و ئەم جه ژنه بیینی، چونکه دل نیام که له ولاتی میسر دا ئەم جه ژنه نییه.

وتم: زۆر باشه، دیم...

پاشا به پیکه نینه وه وتی: له و روژه دا به نده که ت بازاری گه رم ده بیت.

وتم: بوچی؟

وتی: له به ره وه ی خه لکیکی زۆر ده هینیتته پیکه نین.

له کاتی گه رانه وه م، به نده کانی که ژاوه که که له خو اردن و خو اردنه وه تیر بوون، گو رانییان ده وت و به شان و بالی منیان هه لده دا و خه لکیش که له دوای ئەوانه وه ده رویشتن هه زیان ده کرد وه ک ئەوان گو رانی بلین و مه دحی من بکه ن.

ئەم بابه ته بووه هو ی ناو دهر کردنیکی زۆرم له بابل و خه لکی ده یانگوت: (سینۆهه) پزیشکی میسری پیاویکه، که به نده که ژاوه هه لگه ره که ی خۆی تیر خو اردن ده کات.

به ره وه ی جه ژنی روژی پاشای درۆ یین (که باوه ر ناکه م له بابل یان له هیج ولاتیکی تر هه بیت) ده ست پی بکات (که دوایی باسی ئەم جه ژنه ده که م) له به ره وه ی بریار بوو ددانی پاشای بابل دهر بکه م، (بورابور یاش) بانگی کردم و من پیش هه لکیشانی ددانی هه ندی تریاکم کرده ده ماریه وه و له وانیه بلیم به بی نازار ددانیم دهر کرد. پزیشکه کانی بابل له وئ وه ستا بوون و وایان ده زانی پاشا له به ره نازاری ددانی ده مکوژیت، به لام دوایی به سه ر سامییه وه له منیان پرسى:

گالیسکه کانی پاشا بژمیتریت و بزانتیت که چند سهرباز و گالیسکه له سوپاکه یدا هه به .

(کاپتا) وتی: من ئەم هه موو ژماره به له کوئی بهیتم که به هۆبانه وه سهربازه کانی بابل بژمیتم، چونکه ده لاین ژماره ی سهربازه کانی بابل له ژماره ی ملی بیابان زۆرتره .

وتم: گه وجه .. پیویست ناکات سهربازه کان یه ک به یه ک بژمیتری، چونکه ههر دهسته یه ک له سهربازه کان له دوای هیمایه که وه به پێدا ده پۆن و ئەگه ر تو هیماکان بژمیتری ژماره ی سهربازه کانت ده که ویت .

له روژی خویشاندانه که دا پاشا ریشه ده ستکرده که ی به چه ناگه یه وه ناو من بینیم ته نیا ئەو سهربازانه ی که له بابلدا بوون چه کیان پێ بوو و ئەوانه ی له هه رتیمه کانی تره وه ناگادار کرابوون زۆربه یان نه یزه کانیان پێ نه بوو و چاوه کانیان عه یب دار بوو .

من شه ست جار تیپه پ بوونی شه ست دهسته سهربازی نیشانه دارم ژمارد و تیگه یه شتم که ههر دهسته یه ک لهو سهربازانه شه ست جار شه ست سهرباز بوون . چونکه له بابل ژماره ی شه ست له لایان پیروژ بوو و گالیسکه جهنگیه کانیان شه ست جار شه ست گالیسکه بوو . گالیسکه کانیان به کانه یه کی زۆر سه یر و نوێ دروست کردبوو که ئاسنیان پێ ده وت و له ژیر ههر گالیسکه یه کدا دوو په یکانی ئاسنی گه وه هاتبووه ده ری که له جهنگدا زۆر مه تر سیدار بوو . به لآم من بینیم په یکانه کان ژهنگیان کردبوو و تایه ی هه ندی له گالیسکه کانی له کاتی رویشتندا لی ده بوونه وه .

سهربازه کان به ریزی شه ست که سییه وه ده رویشتن که خویشاندانه که زووتر ته واو بیت و گالیسکه کان به ریزی پانزه گالیسکه ییه وه ده رویشتن . له نیوان سهربازه کانی پاشا ته نها سهربازه کانی پاسه وانی تایه تی پاشا سه رنجراکیش بوون ، به لآم هه ندیکیان ئەوه نده قه له و بوون که نه یانده توانی به ئاسانی ری

بکه ن و به ری رویشتنه که یان ده بووه هۆی رابواردنی بینهران .

کاتی شه و داها ت، پاشا بانگی کردم و وتی: (سینۆهه) ئایا ئەم پۆ سوپای سهربازی منت بینی؟

وتم: بینینی سهربازه کانت ئەم پۆ چاوی منی ره ش کرده وه، چونکه سهربازه کانی تو له له کانی که ناری ده ریا و ئەستیره کانی ئاسمان زیاترن و من دوای بینینی سوپاکه ت تیگه یه شتم که تو به هیترین پاشای سهرباز ویت .

پاشا وتی: (سینۆهه) جی به جی کردنی داواکاریه که ت له سه ر من گران که وت، چونکه له بهر سازکردنی ئەو خویشاندانه ده بی ماوه ی چند روژی هه تا ئەو کاته ی سهربازه کان ده گه رتیه وه هه رتیمه کانی خو بان، خو اردنیان بده می و مه سه رفی خو اردنیان به ئەنده ی سهرانه ی سالیکی یه کی که له هه رتیمه کانم ده بیت . له م چند روژه ی سهربازه کان لیره دان ریسواییه کی گه وه دروست ده بیت، چونکه ده سترتری ده که نه سه ر ژنان و ناتوانین پیشیان لی بگرین و دوای رویشتنیشیان تا ماوه ی یه ک مانگ ریگا و بانه کان نا ئارام ده بیت . له بهر ئەوه ی ئەم سهربازانه تا ده گه رتیه وه ولاتی خو بان له ریگا ههر که سیک بین رووتی ده که نه وه . به لآم له گه ل ئەوه شدا خو شحالم که تو انیم چه کداره کان و ده سه لاته که ی خو مت نیشان بده م . ئیستا پیم بلتی ئایا فیرعه ون کچی هه یه ؟

وتم: کچی فیرعه ونی میسرت بو چییه ؟

وتی: چه زده که م کچی ئەو ببیته ژنی من، ئەگه رچی ئیستا چوارسه د ژنم هه یه ، به لآم هه یچ کامیان کچی پاشای میسر نییه و من زۆر چه زده که م هاوسه رتیم هه بیت که کچی فیرعه ونی میسر بیت .

وتم: (بورابوریا ش) ناگاداره که له و روژه ی جیهان دروست بووه تا وه کو ئیستا به رده وام کچی فیرعه ون ده بیته هاوسه ری برا که ی خو ی و ئەگه ر براشی نه بیت شوو ناکات به لکو ده چیته په رستگه یه ک و ده بیته کاهینه . ئەم قسه یه ی تو ده یکه ی له لای خوایه کانی میسر کوفره ، به لآم له م قسه یه ی تو نا ره نجیم ،

چونکه تۆ خوايه كاني ميسر ناناسي .

پاشا وتى: سىنۆهه ئاگاداربه كه من پريارم داوه كچى فيرعهون بكه مه هاوسهري خۆم و ئه گهر فيرعهون كچه كهى خۆيم نه داتى من سوپا كهى خۆم دههينمه خاكى ئه و و ميسر ويران ده كه م و به زۆر دهست به سه ر كچه كه پيدا ده گرم . وتم: (بورابورباش) فيرعهونى ميسر هيشتا زۆر گه نجه و تازه ژنى هيناوه و كچى نه بووه و گريمان خوايه كاني ميسر ريگايان دا كه كچى فيرعهون شوو به بيانيبه ك بكات، به لّام ئه و كه كچى نه بيت ناتوانى كچت بداتى . كه واته دان به خۆتا بگره تا ده بيته خاوه ن كچ، ئه وسا بير له كچه كهى بكه وه .

پاشا وتى: سىنۆهه من ئه مپۆ كاتيكى زۆر له مه يدان دانيشتم و سه يرى تىپه رينى سه ر يازه كانم كرد و ئىستا ماندوو بوومه و حه ز ده كه م به ره و حه رمه كهى خۆم پۆم و كه مى پشوو بده م و، توش كه پزىشكى و ده توانى بۆ هه موو شوتى بپۆي، له گه لّ مندا و هره كه ژنه كانم بيىنى و له نزبكه وه گفتموگويان له گه لّدا بكه يت و بۆت ده ركه ويت كه زۆر له پاشاكان باشترين كچه كاني خويان ناردۆته بابل بۆئه وهى به ناوى هاوسهري منه وه بيتنه ناو حه رمه كه مه وه و من ئه گهر وتم حه ز ده كه م كچى فيرعهونى ميسر بيىته هاوسه رم ته نها مه به ستم ئه وه بوو كه ده مه ويست له گه لّ فيرعهونى ميسردا ده رگايه كى تازه ي دۆستايه تى بكه مه وه .

وتم: (بورابورباش) منيش به تۆم وت فيرعهونى ميسر كچى نييه كه بيكاته هاوسهري تۆ .

(بورابورباش) وتى: ئىستا تۆ ده توانى له نيوان ئه و ژنانه ي كه له

حه رمه مسه راكه ي مندا خزمه ت ده كه ن به كيكيان به شيويه كى كاتى هه لّ بپزىرى و له گه لّيدا رابوپزى، به لّام ئاگادار به سكى پر نه كه يت چونكه ئه گهر دوو گيان بيت گرفت دروست ده كات و خه لّكى واده زانن به هۆى منه وه سكى پر (دوو گيان) بووه . وتم (بورابورباش) ئه م قسه يه مه كه، چونكه جوان نييه

پياو، ژنى خۆى به شيويه كى كاتى بداته به كى كى تر كه له گه لّيدا كۆببيته وه . (بورابورباش) وتى بۆ چى جوان نييه، ژنه كاني من ئه گهر بزائن كه من ئاماده م ئه وان به شيويه كى كاتى بده مه خه لّكى تر كه له گه لّياندا رابوپزى، زۆر خوشحالّ ده بن، چونكه من به ته نهايى ناتوانم له گه لّ چوارسه د ژندا كۆببمه وه . دوايى له منى پرسى تۆ چه ند ژنت هه يه . وتم من ژنم نييه . ئه و به سه ر سورمانه وه وتى بۆ مه گهر تۆ خواجه (نيره مووك) ي؟ وتم نا . پاشا وتى ئه گهر خواجه نيت ئه ي چون ده توانى به بى ژن ژيان به يته سه ر و خه ريكى پزىشكى بيت . چونكه تا پياو له گه لّ ژندا كۆنه بيىته وه، فكه رو هۆشى له سه ر خۆى نابيت و ناتوانيت خۆى به كار يكه وه خه ريك بكات . ئه گهر ده ته ويت چيژ له ژيان وه ريگريت وه كو من، له گه لّانى جوړاوجۆر ژن به يته، چونكه هه ر به كى كى له م ژنانه به پيى داب و نه ريتى ولّاته كهى خۆى عه شقبازي ده كات و تۆ هه ر جاره و چيژتيكى تايبه تى وه رده گرى .

ئه گهر چى نه مده ويست بچمه ناو حه رمه مسه راكه ي پاشا وه، به لّام ئه و منى له گه لّ خويدا برد و بينيم ژنه كاني ئه و، له گه لّانى جوړاوجۆر بوون و هه موويان گه نج و جوان بوون و هه ر به كه يان جلكى خۆماليى خويانيان له به ر كردبوو . هه نديك له و ژنانه له به ر ئه وه ي تازه له ولّاتانى تره وه به هۆى فروشياره كاني كۆيله وه هاتبوونه ئه وي، نه يانده توانى به زمانى بابلى بدوين، به لّام هه موويان پيى ده كه نين و هه ر ژنيك هه ولى دده ا سه رنجى پاشا بۆ لاي خۆى رابكيشيت .

كاتيك كه بيستيان پاشا ده لّيت حه زده كه م به كى كى له و ژنانه به شيويه كى كاتى بده م به تۆ كه له گه لّيدا به يته سه ر، هه وليان دا سه رنجى من رابكيشن . پاشا به منى وت هه ر كامى كيان حه ز لييه هه لّ بپزىره، به لّام سه ره راى ئه وه ي حه زم له هه موويان بوو نه مده توانى به كيكيان لى هه لّ بپزىم و جگه له وه ش له توورده يى و راگوپزىنى پاشاش ده ترسام چونكه كاتيك كه مرۆف له گه لّ پاشايه كى هه وه سبازدا هه لّ سوكه وت ده كات ده بى وربا بيت چونكه له ناكاودا

بۆیه وتم: من له به‌رئه‌وه‌ی له سه‌فه‌ردام و بۆ فێربوونی زانست هاتووم ژن ناهینم، چونکه خواجه‌کانی ئیمه ده‌لێن کاتیک خه‌ریکی کۆکردنه‌وه و فێربوونی زانستان خۆتان له ژن هینان بپارێزن. ئه‌ی خواجه‌کانی میسر من داوای لێ بردنتان لی ده‌که‌م که ئه‌م درۆیه‌م به‌ده‌م ئیوه‌وه کرد، به‌لام بۆئه‌وه‌ی پاشای بابل پروام پێ بکات، هیچ ریگایه‌کی ترم نه‌بوو.

ژنه‌کانی هه‌رم کاتیک وه‌لامی منیان بیست له سه‌ره‌تادا سه‌ریان سوپما و دوایی که‌وتنه‌ گالته‌کردن و سووکایه‌تی پێ کردن و وتیان: دیاره تۆش وه‌کو نیره مووه‌کانی هه‌رم وایت و ناتوانی له‌گه‌ڵ ژنه‌کاندا رابویری.

پاشاش که وایده‌زانی به پێشکesh کردنی یه‌کیک له ژنه‌کانی خۆی من زۆر خۆش‌حال ده‌کات، دلگران بوو و وتی: ئه‌گه‌ر تۆ منت له‌و ددان ئیشه‌یه‌ رزگار نه‌کردبایه ئیستا فه‌رمانم ده‌دا بتکوژن.

دوایی روخسه‌تم لێ وه‌رگرت و بۆ ئه‌وه‌ی پرۆم. ئه‌و دیسان له‌باره‌ی جه‌ژنی پاشای درۆیین دواو وتی: به‌هار نزیک بووه‌ته‌وه و کاتی جه‌ژنی پاشای درۆیین ئه‌وه‌نده‌ی نه‌ماوه و خۆت بۆ تام و چیتز وه‌رگرتن له‌م جه‌ژنه ئاماده بکه.

له پێش ئه‌وه‌ی له‌ به‌ره‌ی جه‌ژنی پاشای درۆیین بدویم ده‌بێ باه‌تیک بخه‌مه به‌رچاو، که په‌یوه‌ندی به‌ منه‌وه‌یه: رۆژتیکیان بۆ ته‌ماشای شووشه‌ی گه‌وره‌که‌ره‌وه چوومه بورجی (مه‌ردوک)، ئه‌م شووشه‌یه که باوه‌ر ناکه‌م له هیچ جیگایه‌کی جیهاندا هه‌بیت له‌ بابلدا دروست ده‌کرت و شووشه‌یه‌کی ئه‌ستور و زۆر روونه و وه‌ک که‌رته سه‌هۆلیکی دره‌وشاوه و زولا له. به‌لام کاتیک که مرو‌ف له پشت ئه‌م شووشه‌یه‌وه ده‌روانیته ئه‌وه‌نده شته‌کان گه‌وره ده‌بنه‌وه که ده‌بیته هۆی ترسانی بینه‌ره‌که و ئه‌و رۆژه‌ی من بۆ بینینی شووشه‌که رۆیشتم میرووله‌یه‌کیان هیناو من شووشه‌که‌م به‌ده‌سته‌وه گرت و له پشتیه‌وه سه‌یری میرووله‌که‌م کرد و خه‌ریک بوو له ترسا رابکه‌م. چونکه میرووله‌که ئه‌وه‌نده‌گه‌وره ببووه‌وه که له قه‌باره‌دا له

دوای بینینی شووشه‌ گه‌وره‌که‌ره‌وه‌که به‌ره‌و نه‌ومی سه‌ره‌وه‌ی بورجه‌که، که جیگای ئه‌ستیره‌ناسه‌کان بوو رۆیشتم و داوام لێ کردن سه‌یری به‌ختم بکه‌ن. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی من نه‌مده‌زانی له چ رۆژتیک و له کوی له‌ دایک بوومه، ئه‌وان نه‌یانتوانی داها‌تووی من پێشبینی بکه‌ن، به‌لام پێیان وتم تۆ میسری نیت.

وتم: گومانی تێدانییه که من له ناو سه‌به‌ته‌یه‌که‌دا بوومه که به‌سه‌ر رووباری نیله‌وه بووه و، ئه‌و ژنه‌ی منی به‌خێو کرد سه‌به‌ته‌که‌ی له ئاوه‌که گرتبووه‌وه.

ئه‌ستیره‌ناسه‌کان وتیان: ئه‌گه‌رچی تۆیان له‌سه‌ر رووباری نیلدا دۆزیوه‌ته‌وه، به‌لام تۆ نه‌ میسریت و نه‌خه‌لکی ولاتیکی تریشی. هه‌روه‌ها بچیته هه‌ر جیگایه‌کی تری ئه‌م جیهانه به‌ بیانیه‌ک له قه‌له‌م ده‌درییت.

وتم: ئه‌م قه‌سه‌یه‌ ریی تێ ناچیت، چونکه هه‌ر چۆنیک بیت له‌م جیهانه‌دا جیگایه‌ک هه‌یه که من تیایدا له‌ دایک بووبیتم و ئه‌و جیگایه‌ نیشتمانی من بیت و تیایدا بیانی نه‌م.

وتیان: له‌م جیهانه‌دا جیگایه‌ک که تۆی تیدا له‌ دایک بووبیت نییه..

وتم: ئه‌ی من له کوی له‌ دایک بوومه؟

یه‌کیکیان وتی: له‌وه‌یه تۆ کوری خواجه‌کان بیت و له ئاسمانه‌وه هاتبیته سه‌ر زه‌وی.

وتم: له ولاتی ئیمه‌دا ته‌نها یه‌ک نه‌فه‌ر کوری خواجه‌کانه و ئه‌ویش فیرعه‌ونه. وتیان: به‌هه‌ر حال به‌ختی تۆ و ئه‌نشان ده‌دات که تۆ له‌م دنیا‌یه‌دا بچیته هه‌ر جیگایه‌ک تیایدا بیانیت و جیگایه‌ک نییه که ولاتی تۆ بیت و به‌م جو‌ره هیچ گومانێکی تر نییه، جگه له‌وه‌ی که تۆ له ئاسمانه‌وه هاتوویت و کوری خواجه‌کانی.

دوایی به سه‌رسو‌رمانه‌وه سه‌یرم کرد ئه‌ستیره‌ناسه‌کان سه‌ریان بۆ دانه‌واندم و پرسیم: بۆ و ده‌که‌ن؟

ئەوان وتیان: ئیمە دلتیانین کە تۆ کۆری خواپەکان بیت، بەلام دەزانین کە لەم
دنیایەدا لە دایک نەبوویتە و لەبەر ئەوە مەرجی دووربینی ئەوەیە کە ریز لە تۆ
بگرین بۆ ئەوەی ئەگەر بەراستی کۆری خواپەکان بیت، لە لایەن ئیمەوە کەم
تەرخەمی و بێ ریزیت لەگەڵدا نەکرایت، هەتا کۆل لە لای خواپەکان تاوانبار
نەبین.

من کە دەمزانی کۆری خواپەکان نیم، لەم قسەییەیان زۆر سەرسام بووم و
ئەویشم بە بێ عەقلی و پڕ و پووج پەرستی ئەستێرناسەکان لەقەڵەم دا.

بهندهكهی من له ترسا خوئی له ژئیر قهره ویلله كه یدا شار دبووه وه و به منی وت:
وا بزائم له بابل شوړش بهر پابووه و پاشا هه لها تووه و لایه نگرانی به گومانی
ئه وهی لیږه بیټ هاتوونه ته ئیره.

دهرگام كرده وه و به سه ربازه كانم وت: ئایا من دهناسن یان نا؟ من
(سینوهه)، كوری كهر پزیشکی میسریم و ددانی پاشای ئیوم چاك كرده وه و
له بهر خو شحالی من فرمانی دا له م شارهدا سوپا كهی خو پیشاندانی سه ربازی
بكه ن و ئه گهر بتانه ویت من نازار بدن ده چمه لای پاشا كه تان و شكاتتان لئ
ده كه م.

سه ربازه كان وتیان: ئه گهر تو (سینوهه) یت ئیمه به شوین تو دا ده گه پښین و
مه به ستمان دوزینه وهی تویه.

وتم: چ ئیشیكتان به منه؟

وتیان: به بندهكهی تو مان ده ویت.

دووباره پرسیمه وه: به بندهكهی منتان بو چیه؟

سه ربازه كان وتیان: ئه مړو جه ژنی پاشای درویننه و پاشا ئه مری پښ
كردوین به بندهكته ببهینه لای ئه و.

وتم: پاشا چ ئیشیكتی به به بندهكهی منه؟

وتیان: ئیمه له م بابه ته ئاگادار نین و ئه گهر به بندهكته مان نیشان نه دهی
رووتت ده كه یینه وه و به بی جل و بهرگ ده تبهینه كو شکی پاشا و بوئه وهی
نیشانى بدن كه هره شه كه یان به راسته به یهك جوولاندننه وه كراسه كه میان
له بهر دا دادرى و رووتیان كرده وه و دواى به واق و پمانه وه سه پریان كردم.
چونكه تا ئه و كاته پیاویتی خه ته نه كراویان نه بینیبوو.

یه كیتك له سه ربازه كان وتی: په نا به (مهردوك) ئه م پیاوه بو وایه؟

یه كیتكى تر وتی: ئایا هه موو پیاوه كانی میسر ئه وهان؟

وتم: به لئ له میسر پیاوه كان له كاتی مندالیدا خه ته نه ده كرتین.

جه ژنی روژی درو كردن

كاتیك كه وه رزی به هار دادیت دانیشتووانی بابل ماوهی دوانزه روژ
دهيكه نه جه ژن. له مه راسیمی روژی سیانزه یه می ئه م جه ژنه به درو یه كی
گه ووه، واته پاشای دروین كو تایی دیت. له م دوانزه روژهدا خه لکی بابل
جوانترین جل و بهرگی خو یان له بهر ده كه ن و كچه گه نجه كان ده روژه په رستگهی
(عه شتار) و له ویدا به پیتی ری و ره سمی خو یان پیشوازی له و ریوار و
میوانانه ده كه ن كه له شوینه كانی ده ورو به روه دین و ژماره شیان كه م نه بوو و له
بری ئه وه له هه ر یه كیتك له و میوانانه دیار یه كیان و ه رده گرت و دواى ئه م
دیاریانیه یان كو ده كرده وه، بوئه وهی كاتیک كه شوو ده كه ن خاوه نی
(جه هیزیه) ی بوو كینیی خو یان بن.

هیچ كه سی ئه م ری و ره سمی له لا سه پیر نه بوو و پیاوه كان كاتیک كه
ژنیكیان ده ینا، چاوه پروانی ئه وه نه بوون كه ئه و ژنه ی كه هیناویانه كچ بیټ.
له م دوانزه روژهدا هه موو خه ربکی رابواردن و خوشگوزهرانی ده بوون و خو یان
بو جه ژنی روژی سیانزه یه می به هار ئاماده ده كرد. به یانی روژی سیانزه یه م له
میوانخانه كه دا دانیشتبووم و له ناكاودا گویم له دنگی هندی سه رباز بوو كه
رژانه ناو میوانخانه كه وه و هاواریان ده كرد: پاشا كه مان له كو تیه؟ پاشا كه مان
بدنه نی... ئه گهر نا هه مووتان ده كو ژین.

ئه م كو مه له سه ربازه به توره ییه وه هاواریان ده كرد و له نه موه كانی
میوانخانه كه به سه ر ده كه وتن. تا گه یشتنه ئه و نه موه ی كه منی تیدا
نیشته جی بووم و هاواریان كرد: پاشامان بدنه نی... پاشا كه مان مه شار نه وه.

سه ربازه كان له بهر ده م هو ده كه ماندا دننگه دنگیان كرد و (كاپتا)

یه کیتک له وان وتی: ئەم بابەتە بو ئیمه گرنگ نییه.

یه کیتکی تر هاواری کرد: ئیمه ئەو که سه مان لیت ده ویت که ده بیچ
ماندهیتی ئە گەر نا...

وتم: به کورتی پیم بلین چی ده کهن؟

وتیان: یان به نده که تمان بدهیه، یان به رووتی به ناو شه قامه کانی بابلدا
ده تسوورپینیه وه ده تبه یه کۆشکی پاشایه تی.

وتم: من له لای پاشا شکاتتان لئ ده کهم و پیتی ده لیم به سه ختی
دار کاریتان بکات.

سه ربازه کان وتیان: پاشا خۆی به ئیمه ی وتوو ئە گەر به نده که ی نه دا پیتان
به رووتی به ره و کۆشکت به یین.

(کاپتا) که له ژیر قهره و پلله که وه له ترساندا ده لرزی له وئ هاته دهره وه و
وتی: گه وره که ی من به رووتی به ره و کۆشک مه به ن، چونکه ریزی ئەم پزیشکه
ناو داره نامینیت و من ئاماده م له گه ل ئیوه دا بو ههر جینگایه ک که بتانه وئ
پیم.

سه ربازه کان کاتیک که کاپتایان بینی له خۆشیا هاواریان کرد و وتیان:
بژی (مه ردوک)... پاشا که مان دۆزیه وه... ئیمه پاشا که مان دیه وه و ئیستا
به ره و کۆشکی ده به یین.

(کاپتا) به سه ر سوړمانه وه ده پروانییه سه ربازه کان و ئەوان کاتیک سه ر
سوړمانه که ی ئەویان بینی به شادییه وه هاواریان ده کرد: تو پاشای چوار
ولاتی؟ تو شه هریار (خاوه ن شکۆ-پاشا) ی هه مووانی و ئیمه هه ر به ده م و
چاوت ده تناسینه وه. هه ندئ له سه ربازه کان له به رده م (کاپتا) دا سه ریان
دا ده نه واند و هه ندیکی تریان له دواوه تییان هه لده دا بوئه وه ی وای لئ بکه ن
زووتر بکه ویته ری.

(کاپتا) وتی: گه وره م من له و باورده ام له ولاتیکدا ده ژیم که هه موو

خه لکه که ی شیتن و من ئیستا نازانم له سه ر پیتی خۆم ده رۆم یان له سه ر سه ر و
له وه یه له خه ودا بوم و ئەوه ی ده بیبیم دیه نیکی خه و بیت. ئە گه ر له م ولاته دا
سه ره و ژیر هه لیان واسیم تو مه هیلله ئاز له کان لاشه که م بخۆن و ته رمه که م
مۆمیایی بکه و له میسردا بمنیژه.

یه کئ له سه ربازه کان به پیکه نینه وه وتی: لیره دا گیانه وه ر لاشه ناخوات،
چونکه ئیمه ته رمه کان فری ده ده یه رووباره وه و ئاو به ره و دهریای ده بات.

(کاپتا) وتی: گه وره م مه هیلله لاشه که م فری ده نه ناو ئاوی رووباره وه،
چونکه ئە گه ر وام لئ بکه ن ناتوانم له دنیای تر دا زیندوو بمینمه وه.

سه ربازه کان که پیده که نین وتیان: ئیمه ئە مرۆ توانیومانه پاشایه کی باش
بدۆزینیه وه، چونکه له کاتی قسه کردندا زمانی ناگریت.

(کاپتا) که نه یده ویست له میوانخانه که بچیته دهره وه، ئەوان به شه ق و
قۆناغی نه یزه کانیان به رتییان خست. دوا ی ئەوه ی (کاپتا) یان به زۆر برد، من
به په له جلکم له به ر کرد و له دوا ی ئەوه وه گه یشتمه کۆشکی پاشا و
له به ر ئەوه ی ده یانزانی له لای پاشا ریزم هه یه که س پیتی لئ نه گرتم.

کاتی که چوومه کۆشکه وه کۆمه لپکی زۆرم بینی له کۆشکی پاشایه تی کۆ
ببوونه وه و هه موو هاواریان ده کرد و سه ربازه کان به خۆشیییه وه نه یزه کانیان
به رزده کرده وه. من دلنیا بووم که له بابلدا شوړش به ریا بووه و ئە گه ر له
هه ریمه کانی تره وه سه ربازه نه هیتن له وانیه (بورابورباش) ی پاشای بابل
له سه ر ته خت لاده ن، چونکه له هات و هاواریه کانی ئەو کۆمه له وا دهرده که وت
که له دژی (بورابورباش) دروشمه کانیان دهرده برن. به بی ئەوه ی که س پیشم
لئ بگری چوومه ئەو ته لاره ی که ده مزانی پاشا له وپییه و بینی کاهینی گه وره ی
په رستگه ی (مه ردوک) و هه ندئ له کاهینه کانی تر له ویدان.

کاتی (کاپتا) هاته ته لاره که وه له ناکاودا کاهینی گه وره ی په رستگه
له کاتیکدا که به په نجه ئیشاره تی بو پاشای بابل ده کرد، وتی: ئەم کوره ی که

هیشتا مووی لی نه هاتوو لیره بیسه نه دهره وه... ئیمه ئاماده نین نه و به پاشای خۆمان بزاین.

ئهوانه ی تریش بو پالپشتی قسه که ی وتیان: ئەم کورە بکه نه دهره وه، ئیمه ئاماده نین له مه زیاتر مندالیک فه رمانه واییمان بکات... بیسه نه دهره وه...

کاهینی گه وره ئیشاره تی بو (کاپتا) کرد و وتی: ئیستا ئیمه توانیومانه پاشایه کی پیگه یشتوو و ژیر بدۆزینه وه و به پاشای خۆمان هه لئ ده بزترین. بو ئه وه ی به ژیری و دوور بیسیه وه فه رمانه واییمان به سه ردا بکات.

هه ر که ئەم قسه یه له ده می کاهینی گه وره وه هاته ده ری، ئه وانه ی له وئ بوون، هیرشیان برده سه ر پاشای لاو و به پیکه نین و گالته و گه فه وه نیشانه کانی پاشایه تییان له سه ر و سینه ی کرده وه و کراسه که یان له به ری داکه ندو بازوو و قاچه کانیان ده ست لی دده ا و ده یانگوت: سه یر که ن ئەم کورە گه نجه چه ند لاواز و له ره و هیشتا بۆنی شیر له ده می دیت. قاچه کانیسی ئه وه ندە ناسکن که ئەگه ر چه ند هه نگاو یک بنیت له ناوه راسته وه ده بیته دوو که رت، له به ر ئه وه ئەم کورە ناتوانیت ببیته پاشا و ئیمه ئەم پیاوه (ئیشاره یان بو به نده که م ده کرد) له جیاتی ئه و ده خه یه سه ر ته خت.

(بورابوریاش) کاتی که نیشانه کانی پاشایه تییان لی ده کرده وه هه یچ به رگری نه کرد و بینیم له گه ل شیره که ی خۆی، که کلکی خستبووه نیوان قاچه کانی، چوو ه سووچیکی ژوو ره که وه.

له و کاته دا که کراسی پاشایه تییان له به ر به نده که م ده کرد و نیشانه کانی پاشایه تییان به سه ر و سینگیدا ده کرد، نه مده زانی له سه ر قاچه کانه م ده رۆم یان له سه ر سه ر. (کاپتا) یان له سه ر ئه و ته خته ی که پشتر پاشای بابلی لی بو، دانیشاند و له به ر ده میدا سوچه دیان برد و زه وییان ماچ کرد. ته نانه ت خودی (بورابوریاش) که رووت بو، له به ر ده م (کاپتا) دا سوچه دی برد و وتی: ئه و ده بی ببیته پاشای ئیمه، چونکه له و عاقلتر و دادپه روتر له م ولاته دا نییه.

(کاپتا) ئه وه ندە حه په سابوو که نه یده توانی قسه بکات و سه یرم کرد قژی سه ری له ژیر تاجی پاشایه تی، که له سه ر سه ری دایان نابوو ره ق ببوو.

کاتییک که ئه و که سانه ی له هۆده که دا بوون مل که چی خۆیان دهرده بری، (کاپتا) هاواری کردو وتی: وسکت بن...

هه موو بیده نگ بوون و ئه و وتی: من وا تیده گه م که جادوو گه ریک جادووی لی کردووم و هه ندی شت ده بینم که له راستیدا وانیه، چونکه به بروای من هه رگیز ناگونجیت پیاویکی وه ک من که له م ولاته دا بیانیم بيم به پاشا.

ئاماده بووان ناره زاییان دهربری و به گالته و پیکه نینه وه وتیان: وانیه، تو پاشای ئیمه یه ت و که س جادووی له تو نه کرده وه و ئیمه به وه پری خوشحالی و ره زامه ندیه وه تو مان کردۆته پاشای خۆمان.

(کاپتا) وتی: من ئەگه رچی حه ز ناکه م بيمه پاشاتان، به لام ناتوانم به پیچه وانه ی ویستی ئیه ره فتار بکه م، چونکه ئیه ژماره تان زۆره، به لام پرسیاریکتان لی ده که م و داواکارم وه لامیکی راستم بده نه وه... ئایا من پاشای ئیه م یان نا؟

هه موو به یه ک ده نگ هاواریان کرد: به لئ... تو پاشای ئیمه یه ت و... دیسانه وه له به رده می سوچه دیان برد. یه کییک له ئاماده بووان که ولئ شیریکی له به ر کرد و له به رده م ته ختی (کاپتا) دانیشت و نه راندی.

(کاپتا) جاریکی تر هاواری کرد وسکت بن و، هه موو بیده نگ بوون. به نده که م وتی: ئەگه ر من پاشای ئیه م ده بی گوێراه لئ فه رمانه کانم بن.

هه موو هاواریان کرد هه رچی تو بلتی ده یکه بن. (کاپتا) وتی: له به ر ئه وه ی بوومه ته پاشای ئیه، ئەمڕۆ ده که یه نه جه ژن و بلتین با به نده کان بیتن.

هه ندی له به نده کان که له وئ بوون له (کاپتا) نزیک بوونه وه و پشیانی

وت: زوو شەراب و خواردن بهینن که بیخۆم و به شەرابە که خۆم شادمان بکەم و خەلکیش وەک من سکيان تیر و سەريان گەرم بکەن.

بەندەکان وتیان: خواردن و شەراب لە هۆدەکەى تردا ئامادە کراوە و هەلیان گرت و بەهەراو هۆریا و شادی و پیکەنینه و بەردیانه تەلاریکی تره‌وو، منیش لەگەڵیان رۆیشتم و بینیم لەو تەلارەدا هەموو جۆرە خواردن و خواردنەوهیەکیان داناوە و هەر کەسێ بە کەیفی خۆی لەو خواردن و شەرابانەى هەڵدەبژارد و خەریکی خواردن و خواردنەوهی دەبوو.

(بورابوریاش) پاشای پێشوی بابل وەک بەندەکان پشتمینێکی لە پشتمیه‌وه ئالاندبوو و لە ناوەراستی خەلکە کەدا بە ئەم لاو ئەولادا رای دەکرد و شەرابی بە خەلکیدا دەکردو شلەمەنییە خەستەکانی خواردنەکەى بەکراسی ئامادەبوواندا دەکرد و وای لێ دەکردن جینو بدەن.

لە حەوشەى کۆشکدا حەوزەکانیان پر کردبوو لە ئاوی جۆ(بیرە) و شەراب و هەموو کەسێ دەیتوانی بە پەیمانەکانی کەنار حەوزە کە بیرە، یان شەراب بنۆشیتەوه و بە خورما و ماست و جۆرە چەورییەک کە لە شیر دروستیان دەکرد و زۆر بە تام بوو (مەبەستی نووسەر کەرەبە- وەرگێت) سکی خۆیان تیر بکەن. کاتیک کە خەلکی تیربوون و سەرەکان لە بیرە و شەراب گەرم داهاتن، هەراو هوریا یەکی ئەوه‌ندە شادی بەخش لە حەوشە کەدا دروست بوو کە من تاکو ئەو رۆژە هاوتای ئەو ئاهەنگەم نەدیتبوو.

جیاوازی لە نیوان چین و تویتز و پلەدارەکاندا نەما بوو و هەموو کەسێ لەگەڵ ئەوانەى تردا گالته‌و گەفی دەکرد و ئەوانەى هەتا دوینێ بەرامبەر (بورابوریاش) سوچدەیان دەبرد، لەو کاتەدا ئیسکی گۆشته‌کانیان تی دەگرت و ئەویش ئیسکەکانی بەرەو ئەو کەسانەى بۆیان دەهاویشت هەڵدەدا یەوه.

لە ناوەراستی ئەو قەرەبالغییەدا خۆم گەیانده (کاپتا) و وتم: کاپتا ئیستا هەموویان سەرخۆشن و کەس ئاگای لە تۆ نەماوه هەلسە با بەبێ ئەوهی کەس

بزانێ لێرە برۆین، چونکە وا هەست دەکەم کە ئاکامی ئەم کارە باش نییە. (کاپتا) کە خەریکی خواردنی پارچە گۆشتیکی سووره‌وه کراوی گویدرێژ بوو وتی: ئەوهی تۆ دەیلێی لە گوێچکەى مندا وەک گیزە گیزی میش وایه و بە قسەت ناکەم و دەست لەم بەختە وەراییە هەلناگرم و لێرە نارۆم. مەگەر نابینی ئەم خەلکە بە چ سۆز و خۆشەویستییه‌کەوه منیان بە پاشای خۆیان هەلێژاردوو؟ ئایا من دەتوانم لە بەرامبەر ئەم هەست و خۆشەویستییه‌ى ئەوان بەرامبەر بە من دەری دەبرن، بێ سغه‌تییان لەگەڵدا بکەم و بە جییان بهێلم و برۆم؟ هەروەها تۆ لەمەو بەدوا نابیت بە ناوی (کاپتا) بانگم بکەیت، چونکە من پاشای چوار ولاتم و تۆ هەر جارێک کە دەتەوی قسە لەگەڵ مندا بکەیت دەبێ بلێی (ئەى پاشای چوار ولات) و وەک خەلکی تر لەبەر دەمدا سوچدە بیهیت.

وتم: (کاپتا)... ئەم پاشایه‌تییه‌ى تۆ جگە لە گالته‌ و گەف و درۆیه‌کی گەوره‌ هیچی تر نییە. چونکە هەرگیز ناگونجیت ئەم میلله‌ته‌ تۆ بکەنە پاشای خۆیان کە بەندەیه‌کی بیانیت و دەترسم دەرئەنجامی ئەم گالته‌یه‌ بۆ ئیمە ترسناک بیت و تا کات ماوه هەلسە با خۆمان لە جیگایه‌ کدا بشارینه‌وه، یان لێرە برۆین و ئەگەر هەلسی و لەگەڵمدا بیت لە بێ ریزی کردنەکەت خۆش دەبم و بە گۆچانەکەم دارکاریت ناکەم.

(کاپتا) چەورییه‌کەى دەمی خاوین کردوو و بەکەرته‌ ئیسکیکی گویدرێژ کە بەدەستییه‌وه بوو هەرپەشەى لێ کردم و بانگی کرد: ئەم میسراییه‌ پۆخه‌ لێرە دوور بخەنەوه ئەگەر ناچار دەبم بەدار، ئیسکەکانی تیک بشکینم.

هەر ئەوه‌نده (کاپتا) ئەم قسەیه‌ى کرد پیاوه‌کەى چوو بووه‌ پێستی شیره‌وه، پەلاماری دام و منی بە زه‌ویدا داو بە چرنوکی دەستی لەشمی رووشاند و خەریک بوو هەموو جەستەم بریندار بکات، بەلام خۆشبه‌ختانه‌ نەفیرەکان کەوتنە لێدان و رایانگەیاندا پاشای نوێ پروات بۆ دادپەرودەری کردن

و شیره که وازی لئ هیتام.

دادگای بابل نریک کۆشکی پاشایه تی بوو و، کاتیک کاپتایان برده ئه وی که دادوهی بکات، ویستی خۆی لئ بدزیتسه وه و وتی: من باوهرم به دادپهروهی کردنی دادوهانی بابل هیه و وا باشتره که ئه وان وهک رابردوو خۆیان خه ریکی دادوهی بن.

به لام خه لکی بهم قسه یه رازی نه بوون و وتیان: ئیمه داواکاری جئ به جئ کردنی دادگه ریی پاشای نوئی خۆمانین بوئه وهی بزاین ئایا عه قلی هیه و ده توانئ به پیتی بنچینه کانی ویزدان بریار بدات، یان نا.

(کاپتا) ناچار بوو مل بدات و خه لکی ئه ویان له سه ر کورسیی گه وراهی دادوهی بابل دانیشان و قامچی و که له بچه یان له به رده می دانا، که نیشانه ی جئ به جئ کردنی دادپهروه ریه. یه کهم که سیک که سکالای هیتا، پیاویک بوو که کراسیکی درای له به ردا بوو و سه یرم کرد قژی سپی بوو. دواپی بۆم ده رکه وت سپیایه تی قژی هی ئه وه بووه که خۆله میشی به سه ر خۆیدا کردبوو و کراسه که ی به قسه تی دراندبوو بوئه وهی بتوانیت به سه ر و وه زعیکی شله ژاوه وه له به رده م پاشا ئاماده بیت. چونکه له بابلدا ئه وه که سانه ی خۆیان به سته م لیکراو ده زانن هه ولده دن به رواله ت خۆیان داماو نیشان بدن بۆ ئه وه ی سه رنجی پاشا رابکیشن و به زه بی پیایان بیته وه.

پیاوه که له به رده م به نده که ی مندا که وته سه ر خاک و زه ویی ماچ کرد و وتی: ئه ی خواوه ندی چوار ولات، ئه مرۆ که س وهک تو دادپه روه ر و عاقل نییه، بۆیه من هاتومه ته لای جه نابت که داوای جئ به جئ کردنی دات لئ بکه م.

من ژنیکم هیه که چوار ساله هاوسه رمه و له م ماوه یه دا دوگیان نه بووه و به م زوانه سکی پرپوه وه له گه ل ئه وه شدا که هه ندی که س پیایان ده وتم پیاویکی تر هاتو جۆی ژنه که ت ده کات، من باوهرم به قسه که یان نه ده کرد. هه تا

دوینی ژنه که م له گه ل سه ربازیکدا له ماله وه گرت. به لام من نه مستوانی سه ربازه که بگرم چونکه ئه وه له من به هیزتر بوو و هه ر ئه وه نده چومه ژووره وه، ئه وه له هات و ئیستا جه رگه ره شه که ی من پره له خه م و دوولتی و نازانم ئه وه منداله ی له سکی ژنه که دایه هی منه یان هی سه ربازه که یه و داوا له تو ده که م که ئه م موشکیله یه م بۆ چاره سه ر بکه یت و له دوولتی رزگارم بکه یت بۆ ئه وه ی بزائم چ ئه رکیکم به رامبه ر به و منداله هیه.

(کاپتا) به نیگه رانییه که وه سه یری ده وروبه ری خۆی کرد، چونکه نه یده زانی چ وه لامی بداته وه که له دادپهروه ریه وه نریک بیت و له ناکاودا بانگی به نده کانی کرد و وتی: دار بگره ده ست و ئه م کابرایه دارکاری بکه ن. به نده کان به دار که وتنه سه ر پیاوه که و دوا ی ئه وه ی لیا یان دا، پیاوه که رووی کرده جه ماوه ره که و وتی: ئایا بریاری پاشا له م باره یه وه راسته و من که بۆ سکالا هاتومه ته دادگا، ده بی دارکاری بکریم؟

خه لکی دوا ی بیستی ئه م قسه یه داوای روون کردنه وه یان له کاپتا کرد و پرسییان: خواوه ندی چوار ولات بۆچی فه رمانت دا ئه م پیاوه بکو تن؟

(کاپتا) وتی: پیاویک که ئه وه نده گه وج بیت شایانی دارکاریه، ئایا عه قل ده یگرئ پیاویک زه وییه کی له باری هه بیت، به لام کشتوکالی تیدا نه کات و نه یچینی و به ره لای بکات و دواپی کاتی خه لکی له رووی چاکه کاری و به زه بییه وه کیلگه که ی ده کیلن و تووی لئ ده چینن، ئه و شکات بکات که بۆچی خه لکانی تر له کیلگه که یدا کشتوکال ده که ن و کیلگه که تاوانبار بکات،

که بۆچی داوای له خه لک کردوه تووی تیا بچینن؟ به دلنیا ییه وه که نا. که واته ژنه که مافی خۆیه تی په یوه ندی له گه ل پیاویکی تر دا هه بووه چونکه ئه م پیاوه نه یتوانیوه داواکاری ژنه که جیبه جئ بکات و زه وییه که ی به (به یار) جئ هیشتوه.

ئەوندە فیلبازن و دزی لە کەل و پەلی بیناسازییە کە دەکەن یان لە دروستکردنی خانووە کە بە شیوەیەک کە مەترەخمی دەکەن کە خانووە کە خۆی ناگریت و درووخێ. من لەمەوبەدا بە وریاییەوه ئاگادار دەبم کە گرفتاری ئەم جۆرە قۆنتەرەتچییە فیلبازانە نەبم. بەلام سەبارەت بە شکاتە کە ی ئەم پیاو و داواکردنی خۆین لە لایەن کەس و کاری قوربانییە کە، رای من ئەو یە کە: کەس و کاری ریبوارە کۆژاوە کە دەبیت پرۆنە بەر دەم مائی ئەندازیارە قۆنتەرەتچییە کە و یە کەم کەسێ کە بەویدا تیدە پەریت بیگرن و بیکوژن، بۆئەو ی بە پیتی یاسا کار کرابیت. بەلام ئەگەر کەس و کاری ئەو ریبوارە وەک کەس و کاری ریبواری یە کەم داوای بژاردنی خۆینیان کرد، ئەوانە ی ریبواری دوو میان لە بەر دەم خانووی ئەندازیارە کە کوشتووە دەبێ حەقی خۆینە کە ی بێژن. بێرۆ کە ی من لەمەر تاوانبارە راستە قینە کە ئەو یە کە لەم رووداوەدا هیچ کەسێ بە ئەندازە ی ئەو ریبوارە ی بە تە ک خانووە سست بنیادە کە دا تیدە پەریت تاوانبار نییە، چونکە هیچ پیاویکی ژیر بە بەر دەم خانوویە کە دا تینا پەریت کە مە ترسیی رووخانی لێ بکریت. لە داوای ئەو تاوانباری دوو م ئەم پیاو یە کە هاتۆتە ئیرە دە لیت خانووە کەم ویران بوو، ئەم پیاو و لەو روو وە تاوانبارە کە لە گە ل ئەو شدا کە خە لکی بابلە و هەموو ژیان ی لیرە دا بە سەر بردو وە و ئیستا لە تە مە نی پیریدایە، نازانیت کە نابیت لە بابلدا دروستکردنی خانو و بە ئەنداز یاریکی قۆنتەرەتچ ی بسپیری، چونکە دەبوایە لە مانگی یە کە مە دا چا وەر وانی رووخانی خانووە کە ی بوایە. یان هەر نە بیت داوای ئەو ی دروستکردنی خانووە کە ی بە قۆنتەرەتچییە ک سپارد، خۆی چاودیری کارە کە ی بکر دایە، بۆئەو ی نە توانی هە و لێ هە ل خە ل تاندنی بدات.

لە بەر ئەو ی هە و لیشی نە داو ئەنداز یارە کە بخاتە ژیر چاودیری خۆ یە وە و بە دیاریە وە بیت ئەو حەقی خۆ ی بوو هە لێ بخە ل تین و خانووە کە ی وا دروست بکات کە برووخێ. چونکە هە تا ئەوان ئەم نە فامانە هە ل نە خە ل تین و زیانیان

خە لکی داوای بیستنی ئەم قەسە یە بە دەنگی بەرز کە و تنە دەستخۆشی لێ کردن و ستایشی عە ق ل و عە دالە تە کە یان کرد. داوای پیرە مێردیک لە کاپتا نزیک بوو وە و وتی: ئە ی خا وەرە ندی چوار ولات، من لە بەر دەم تو و ئەم ئەستوونە، کە یاسا کانی بابل ی لە سەر نووسرا وە داوا کارم دا دپەر وەری جی بە جی بکریت و سکا لاکە م ئەو یە کە من لە کە ناری کۆ لانی کدا خانوویە کە م دروست کرد، بەلام ئەو ئەنداز یارە ی خانووە کە م ی بە قۆنتەرەت دروست کرد، فیل ی لێ کردم و کەل و پە لی خراپی لە بیناسازییە کە دا بە کار هینا و گوپی نە دا یە پتە و یی خانووە کە و لە ناکا و دا بینا کە رما و ریبواریکی کوشت و ئیستا کەس و کاری ئەو ریبوارە داوای خۆینە کە م لێ دە کە نە وە و من تاوانم نییە.

کەواتە چارم چییە و چی بە کەس و کاری قوربانییە کە بلیم؟
(کاپتا) بیریکی کردو وە و داوای وتی: ئەم بابە تە ی تو دە یل یی پرسیاریکی ئالۆزە و داوای لە داوەرە کانی بابل ی پرسی یاسا لەم بارە یە وە چی دە لیت؟

داوەرە کان ئەو ئەستوونە ی کە قانونی ولاتی لە سەر نووسرابو و نیشانی کاپتایان دا و تیان: ئەگەر خانووە کە بە هۆ ی کە مە ترەخمی یان فیل ی قۆنتەرەتچییە وە برووخێ و خا وەر خانووە کە بکوژری دە بێ ئەنداز یارە قۆنتەرەتچییە کە بکوژریتە وە. ئەگەر خانووە کە داوای رووخانی کوری خا وەر خانووە کە ی کوشت، کوری ئەنداز یارە کە بە تاوانی کوشتنی کوری خا وەر خانووە کە دە کوژریت. یاسا لە بارە ی کوشتنی خە لکی ترە وە شتیکی تر باس ناکات، بەلام ئیمە وای لیک دە دە ی نە وە کە هەر جۆرە زیانی ک بە هۆ ی رووخانی خانو و بە سەر خە لکی تر دا روو بدات دە بێ قۆنتەرەتچییە کە بێ ژیریت و ئەگەر قۆنتەرەتچییە کە نە یە ویت ئەو زیانە بێ ژیریت، دە بیت بە ئەندازە ی هە مان زەرەر زیانی لێ بدریت.

(کاپتا) وتی: من نە مە دە زانی لەم ولاتە دا ئەنداز یارە قۆنتەرەتچییە کان

لئى نەدەن عاقل نابن.

خەللىكى جارىكى تر دادپەرورەرى (كاپتا) يان ستايش كرد و ئەو پىاوەى سكالاي ھىنابوو بە داماوېيەو دووركەوتەو. دوايى مامەلەچىيەكى قەلەو كە كراسى گرانبەھاي لەبەردابوو لە كاپتا نزيك بوو ەو و وتى: سى رۆژ لەمەوبەر لە شارەكەى خۆمەو بە كارىك ھاتمە بابل و رۆژتيكيان وەكو خەللىكى تر بۆ پەرستگەى (عەشتار) چووم و پيشوازىيان لئى كردم. من لەوئى دلەم چوو سەر يەكەىك لەو كچانەى بۆ دەستكەوتنى جەھازى بووكىنى لە رۆژەكانى سەرەتاي بەھاردا ھاتبوو پەرستگەى (عەشتار) و لەگەلئيدا ريككەوتم كە ھەندى پارەم لئى وەرگرىت و بىتە ھاوسەرم. لەپاش ئەو ەى پارەكەم داپىتى بۆ دەست بەئاو گەياندىك چەند ساتى بەجىم ھىشت و لەپاش گەرانەو بەسەر سورمانەو ەوانىم كە ئەو لەگەل پىاويكى تر دا رادەبوئىت، لەكاتىكدا كە زىوى لەمن سەندبوو و برىاروو چاوەرپىتى من بكات. كاتىك كە پىم وت زىو كەم بەدەر ەو و تى تۆ برىار بوو لەگەل مندا رابوئىرى و ئىستا كە ئەو پىاوە رۆيشتوو تۆ دەتوانى لەگەل مندا كۆبىتەو. و تم من كاتىك دەمەويست لەگەل تدا رابوئىرم كە تۆ كچ بووت و ئىستا كچىنيەكەت نەماو. بەلام ئەو قسەكەى منى نەسەلماند و وتى زىو كەت نادەمەو چونكە ئەو ەى تۆ دەتەويست لىمى بكپتەو ەماو ە دەتوانى بىكپتەو. پىم وت من گۆزەيەكى ساغم لەتۆ كرى و نرخەكەشىم داپىت و بۆ كارىكى پىويست كەمى لىت دووركەوتەو ە ھەرچۆنئى بىت ئەو گۆزەيە مالى من بوو و تۆ كە بەمنت فرۆشتبوو مافى ئەو ەت نەبوو بىفرۆشىتە خەللىكى تر كە ئەو ىش گۆزەكە بە ەرزىا بدات و بىشكىنى و ئىستا كە من ھاتومەتەو، كەرتە گۆزە شكاو ەكانم دەدەيتى و دەلئى ئەمەيە ئەو شتەى لەمنت كپبوو.

كاتى (كاپتا) ئەم قسانەى بىست قامچىيەكەى گرتە دەست و بەتوورەيەو تەكانى داو وتى: من لە ھىچ شوئىنىكدا خەللكم نەبىنيو كە

و ەك دانىشتووانى ئەم شارە نەزان بن و بۆ شتى مندا لانە شكات بكەن. ئەى كابرى بازارگان، ئەگەر تۆ بۆ كرىنى مېو ەكى تازە بچىتە بازار ئايا دواى كرىنى، يەكسەر دەيخۆى، يان وازى لئى دىنى چەند رۆژتيكى پى بچىت و دواى بەسەرچوونى ئەو ماو ە دەچىتەو ە بۆلاى فرۆشيارەكە و پىتى دەلئى بۆچى مېو ەكى لىتم كرىو ە چرچ و بۆگەن بوو؟ كچىكى گەنجىش و ەك مېو ەكى تازە وايە و كرىارەكە لەپاش كرىنى مېو ەكە دەبى يەكسەر بىخوات و ئەگەر كچەگەنجەكە بەجى بھىلئى و دواى گەرانەو ە پروانى كە مېو ەكە رزىو ە يان و ەكو خۆت دەلئى گۆزەكە شكاو ە، نايىت گلەيى بكەى و تۆ لەجىياتى ئەو ەى شكاتى لئى بكەى دەبى مەمنوونىشى بىت كە يارمەتېى داوى، چونكە بەر لەگەرانەو ەى تۆ، بەر بەستىكى لەناو بردوو ە و ئەگەر بىايە دەبوو ەو ەى زەحمەت دانى تۆ و ئەو ئەم ئەركەى بەيەكىكى تر سپارد كە تۆ بەبى گرفت لەگەلئيدا رابوئىرى و لەبەر ئەو ەى كە تۆ پىاويكى نەزانىت و قەدرو قىمەتى مېو ەى تازە نازانى من سزات دەدەم كە لەمەوبەدوا ھەمىشە لەگەل گۆزەى شكاو دا رابوئىرى.

دىسانەو ە خەللىكى بەدەنگى بەرزەو ە كاپتا يان ستايش كرد و ژىرى و تىگەيشتوويان بە بەرزى نرخاند و بەندەكەم بە دادو ەكانى وت: ئەم ۆ بايى پىويست دادو ەرىم كرد و ئىستا ماندوو بوومە و دەبى پشوو بەدم. ئەگەر داواكارىكى تر سكالاي ھىنا، دەبى دادو ەكان پىو ەى خەرىك بن و شكاتەكەى ئەم پىاوە بازارگانە ھىنايەو ە بىرم كە من ئىستا پاشايەكم كە لە ھەرەمسەراكەى خۆمدا چوارسەد ژنم ھەيە و دەبى بە سۆراغىانەو ە بچم و دلنەوايىيان بكەم و ئەم كارانە نەتەنھا منى ماندوو و بچ ھىز نەكردوو ە، بگرە لەو كاتەو ە كە بوومە بە پاشاي چوار ھەرىم، ھىزىكى زىاد لە رادە لە خۆمدا ھەست پى دەكەم كە تەنانەت لە سەردەمى گەنجىتىشما داو ەنى ئەو ھىز و توانايە نەبوومە.

خه لکی به هاواری خوشیبه وه (کاپتا) یان به رهو حهره مسه رابرد، به لام له ناو ئەو کۆمه له خه لکه دا ته نها یه کیک شاد نه بوو و پێ نه ده که نی، ئەویش (بورابورباش) بوو که خۆی گه یانده من و وتی: (سینوهه) تۆ پزیشکی و ده توانی بچیته حهره مه وه و برۆ و مه هیله به نده که ت ده ست له ژنه کانم بدات، چونکه ئەگه ر ئەم کاره بکات ئیواره ی ئەمرۆ پیتستی له شی لی ده که مه وه و که وله که ی به دیواره وه هه لده واسم تا وشک ده بیته وه، به لام ئەگه ر ده ست درێژی نه کاته سه ر ژنه کانم مردنی ئاسان ده بیته و فه رمان ده ده م به شیوه یه ک بیکوژن که تووشی ئەشکه نجه نه بیته.

وتم: (بورابورباش) هه ر چیه ک تۆ بلتی ده یکه م، به لام من به بینینی تۆ له م کراسی به نده ییه دا خه م بارم و جه رگه ره شه که م پر بووه له خه م چونکه ناتوانم ئارام بگرم و بسینم خه لکی تانه ت لی ده ده ن و سووکایه تیت پێ ده که ن.

(بورابورباش) وتی: ئەمرۆ رۆژی درۆی گه و ره، واته پاشای درۆبینه و له م رۆژه دا یه کیک به ناو و نیشانی پاشای بابل هه لده برژیردری و پاشایه تی کردنه که ی له رۆژیک زیاتر ناخایه نیت و هه موو دانیشتوانی بابل ئەم بابه ته ده زانن، به لام له م کاته ی من و تۆ قسه ده که ین به نده که ت به ره و حهره مسه را ده روات و من ده ترسیم ده ست بۆ ژنه کانم بیات و تۆ برۆ و مه هیله ئەم شته روو بدات.

من و (بورابورباش) به ره و حهره م که وتینه ری و له ریگا له باره ی نه ریتی رۆژی درۆی گه و ره پرسیارم لیتی کرد و وتی: هه موو سالی له م رۆژه دا گه لی بابل یه کیک له نیوان قۆشمه ترین و سیبه ندیترینی ئەو خه لکه هه لده برژیرن و فه رمانروایی ئەو که سه له به یانیبه وه ده ست پێ ده کات و پاشای بابل وه ک به نده یه ک له خزمه تیدا ده بیته. له م رۆژه دا ئەم پاشا کاتیبه هه رچیه کی بوئ ده یکات و من له به ره وه ی بینیم به نده که ی تۆ زۆر پیکه نیناوییه خۆم وتم که

ئەو بۆ پاشایه تی یه ک رۆژه هه لبرژیرن.

پرسیم: دوا ی ئەوه ی ئەم یه ک رۆژه ی پاشایه تیبه که ی به سه ر چوو چیی لی ده که ن؟

(بورابورباش) وتی: کاتی ئەمرۆی برده سه ر وه ک چۆن به ره به یان له ناکاودا کردیانه پاشای بابل، له کاتی ئیواره دا له چه ند ساتیکدا ده یکوژن و بریاری کوشتنه که ی له لایه ن پاشا وه، واته من، ده رده چیت. ئەگه ر ئەو که سه له ماوه ی پاشایه تیبه که یدا ده ست له کوشتن و برین و ده ست به سه راگرتنی ژنی خه لکی وه رنه دات زه ره ده که نه ناوشه رابه وه و ده رخوا ردی ده ده ن و به بی ئازار گیان له ده ست ده دات. به لام ئەگه ر له م رۆژه دا ده سه لاته که ی له خراپه کاری و به درپه فتاریدا به کاریه یینی، ئەوا من ئازار و ئەشکه نجه ی ترسناکی پێ ده چیژم که به هۆبه وه گیانی ده رچی. له رابردوودا جاریکیان له م رۆژه دا پاشای راسته قینه ی بابل که وه کو خه لکی تر خه ریکی خوشگوزه رانی بوو، به هۆی خوا ردنی گۆشتاویکی داخه وه که هه ندی که س ده لێن زه هری تی کرابوو مائاوا یی کرد و پیاوه قۆشمه و پیکه نیناوییه که ی ته نها بۆبه ک رۆژ ببوو پاشا، دوا ی مردنی پاشای راسته قینه ماوه ی سی و شه ش سال له بابلدا پاشایه تی کردو هه ر له به ره ئەوه ش ئەمرۆ من له کاتی خوا ردن و خوا رده وه دا زۆر وریابووم که گرفتاری چاره نووسی ئەو پاشایه نه بم.

کاتی که من و (بورابورباش) گه یشتینه ده رگای حهره مسه راکه، چاوم به (کاپتا) که وت، که خوین له لووتیبه وه ده هاته خوا ره وه و تاکه چاوه که ی ئاوسابوو و له حهره مسه راکه ده هاته ده ره وه. وتم: (کاپتا) چی بووه مه گه ر بریندار بوویته؟

(کاپتا) وتی: سه یرکه له حهره مسه را چییان لی کردم، کاتی که چوممه حهره مه که وه سه یرم کرد ده یانه ویت ژنه پیسه کان و که نیزه ره شه قه له و و به سالا چوه که کانم بده نی و من وتم له مانه بیزارم و به ره و ژنیکی گه نج و جوان

رۆیشتەم، بەلام ئەو ژنە وەکو شێرە دایکانه پەلاماری منی دا و کەوشەکانی خۆی وەها کیشا بە دەمو چاومدا کە چاومی ئاوساندو خۆینی لەلووتم هینا.

(بورابوریاش) کاتی قسەکە کاپتای بیست ئەوەندە پیکەنی کە لەبەر ئەوەی نەگەوێت بازووی منی گرت و (کاپتا) وتی: سینۆهە من ناوێرم بچمە حەرەمەووە چونکە ئەم ژنە تێکچوووە و ئەگەر هەنگاو بنیتمە ژووورەووە دەمکوژیت و لەبەر ئەوە تۆ بچۆ و کاسە سەری کون بکە تا ئەو گیانە شەرانییەیی چوووتە میتشکیهەو لە ناو سەری دەر بچێ، بەلکو بەم شێوەیە ئارام بگریت. ئەگەر ئەم ژنە شیت نەبوایە پەلاماری منی نەدەدا و نەیدەکیشا بە دەم و لووتمدا و خۆینەکەمی وەک مانگای سەربراو نەدەرژاند، چونکە من پاشای ئەوم و ژبانی ئەو بە ئیشارەتییکی منەو بەندە.

(بورابوریاش) پیتی وتم: (سینۆهە) برۆ و بزانه کە وەزعی حەرەم چۆنە و ئەم ژنە پەلاماری ئەم نەفامە داوە کێیە؟ ئەمڕۆ لەبەر رۆژی پاشای درۆبین من ناتوانم بچمە حەرەمەووە، بەلام تۆ لەبەر ئەوەی پزیشکی دەتوانی بۆ هەر جیگایەک، لەوانە حەرەمسەرەکە من برۆی و من وا هەست دەکەم کە ئەو ژنە شالۆی بردۆتە سەر بەندەکەت یەکیک لەو کە نەزانیە کە دەمەویست بیکەمە هاوسەری خۆم، بەلام هیشتا وەک کێویبەکانە و چاوەرێم مائی بییت. من نەمدەویست بچمە ناو حەرەمسەرەووە، بەلام (بورابوریاش) ئەوەندە زۆری لێ کردم کە داواکارییە کەم قبوول کرد و چوومە ژووورەووە، (خواجەکان)^(۱) کە دەیانزانی من پزیشکم پیشیان لێ نەگرتم و چوومە حەرەمەکەووە سەیرم کرد بارودۆخی ناو حەرەم ئالۆز بوو و هەندێ لە ژنە پیرەکان لە سووچیک کۆبیوونەووە بۆئەوێ ئەو رۆژە بکەنە جەژن و کە چاویان بە من کەوت هەوایی (کاپتا) یان لێ پرسیم و وتیان: گەرەکە ئیمە بۆ کوێ چوو و بۆچی نەهات کە لە میواندارییە کەماندا بەشدار بییت.

ژنیکی رەش پیتست کە وەک کاپتا قەلەو بوو و سکی ئەوەندە گەرە بوو

کە وەکو تەپڵ دەهاتە بەرچاو، بەرەو من هات و وتی: بزە قەلەووەکەم بۆ بنێرەووە بۆئەوێ چاوەکانی بە سەما کردن رۆشن بکەمەووە... گەرەکەم بۆ بگەرێنەووە کە گۆرانیی بۆ بلێم.

خواجەکان دەورەیان لێ دام و وتیان خەمی ئەم پیرەژنانەت نەبێ، چونکە هیچ کامیکیان شیت نەبوونە و ئەم هەلسوکەوتە دەیکەن هی ئەوەیە کە ئەمڕۆ خۆیان بۆ جەژن ئامادە کردووە، بەلام لە نیوان ژنەکانی حەرەم کچییکی گەنجی تێدایە کە لە سەرەتای هاتنی بۆ ئێرە لەگەڵ هەموواندا توورەیهو ئەمڕۆ شیت بوو و نە تەنها پاشا درۆیینەکە بریندار کرد و راوی نا، بەلکو کێردیکیشی بە دەستەووە گرتوووە و کە دەمانەوێت لێی نزیک ببینەووە پەلامارمان دەدات و تۆ دەبێ برۆی و شیت بوونەکە چاک بکەیتەووە.

دوایی رینوماییان کردم و منیان برده حەوشەیی گەرەم، کە خشتەکانی ساف و بریقەدار بوون و لە ناوەراستی حەوشەکەدا حەوزیکی لێ بوو کە پەیکەری بەردینی ئازەلانی دەریایی تێدابوو و ئاو لە دەمی ئەو پەیکەرانی دەرژایە ناو حەوزەکەووە. لەکەناری حەوزەکە ژنیکی گەنج بە کراسییکی دراپووە راوہستابوو و پالی دابوو بە پەیکەری یەکی لە ئازەلە دەریاییەکان و لە پرچ و کراسەکە بەری ئاو دەتکایە خوار و دیاربوو لە حەوزەکە هاتبووە دەری و کێردیکی بە دەستەووە بوو کە لە ژیر تیشکی خۆردا دەدرەوشایەووە. کاتی لێی نزیک بوومەووە ئەو کچە جەحیلە کە لە کاتی بەشەر هاتنی لەگەڵ نێرەموو کەکاندا کراسەکە درابوو، شتیکی وت، بەلام لەبەر دەنگە دەنگی نێرەموو کەکان و دەنگی رژانی ئاوی نافورەکە نەمتوانی لێی تێگەم.

دوایی بەوانم وت: لەوێ دوور بکەونەووە بۆ ئەوێ ئەو ناوہ چۆل بییت و ئاو کە بگرنەووە بۆئەوێ بتوانم گویم لە دەنگی ئەو ژنە بییت.

ئەوان (نێرەموو کەکان) لەوێ رۆیشتن و ئاوی نافورەکەیان گرتهووە و ئەو

کاته توانیم دهنگی بیستم و تیگه یستم که خه ریکی گۆرانی وتنه و گۆناکانی له تاو هه لچوون و تووره بییه که ی سوور هه لگه رابوون.

وتم: بیدهنگ به و ئەم کێرده فرێده و هره لام بوئه وهی چاره سهرت بکه م، چونکه بی گومان تو شیت بوو یته.

ژنه که له جیاتی ئەوهی به قسه م بکات وتی: ئە ی مه یوون، ئە گهر بییته پی شه وه ئەم کێرده ده که م به سکتا، چونکه من زۆر توورده م.

وتم: ئە ی ژن، ئە و کێرده فرێده، چونکه من دوژمنایه تیم له گه لتدا نییه و نامه ویت زیانت پی بگه یه نم.

ژنه که وتی: چه ند پیاویکی تریش ئەم قسه یه یان کرد و وتیان نیازی خراپمان له گه لتدا نییه، به لام من تیگه یستم که ده یانه ویت فریوم بدن و ده سترێژی بکه نه سه رم. له بهر ئەوه ئەم کێرده م به ده سته وه گرتووه بو ئەوهی هه ر پیاوی لیم نزیك بووه وه بیکوژم، به تایبهت ئە و پیره میرده یه ک چاوه هه ر ده کوژم که ده لیتی کونده ی ئاوساوه.

وتم: ئایا تو پاشای بابلت بریندار کرد؟

ژنه که وتی: به لئ من بووم و خو ش حالیشم که توانیم خوین له لووتیه وه به ینمه خواری، چونکه ته نانهت پاشای بابلش بو ی نییه که لک له من وه رگری، چونکه من وه قفی خواجه که ی خو م کراوم و ده بی له به رده م خواجه که ماندا سه ما بکه م.

وتم: هه ر چه ندی چه ز ده که ی له به رده م خواجه که تدا سه ما بکه، ئەم بابته په یوه ندی به منه وه نییه و من پزیشکم و ئیشم ئەویه که نه هی لیم تو، که ئیستا شیت بوو یته، خو ت بریندار بکه ییت و ئە گهر تو بریندار بیت، پاشای بابل زیان ده کات چونکه نیره مووکه کانی به منیان وت پاشا تو ی به به هایه کی زۆر له بازاری کو یله فرۆ شه کان کرپوه ته وه.

ژنه که وتی: من کو یله نیم که که سیک مافی ئەوهی هه بیت له بازاری

کو یله فرۆ شه کاندایه فرۆ شتی، من کچی کم که منیان به زۆر رفاندووه و ئە گهر تو که می شعورته هه بوایه له م بابته ته تی ده گه یشتی.

پاشان ژنه که سه یریکی دو اوهی خو ی کردو وتی: نیره مووکه کان چوونه ته سه ر داره که که گو ی له قسه کافمان بگرن، تو ناتوانی به زمانیکی تر قسه بکه ی که تی نه گن ئیمه چی ده لئین.

من به زمانی میسری ده ستم به قسه کردن کرد و وتم: خه لکی میسرم و نام (سینوهه) کو ری که ره و له بهر ئەوهی پزیشکم تو نابی له من بترسی.

ژنه که هه ر ئەوه ندی که بیستی به زمانی میسری قسه ده که م لیم نزیك بووه وه و وتی: من نه مزانی تو میسریت، ئە گه رنا زووتر ده هاتمه لات چونکه ده زانم که پیاوه کانی میسر به زۆر ده سترێژی ناکه نه سه ر ژنه کان و ئە گه رچی بروات پی ده که م، به لام ناتوانم ئەم کێرده ت به ده می چونکه پیو یستیم پی شه تی و ده مه ویت ئە مشه و کات پاشای بابل، یان یه کیکی تر هاته لام و ویستی سوودم لی وه رگری ته ره گی گه ردم به م کێرده بپریم، بوئه وهی له به رده م خواجه که مدا ئا برووم نه چیت و ئە گه ر تو چه ز ده که ی میتم و له خواجه کان ده ترستی، من له م ولاته ده ریکه. به لام ئەوه بزانه که ئە گه ر منت لی تره قوتار کرد ناتوانم به پاداشتی ئەم کارهت بیمه هاوسه رت، له بهر ئەوهی من وه قفی خوا کراوم و هه رگیز ناتوانم له گه ل پیاوی کدا په یمانی ژن و میردایه تی به ستم، مه گه ر ئە و کاته ی خواجه که م بلت ئەوت بو ی و به به شه ریکی ژیان ی.

وتم: من هیچ به ته مای ئەوه نیم تو بکه مه هاوسه ری خو م و تو ده بی له م رووه وه له من دلنیا بیت. به لام رو یشتنی تو له چه ره می پاشا کاریکه که له عه قل به دووره، چونکه لی تره هه موو پی داویستی یه کانی ژیان ت له به رده سترایه و خو اردن و جل و بهرگ و هه ر چیه کت که بو ی ده تده نی.

ژنه که وتی: من له ولاتی خو شم خو اردن و جل و بهرگ هه بو و خو اردن و جلکی ئیره نایه ته پیش چاوم. به لام ئە و قسه یه ت که ده لیتی نیازی که لک لی

وهرگرتنت له من نییه، ئەمه بابەتیکه که هەر کاتی منت له بابل دهریاز کرد دهتوانین له بارهیهوه بدوین چونکه ئەگەرچی من وهقی خوا کراوم، بەلام ئەگەر خوایه کهم بلێ پیاویک هەلبژێره دهتوانم بریار بدهم که بیمه هاوسه‌ری تۆ.

وتم: ژنه که من به‌ته‌ما نیم تۆ له بابل قوتار بکه‌م و لیره رزگارت بکه‌م، چونکه پاشای بابل دۆستی منهو ئەگەر له حه‌رمه‌که‌ی بتفرینم کاره‌که‌م پیچه‌وانه‌ی نه‌ریتی دۆستایه‌تی ده‌بیت. هه‌روه‌ها تۆ ده‌بی بزانی ئەو پیاوه یه‌ک چاوه‌ی که له کونده‌یه‌کی ئاوساو ده‌چوو پاشای راسته‌قینه‌ی بابل نییه، به‌لکو پاشای درۆینی ئەم ولاته‌یه و ته‌نها یه‌ک روژ (ئه‌مرۆ) پاشایه‌تی ده‌کات و له سبه‌ینیه‌وه پاشای هه‌میشه‌یی بابل که تۆی کپوه‌ته‌وه پاشایه‌تی ده‌کات و ئەو جه‌وانیکی قۆزه و هیواداره له هاوده‌میتتی کردن له‌گه‌ڵ تۆدا هه‌ست به به‌خته‌وه‌ری بکات و له‌و باوه‌ره‌شدا که تۆش له به‌سه‌ربردنی ژیان له حه‌رمه‌که‌ی ئەودا رازی ده‌بیت. له‌به‌ر ئەوه ئامۆژگاریت ده‌که‌م که از له‌م بیرکردنه‌وه منالانه‌یه به‌ینه و کێرده‌که‌تم بده‌یه.

ژنه که وتی: ئەگەر کێرده‌که‌ت بده‌می پشتگیریم لێ ده‌که‌یت؟

وتم: به‌لێ.. من به‌رگرت لێ ده‌که‌م و ناهیتم زیانت پێ بگه‌یه‌نن. ئینجا وتی: من ناوم (مینا) یه و له‌به‌ر ئەوه‌ی به‌لینت داپیم که پشتگیریم لێ بکه‌یت و نه‌هیتلی که‌س ده‌ستدریژی بکاته سه‌رم، ئەم کێرده‌ت ده‌ده‌می و له‌به‌ر ئەوه‌ی میسریت ده‌زانم که درۆم له‌گه‌ڵدا ناکه‌یت و فریوم ناده‌ی.

دوایی به‌ بزه‌یه‌که‌وه کێرده‌که‌ی داپیم و من لێیم وهرگرت و به‌رێ که‌وتم، به‌لام کاتی که ده‌رۆشتم تی گه‌یشتم که (مینا) به‌و کێرده‌ی داووی به‌من، منی خستبووه مه‌ترسییه‌کی گه‌وره‌وه و له‌وه به‌دوا ده‌بوايه پشتگیریم لێ بکرده‌یه. نازانم چۆن ده‌کریت پالپشتی له ژنیکی گه‌نج و جوان بکه‌م که له حه‌رمه‌سه‌رایه‌کی گه‌وره وه‌ک ئەم حه‌رمه‌ی (بورابوریاش) دايه. ویستم

بگه‌ریمه‌وه و کێرده‌که‌ی بده‌مه‌وه بۆ ئەوه‌ی له‌گه‌ڵیدا هیچ به‌لینتیکم نه‌بی، به‌لام نیره‌مووکه‌کان ده‌وره‌یان لێ دام و له‌وه‌ی که توانیبوم کێرده‌که‌ی له‌ده‌ست به‌سه‌نم که‌وتنه مه‌دح کردن و وتیان: ئەم ژنه ئەگەر ئەو کێرده‌ی له‌لا بمایه، یان خه‌لکی پێ ده‌کوشت یان خۆی و، ئیستا له‌وه دلنیاين که ناتوانی نه‌ زه‌ره‌ر له خه‌لکی بدات و نه له خۆشی.

کاتی له حه‌رمه‌که‌ چوومه ده‌ری (بورابوریاش) به‌ره‌و من هات و به پیکه‌نینه‌وه لیمی پرسی: چی بوو؟ ئایا گومانه‌که‌م راست بوو؟ ئایا ئەوه‌ی به‌نده‌که‌تی بریندار کردبوو هه‌مان ئەو که‌نیزه نه‌بوو که من وتم تازه‌ی بۆیان کپوم؟

وتم: به‌لێ، ئەم که‌نیزه به‌هۆی ره‌فتاری خراپی خواجه‌کان به‌راده‌یه‌ک تووره ببوو که بریاری داوه خۆی به‌ ده‌ست هیچ پیاویکه‌وه نه‌دات و وا باشتره‌ تا ماوه‌یه‌ک وازی لێ به‌یتنی بۆ ئەوه‌ی ورده ورده تووره‌یه‌که‌ی بنیشیته‌وه و مالی بیت و پاشان رازی بیت که تۆ له‌گه‌ڵیدا به‌یته سه‌ر.

(بورابوریاش) وتی: تۆ په‌رۆشی گوپرایه‌ڵ کردنی ئەو ژنه‌ت نه‌بی، چونکه من ژنه گه‌نجه‌کان باش ده‌ناسم و ده‌زانم چۆن گوپرایه‌ڵیان بکه‌م و ئەمه یه‌که‌م جار نییه که ژنیکی گه‌نج و تووره ده‌هیننه حه‌رمه‌که‌ی من و له سه‌ره‌تای هاتنی بۆ حه‌رم ره‌فتاری شیتانه و وه‌حشیانه ده‌نوینتی. کاتی که کچه گه‌نجه‌کان بۆ یه‌که‌مین جار دینه ناو حه‌رمه‌وه ده‌ترسین و وا ده‌زانن که مه‌ترسییه‌کی گه‌وره هه‌ره‌شه‌یان لێ ده‌کات، به‌لام ماوه‌یه‌ک که له‌وه‌ی مانه‌وه و تیکه‌یشتن که له حه‌رمه‌ی پاشایه‌کدان، ئارام ده‌بنه‌وه و دوایی به‌رده‌وام گله‌یی ده‌که‌ن که بزچی سه‌رنجیان ناده‌می و ئەگەر دیارییه‌ک بده‌مه ژنه‌کانی تری حه‌رم، حه‌سوودی ده‌بنه‌وه و ئەگه‌ریش ئەم رینگایه کاریان لێ نه‌کات، هۆیه‌کی کاریگه‌ری ترم بۆ ملکه‌چ کردنیان هه‌یه و ئەویش داره. من فه‌رمان ده‌ده‌م ئەو کچه جوانه‌ی گوپرایه‌ڵ نییه له‌سه‌رده‌م رایکشین و نیره‌مووکه‌کان به

شوارکی باریک نه‌وهنده بدن به له‌شياندا که خوین له پشتیان بیته خواره‌وه و له‌کاتی شه‌ودا توانای نووستنیا نه‌بیته و نه‌م ژنه دواى نه‌وهی جاریک یان دوو جار دارکاری کرا به‌شپوهیه‌ک ملکه‌چ ده‌بیته که هرگیز سه‌ریچی ناکات. (بورابوریاش) دواى نه‌م قسه‌یهی به‌پیکه‌نینیکی تره‌وه لیم دوورکه‌وته‌وه و من به‌ره‌و ته‌لاری میواندارییه‌که رویشتم. (کاپتا) له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا که به‌ده‌ستی (مینا) زامدار ببوو، به‌لام دواى گه‌رانه‌وهی بو ته‌لاری میواندارییه‌که به‌هوی خوارده‌وه نازاره‌کهی له‌بیر چووبوه‌وه. کومه‌لیکی زور ده‌وره‌یان دابوو و هانیان ده‌دا گالته و گه‌ف بکات و نوکته‌یان بو بلتی و به‌نده‌که‌م، که من وابیره‌که‌مه‌وه بو نه‌م کاره‌ی توانایه‌کی ده‌روونی له‌ راده به‌ده‌ری هه‌بوو، هه‌ندی قسه‌و هه‌لسوکه‌وتی ده‌کرد که خه‌لکی ده‌هینایه پیکه‌نین.

له‌و ته‌لاره‌دا خه‌لکی وه‌ها سه‌رگه‌رمی رابواردن بوون، که‌که‌س سه‌رنجی نه‌ده‌دایه من. ویستم خو‌م له (کاپتا) نزیک بکه‌مه‌وه و پتی بلیم که هه‌لسی و خو‌ی ده‌رباز بکات، به‌لام هه‌ستم کرد که دانیشتوانی نه‌وی به‌شپوهیه‌ک ده‌وریان گرتبوو که نه‌ده‌کرا به‌ نه‌ینی له‌گه‌لیدا بدویم و جگه له‌وه‌ش (کاپتا) نه‌وه‌نده له‌وه دلنیا‌بوو که بووه‌ته (پاشا) هیچ دوورنه‌بوو نه‌مر بکات نه‌وانه‌ی ده‌وری بده‌نه به‌ر شه‌ق و زله. من نه‌مده‌ویست به‌نده‌که‌م له‌ بابل-دا بکوژری و رزگار کردنی نه‌وم له‌ مردن، به‌ نه‌رکی سه‌رشانی خو‌م ده‌زانی. نه‌گه‌رچی نه‌و به‌هوی سه‌رخوشیه‌وه خو‌ی لی ون ببوو، به‌لام هه‌ر به‌نده‌یه‌کی تر له‌ جیاتی نه‌و بوایه و له‌ ناکا‌ودا بوایه به‌ پاشا هه‌مان هه‌لسوکه‌وتی ده‌بوو.

جگه له (کاپتا) من به‌لینم به (مینا)ش دابوو که ده‌بوایه نه‌و وه‌عه‌دم ببردایه‌ته سه‌ر. پاشای بابل و تبووی نه‌گه‌ر نه‌و کچه جوانیه‌که‌ی من ببینی تووره‌یه‌که‌ی نامینیت و خو‌ی ده‌هاو‌یته به‌ر پیم. به‌لام من نه‌و شته‌م به‌ راست نه‌ده‌زانی، چونکه نه‌گه‌ر مینا بیوستایه خو‌ی به‌ده‌ست (بورابوریاش)ه‌وه

بدات تا نه‌و کاته دللی نه‌رم ده‌بوو و خو‌ی ته‌سلیمی ده‌کرد.

من گومانم له‌وه‌دا نه‌بوو که (بورابوریاش) فه‌رمان ده‌داته نیره‌مووکه‌کانی که مینا دارکاری بکه‌ن و حه‌زم نه‌ده‌کرد مینا به‌ده‌ستی نه‌و نیره‌مووکه‌کانه داری لی بدری و له‌شی بریندار بی، چونکه جگه له‌وه‌ی مینا به‌ دلنیا‌بوون له به‌لینه‌که‌ی من، که میسریم، کیره‌که‌ی دابوو پیم، نیمه‌ی میسری ناتوانین به‌وه رازی بین که ژنیکی جوان دارکاری بکری.

من دوو نه‌رم له‌سه‌ر شان بوو، یه‌کیکیان گرنگتر له‌وه‌ی تر، که رزگار کردنی به‌نده‌که‌ی خو‌م (کاپتا) بوو و نه‌وه‌ی تریان نه‌رکیکی دۆستانه بو قوتار کردنی (مینا). بو جی به‌ جی کردنی نه‌رکی یه‌که‌م دوو دلیم نه‌بوو، نه‌گه‌رچی ببوایه‌ته هوی تووره‌یی (بورابوریاش) چونکه به‌نده‌که‌ی من تاوانیکی نه‌کردبوو که دانیشتوانی بابل بیکوژن. به‌لام بو نه‌رکی دووهم که می دوو دل بووم، چونکه (بورابوریاش) به‌هوی لی رادیتنی منه‌وه، منی ناردبووه ناو حه‌ره‌مه‌سره‌که‌ی خو‌ی و نه‌گه‌ر (مینا)م له‌ حه‌ره‌مه‌که‌ی نه‌و برفاندایه و ده‌ربازم بکردایه، خیانه‌تم له‌ دۆستایه‌تی و متمانه پت کردنه‌که‌ی ده‌کرد. هه‌روه‌ها (مینا)ش پشتی پت به‌ستبووم و چاره‌روانی نه‌وه‌بوو له‌ بابل رزگاری بکه‌م یان نه‌وه‌ی که نه‌هیلیم دارکاری بکه‌ن. من نه‌گه‌ر بمتوانیایه له‌ بابلدا بمینمه‌وه داوام له‌ پاشا ده‌کرد که مینا دارکاری نه‌که‌ن و نه‌ویش داواکه‌می رده نه‌ده‌کرده‌وه. به‌لام من له‌به‌ر نه‌وه‌ی ناچار بووم، به‌نده‌که‌ی خو‌م (کاپتا) له‌مه‌رگ رزگار بکه‌م، نه‌مده‌توانی له‌ویدا بمینمه‌وه و ده‌بوایه له‌گه‌ل (کاپتا) ده‌ربازبووینایه و له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌گه‌ل (کاپتا)دا هه‌لده‌هاتین، (مینا) به‌ تنه‌ها ده‌مایه‌وه و نازاریان ده‌دا و بو نه‌وه‌ی نه‌که‌و‌یته ژیر سته‌می نه‌وان، ناچار ده‌بوایه نه‌ویشم رزگار بکردایه، نه‌گه‌رچی پاشای بابل رفاندنی (مینا)ی به کاریکی پیچه‌وانه‌ی هاو‌رییه‌تی و به‌ خیانه‌ت کردنی بزانیایه.

له‌ جیهاندا مرۆف، هه‌موو کاتی له‌کاره‌کانی خویدا نازاد نییه، له‌به‌ر

ئەوھى ئەستىرەكان چارەنوسى مرۆف ديارى دەكەن و ھەندى جار مرۆف ناچار دەبىت كارىك بكات كە خوئى ھەزى بەكردنى نىيە . لەبەر ئەوھ وازم لە دوودلى ھىنا و بربارم دا كە ھەم (كاپتا) لە مردن رزگار بكام و ھەم (مىنا)ش لەو ستەمانە رزگار بكام كە چاوەروانىتى .

***

۱- خواجه: نىرەمووك - خەساو- لە فارسيدا (خواجه) دوو ماناى ھەيە كە يەكئىكىيان بە ماناى گەورە و خاوەن دەسلانە و ئەوھى تريان بە ماناى نىرەمووك دىت كە لىرەدا مەبەست ئەوھى دووھەمە . بۆ نمونە پەندىكى فارسى ھەيە كە دەلىت: (من دەلىم (خواجه) يە ، تۆ دەلىتى چەند مندالى ھەيە) - وەرگىرى كوردى .

ترسناکه کان له ئەم بهرو ئەو بهری رووبار، یان له سەر ئاوه کەن و هاوار ده کەن و ئیمه له دهنگی هاوار کردنیان ده ترسین و له وانه یه که شتییه که مان دهمه ونخوون بکه نه وه.

وتم: من ئیستا ده چم و له په رستگه مه ریک ده که مه قوربانی بو ئه وهی گیانه نازارده ره کان زیانمان پێ نه گه یه نن و کاتییک که گه یشتینه شوینی مه به ست دهنگی ئەو حه لقه زیوانه ی ده تانده می، ئەوه نده له گویتاندا خو ش ده بیته که گویتان له دهنگی گیانه نازارده ره کان نابیت.

ئەوان پرسییان: تو که ی دبیته؟

وتم: ناتوانم بلیم له چ کاتییکدا دیم، به لام هه رچۆنی بیت له سه ره تای شه ودا خو م ده گه یه نمه لاتان، به لام هه ر چۆنییک بیت ئیوه به که شتییه که ی خو تان له م جیگایه دا چاوه پروانی من بکه ن و لیره مه جو لینه وه، ئەگه ر به ریکه وت زانیان من دو اکه وتوومه، ئەوا هه ر لیره دا له ناو که شتییه که بنوون و که شتییه که مه به نه جیگایه کی تر. چونکه له وانه یه من له سی یه کی دو وه می شه و یان نزیک ی به یانی له گه ل ته رمه که ی مامم و که نیزه که مدا بگه مه لاتان و ئەگه ر که شتییه که به نه شوینیکی تر من ناتاندۆزمه وه.

دوایی هه ربه که وه حه لقه یه کی زیوم دا به سه ول لیده ره کان و وتم: ئەم زیوه پیشه کییه، بو ئه وه ی بزانی من ئەمشه وه رچۆنی بیت دیم و که شتییه که تان به کری مه دهنه که سیکی تر و کاتی گه یشتینه جیگا، یه کی چوار حه لقه ی تر ده ده مه هه ر یه ک له ئیوه و بو ئه وه ی له ریگادا به ته ماحی زیو و پا ره نه مکوژن. وتم: خو شتان ده زانی ک ریبواران له بابلدا هه رگیز زیو و پا ره ی زور له گه ل خو یاندا هه لئاگرن، به لکو حه واله وهرده گرن و کاتی گه یشتنه جیگا حه واله که ده که نه کانا (زیو، مس، ته ل) و منیش دوای گه یشتنه جی حه واله که م ده که م به کانا و باقیی کریکه تان ده ده مه وه.

سه ول لیده ره کان دوای وهرگرته ی زیوه که گه یشتنه ئەو باوه ره ی که ئەگه ر من

بو زگار کردنی دوو کهس

پاش نیوه رو چومه که ناری رووباره وه و له که شتییه کی بچووک نزیک بوومه وه که چه ند سه ول لیده ریکی هه بوو و پیم وتن: من ده زانم که ئەم رو روژی جه زنی پاشای درو بینه و ئیوه ئای جو تان خو اردۆته وه و حه ز ده که ن ئەم رو هه تا شه و له خو شگوزه رانییدا بن، به لام رو ژه کانی جه زن زوو ته واو ده بن و دوای ئەوانه رو ژگاری برسیتی و ماندوو بوون روو له مرو ف ده که ن و مرو فکی ژیر ئەو که سه یه که فریوی رابواردن و رو ژه جه زنه کان نه خوات و رو ژه کانی دا هاتوی له یاد بیت. ئیوه ئەم رو ده توانن کار بکه ن و کر تیه کی باش له من وهر بگرن و به و پا ره یه له سه یه نیوه تا دوو هه فته بخو ن و بخو نه وه و له خو شیدا بن.

سه ول لیده ره کان وتیان: ئیمه ده بی چی بکه ین؟

وتم: ئەم رو هه ر چه نده رو ژی جه زنه، به لام مامم مالتا وایی لی کردوومه، چونکه خوا به کان کاتییک که بیانه ویت یه کی بمرینن با یه خ به وه ناده ن که له رو ژی جه زندا بمری، یان له رو ژی پرسه دا. من ناچارم به پیی وه سیه تی مامم ئەمشه و ته رمه که ی لیره بگوازمه وه و بیبه مه ئەو جیگایه ی باو با پیرانی ئەو تیایدا به خاک سپی دراون، که نزیک سنووری (میتانی) یه و جگه له ته رمه که ش، که نیزیکی خو شم له گه لدا یه، چونکه پیاو یکی وه ک من ناتوانی به ته نیایی کاره کانی خو ی جی به جی بکات و ده بی ژنییک هه بی خو اردنی بو تاماده بکات و.. ئیمه ئەمشه و لیره به ری ده که وین و من دوو ئەوه نده ی کر تی ئاسایی پاداشتتانه ده ده می.

سه ول لیده ره کان وتیان: ئیمه تاماده ین بته گه یه نینه شوینی مه به ست، به لام له کاتی شه ودا له سه ر رووبار سه ول لیدانه ی، چونکه گیانه نازار گه یه نه ر و

بگه یه ننه جیگای دیاری کراو قازانجیگی زوریان دهست ده که ویت و هه ربه که یان ده بیته خاوهن پینج حلقه ی زیو و دلنیا بوون که شه و تا سبه پینی چاوه روانی من بن.

دوایی له وی گه رامه وه و کونده یه کی بچووکم کری و پاشان چوومه په رستگه و مه ریکم سه ربری و خوینه که یم خسته ناو کونده که وه و کیترده که ی میناشم هه لگرت و به ره و حه رهم سه رای (بورابورباش) که و قهری. کاتئ ویستم بچمه ناو حه رهمه وه کونده بچووکم که خسته ناو سندووقی پزیشکیه که م بوئه وه ی که س نه بیینی.

نیره مووکه کان هه ره و نه و نده چاویان به من که وت، هاتنه لام و من پییانم وت: هه ندی دهرمانم بو چاک کردنه وه ی ژنه شیتته که هیناوه و ئیوه ده بی به ره و خانووه که ی ئه و رینوما ییم بکه ن.

نیره مووکه کان منیا ن گه یانده جیگاکه ی (مینا) و پیم وتن: ئیره چول بکه ن بوئه وه ی به دهرمان گیانه نازارگه یه نهره کان له له شی ئه م ژنه دهریکه م، که بوونه ته هوی شیت بوونی.

ئه وان رویشتن و من به (مینا) م وت: دهمه ویت ئه مشه و ئیره بترپینم و له گه ل خومدا بتبهم و له م ولاته دهریاز بین. به لام به مه رجیک که به پیی رینوما ییه کانی من کاریکه ی.

(مینا) وتی: پیویسته چی بکه م؟

کونده بچووکه که و کیترده که م نیشانی داو وتم: ئه مانه لای تو داده نیم و دهرۆم و پییان ده لیم دوای رویشتنی من هیچ که سییک نه چیتته ئه م هۆده یه وه و له گه ل تاریک بوونی هه و ده بی ئه م کونده یه بکه یته وه و هه ندی خوینی لی دهریکه ی و به دم و چاو و دهست و سینگی خوتدا بکه ی و کیترده که ش له ته نیش خوته وه دابنی، من له سه ره تای شه و دا دیم و کاتیک هاتمه هۆده که ته وه، به وان ده لیم که به م کیترده خوی کوشتووه و توش خوت به مردوو نیشان بده بوئه وه ی هه موویان

دلنیا بن که گیانت دهرچووه.

دوایی نیره مووکه کان رازی ده که م که تو لیره ببه مه دهره وه و له شتیکا ده تپتچمه وه و لیره ده چینه دهره وه. دواییش له جیگایه ک دهست و دم و چاو و سینته ده شوم و له گه ل خومدا ده تبهم.

(مینا) رازی بوو که به پیی فهرمانی من رهفتار بکات و له ژووره که ی هاتمه دهره وه و به نیره مووکه کانم وت: هیچ که سییک له نیره مووکه کان و ژنه کانی حه رهم نابیت بچنه ناو هۆده که ی (مینا) وه، چونکه ئه گه ر به کیک دهرگای هۆده که ی بکاته وه و بچیتته ژووره وه، گیانه نازارگه یه نهره کان که به هوی دهرمانه که وه له (مینا) دینه دهره وه، ده چنه ناو له شیه وه و شیتی ده که ن. من خوم شه و دیمه وه و ده چمه ژووره که یه وه.

خواجه کان، که ترس دایگرتبوون وتیان: دلنیا به که ناهیلین که س بچیتته ژووره که یه وه و ئیمه ش ناچین.

دوایی چوومه کوشکی پاشایه تی و سه یرم کرد به نده که م هیشتا له هوی میوانداریه که یه. هه ندی له و که سانه ی خه ریکی باده نوشی بوون به هوی سه رخوشییه وه له ته لاره که دا خه ویان لی که وتبوو و خه لکیش که م و زور مهست بوون، به لام (بورابورباش) له ههست و هوشی ئاسایی خویدا بوو. هه تاو به راده یه ک نزم ببووه وه که تیشکه ئه رخه وانیه که ی له ناو ژووره که ی ددها.

له (بورابورباش) م پرسی: جه ژنی پاشای درۆیین که ی کوتایی پی دیت؟

وتی: کاتی که خور له پشت رووباره وه ون بوو، ئه م جه ژنه کوتایی پی دیت و به نده که ی تو به ژه هریک که ده یکه نه شه رابه که یه وه دهرخاردی ددهن ده کوژری و دوای ئه وه لاشه که ی ده خه نه ده فریکی کوپه بی گلی سوور^(۱) و له ناو سارد خانه که ی مندا له ته نیش لاشه ی ئه و که سانه ی له م روژدها بوونه ته پاشای درۆیین، داده نریت.

وتم: (بورابورباش) به نده که ی من وه ک خوم خه لکی میسره و خه ته نه کراوه

و خویاه کانی ئیمه ده لاین کاتی که مرؤف مرد ده بی تهرمه که می مؤمیایی بکریت بۆئه وهی له دنیای تردا زیندوو بمینیت.

(بورابورباش) وتی: کاتی که تهرمه که مؤمیایی کرا چی له و لاشه یه ده که ن؟ وتم: دوا می مؤمیایی کردن لاشه که له ژیر خاکدا ده شارینه وه.

(بورابورباش) وتی: من ده هیللم لاشه یه بنده که ت به پیی نه ریتی خوتان مؤمیایی بکه یت، به لام دوا بیی ده بیی تهرمه که بنده نه ئیمه بۆ ئه وهی بتوانین بیکه یه کویه هه رگینه (سوفال) هه که وه و له ناو ساردخانه دایینین.

و تم: مؤمیایی کردنی جه نازه ی پیاوه به رزه کان شه ست تا حه فتا رۆژ ده خایه نیت، به لام جه نازه ی بنده کان ده توانریت به سی رۆژ مؤمیایی بکریت.

(بورابورباش) وتی: باشه که واته تهرمه که ی ئه و له سی رۆژدا مؤمیایی بکه.

- وتم ناکریت ئه م کاره لیره دا دهستی پیتکه م، چونکه ئه گهر من تهرمی بنده که م له م کۆشکه دا مؤمیایی بکه م، هه موو ئه و که سانه ی که لیره دان، به تۆشه وه، به هۆی بۆنی ترسناکی لاشه که وه ده مرن و ده بی بلیم که ئه م تهرمه ده بی به زووی مؤمیایی بکریت. ئه گهر نا هه وای گهرمی بابل ئه مشه و تهرمه که تیک ده دات و دوا بی ناتوانین مؤمیایی بکه یه. بۆیه تۆ ده بی ریگا بده یت، که ئه مشه و له پاش مردنی بنده که م، لاشه که ی له کۆشک بیه مه ده ره وه بۆ ئه وه ی له قه راغی رووبار له جیگایه کی دوور مؤمیایی بکه م و له ئه مشه وه وه که لیره ده چمه ده ری، تاسی (۳۰) رۆژی تر من نابینیه وه و ناشبی بمبینی چونکه ئه گهر له م سی رۆژده دا من لیت نریک بیه وه بۆنی لاشه که ده بیته هۆی له ناو چوونت.

(بورابورباش) وتی منیش له سی رۆژی داها توودا کارم به تۆنییه که بییت بۆ لام.

پاشان سه یریکی خۆری کردو وتی له بهر ئه وه ی خۆر که وته پشت رووباره وه، ئیتر جه ژن کۆتایی پی هاتووه و چند ساتیکی تر، ژهر ده دهنه بنده که ت و پرۆ و ئاگادار به که به چاودیری خۆته وه که پزیشکی، ژهر بدریته ئه م پیاوه.

له کاتیکدا که ئیمه خهریکی گفتوگو کردن بووین، له وه زعی خزمه تکاره کانی کۆشکه وه بۆم ده رکه وت که جه ژنی پاشای درۆیین کۆتایی پی هاتووه. چونکه له ناکا و هه مووان له ده وری (کاپتا) دوور که وتنه وه، به لام کاپتا که به هۆی نۆشینی شه رابه وه مه ست بوو نه یده توانی هه ست به گۆرانی هه لسه وکه وتی کریتکاره کان بکات. خۆم گه یانده پزیشکه که ی (بورابورباش) و پیتم وت که پاشا فه رمانی داوه پیتم که خۆم ژهره که ده ر خواردی ئه م کابرایه بده م که ئه مرۆ بووه ته پاشای درۆیین. پزیشکه که باوه ری به قسه که ی من کرد، چونکه جگه له وه ی که هه ستی کرد درۆناکه م، له و رۆژده دا ئه وه نده شه رابی خوار دبووه که نه یده توانی له سه ر پی بوه ستی و هه ر ئه ونده که زانی کاری ژهره پی خوراندنه که، به (کاپتا) له ئه ستۆی مندایه، خۆش حال بوو و وتی ئایا ده زانی که ده بی به چ ژهریک بیکوژی؟ وتم به لی من له ناسینه وه ی ژهره کان له هه موو پزیشکه کانی بابل شاره زاترم. پزیشکی پاشا له بهر سه رخۆشی به لادا ده هات و وتی: به لام له پاش ئه وه ی بنده که ت مرد، من ده بی چاوی لی بکه م و فه حسی بکه م، بۆئه وه ی دلنیابم مردووه.

و تم هه ر که مرد، یه کسه ر دیم پیتی راده گه یه نم که بیی سه یری بکه ی. وتی که واته من ده چم ده نووم و پاش ئه وه ی بنده که ت گیانی ده رچوو ئاگادارم بکه ره وه و ئه گهر نووستبووم، به خه بهرم بکه ره وه. وتم واده که م بۆ ئه وه ی بزانی که مردووه.

کاتیک که له پزیشکه که جیا بوومه وه، هه ندی تریاکم کرده ناو شه رابه وه و ئه و تریاکم به قه ده ر ئه وه نده تیکه ل کرد، که له دوا ی خواردنی به جو ریک له هۆش بچیت که خه لکی و ایزانن مردووه.

دوا ی به شه رابی له گه ل تریاک تیکه ل کرا وه وه چوومه لای (کاپتا) و پیتم وت تۆ ئه مرۆ پاشای چواره ریمی و هه مووان تۆ به م پله یه وه ده ناسن و منیش دانی پیدا ده نیم که تۆ پاشای بابلی، به لام وه کو ده زانی من نه هاتبووم که هه میشه له

بابلدا بپنمه ووه ئیستا دهمه ویت بگه ریمه وه، به لام بهر له رویشتن ئاره زوو به کم ههیه که ده بی به دیی بهیتم. (کاپتا) پرسى ئاره زوو که ت چیه؟

وتم ئاره زوو ئه وهیه که به دهستی خۆم پیا له یه ک شه رابت پى بنۆشم بو ئه وهی له دواى گه رانه وه بو میسر بتوانم به هه مووان بلیم که من (سینۆهه) ی کورى که ر که سیکم که به دهستی خۆم شه رابم به پاشای بابل نۆشیوه وه خه لکی به چاوی ریزه وه لیم پروانن و گه وره یی من بسه لیتن.

(کاپتا) وتی من ئه مپو بایى پتویست شه رابم نۆشیوه وه هیچکه حه زم به خواردنه وه نییه. به لام له بهر ئه وهی تو ده لیتی به ئاواته وهی به دهستی خۆت شه رابم بدهیتی و منیش تا وه کو ئه مپو که سیک نه بووه که شه راب رت بکه مه وه، ئه وا دهیخۆمه وه ئه گه رچی ده شرانم که له وانیه به شتیه وه ک مه ست بيم که نه توانم له جیگه ی خۆم راست بيمه وه.

پاشان پیا له که ی له من وه رگرت و به یه ک جار هه لبقوراند و پیا له به تاله که ی فری دا. له م کاته دا چراکان هه لکران و بیدهنگی کۆشکی پاشایه تی گرته وه. چونکه هه موو زانیان که کاتی خۆشی و رابواردن تی په ربوه و ئه گه ر یه کیک به ته مای گالته وه گف و رابواردن بیت، ده کوژیت.

دواى چه ند ساتى کاپتا کلاو (تاج) ی پاشایه تییه که ی له سه رى خۆى داگرت و وتی ئه م کلاوه بو سه رم بچووکه و پاله په ستو ده خاته سه ر سه رم و ئیسکی سه رم ژان ده کات و له قاچه کانیشمدا هه ست به سه ربوون ده که م و پیتلوه کانم قورس بوونه و وایزنام بنووم باشه. (کاپتا) هه ر له و شوینه ی دانیشتبوو، راکشاو ساتى دواى ئه وه خه وى لى که وت و من زانیم که هۆى نووستنه که ی ئه و تریاکه که بوو و چه ند خوله کیک دواى ئه وه به ره به ره قورس ده بیت و واى لى دیت که هه رکه سه ی ببینی و ده زانیت که گیان له له شیدا نه ماوه. خزمه تکاره کانی کۆشک، ئه و تاجه ی کاپتا له سه رى خۆى کردبووه، هه لیانگرت و خستیا نه سه ر (بورابورباش) و به رگی پاشایه تییان له به رکرد و پاشای راسته قینه ی بابل له سه ر

تهخت دانیشت و وتی: ئه مپو له گه ل ئه وه شدا که روژی جهژن و خۆشی بوو، به لام من زور ماندوو بوومه، چونکه له روژه کانی جهژن مروف زیاتر له کاته کانی تر هه ست به شه که تی ده کات و له بهر ئه وه من ده بی بنووم و خیرا ئه و که سانه ی که مه ستان و لیتره نووستونه، به کوته ک له کۆشک به نه ده ره وه و ئه م نه فامه ش (ئیشاره تی به کاپتا کرد) کاتیک که به ته وا وه تی گیانی سپارد، بیخه نه ناو کووپه یه کی سواله تی (سوفال). خزمه تکاره کانی کۆشکی پاشا، به جوړیک به دار که وتنه گیان سه رخۆشه کان و ئه وانیه له وى نووستبوون، که له چه ند ساتیکدا هه موویان هاتنه وه هۆش و هه لسان و رایانکرد. من له کاپتا نزیک بوومه وه و روانیم هه موو نیشانه کانی روا له تی مه رگی تیا دا به دیار که وتوووه به به نده کانم وت برۆن به پزیشکی پاشا بلین بیت بو ئیتره و ئه م پیا وه فه حس بکات بو ئه وهی که بزانی مردوووه و ئه وان رویشتن و پزیشکه که یان هینا و ئه ویش که له کاتی مه ستی خه وى لى که وتبوو و نیوسه عاتیش نه ده بوو نووستبوو و هیشتا هه ر مه ستیش بوو، به چاوه نیوه کراوه کانیه وه هات. من هه ستم کرد که به و وه زعه، ئه و تاقه ت و توانای ئه وهی نییه که به وردی چاوی لى بکات و ئه گه ریش فه حسی بکرده یه دیسانه وه هه ر وایده زانی مردوووه.

به لام پزیشکی پاشای بابل که ده یه ویست هه رچی زوو تره بگه ریته وه و بنویت، سه ریپیی سه یریکى به نده که ی کردو وتی بى گومان مردوووه بیکه نه ناو ده فریکى سواله ت (هه رگینه) بیه وه و ده رگای ده فره که (کووپه که) به هه ویری خاکی رو س (گلی سوور) دا بخن. به نده کانی (بورابورباش) کاپتایان خسته ناو کووپه که یه وه و کاتیک که خه ریکى گرتنه وه ی هه ویری گله سووره که بوون، من به لینه که ی پاشام هینایه وه بییری و وتم ده بی لاشه که ی کاپتام بده نه وه که بیبم و مۆمیایی بکه م. (بورابورباش) به به نده کانی وت، (سینۆهه) پزیشکی میسری له لایه ن منه وه ریتگا پیدراوه که لاشه ی ئه م پیا وه له کۆشک بیاته ده ره وه و خه ریکى مۆمیایی کردنی بیت و که س نابیت ریتگای لى بگری و ئاگا دارین که

ئەو لەدوای دەرچوونی لە کۆشک تاماوەی سی شەو و سی رۆژی تر هەنگاو نەیتە کۆشکەووە ئەگەر ویستی بێتە ژوورەو بەدار دەری بکەن.

چونکە لەبەر ئەوەی خەریکی مۆمیایی کردنی لاشەئەم پیاو دەبێت بۆنە ترسناکەکی لەگەڵ خۆیدا دەهێنێتە ئێرەو هەموومان لەناو دەبات.

من کە پێشتر کەژاوەیەکم ئامادە کردبوو کووپە گەورەکی (کاپتا) ی تیاوو هەلمگرت و خستە ناو کەژاوەکەو و لە رینگا بەر لەوەی بگەینە کەژاوەکە، چەند کونیکم کردە سەرپۆشی کووپەکە کە لە هەویر دروست کرابوو، بۆ ئەوەی بەندەکەم نەخنکی.

کاتی کە دڵنیابوو (کاپتا) لە کۆشکی پاشا دەرچوو و لە دەفرەکەدا لەسەر کەژاوەکە دانرا بەرەو حەرەم سەرای پاشا کەوتەری و بە نێرەمووکەکانم وت: دەپۆم بۆ ئەوەی کاریگەریتیی دەمانەکە لە (مینا) دا ببینم.

کاتی کە چوومە ژووری (مینا) وە، تیگەیشتم کە بە پیتی پیلانەکی من کاری کردوو و دەم و چاو و دەستی خۆیناوی کردوو و کێردیکی خۆیناوی لە تەنیشت خۆیەو دانابوو. بە ترسیکی دروست کراوەو لە ژوورەکە هاتە دەرەو و بانگی نێرەمووکەکانم کرد و پێم وت: مەگەر ئێوە شیت بوونە کێردیکی تران خستوو تە بەردەستی ئەم ژنە، کە خۆی پێ بکوژیت.

کاتی نێرەمووکەکان چاویان بە خۆینەکە کەوت، لەرزین و کەسیان نەیان وێرا بچنە پیشەو و بزائن ئایا (مینا) بەراستی مردوو یان هیشتا گیانی تیاپە. چونکە نێرەمووکەکان زۆر لە خۆین دەترسین و بە هیچ نرخیک ئامادەنین لە تەرمیکی خۆیناوی نزیک ببەووە. هەموویان بە ترس و لەرزەو سەیری منیان دەکرد و بە چاوە ترس لێنیشستوو کانیان لە منیان دەپرسی ئەرکی ئێمە چیبە و دەبێ چی بکەین؟

وتم: لەم رووداوەدا ئێوە بە ئەندازە منیان لە منیش زیاتر بەپرسن، چونکە من پیاویکی پزیشکم و هاتبووم ئەم ژنە شیتە چاک بکەمەو و

جاریکیان بە ئاگاداری خۆتان کێردەکەم لێ سەند، بەلام نازانم ئەو چۆن توانیویەتی کێردیکی تر پەیدا بکات و خۆی پێ بکوژیت.

ئێستا تاکە رینگە چارە ئەوەیە کە من ئەم ژنە لە لبادیک بپێچمەووەو لێرە بیهەمە دەرەو و ئێوە هەر ئەمشەو یان سەینێ کەنیزیک بکرن و لە جیاتی ئەو دای بنین و ئەگەر (بورابورباش) پرسی بۆچی شتێوەی کەنیزەکی گۆراو، بلین لەبەر ئەوەی ئەو شیت بیوو و گیانە ئازارگەینەرهکان کە لە لەشیدا تاونەتەو شتێویان گۆربوو.

نێرەمووکەکان سەیریکی یەکتریان کرد و پرسییان: ئێمە کانا لە کوی بەینین کە کەنیزی پێ بکپین؟

وتم: من بەهای کەنیزیکتان دەدەم و کاتیک کە کەنیزە نوێیەکەتان کپی و هیناتانە حەرەم، بپراژیننەو و شتێوەی پیشوازی کردن لە (بورابورباش) ی فیر بکەن و من دڵنیام کە کاتیک پاشای بابل ببینن کەنیزەکی دەستەمۆ بوو، ئەوئەندە خۆشحال دەبیت کە بپیر لە دەموچاو گۆرانەکی ناکاتەو.

دوایی دوو کەرەتە زێرم پیدان کە زیاتر بوو لە بەهای کەنیزیکێ جوان و ئەوان لبادیکیان هینا و من (مینا) م تیدا پێچایەووە بەبێ ئەوەی خۆم بۆ هەندی روونکردنەو دوابخەم (مینا) م خستە سەرشانم و لە حەرەم چوومە دەرەو. چونکە دەمزانئەو کاتە کە دەبیت کاریک بە خیرایی ئەنجام بدری هەر چەندە کەمتر لە بارەیهو بەدویتی باشترە. لەبەرئەوەی بەهۆی گفتوگۆی درێژ هەندی گرفت لە کارەکەدا پەیدا دەبیت کە دەبیتە هۆی ترس و دوو دلیی خەلکانی لاوازو خواجهکان هەموویان کەسانیکێ ترسنوک و لاواز بوون.

(مینا) شم برده ناو کەژاوەکەو و خۆم سواربووم و بەری کەوتین تا گەیشتینە نزیک رووبار. بەر لەوەی بگەینە رووبارەکە بە باربەرەکانم وت: کەژاوەکە دابنن و سەرەتا کووپەکی (کاپتا) ی تیداوو بە ئەوانم گواستەو بۆ ناو کەشتیبە. دوایی بە باربەرەکانم وت: لە کەژاوەکە دوور بکەوونەو بۆ ئەوەی روحی

به نده که ی خۆم له وێ بهیتمه دهره وه و، وتم: کاتێ ئیوه ده گه رینه وه من نابین
چونکه له وێ رویشتوومه، به لام که ژاوه که ی ئیوه له شوینی خۆی ده مینیتته وه و
ده توانن هه لیبگرن و ببه نه وه.

دوای رویشتنی باره ره کان (مینا) م له که ژاوه که هینایه دهره وه و بردمه
که ناری رووبار و رامکشاند که ده ست و ده مو چاوی خۆی بشوات. دوایی به
یه که وه سواری که شتییه که بوین و له تاریکیی شه ودا که شتییه که مان که وته ری
و له که ناره که دوور که وته وه.

سه و ل لیده ره کان له بینینی (مینا) نه چه په سان، چونکه به ئه وانم وتبوو که
له گه ل که نیزه که ی خۆم سه فهر ده که م و ئه وان هه ر وایان ده زانی که نیزی منه. به م
شیویه، من به یه ک شه و، با بلم خسته پشت سه ری خۆمه وه و له و سه رزه مینه که
له وانه بوو به هۆی پزیشکییه وه سامانیکی زۆرم ده ست بکه ویت دوور که وتمه وه.

***

۱- کوو په ی گلی سوور: کوو په ی هه رگینه یی- کوو په ی سوآله ت یان گۆزه ی گه وری سوفا ل-
وه رگیتی کوردی.

مینا و، به هوش هاتنه‌وی کاپتا

کاتی که هیئنده له شار دوور که وتینه‌وه، که ئیتر روشنایی شاری بابلمان لیئوه دیار نه‌ما، (مینا) به زمانی میسری که سه‌ول لیده‌ره‌کان لپی تی نه‌ده‌گه‌یشتن دهستی به قسه کردن کرد و وتی: من ئەمشه‌و به هۆی جی به‌جی کردنی فه‌رمانی تو بۆن گرتوو بوومه.

وتم: بوچی بۆن گرتوو بوویته؟

(مینا) وتی: له‌به‌ر ئەوه‌ی تو به منت وت دهست و دم و چاو و قاچم خویناوی بکه‌م و من هه‌رچه‌نده خۆم بشۆم بۆنی خوین له له‌شم دوور ناکه‌ویتیته‌وه.

وتم: مه‌به‌ستت له‌م قسه‌یه چییه؟

(مینا) وتی: مه‌به‌ستم ئەوه‌یه که تو منت فریو داو وات لئ کردم که به‌هۆی خویناوی بوون، پیس و بۆگه‌ن بيم.

وتم: ئەی ژنی نه‌فره‌تی، من ئەوه‌نده ماندووم که تاقه‌تی قسه‌کردنم له‌گه‌ل تو‌دا نییه‌و به‌یله‌ بنووم، چونکه ئەو زه‌حمه‌ته‌ی ئەمشه‌و بو‌رزگار کردنی تو تووشی بووم، یه‌کی‌ک بوو له‌گه‌وره‌ترین ناخۆشییه‌کانی ته‌مه‌نم و له‌ دوا‌ی ده‌رچوونم له‌ خانه‌ی مه‌رگی میسر، هه‌رگیز گرفتاری ماندویتی وها نه‌بوومه‌ته‌وه، چونکه ئەو گرفتانه‌ی ئیمه‌ رووبه‌رووی ده‌بینه‌وه ئەگه‌ر ته‌نها په‌یوه‌ندی به‌ جه‌سته‌وه بیت، زۆر سه‌خت نییه، به‌لام کاتی که مرۆف جگه‌ له‌ نازاره جه‌سته‌یه‌کان تووشی ماندویتی رو‌حیش بیت، زۆر شه‌که‌ت ده‌بیت. من ئەمرۆ هه‌م گرفتاری ماندویتی جه‌سته‌یی بوومه و هه‌م ئەرکی رو‌حیش. جگه‌ له‌مانه‌ش ئەمرۆ بو‌رزگار کردنی تو زه‌ره‌ریکی ماددی گه‌وره‌م له‌ خۆم دا، چونکه ئەگه‌ر تو نه‌بوویتایه و داوات له‌ من نه‌کردایه‌ رزگارت بکه‌م له‌ حه‌ره‌م قوتارت ببی من چه‌ند روژتیکی تر به‌ ناوی پزیشکی گه‌وره و پله‌ یه‌کی بابل له‌ لای

راستی پاشای ئەم ولاته ده‌ه‌ستام و ئەوه‌نده زێر و پارهم ده‌ست ده‌که‌وت که که‌شتییه‌کی وه‌ک ئەمه که ئیمه ئیستا تیایدا دانیش‌توون نه‌یده‌توانی هه‌لیبگری. به‌لام تو منت ناچار کرد که واز له‌ و قازانجه به‌ینم و تو له‌ بابل ده‌ریکه‌م. له‌ داها‌تو‌دا هه‌موو سالی له‌م روژه‌دا کیسه‌یه‌ک خۆله‌میش به‌سه‌ر خۆم‌دا ده‌که‌م بو‌ئوه‌ی له‌ یادم بیت که ئەم روژه یه‌کی‌ک بووه له‌ روژه نه‌گه‌ه‌تییه‌کانی من.

(مینا) وتی: ئەگه‌ر تو به‌م راده‌یه من به‌ هۆکاری تووش بوونی چاره‌ره‌شی خۆت ده‌زانی وا باشه من خۆم فریاده‌مه‌ رووباره‌وه بو‌ئوه‌ی تو له‌ ده‌ست من رزگارت بیت.

دوا‌ی ئەم قسه‌یه (مینا) جوولایه‌وه که خۆی بخاته ئاوه‌که‌وه، به‌لام من ئەوم گرت و وتم: (مینا) له‌گه‌ل ئەوه‌شدا که من ئەمرۆ ماندویه‌تییه‌کی زۆرم چیش‌تووه و زیانیکی گه‌وره‌م کردووه، به‌لام وه‌سیله‌یه‌کی دل‌دانه‌وه‌م بو‌خۆم هه‌یه که ئەویش رزگار کردنی تو‌یه. ئەگه‌ر تو خۆت بخه‌بته ئاوه‌که‌وه و له‌ ناو‌بچی به‌دبه‌ختییه‌که‌ی من گه‌وره‌تر ده‌بیت، چونکه تیده‌گه‌م که دوا‌ی ئەو هه‌موو ئەرک و نازاره نه‌متوانیوه‌ پیش له‌ مردنت بگرم. تو، به‌ هه‌موو خوا‌یه‌کانی بابل و میسر و سووریا سویند ده‌ده‌م که وازم لئ به‌ینه و بنووه و ئەگه‌ریش حه‌ز ناکه‌ی بخه‌وی له‌ گۆشه‌به‌کدا دابنیشه و بیده‌نگ به‌ بو‌ئوه‌ی بتوانم بنووم.

ژنه‌که بیده‌نگ بوو و له‌ سوو‌چیتی که‌شتییه‌که دانیش‌ت و منیش لباده‌که‌ی که (مینا)م تیدا پیچا‌بو‌وه‌وه دام به‌ خۆم‌داو خۆم پی دا‌پۆشی که بنووم. چونکه له‌گه‌ل ئەوه‌شدا که شه‌وی چوارده‌یه‌می وهرزی به‌هار بوو و بولبوله‌کان له‌م به‌رو ئەو به‌ری رووباردا ده‌یان‌خویندو حاجی له‌قله‌قه‌کان له‌ که‌نار قامیشه‌لانه‌کانی که‌ناری رووبار ده‌نگیان ده‌هات، به‌لام هه‌وای ئەو شه‌وه‌ی سه‌ر ئاوه‌که‌ فیتک بوو.

دوا‌ی چه‌ند ساتیک داوام له‌ (مینا)ش کرد که ئەویش پشوو بدات، به‌لام

ئەو بەبى ئەوھى گۆيى بداتە قسەكەى من دەستى بە چرىنى ئاوازىكى خەماوى
کرد. من بە ھۆى دەنگى (مىنا) وە خەوم لى كەوت و بەرە بەيان لە خەو ھەلسام
و ھەستم کرد كەشتىيەكە ناروات و سەيرم کرد سەول لىدەرەكان دەستيان لە
سەولەكانيان ھەلگرتووه.

پىم وتن: بۆچى سەول لىنادەن؟

وتيان: ئىمە لە شەوھە تا بەيانى سەولمان لىداوھ و ئىستا دەستەكامان
وھك دارى سەولەكە وشك بووھ و پشتمان دەيەشيت و ناتوانى چى تر بەردەوام
بىن و دەبى خواردن بخۆين و لەبەر ئەوھى گوندىك لە كەنارى روبرادا
دەبىرئىت، برۆ و لەو گوندە گوشت و ماستمان بۆ بەپنە تا بىخۆين و خۆمان تىر
بكەين.

وتم: ئىستا كاتى نان خواردن نىيە، ئەگەر لە كاتى نىوەرۆدا گەيشتىنە ھەر
ئاوھدانىيەك، ئەوا خواردنتان بۆ دەكرم و تىرتان دەكەم. ئىنجا پىم وتن كە دەبى
بە خىرايى خۆم بگەيەنمە شوئى باو و باپىرئانمان و ئەگەر ئىوھ لىرە خواردن بخۆن
بەرەو پىش چوونمان دواھكەوئىت و ئەوھش بزائن كە ئەگەر بتانەوئىت لە
فەرمانەكانم سەرىپىچى بكەن، من جادووگەرىكى بە توانام و بە ھەموو گيانە
ئازارگەيەنەرەكان رادەگەيەنم كە پەلامارتان بدن و گوشتى لەشتان پارچە پارچە
بكەن و بىخۆن.

ئەگەرچى بابلىيەكان لە جادوو دەترسان، بەلام ئەوان لە ھەرەشەكەى من
نەترسان، چونكە دەباندى رۆژە و ھەتاو ئەدرەوشىتەوھ و لە رووناكىي رۆژ گيانە
ئازار گەيەنەرەكان ترسناك نابن.

دوايى گۆيم لى بوو كە يەكئى لەوان دەيگوت: ئەو يەك نەفەرە و ئىمە دە
نەفەرىن و دەتوانىن ھەر چىيەكمان بوئ لەگەلیدا بىكەين. يەكئىك لە سەول
لىدەرەكان كاتى كە قسەكەى ئەوى بىست سەولەكەى ھەلپرى كە بىكىشيت
بەسەرى مندا، بەلام لەم كاتەدا ھاواری (كاپتا) لەناو كووپەكەوھ بەرزبووھو،

سەول لىدەرەكان كە لەو باوھەرەدابوون تەرمى مامى من لە ناو ئەو كووپەيەدایە
كاتىك كە زانىيان مردووھكە زىندوو بووھتەوھ بە شىوھىك ترس داىگرتن كە
يەك لە دواى يەك خۆيان خستە ناو ئاوھكەوھ و كەشتىيەكە بەبى سەول لىدەر
مايەوھ، بەلام من توانىم كەشتىيەكە بگەيەنمە كەنارەوھ و لەویدا لەنگەرى
كەشتىيەكەم خستە خوارەوھ تاكو جوولانى ئاو كەشتىيەكە نەبات.

(مىنا) لە خەو ھەلسابوو و پرچى سەرى رىك دەخست و من بەبىنىنى ئەو
دلخۆش بووم، چونكە بىنىم مىنا لەوھ جوانترە كە لە ھەرەمى (بورابورباش)
بىنىبووم.

(كاپتا) لە ناو كووپەكە پەلە قازەى دەكرد و من لىنى نرىك بوومەوھو سەرى
كووپەكەم شكاند، چونكە ھەویرەكە وشك بوو بوو.

(كاپتا) سەرى لە كووپەكەوھ ھىنايە دەرەوھ و بەسەرسورمانەوھ سەبرى
دەوروبەرى كرد و پرسى: ئىرە كوئىبە و من لە كوئىم و كلاوى پاشايەتىم چى لى
ھاتوھ؟ بۆچى كراسى پاشايەتىم لەبەردا نىيە؟ چونكە ھەست دەكەم رووتم و
سەرمامە و قاچەكانم بە شىوھىك سىر بوونە كە ئەلئى ماریكى ژەھراوى پىوھى
داوم... سىنۆھ... سىنۆھ. ئاگادارىە ئازارم نەدەبىت و ھەلم نەخەلەتئىنى،
چونكە من پاشاى بابلم و پاشا كەسىك نىيە كە بتوانن گالتەى پى بكەن و
فرىوى بدن.

من بۆ ئەوھى تۆلەى بى رىزىيەكانى دوئىنى لى بكەمەوھ و تم: تۆ بىرت چوو
دوئىنى كاتى كە لە بابل دەرچوون ئەوھندەت خواردبووھوھ كە مەستى كرددووى و
بىستت سەول لىدەرەكانى ناو كەشتىيەكە برىندار بكەى و باست لەوھ دەكرد كە
پاشاى بابلى و دادپەرەرى پىدە دەكەى و سەول لىدەرەكان كاتى لىت پەست
بوون ناچار بوون تۆ لەم كووپەيەدا زىندانى بكەن بۆ ئەوھى پەلامارىان نەدەى.

(كاپتا) چاوەكانى نووقاند و كەوتە بىرکردنەوھو دواى ئەوھى چاوەكانى
ھەلھىنا، وتى: من لەمەو دوا شەراب ناخۆمەوھ چونكە بادەنوئى، منى تووشى

خه‌ویکی سهرسور هینهر کرد و بینیم بوومه ته پاشای بابل و له ناو خه‌لکیدا دادپه‌روهی به‌رقه‌رار ده‌کهم و دوایی بینیم چوومه حه‌ره‌می (بورابوریاش)ی پاشای بابل و ویستم له گه‌ل ژنیککی نه‌فامدا چهند وشه‌یه‌ک بدویم، به‌لام نه‌و ژنه شالای بو هینام و برینداری کردم و هندی شتی تریشم به‌سهردا هات که ئیستا نایه‌ته‌وه یادم. چونکه سهرم ژان ده‌کات و حه‌ز ده‌کهم که تو له‌و دهرمانه‌ی ده‌یده‌یه‌ته سهرخوشه‌کان که به‌ئاگایان به‌ینیته‌وه بیده‌یه‌ته منیش که بیخوم، بو نه‌وه‌ی مه‌ستی به‌رم بدات و سهرئیشه‌کهم نه‌مینیت.

له‌و کاته‌دا که به‌نده‌کهم هم قسه‌یه‌ی ده‌کرد له پریکا له‌سهر رووی که شتییه‌که چاوی به (مینا) کهوت و نه‌و که سهری له کووپه‌که هینابووه دهری بردییه ژوره‌وه و به ناله‌وه وتی: گه‌وره‌م من هیشتا ههر خه‌ریکی خه‌و بینیم، له‌به‌رئه‌وه‌ی نه‌و ژنه‌ی له حه‌ره‌مه‌که‌ی (بورابوریاش) بوو ئیستا و له‌و به‌ر چاومه... نه‌ی خواجه‌کانی میسر به‌هانامه‌وه وهرن چونکه خه‌ریکه شیت ده‌بم.

(کاپتا) له‌و کووپه‌که‌دا که‌وته‌گریان و جار به‌جار ده‌یگوت: من شیت ده‌بم و له‌مه‌و به‌دوا نه‌قلم نابیت و وه‌ک شیته‌کان له‌ شار ده‌مکه‌نه دهره‌وه.

(مینا) له‌ کووپه‌که‌نریک بووه‌وه و قژی سهری (کاپتا)ی گرت و سهری هینایه دهره‌وه وتی: باش سه‌یرم که، ئایا ده‌مناسیته یان نا؟

(کاپتا) به‌گریانه‌وه وتی: تو نه‌وه‌ی که له‌ خه‌وه‌که‌مدا په‌لامارت دام و لووت و لیومت بریندار کرد... نه‌ی خواجه‌کانی میسر به‌زه‌بیتان پیمدا بیته‌وه... و له‌م ژنه‌رزگارم بکه‌ن. خواجه‌کانی میسر ده‌زانم که ئیوه له‌من تووره‌بوونه‌و له‌به‌ر نه‌وه‌هم ژنه‌تان هیناوه‌ته خه‌ونی منه‌وه. چونکه له‌دوای نه‌وه‌ی هاتمه‌بابله‌وه په‌رستنی ئیوه‌م له‌بیر کرد و خواجه‌کانی بابلم ده‌په‌رست. به‌لام له‌مه‌و دوا ته‌نھا ئیوه ده‌په‌رستم.

(مینا) پیلاوه‌کانی له‌پیتی کرده‌وه و دووجار، به‌لام به‌هیواشی، به‌پیلاو کیشای به‌ده‌م و چاوی (کاپتا) داو وتی: له‌به‌رئه‌وه‌ی تو له‌کاتی خه‌ودا جنیوت

به‌من دا نه‌مه‌سزای خه‌ونه‌ناپه‌سه‌نده‌که‌ته بو نه‌وه‌ی بزانی که ئیستا نه‌نووستووی و به‌خه‌به‌ری.

به‌لام (کاپتا) زیاتر گریا و وتی: ئیستاش ههر له‌خه‌ودام، چونکه وا هه‌ست ده‌کهم وه‌ک جاری به‌کهم که لیتی دام ئیستاش به‌و پیلاوه‌هیرش ده‌کاته سهرم.

من به‌ (کاپتا) م وت: ئیستا به‌راستی به‌خه‌به‌ری و نابی بگرییت و له‌ کووپه‌که‌وه‌ره دهره‌وه بو نه‌وه‌ی مه‌ستییه‌که‌ت چاره‌سهر بکه‌م.

به‌لام (کاپتا) نه‌یده‌توانی له‌ کووپه‌که‌بیته دهره‌وه چونکه گۆزه‌یه‌کی بچووک بوو و من، یارمه‌تیم دا تا هاته دهره‌وه‌و بوئه‌وه‌ی کاریگه‌ریتی شه‌را به‌که له‌ ناو ده‌ماریدا دهریچیت، (مسهل)م دهرخوارد دا، چونکه دهرمانی کاریگه‌ر بو له‌ناو بردنی مه‌ستی، دوای له‌خه‌وه‌له‌سانی شه‌رابخۆر (مسهل)ه، له‌به‌ر نه‌وه‌ی به‌نده‌که‌ی من جگه له‌سهرخوشی شه‌راب، گرفتاری نه‌شئه‌ی تریاکه‌کش بیوو و بوئه‌وه‌ی له‌ئاسه‌واری تریاکه‌که‌رزگاری بکه‌م په‌تیکم به‌پشتیه‌وه به‌ست و خسته‌م ناو ئاوی رووباره‌وه.

(کاپتا) له‌پاش نه‌مانی کاریگه‌ریتی دهرمانه‌که، له‌مه‌ستی شه‌را به‌که ههر زوو رزگاری بوو و وتی چیتره‌ست به‌سهر ئیشه‌ناکه‌م. به‌لام وه‌ک بلتی به‌ته‌واوتی له‌خه‌وه‌له‌سه‌واوم چونکه حه‌ز ده‌کهم بنووم.

تیگه‌یشتم که مه‌یلی نه‌و بو نووستن به‌هوی کار تیگه‌کردنی تریاکه‌که‌وه‌به‌که‌وا زوو له‌ناو ناچیت و ماوه‌یه‌ک ده‌خایه‌نیت. پیم وت: تو رۆژتیککی تره‌ست به‌هیچ یه‌کیک له‌م ئازارانه‌ی نه‌مرو ناکه‌ی و به‌ته‌واوی چاک ده‌ببیه‌وه، هه‌روه‌ها له‌به‌ر نه‌وه‌ی به‌هوی هه‌ره‌شه‌ی هم ژنه‌و ناراحه‌تییه‌کانی پی خواردنی دهرمانه‌کانی من بایی پیویست ته‌می بوویته، من چاوپوشی له‌بی ریزی کردنه‌که‌ت ده‌کهم.

(کاپتا) وتی: بو من به‌رامبه‌ر به‌تو بی نه‌ده‌بیم کردووه؟

وتم: به‌لی، تو دوینی به‌هوی خواردنه‌وه‌ی شه‌راب و گالته‌پیکردنی نه‌و خه‌لکه‌ی که تو یان کردبووه وه‌سیله‌ی گالته‌پیکردنی خویان، به‌شپوه‌یه‌ک ملهور

ببوی که دووچار بهرامبهر به من بچ ئەدەبیت نواند، بەلام بۆ ئەوەی بزانی که جیاوازی نیوان خواوەندیک و بەندەیهک چەندە، لیت خۆش دەبم، بەلام ئەووە بزانه که ئەگەر من دویتنی له کاتی خۆرتاوابوندا تۆم له مەرگ رزگار نەکردایە ئیستا تۆ لەم کووپه بچووکه دا له تەنیشت کووپه کانی تر، له ساردخانه کهی کۆشکی پاشادا ببوی، بەلام بەبچ گیان. چونکه (بورابورباش) تۆی دەکوشت.

ئینجا رووداوه کانی دوینیم به تیر و تەسەلی بۆ گتیرایه وه، بەلام (کاپتا) باوهری نەدەکرد و وای دەزانی درۆ دەکەم. بەلام ئامادەبوونی (مینا) ناچاری دەکرد هەر چیه کی پچ دەلیم باوهر بکات. دواي ئەوەی تیم گەیاند که دویتنی چ مەترسییهک هەرەشە ی لئ دەکرد و وتم: ئەگەرچی ئیمه له بابل ههلهاتووین بەلام هیشتا ئەوەندە لهو شارە دوور نەکووتووینە تەووە که له مەترسییه کان رزگارمان بووبیت و ئەگەر پاشای بابل دەستگیرمان بکات سەر بەرەو ژێر له دیواری بابلدا ههلمان دەواسیت.

سەول لێدەرە کانی ئەم کهشتیهش ههلهاتن و ئیمه ناتوانین بههۆی ئەوانه وه کهشتیه که لئ بخورین و خۆمان بگهیه نینه ولاتی (میتانی) و تۆ که بهنده ی منی ئیستا دەبچ رینگا چارهیه کمان بۆ بدۆزیته وه که هەرچی زووتر له نزیک بابل دوور بکهوینە وه و له بهر ئەوەی له دویتنی ئیواره وه تا ئەمڕۆ هیچمان نەخواردوو پتووستیمان به خواردنه و برۆ لەم گونده که له دوورە وه دەبیرئ خواردمان بۆ بکړه و له گهڵ خۆتدا بیهینه ره وه و له کاتی رویشتن و گهرا نه وه ئەقلت به کار بهینه که چۆن ئیمه ده توانین رابکهین و گیانی خۆمان له توورپه یی (بورابورباش) رزگار بکهین.

(کاپتا) به دوو ههلقه مسه وه رویشت و له کاتی کدا که باریکی به کۆله وه بوو گهرايه وه بینیم دوو گۆزه خواردنه وه و هندی خواردن له ناو کۆله کهی پشتیدا به.

وتم: (کاپتا) ئایا بیرت له وه کرده وه که چی بکهین؟

وتی: بهلئ گوره ی من، لیره وه که رویشتم بیرم کرده وه و له هاتنه وه شمدا هەر لیکم دەدايه وه و تیگه یشتم که من دویتنی خەوم نەبینبوو و ئەوەی بینبووم له بیداریدا رووی دابوو و له بهر ئەو شەراب تاوانی نییه، چونکه هۆی بینینی ئەو شتانه مەستی نەبوو و من له ههله دا بووم که ئەمڕۆ تۆبەم کرد که چیی تر شەراب نەتۆشمه وه.

(کاپتا) ئەمە ی وت و بهبچ ئەوەی چاوهروانی ئیزن دانی من بیت، یه کیک له گۆزه کانی هه لگرت و دەستی به خواردنه وه ی کرد و جار به جار بۆ تازه کردنه وه ی هه ناسه، دەمی له گۆزه که هه لده گرت و ستایشی خوايه کانی میسر و تەنانەت بابلیشی دەکرد. دواي ئەوەی ئەوەندە ی نۆشییه وه که چی تری پچ نەخورایه وه گۆزه نیوه به تالە که ی له ژیر میزی کهشتیه که دانا، که شویتیکی فینک بوو و هەر لهوئ راکشاو نووست.

من ئەوەندە لەم کرده وه یه ی توورپه بووم که ویستم به یه کیک له سهوله کان لئی بدهم و به سزای بگه یه نم، بەلام (مینا) نەبیه یشت و وتی: بهنده کهت کاریکی ژیرانه ی کرد و ئیمه ش دەبچ ئەو بکهینه نمونه و شەراب بنۆشین، بۆ ئەوەی چالاک بین. چونکه ئەمڕۆ روژیکی خۆشه و (بورابورباش) ئەگەر هه موو روژئ دەسه لاتی هه بچ هەر نه بچ ئەمڕۆ توانای دەستگیرکردنی ئیمه ی نابیت و ئیمه ده بیت لەم روژه به هاره دا که گهغه کان له کهناری رووباردا شین بوونه و حاجی له ق له قه کان دهنگیان دیت و مراوییه کان به گهردنی بهرزه وه له ئاسماندا دهفرن که برۆن و هیلانه دروست بکهن و هیلکه بکهن، که لک وه رگرین. چونکه له وانیه روژیکی تری وه هه مان به نسیب نه بیت که تا ئەم راده یه خۆش و دلرفین بیت و دوايي خه فه تی بۆ بخۆین.

ئەم قسه یه ی ئەو کاری له من کرد و وتم: (مینا) کاتی که له بابلدا بۆ بینینی ئەستیره ناسه کان چوممه بورجه که یانه وه له وانم بیست که چاره نووسی مرۆف له لایه ن ئەستیره کانه وه دیاری ده کړیت و ئیمه ناتوانین چاره نووسی خۆمان

بگۆرپین، بۆیه پیشنیاره کهی تۆم به دلله و ئه مرۆ له م جیگایه دا به خووشی راده بویرین و له بهرته وهی ههوا گهرم بووه، و اباشه بچینه ناو ئاوه که وه و له شمان فینک بکهینه وه.

جله کاتمان داکه ندو له رووباره که دا مه له وانیمان کرد و دوای فینک بوونه وه گه راینه وه که شتییه که وه ناغان خوارد و شه رابمان نوشیییه وه وه، مینا بۆ ئه وهی نیشان بدات که چۆن بۆ خوییه کهی خۆی سه ما ده کات له سه ر که شتییه که سه ما ی کرد و من پیم وت: (مینا) له وه زیاتر سه ما مه که.

پرسی: بۆچی له وه زیاتر سه ما نه که م؟

وتم: له بهر ئه وهی کاتێ که به نیگات که وه ک تریفه ی مانگی سه ر ئاوی رووباره، سه یری خۆره لات ده که ی و به ده ست ئاماژه ی بۆ ده که ی ده که وه مه وه یادی میسر و هه ست به په ژاره ده که م^(۱) من نامه ویت به ژنیک بلیم که دلیم پیتته وه یه، چونکه جارێکیان قسه یه کی وام به ژنیک وت و ئه و ژنه ئه وه ندو چاره رده شی کردم که هیچ پزیشکیکی میسری تا ئه مرۆ هینده به ده بخت نه بووه.

(مینا) وتی: دیاره له ولاته که ی تۆدا ژنه کان پیاو فریو ده دن و به ده بختیان ده که ن. به للام من به ته ما نیم تۆ به ده بخت بکه م و فریوت بده م و خوی منیش ده لیت تۆ نابێ خۆت به ده ست پیاوه وه بده یت مه گه ر کاتێ که پیاویکت په سند کرد و من هیشتا پیاویکم نه دۆزیوه ته وه بۆ ئه وه ی بتوانم هه موو ته مه نی ژیانم له گه ل ئه ودا ببه مه سه ر، به للام پیم بلتی بزانه م ئه و ژنه ی بووه هۆی به ده بختیت خه لکی کام ولات بوو و چۆن تۆی چاره ره ش کرد؟

وتم: ئه و ژنه منی خسته داوی خۆیه وه و هه ر چیه کی هه مبوو لیتی سه ند، ته نانه ت وای لێ کردم گۆری دایک و باوکیشم بفرۆشم و نه متوانی دایک و باوکم له گۆره که ی خۆیاندا بشارمه وه.

(مینا) وتی: ئایا مه به ستت له م قسه یه ئه وه یه که تۆ ده ته ویست ئه و ژنه بکه یته هاوسه ری ژیانێ خۆت؟

وتم: به لێ.

وتی: ئایا ئه و بۆ ئه وه ی بپیتته هاوسه رت هه رچییه کت هه بوو لیتی سه ندی و تۆی ناچار کرد گۆری دایک و باوکت بفرۆشی؟

وتم: به لێ...

(مینا) وتی: ئه م ره فتاره تایبه ت بووه به ئه و، یان له ولاته که ی ئیوه دا هه موو ژنه کان ئه وه ان و بۆ ئه وه ی بینه هاوسه ری ژیانێ پیاویک، هه رچییه کی هه یه لیتی ده ستین؟

وتم: ژنه کانی تریش بۆ ئه وه ی پیاویک که لکیان لێ وه رگری شتیکیان لێ ده ستین و له میسردا هیچ ژنی به ی وه رگری شتیکی نابیتته هاوسه ری پیاویک.

(مینا) وتی: ئه مه نه ریتیکی وه حشیانه یه وه ئه گه ر من باش تینگه یشتیم، له میسر هه ر پیاویک که بیه ویت ژن به یتیت ده بی زیر و پاره بدات و وه ک که نیز ژنه که بکریته وه، ئه گه ر نا ناتوانیت سوودی لێ وه رگری.

وتم: وایه، به للام چه ندیتییی زیر و پاره که جیاوازه و ئه و که سانه ی ده وله مه ندرن بۆ کرینی ژن پاره ی زیاتر ده دن.

مینا وتی: که واته جییی سه رسورمان نییه که بۆچی هه موو ژنه خۆفرۆشه کان له میسه ره وه دین، چونکه له جیگایه ک که ژن و میردایه تی به پاره به سترابیتته وه و تا پیاو پاره نه دات نه توانی ژن به یتنی و تا ژن کانه و وه رنه گری میردی هه لنه بژی، ئیتر ژن و میرد چه ز له یه کتری ناکه ن و ته نها چه ز له پاره ده که ن و هه رکه سی کانه ی زیاتر بدات ژنه که جه رگی خۆی به ئه و ده سپیری. به للام من خه لکی ولاتیکم که له وی ژن و پیاو بۆ پاره تیکه لیبی یه کتر ناکه ن و ئه و شتانه ی که خوییه کان به خۆراییی داویانه به ئه وان، بۆ فروشتن داینانین و له ولاتی ئیمه دا هه رگیز نه بیستراوه ژنی بۆ ئه وه ی پیاویک که لکی لێ وه رگری هه رچی هه یه تی لیتی سه نی و ته نانه ت گۆری دایک و باوکیشی لێ وه رگری.

لهوئ ههر ئهوهنده ژن و پياو يه کتريان به دل بيت، ئيتر دهبنه ژن و ميترد و نه ژنه که داوای شت له پياوه که دهکات و نه پياوه که له ژنه که.

من نه گهر خوّم تاييهت نه کردبايه به خوايه کهم، ههر پياويکم به دل بووايه به ميتردی خوّم هه لده بژارد و ئه مړوش که خوّم تاييهت کردوه به خواوه ديسانه وه ده توانم پياويک هه لېژيرم که به دلّم بيت، به مهرجی کچينييه کهی خوّم پيشکesh به خواکه م بکه م، پاشان شوو بکه م.

وتم: (مينا) دنيا به فرراوانه و له م دنيايه دا خوايه کان زورن و ئه وهنده ژماره يان زوره که هيشتا کهس په پيدا نه بووه که بتوانی ناويان له بهر بکات و له ههر سه رده ميکدا خه لکی له ترسا خواي نوئ بو خويان په پيدا ده کهن و ده پيه رستن و له بهر ئه وه تو ده توانی واز له خوايه کهی خوّت بهیني و له گه ل مندا بييت بو ولاتي که له وييدا خوايه کهت ده سه لاتي نه بييت و له وئ خواي تری لتيه که ناچارت ناکه ن کچينييه کهی خو تيان پيشکesh بکهی و له وييدا تو ده بيته خوشکی من، واته ده بيته هاوسه رم.

(مينا) وتی: من بو ههر ولاتي بروم ده سه لاتي خوايه کهم ده مگرسته وه و هه رگيز جيگايه ک نييه که بتوانم بزي بروم و ده سه لاتي خوايه کهم له وييدا نه بييت. دوايي مينا ليم نزيک بووه وه و ده سستی گرتم و وتی: من توّم به دلّه و ناماده م بيمه خي زانی تو، به لام ناتوانم بهر له وه رگرتنی ره زامه نديی خوايه کهم بيمه هاوده مت، چونکه من مولکی خوايه کهی خوّم.

وتم: (مينا) ئه م قسه يه ی تو ده بکهی وه ک قسه ی هه موو ژنه گه نج و جوانه کانی تره، که ههر کاميکيان بو ئه وهی نازاری ئه و پياوه بدن که خوشيان ده ویت، به هانه يه ک ده وژنه وه. يه کيکيان ده لیت خو شم ده وييت به لام زيّر و پاره ت نييه .. يه کيکی تر ده لئ خو شم ده وييت به لام له بهر ئه وهی خواکه ی من نا په رستی ناتوانم بيمه هاوسه رت و .. تو ش ده لتيی ناماده م بيمه هاوسه رت به لام له پيشا ده بی ره زامه نديی خواکه م وه رگرم.

(مينا) وتی: من ژنيکی نه زان نيم و جگه له زماني ولاته کهی خوّم زماني ميسری و زماني بابلش ده زانم و نه توانم ناوی خوّم به سي شيوه بنووسم. من ده زانم که خه لکی له ولاته جيا جياکان خواي جوړ او جوړ ده په رستن و ناگادارم که له هه موو ولاتاندا ئه وانه ی ده و له مه ندن باوه ريان به خواکانی خويان نييه، به لام له بهر دوو مه به ست وای ده رده خه ن که باوه ريان پي يانه، يه کيکيان ئه وه يه که داب و نه ريتيان وايه و، دوو مه يان ئه وه يه که له بهر ئه وه وای ده رده خه ن که باوه ريان به خوايه تا کو بتوان چيني هه ژار و به نده کان به کار بگرن که ئه و انيش باوه ريان به هه مان خواي ئه وانه و به ره نجی ئه وان خويان زياتر ده و له مه نند بکه ن چونکه نه گهر چيني هه ژار و به نده کان بزائن که ده و له مه نده کان باوه ريان به خواکان نييه لي تيان هه لده گه رپنه وه. هه روه ها باوه ري چيني هه ژار و به نده کان به خواکان له ميسر و بابل و شوپنه کانی تر باشترين هوکاره بو گو تپرايه ل راکرتنی ئه و خه لکه و ئه و نه دی که ئه م بير و باوه ره هه ژارو کزي له کان ملکه چي ده و له مه نده کان ده کات، ترس و قامچی و مهرگ، ئه وه نده ناچار يان ناکه ن ملکه چ بن.

من هه موو ئه مانه ئه زانم، به لام له بهر ئه وهی له مندالييه وه منيان به باوه ري خواکه مه وه په روه رده کردوه و به رده وام خه ريکی سه ما کردن بو خواکه م بوومه هيچ هي زتيک ناتوانی ئه و باوه رده م لي سه نيسته وه و نه گهر تو ش وه ک من له مندالييه وه له بهر ده م گايه کاندا سه مات بکر دايه و له کاتی سه مادا به نيوان شاخه نوک تيژه کاني دا بازت بدايه و به پاژنه ی پيت له کاتی بو ران دنيا ندا بدايه به لموز باندا، ده تزانی که من چی ده ليم و ئه و که سه ی به م شيوه يه باوه ري به خواي خو ی هه بييت ئيتر له باوه ره کهی پاشگه ز نابيسته وه. به لام دلنيام تو هه رگيز سه ماي کچ و کووره گه نجه کانت له به رده م گايه تووره کاندا نه بينيوه.

وتم: من بيستوومه که له هه ندي له ولاتان له گه ل گادا ياری ده کهن و له به رده مي دا سه ما ده کهن و تووره يان ده کهن و وام ده زانی ئه م کاره بو ئه وه يه ته ماشا چيه کان خو شحال بکه ن. به لام له وته کهی تو دا ده رده که وييت که ئه م کاره

هۆبه کی ئایینی هیه و بۆ ئه وه له بهردهم گایه که دا سه ما ده که ن که ئه رکیتی ئایینی خۆیان جی به جی بکه ن و ئیمه ش له ولاتی میسر دا گا ده په رستین، به لام ئه و گایه ی ئیمه ده په رستین له گه ل گایه که ی ئیوه دا جیا وازه، چونکه ئیمه ته نیا یه ک جوړه گا ده په رستین و ئه م گایه که خاوه نی هه ندی نیشانه ی تاییه ته و له هه ر نه سلیتی مرؤفدا، واته هه ر بیست سا ل جار یک ده رده که وی. کاتیک گایه ک په یدا بوو که ئه و نیشانه دیاری کراوانه ی تیدا بوو، ده زانین که خاوه ن نیشانه کانی خوایه تیه و ده په رستین تا کو ده مریت. به لام ئیمه هه رگیز له به رده م گایه کاندایه سه مانا که ی ن و کچینی کچه کانی میسر پیشکه شی گایه نیره کان ناکه ی ن له کاتیکدا که تۆ ده ته وی پیشکه شی گایه کی بکه ی و ئه گه ر بریار وایه که ئازهلک سوود له کچینی که ی تۆ وه برگری بۆ چی پیشکه شی سه گ و ئه سپی ناکه ی ت؟

(مینا) له م قسه یه ئه وه نده تووړه بوو که دوو شهقه زلله ی به هیزی کیشا به بنا گویمدا و رهنگی له تووړه پیدا ره ش هه لگه راو وتی: ئه ی پزیشکی میسر ی نه زان، له باره ی شتی که زانیاریت له باره یه وه نییه قسه مه که، چونکه زانیاری تۆ له مه ر خوایه که ی من له زانیاری میشتیک له باره ی زیر و زیوه وه زیاتر نییه. له و کاته دا که دم و چاوم له شهقه زلله کانی مینا ده کزایه وه، تیگه ی شتم که زۆر لی کردن سوودی نییه و (مینا) رازی نابیت بیته هاوسه ری من، مه گه ر ئه وه ی که سه ره تا به سازدانی مه راسیمیک بوونی خۆی پیشکه ش به خواکه ی بکات، بۆیه به ره و دواوه ی که شتییه که رویشتم و بۆ خۆخافلانن دهستم کرد به ریکه خستنی ده رمانکانم.

(مینا) ش له به شی پیشه وه ی که شتییه که دهستی به سه ما کردن کرد و من تیگه ی شتم که ئه م سه مایه ته نها بۆ په رستنی خواکه ی نییه، به لکو مه شق ده کات بۆ ئه وه ی ماسولکه کانی له شی به رده وام له فه رمانیدا بن.

(مینا) به شتیوه یه ک سه مای ده کرد که مه حال بوو سه ما که ریکی ئاسایی

بتوانی به و جوړه سه ما بکات. چونکه هه ندی جار له پی هه ر دوو دهستی به سه ر که شتییه که وه دنووساند و قاچه کانی وها به رز ده کرده وه که ده تگوت که رته داره و هه ندنی جاریش خۆی به ره و پشت ده چه مانده وه که سه ری ده گه ی شته زه وی به بی ئه وه ی قاچه کانی له زه وی جیا بینه وه.

کاتی که من ئه و سه مایه سه رسوره یته ره ییم بینی که بۆ خواکه ی ده کرد زانیم زۆر لیکردن له گه ل مینادا سوودی نییه و که سیک که ئه م زه حمه ته سه ختانه بۆ خواکه ی خۆی بکیشی، ئاماده نابیت بیته خوشکی من، مه گه ر له پیشا کچینییه که ی خۆی پیشکه ش به خواکه ی بکات. که سی که تا ئه م راده یه باوه ری هه بیت داوایکردنی شتیک که دژی ئایینه که یه تی له پیاوه تیه وه به دووره. له به رئه وه به ریارم دا له وه و دوا چیی تر داوای لی نه که م بیته خوشکم.

(مینا) دوا ی سه ما کردن له شی خۆی شیلو کراسی له به ر کردو دوا یی له پیشه وه ی که شتییه که دانیشتم و دهستی به گریان کرد. من وازم له که ره سه تی پزیشکی خۆم هینا و به ره و ئه و چووم و زۆر به نه رمی پیم وت: (مینا) ئایا تۆ نه خۆشی؟

(مینا) وه لامی نه دامه وه و دهستی لای برد و زیاتر گریا.

وت: (مینا) ئه گه رچی من زۆر دلیم به تۆ وه یه، به لام دلنیابه بۆ ئه وه ی خه مبارت نه که م هه رگیز داوات لی ناکه م بیته خوشکی من و له من مه ترسه.

(مینا) سه ری هه لبری و فرمی سکی چاوی سپیه وه و وتی: تۆ چه ند نه فامی که وا تیده گه ی من له تۆ ده ترسم. من هیچ ترسیکم له تۆ نییه و بۆ تۆ ناگرم، به لکو بۆ چاره نووسی خۆم ده گریم که منی له خواکه م جیا کرده وه ئه گه ر له خواکه م دانه برامایه ئه وه نده لاواز نه ده بووم که نیگای پیاوکی وه ک تۆ به ی نیته له رزه.

من ده ستیم گرت و ئه م جار هیان ئه و دهستی لانه برد و رووی کرده من و وتی: سینۆه له به ر ئه وه ی تۆ منت له پاشای بابل رزگار کرد، من ده بوایه به

پاداشتی ئەم یارمەتییەت ببوومایەتە هاوسەری ژبانت، بەلام ئەگەر تۆ بتزانیبایە
خواکەیی من کێیە، سەرت لەو نەدەسورما کە ناتوانم پاداشتەکەت بدەمەوێ.
ئیمە نابیت لە بارەیی خواکەمانەوێ لەگەڵ بیانییەکاندا زۆر بدوین و هەرچییەک
دەزانین پێیان بلین، بەلام من دەتوانم پیت بلیم کە خۆی ئیمە خۆی دەریایە و
لە ئەشکەوتیکە کە لە ناو شاخیکدا و هەرکەسێ دەچیتە ناو ئەو ئەشکەوتەوێ
ئەگەرچی دەتوانی لەوێ بیتە دەروە، بەلام لەوێ ئەوێندە هەست بە بەختەوێ
دەکات کە هەرگیز نایەتە دەروەو هەر لەبەر ئەوەش تا ئەمڕۆ کەس لەو
ئەشکەوتە نەهاتۆتە دەروە. هەندێ دەلین خواکەیی ئیمە ئەگەرچی خۆی
دەریایە، بەلام لە شێوەی مانگادایەو هەندێ دەلین کە لە شێوەی مەرۆشە، بەلام
سەری لە مانگا دەچیت.

هەموو سالی لە ناو کچە گەنجەکاندا کە پێشتر فێرە سەمابوونە، دوانزە کەس
بە تیروپشک هەڵدەبژێردرین و هەر یەکە لەم دوانزە کەسە لە مانگیکدا یەک
جار بە تەنیا یی لە کاتی مانگەشەودا دەچیتە ئەشکەوتی خوا. منیش لەو دوانزە
کەسە بووم کە دەبوا یە لە شەویکی مانگەشەودا بچووومایەتە ناو ئەشکەوتەوێ،
بەلام لەبەر ئەوەی منیان رفاندو وەک کەنیز بە پاشای بابلیان فرۆشتم، نەمتوانی
بەم بەختەوێیە گەورەیه بگەم. من لە هەموو ئەو کاتانەیی دیلیتیدا بیرم لەو
ئەشکەوتە دەکردەوێ ئیستاش هەر لە یادی ئەوێ و لە یادی خواکەمدام و هیچ
ئارەزوویەکم نییە جگە لەوێ برۆم و کچینی خۆمی لەو ئەشکەوتەدا پێشکەش
بکەم و ئەگەر لە ئەشکەوتەکە هاتمەدەرێ، دەبمە ژنی تۆ، بەلام وەکوپیم وتی ئەو
کەسانەیی کە دەچنە ئەشکەوتی خواکەمان بەرادیەیک هەست بە بەختیاری
دەکەن کە هەرگیز لەوێ هەنگاو نانیە دەری.

وتم: (مینا) ئیستا زانییم کە تۆ خەلکی دورگەیی (کریت)ی^(۲). چونکە ئەو
کاتەیی لە سووریا بووم ئەو دەریاوانانەیی لە دورگەیی (کریت)ەوێ دەهاتن
دەیانگوت: خۆی دانیشتوانی دورگەیی (کریت) لە ئەشکەوتیکدا دەژیت و لە

شێوەی گادایەو من نامادەم تۆ ببەمە دورگەیی (کریت) بۆئەوێ چۆنی خۆت حەز
دەکەیی لەگەڵ خواکەتدا رەفتار بکەیت.

(مینا) وتی: (سینۆهە) لە ناو هەموو ئەو پیاوانەیی من بینوومە تۆ تاکە
کەسیکی کە پەسندم کردوویت، چونکە جگە لەوێ گیانی منت رزگار کردووە،
لە تۆدا هەندێ شت هەیه کە من بۆلای خۆی رادەکێشی، بەلام نازانم چییە. من
حەز دەکەم لە ئیستاوێ تا ئەو کاتەیی دەگەینە (کریت) من و تۆ بەخۆشی بژین و
دیسانەوێ دەلین دوا ی ئەوێ خۆم پێشکەشی خواکەمان کەم کرد ئەگەر لە
ئەشکەوتەکە هاتمە دەروە شوو بە تۆ دەکەم.

لەو کاتەیی مینا بە پەنجەکانی خۆی دەموچاوی منی نەوازش کردو دەموچاوی
خۆی لیم نزیک کردەوێ لێوێکانی لە دەموچاوی من دەخشان و منیش
دەموچاویم ماچ کردو ئەوێندە چێژم وەرگرت کە ئەگەر ببوایەتە خوشکیشم تا ئەو
رادەیه هەستم بەخۆشی نەدەکرد.

کاتی شەو داهاات بەندەکەم لە خەو هەلساو باویشکیکی داو دەستی بە
چاویدا هیناوتی: ئەی (ئاموون) خۆی گەورەیی میسر، من سوپاست دەکەم کە
ژانە سەرەکەمت چاک کردەوێ و ئیتر سەرم وەک کەرته مسیک کە دەبخەنە نێوان
سندانی ئاسنگەر و چەکوشە گەورەکەیی، ئازار ناکێشی، بەلام سکم ئەوێندە
برسیبە کە دەلێی چەند شیریکی گەنجی برسیبێ تێدایە و داوای خواردن دەکەن.

دوایی بەبێ ئەوێ چاوەروانی ئیزنی ئیمە بیت هەلساو هەندێ لەو
خواردنەیی خوارد کە خۆی کریبووی و لە کاتی خواردنی گۆشتی بالندەکان،
ئیسکەکانی فری دەدایە ناو رووبارەوێ.

***

۱- لە زمانی فارسیدا، ئەویش لەکاتی رۆژ، نیگای ژن ناشوێتین بە تریفەیی مانگی سەر رووبار،
بەلام لەم کتیبەدا هەموو تەشبیهاکان و هەرەها شێوەی دەرپینی قسەکان میسراییە، چونکە

نوسهر ناوی رووداو و بابته‌کانی له میژوووه وەرگرتوووه. له‌به‌رئه‌وه خۆینه‌ران نابیت گله‌یی له وەرگێتی بکه‌ن که بۆچی نیگای مینای به شوپهان‌دن به تریفه‌ی مانگی سه‌ر رووبار، وه‌سف کردوووه- وەرگێتی.

۲- دورگه‌ی کریت دورگه‌یه‌کی گه‌وره‌یه له ده‌ریای ناوه‌راست که له رابردوو‌دا خاوه‌ن شارستانییه‌تیکی دره‌وشاوه بووه- وەرگێتی.

بووینه سی گالتەچی گەرۆک

کاتی برسپه تیبه که ی نیشته وه وتم: (کاپتا) تۆ قەرار بوو ریگا چاره یه کمان بو بدۆزییه وه و پیمان بلتی که پیوسته چی بکهین، بوئوه ی خویمان رزگار بکهین، چونکه دوور نییه سه ریازه کانی پاشا به دوای ئیمه وه بن و بیانه ویت دستگیرمان بکه ن.

(کاپتا) وتی: ئە گەر من باش تیگه یشتیم تۆ وت پاشای بابل تا سی رۆژی تر به شوین تۆدا ناگه پیت و برپاری داوه که تا سی رۆژی تر ههنگاو نه نیسته کۆشکه وه وه له م رووه وه ئەو بیر له تۆ ناکاته وه و واده زانیت که له شوینیکی دوور خه ریکی مۆمیایی کردنی لاشه ی منی. به لام له وانه یه سه ول لیدره کانی که شتییه که مان، یان نیره مووکه کانی حه رم ئەم بابته یان به پاشا راگه یاندی که ئە گەر و ابیت جیی مه ترسییه وه ده بی رابکه ی ن. چونکه ئە گەر (بورابوریاش) من دستگیر بکات ده رخوا ردی شیره که ی خویم ده دات و تۆ و ئەم ژنه سه ره ره و ژیر له شووره ی بابل وه هه لده واسی هه تا گیانتان ده ر ده چی. ئە گەر تۆ به هۆی تریاکه وه منت بی هۆش نه کردایه و هه ست و هۆشم له جیی خویدا بوایه ئیوه م رینومایی ده کرد، به لام ئەم تریاکه ی تۆ ئە وه نده منی شیواندوه، که ئە گه رچی سه ر ئیشه که م نه ماوه، به لام هیشتا هه ر گیترم و له گه ل ئە وه شدا که تۆ تریاکت ده رخوا رددابووم و منت خه ستبووه ناو کوپه وه (که ئەم بابته به پیچه وانه ی ئابروومه ندی نییه) من لیت خویش ده بم.

وتم: (کاپتا) واز له م قسانه بهین وه چاره یه کمان بو بدۆزه ره وه که بتوانین خویمان رزگار بکهین.

(کاپتا) وتی: من ده زانم که تۆ به بی من وهک به رخیکی که دایکی خو ی ون کردی و به رده وام به ع به ع بکات و ئە گه ر من نه بووما یه تا ئیستا له بهر ئە وه ی نه تده توانی خو ت له کاره ساته کان رزگار بکه ی گیانت ده سپارد.

وتم: پیمان بلتی چی بکهین و چون رابکهین؟

وتی: ئەم که شتییه که پیشت ده سه ول لیدره ی هه بووه، گه وره یه و ئیمه ش ناتوانین به دوو که س (چونکه ئەم ژنه ناتوانیت سه ول لی بدات) ئەم که شتییه به ره و پیتش بهین و به پیچه وانه ی رژی ئاوه که سه فه ر بکهین. له بهر ئە وه ده بیت واز له سواریوونی که شتی بهین و له جیاتی ئە وه هه ول بدهین دوو گو ی درێژ بدزین و له ریگای وشکانییه وه درێژه به سه فه ره که مان بدهین. له م سه فه ره دا ئیمه خویمان وهگ گالتەچییه گەرۆکه کان لی ده کهین و کراسی کۆنه له به رده کهین و به رۆژ ریگا ده برین و شه وان له ئاوه دانیه کان به هۆی فال گرتنه وه و گالتە و گه ف و سه ما کردن گوندنشینه کان سه رگه رم ده کهین و ئە گه ر کرا هه ندی مسیشیان لی وه رده گرین. تۆ ده بی پزیشکییه که ی خو ت بشارییه وه له جیاتی ئە وه وهک ئە ستیره ناسه کانی بابل سه یری به ختی خه لکی بکهیت و منیش به هۆی حه که یه تی پیکه نینا و بییه وه ده یانه یتمه پیکه نین. (مینا) ش به سه ما کردن مه شغوول ده بیت. هه روه ها ده بی خیرا لی ره برۆین، له بهر ئە وه ی سه ول لیدره ره کان ده نه فه رن و به زوویی به سه ر ترسی خو یاندا زال ده بن و هه ول ده دن که شتییه که یان ده ست بکه ویتته وه. منیش هه ستم کرد که (کاپتا) راست ده کات و ئە وان له وانه یه بیته وه و هیش بکه نه سه رمان تا کو که شتییه که یان له ئیمه سه نه وه.

ئیمه جل و به رگی خویمان به قور و لیته ی رووباره که پیس کرد و زیر و پاره که مان له ناو خویماندا به ش کرد و له ناو (هه میان) ی^(۱) ژیر کراسه کائماندا شاردمانه وه.

(کاپتا) وتی: شتومه کی پزیشکییه که ت به خه ره ناو ئاوی رووباره وه، به لام

من دهستم له که رهسته کان بهر نه ده بوو و خستمه ناو لباده که ی که (مینا) ی تیدا پیچرابووه و ده نامه کولی (کاپتا) و له گه لّ تاریک بوونی ههوا به ناو کیلگه کاندای بهر ی که وتین و خومان گه یانده نهو ریگایه ی که کاروانه کان پیدایا ده ریشتن.

نهو شهوه تا به یانی بهر پتوه بووین و به ره به یان گه یشتینه گوندیک که دانیشتوانی نهوی تا نهو کاته به ده گمهن رهنگی کانزایان بینیبوو و له خانوی قوردا ده ژیان و زوویان به دار و بهردی تیژ ده کیلا.

من به (کاپتا) م وت: دزینی دوو گویدریتز باش نییه، چونکه دانیشتوانی نهو جیگایه مان لی ده بنه دوژمن و وا باشتره که دوو گویدریتز یان لی بکپین و مسیان پی بدین.

نیمه به هندی مس بوینه خاوهن دوو گویدریتز و، (کاپتا) له هه لگرتنی باره که رزگاری بوو و له وه به دوا له ریگا دوور و دریتزه کانی بابلدا دریتزه مان به رتیره وی داو هه موو روژی دوا ی گهرم بوونی ههوا له گوندیکدا ده وه ستاین و له مهیدانی گونده که، یان له که ناری رووبار هونه ره کانی خومان پیشانی گوندنشینه کان ددا.

من بهو شیوه یه ی که له بورجی بابلدا بینیبوووم فالّم بو لادییه کان ده گرتوه و موژدهم پیده دان که به رو بوومیکی فراوانیان ده ست ده که ویت و ناوی رووبار بو ناو دیری کیلگه کان زیاد ده بیت و ژنه کانیان کورپان ده بیت و نه گهر گه نجه کان داوای فالّم گرتنه وه یان لی بکرده مایه ده موت کچیکی جوانت به نسیب ده بیت. من نه مده ویست راستییه کانیان پی بلیم، چونکه نه گهر بمگوتایه که فه رمان به ره کانی وهر گرتنی سه رانه، دانه ویله و ناژله کانیان به زور لی ده ستین و به دار پشتیان شین ده که نه وه، ناوی رووبار بهرز ده بیتته وه و نیوه ی کیلگه کانیان ناو ده بیات و نیوه که ی تریشی کولله ده یخوات، نهوان که خه لکیکی ساده بوون تووشی ناومیدی ده بوون.

هه رچه نده زیاتر به ریدا ده ریشتین و خور لیی ده داین، زیاتر له سی گالته چی گه رپوک ده چووین و که ده گه یشتینه هه ر گوندیک لهو کاته دا که من فالّم بو خه لکی ده گرتوه، (کاپتا) به هه کایه تی سه یرو سه مه ره و نوکته ی خوش نهوانی ده حه په ساند، یان وای لی ده کردن پی بکه من.

کاتی (کاپتا) له هه کایه ته کانیدا ده یگوت: که له جیهاندا گه لانییک هه ن که کاتی به ریدا ده روژن سه ریان له له شیان جیا ده که نه وه و ده یخه نه بن هه نگلیانه وه، بو نه وه ی قورسای نی خاته سه ر له شیان، یا خود که ده یگوت: ده بنه گورگ یان مه ر، نهو خه لکه ساده دلانه باوه رپان به قسه که ی ده کردو که سیان نه یده پرس ی ناخر کاتی که سه ر له له ش جیا بووه و ه چون خاوه نه که ی زیندوو ده مینیت.

نیمه له م سه فه ره ماندا له بری به های خواردن هیچ کانزایه کمان نه دا، چونکه که ده گه یشتینه هه ر شویتیک هه ر نه وه ونده فالّم گرتنه وه ی من و قسه کانی (کاپتا) و سه مای (مینا) ده ستی پی ده کرد، نهو خه لکه نه وه ونده خوار دنیان بو ده هیتانین که زیاد له پیوست بوو.

له و سه فه ره دا نه گهر چی نه مده ویست پزیشکی بکه م، به لام کاتیک که ده چووینه گوندیکه وه من له شه توو کاوییه کانی پیوان و ژنانم ده دی پییانم دهوت که چون به هوی زه ریخ و قسل توو که زیاد کانی له شیان لی بکه نه وه، بو نه وه ی له خوراندن و ناشیرینی پاریزراو بن. کاتیک که هه ستم ده کرد چاوی گوندنشینه کان عه بیداره و نه گهر چاکی نه که نه وه کویر ده بن به خورایی چاکم ده کردنه وه. ژنه کان کاتیک که قسل و زه ریخه که یان به کار ده هیتا و ده یاندی که له نا کاودا وه ک کچی ده سالان له شیان بی موو و سپی بووه ته وه به راده به ک خوش حال ده بوون که خوشترین خوار دنیان پیشکه شی نیمه ده کرد. من جگه له وه ی به هوی چاره سه رکردنی لادییه کان نهوانم له خوم رازی ده کرد، به م چاره سه رانه مه شقم ده کرد که زانیاریه پزیشکییه کانی خوم له بیر نه که م و

لیهاتوویی دهستم بۆ نهشته رگه ری کردن له ناو نه چی.

به هۆی سه فه رکردن له سه رزه مینی گه رمی بابل قاچه کانم تلۆقی کردو دهستم ئاوله ی ده رکرد و رهنگی پیستی له شم و دم و چاوم رهش هه لگه را، به لام هه میشه دلخۆش بووم و له ناخی دلمه وه خۆم به شادمان ده بینی چونکه (مینا) هاوشانم بوو و هه رکاتی لیم دهروانی ئه و بزه یه کی دههاتی.

شهوان که دنه نوستم مینا له ته نیشت منه وه پشووی ده داو به یانی که هه لده ستامه وه به ره له وهی که شتی تالتوویی خۆر له ئاسماندا ببینم سهیری دم و چاو و نه ندانه کانی (مینا) م ده کرد که له چاومدا له خۆر جوانتر بوو.

جگه له (مینا) ش له وه سه فه ره دا به ته واوه تی خۆم له تنگ و چه له مه کانی ژیان ئاسوده ده بینی و هیچ خه میکم بۆ سه رده می ئیستا و داها توو نه بوو و هیچ کاریکی خیرام نه بوو که بۆ نه نجام دانی خۆم به دلته نگ ببینم.

ئیمه زیاتر کاتی تاریکی، واته له نیوهی شه ودا به ری ده که وتین بۆ ئه وهی له گه رمای خۆر پارێزراو بین و کاتی که خۆر هه ندی به رز ده بووه بی ئه وهی خۆمان ماندوو بکه یین له یه که مین ئاوه دانیدا ده وه ستاین و پشوومان ده دا و نزیکه ی نیوه رۆ له خه وه هه لده ستاین و لادییه کانمان له ده وری خۆمان کۆده کردوه و تا خۆرئاوا بوون کاته کانمان به سه رگه رم کردنیان ده برده سه ر و ئه م کاره به لای خۆشمانه وه خۆش بوو، چونکه ئیمه له وان زیاتر تام و چیژمان له کاره کانمان وه رده گرت.

کاتی ده بووه شه و گوندنشینه کان ده نووستن ئیمه ش ده نووستین و رۆژی دواتر به ری ده که وتین و ئه م شیوه یه تا ئه و رۆژه ی که گه یشتینه سه ر سنووری ولاتی (میتانی) به رده وام بوو.

پاش ئه وهی گه یشتینه سنووری (میتانی)، دوو شوان که بینیان ئیمه خه لکانیکی هه ژارین به زه بیان پیمان ها ته وه بی ئه وهی پاسه وانه کانی سنوور سه رنجمان بده نی ئه وان رینوما ییان کردین و ئیمه یان برده ناو ولاته که وه و

چووینه شاری (میتانی) و له ویدا جل و به رگیکی شیای خۆمانان کپی و له شمان شوش و جله کانمان له به رکرد و له یه کی که له میوانخانه کاندان نیشه جی بووین. له بهر ئه وهی زێر و پاره کانمان که م ببوووه دوا ی ئه وهی چووینه ناو (میتانی) بریارم دا ماوه یه ک پزیشکی بکه م که به هۆیه وه هه ندی پارهم ده ست بکه ویت.

به زوویی ژماره ی ئه و که سانه ی دههاتنه لام ئه وهنده زیادی کرد که ناچار بووم به هه ندی له نه خۆشه کانم بلیم له رۆژه کانی تردا بۆ چاره سه ری نه خۆشییه که یان بینه وه لام. (مینا) زۆر سه رنجی دانیش تووانی (میتانی) راده کیشا و هه ر پیاویکی ده وله مه مند که چاوی پی ده که وت، ده یویست لیمی بکریته وه، به لام من ئاماده نه بووم مینا به رۆشم، چونکه بوونی ئه و بۆ من وه ک پیویستی تیشکی خۆر و خواردنی لی ها تبوو.

(کاپتا) که له سه فه ره که دا لاواز ببوو دیسانه وه قه له و بووه وه و هه ندی له ژنه گه نج و جوانه کان ده وره یان لیده دا و به حه کایه ته پیکه نینا و ییه کانی کاپتا کاته کانیان ده برده سه ر. یه کی که له حه کایه ته سه رنج راکیشه کانی کاپتا چیرۆکی یه ک رۆژ پاشایه تی کردنه که ی بابل بوو که له رۆژی سیانزه به می به هاردا بوو.

(کاپتا) بۆ گێرانه وهی ئه م چیرۆکه لی وه شاوه ییه کی تاییه تی هه بوو و ژنه کان له تاو پیکه نین له سه ر زه وی ده تلانه وه و ده بانگوت: زمانی ئه م پیاوه وه ک رووبار دوور و درێژ و خیرایه.

له (میتانی) دا کاتیکی خۆشم برده سه ر، تا ئه و کاته ی که ههستم کرد (مینا) شهوان ده گریهت. من ده مزانی که هۆی گریانه که ی ئه وه یه که له خوایه که ی دووره، بزه پیم وت: (مینا) من ده زانم که هۆی گریانه که ت چیه، چونکه پیتستر پیم وتبووی که ده تگه یینمه وه (کریت) و هیشتا تۆم نه گه یاندۆته ئه وی. به داخه وه من ناتوانم له م کاته دا به ره و (کریت) سه فه ره بکه م، چونکه ناچارم بۆ جی به جی کردنی کاریک بچم بۆ ولاتی (هاتی)، به لام له بهر ئه وهی

کهشتییه کانی (کریت) زور دین بو (هاتی) ده توانم تو به یه کییک لهو کهشتییانه بگه به نمه وه (کریت).

ئه وهی من به (مینا) م ده گوت زوریش له راستییه وه دوور نه بوو چونکه پییشتر باس م کرد فرماندهی سوپای میسر، پیتی سپارد بووم که بو ئه و ولاتانه بروم و له باره ی رهوشی سه ربازی ئه وان زانیاری په یدا بکه م و له گه رانه وه مدا بو میسر بو ی بگپر مه وه. یه کییک له و ولاتانه (هاتی) بو که ده بوایه بچوو مایه و بمزانیایه که پاشای ئه و ولاته چند سه ربازی هه یه وه که ل و په لی جه نگیان چونه؟ به لام جگه له وهش من نه مده ویست که (مینا) راسته وخو بو (کریت) به م و پییشکه شی خوایه که ی بکه م، به لکو ده مویست به ناوی سه فهرکردن بو (هاتی) هه ندیکی تر له لای خو می بیهیلمه وه.

وتم: مینا سالی یه ک جار له م ولاته وه دهسته یه ک بو ولاتی (هاتی) ده رو ن بو ئه وه ی باجی ولاتی (میتانی) بده نه پاشای (هاتی). ئه و کاته ی ئه م کومه له به ری ده که ون ریگا کان ده پاریزرین و دزه کان ناتوانن په لاماری رییواران بده ن. ئیستا کاتی به ری که وتنی ئه و دهسته یه یه و من ده بی سوود له م ده رفه ته وه ریگرم و به ره و (هاتی) بروم، ئه گه ر نا ناچار ده بم سه فهره که م تا سالی داها توو که کاتی به ری که وتنی دهسته ی باجه دو ابخه م. من زورت لی ناکه م له گه ل مندا به ره و ولاتی هاتی بییت، چونکه نامه ویت له مه زیاتر له خوایه که ت دوورت بخه مه وه و ئه گه ریش ده ته وی من لی ره وه تو ده به م بو سووریا که به که شتی بچیت بو کریت و خوشم ئه گه ر توانیم له کاتی خویدا بگه پریمه وه و به فریای دهسته ی باج که وتم ئه و ا یه کسه ر له گه لیاندا ده چم بو هاتی و ئه گه ر به فریای ئه وان نه که وتم سه فهره که م دوا ده که ویت بو سالی ناینده.

(مینا) وتی: (سینوهه) من چه ز ناکه م به بو نه ی بردنی من بو سووریا له سه فهره که ی (هاتی) دوا بکه وی، چونکه بی گومان سه فهره که ی تو بو (هاتی) له چوونی من بو (کریت) گرنگتره. من بیستوومه له وشکانییه کانی ولاتی

(هاتی) کچه گه نجه کان له به رده م مانگاندا سه ما ده که ن و من ده توانم له وی مه شقی سه ما کردنی به رده م گایه کان بکه م. چونکه ما وه یه که ئه م سه مایه م نه کردووه و ده ترسم لیها تووی له شم بو سه ما کردن له کیس بچی.

وتم: من له باره ی سه ما کردنی به رده م گایه کان له ولاتی (هاتی) بی ناگام، به لام ده زانم که ده کری له ویوه به که شتی بچیت بو (کریت).

مینا وتی: تو بو هه ر شوینتی برۆی من له گه لتدا دیم، ئه گه ر چی بو ولاتی (هاتی) ش بییت.

به لام به نده که م (کاپتا) کاتی که بیستی ئیمه بو (هاتی) ده چین خه مبار بو و به تووره بیه وه وتی: ئیمه هیشتا له مه ترسییه ک رزگارمان نه بووه تو ده ته وی گرفتاری مه ترسییه کی ترمان بکه ی، مه گه ر تو نازانی ئه و خه لکه ی له (هاتی) ده ژین وه ک درنده کانن و بیانییه کان ده کوژن بو ئه وه ی گوشته که یان بخون و ئه گه ریش نه یان کوژن چاوه کانیا ن کویر ده که ن که له ئاشه کانی خو باندا بیانه ستنه وه و به ردی ئاشه که یانی پی بسوورپین که دانه ویله کانیا ن به اریت.

دوایی (کاپتا) به مینای وت: گه وره که ی من شیتته و توش که رویشتنی ئه و بو (هاتی) به باش ده زانی وه ک ئه و شیتی. من ئه گه ر پزیشک بو مایه ئیسیکی سه ری سینوهه م کون ده کرد که هه لمه نازارگه یه نه ره کانی ناو سه ری ده ربکه م بو ئه وه ی چیی تر بیر له شتی مه ترسیدار نه کاته وه. من پزیشک نیم، به لام ده توانم وه ک چون منی خستبووه ناو گوژه یه که وه منیش ناو ها بیکه مه کوو په یه که وه و چند زالوویه کی به سه ردا بکه م بو ئه وه ی عه قلی بگه پریمه وه.

دوایی (کاپتا) دهستی به ناله نال کرد و وتی: نه فره ت له و روژی منی تیدا له دایک بووم، که ئه و ها گرفتاری ئه م خاوه نه شیتته بوومه... تازه که می قه له و بوومه ته وه و سکم به رزبوته وه ده بییت دیسان گرفتاری به دبه ختی ئه م سه فهره بیمه وه، ئه ویش له ولاتی مروث خو ره کاندا.

من که بینیم (کاپتا) نارام ناگریت گوپاله که م هه لگرت و چند گوپالیکم

به‌شان و پشتیدا کیتشا، هه‌تا هیمن بووه‌وه و وتم: (کاپتا) هه‌ر به‌نده‌یه‌کی تر له جیاتی تۆ بووایه و ئه‌وها بۆ ریزی له‌گه‌لمدا بکردایه ده‌مفرۆشته‌وه، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تۆ به‌سالآچوویت و ماوه‌یه‌که له لای منی من ئاماده‌م تۆ بنیرمه‌وه ئه‌زمیر بۆ ئه‌وه‌ی ئاگات له خانووه‌که‌م بیته‌ هه‌تا له‌م سه‌فه‌ره ده‌گه‌ریمه‌وه.

(کاپتا) وتی: ئه‌گه‌رچی من نه‌مده‌ویست بۆ (هاتی) سه‌فه‌ر بکه‌م، به‌لام ناتوانم بته‌یلم تۆ به‌ ته‌نیایی بۆ ئه‌م ولاته‌ بچی، چونکه‌ به‌ته‌نیا رۆیشتنی تۆ بۆ ئه‌و ولاته‌ وه‌ک ئه‌وه‌ وایه که مندالیکی ساوا بخه‌نه‌ به‌رده‌ست کۆمه‌لی گورگه‌وه، به‌لام پیتم بلتی که ئایا بۆ رۆیشتن به‌ره‌و (هاتی) ده‌بی به‌که‌شتی بپۆین؟ وتم: نا.. ئه‌و که‌سانه‌ش که لیره‌وه بۆ (هاتی) ده‌پۆن له‌ ریگای وشکانییه‌وه سه‌فه‌ر ده‌که‌ن.

(کاپتا) وتی: بژی (ناموون) خوای گه‌وره‌ی میسر، چونکه‌ من سویندم خواردبوو که هه‌رگیز هه‌نگاو نه‌نیمه‌ ناو که‌شتییه‌وه و له‌ ده‌ریاوه سه‌فه‌ر نه‌که‌م، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌م سه‌فه‌ره‌دا پیویست ناکات سواری که‌شتی بین له‌گه‌لتدا دیم.

دوایی (کاپتا) خه‌ریکی ئاماده‌کردنی که‌ل و په‌ل و خواردنی سه‌فه‌ر بوو، چونکه‌ له‌م کاره‌دا له‌من دووربینترو به‌ تواناتر بوو.

***

۱-مه‌به‌ست له (هه‌میان)، پشتیتیکی گیرفانه‌دار بوو که زێر و پارهبان له‌ ناو ئه‌و گیرفانه‌دا ده‌شارده‌وه - وه‌رگێر.

له ولاتی «هاتی»

خه لکی ئه وهنده له ناوی هاتی ده ترسین که نه گهر من بلیم (هاتی) ولاتیکی هیمن و ئارامه، کهس باوه ر ناکات که راست ده کم. نه گهر چی دانیشتوانی (هاتی) خه لکانیکی تووره و گرژن و له جه ننگه کاندای بی به زهین، به لام له ناو ولاته که یاندا که زیتر هه ریمیکی شاخاوییه هیمنی و ئاسایش به رقه راره.

له (هاتی) نه گهر پاره ی که سییک له ریگاوبانه کاندای بدزری، پاشای ئه و ولاته دوو ئه وهنده ی ماله دزراوه که ی ده داتی و هه رکاتی به کیتیک بهر شالاوی چه ته کان بکه ویت و له ریگادا بکوژری به قه دهر ئه وهنده ی که کوژراوه که له کاتی ژیانیدا سامانی به ده دست هیناوه پاره ده داته که سوکاری کوژراوه که، به جوژیک که له رووی بژیوییه وه نیگه رانی و گرفتیان نه بیت. بویه سه فه ره که ی ئیمه له جاده کانی ولاتی (هاتی) به بی هیچ رووداویکی ئه و تو تپه پر بوو و گالیسکه جه نگیسه کانی پاشا له پیش و دوی ئیمه وه ده رۆیشتن و هه موو رۆژتیک خوارده مه نییان بو ئیمه ئاماده ده کرد تا گه یشتینه شاری (ختوشه) که پایته ختی ولاتی (هاتی) یه.

کاتی باس له شاره گه وره کانی دنیا ده کریت خه لکی ناوی شاره کانی **ته بهس** و بابل و نهینه وا ده هینن. من نهینه وام نه بینیه و نازانم چونه به لام ده توانم بلیم شاری (ختوشه) پایته ختی (هاتی) له هه ندی رووه وه ته نانه ت له **ته بهسپیش** باشتره. له شاره دا پاشایه ک فه رمانه روهایی ده کات که هه م سه روکی ولاته که یه و هه میش سه روکی ئایینییه. هه روه ها دادوهی گه وره ی ئه ویشه و من باوه ر ناکه م له هیچ جیگایه کی دنیا دا پاشایه ک هه بیت که به قه دهر ئه و به ده سه لات بیت.

مرۆف کاتیک دیتته ولاتی (هاتی) یه وه و چاوی به شاخه وشکه کانی ده که ویت سه ری ده سورمی که چۆن ده گونجی ئه م ولاته که هه تاوی سووتینه ر له چیا وشکه کانی ده دات دا هاتی هه بیت. ته نانه ت مرۆف له خووی ده پرسی به چ شیوه یه ک خه لکی له م شاخانه دا ده ژین و چۆن له بی ئاویدا نامرن، به لام له م ولاته سهیره دا، له و وه رزه ی که رووباری نیل ئاوه که ی هه لده ستی (وه رزی پاییز - وه رگپری) هه وا سارد ده بیت و له ئاسمان په ری سپی دیتته خوار و ئه م په رانه هه موو کیتوه کان داده پۆشی و دواپی له وه رزی گه رما، ده تووایه وه و ده بوو به ئاو. من ده زانم که ئیوه باوه ر به م قسه یه ناکه ن به لام من به چاوی خو م کیتوه به رزه کانی (هاتی) م بینی که به و په ره سپیانه دا پۆشرا بوون. ئه م په رانه به درێژیی سال ئاوی ئه و ولاته یان دا بین ده کرد به شیوه یه ک که خه لکی نه ک هه ر ئازده له کانیان تیر ئاو ده کرد و تینۆتییی خو شیان پی ده شکاند بگه ره به و ئاوه زه وی و زا ره کانی شیان تیرا و ده کرد.

به قه دهر ئه وهنده ی که دانیشتوانی هاتی له ناو خۆدا ئارامن به هه مان ئه ندازه له گه ل دراوسێکانیاندا ناکۆکن و به هانه یان پی ده گرن و به رده وام نیشانه کانی سه ر سنووریان ده برده دواوه که بتوانن خاکی دراوسێکانیان داگیر بکه ن. له سنووری سووریا شووره یه کی گه وره یان دروست کردبوو که دیواره کانی به به ردی گه وره هه لچنرا بوو و ئه م دیواره ده پروانییه هه ریمیکی به رفراوان و هه موو ئه و کاروانانه ی که له سووریا وه بو (هاتی) ده رۆیشتن و به ویدا تن ده په رین، ده بووایه (باج) یان بدایه ته فه رمانه ره کانی (هاتی) که بنکه یان له چه قی ئه و شووره یه دا بوو.

هیچ کام له کاروانه کان دوی چوونه ژووره وه بو ولاتی هاتی، بزبان نه بوو له شاری لابه دن و نه گه ر لایان بدایه مال و گیانیان له کیس ده چوو و داراییه که یان تالان ده کرا و نه گه ر به رگریشیان بکر دایه ده کوژران و نه گه ریش خو یان ته سلیم بکر دایه، به دیل ده یانگرتن و ده یانکردنه کۆیله. ده وله مه ندیی دانیشتوانی

(هاتی) سئ سهرچاوهی ههیه یه که میان ئه و باجه بوو که له کاروانه کان و ریبوارانیان دهسه ند ، دووهم له ریگای په لاماردانی ولاتانی دهووبه ر، سبیه م بههوی دهکردنی زیرو مس و کانزایه کی تاییه تی تر که رهنگی خو له میشی و مه یله و شین بوو و پیبیان دهوت ئاسن، من نازانم دانیشتووانی (هاتی) چون ئه م کانزایه یان ده رده هینا و چه کیان لی دروست ده کرد، چونکه ئاسن وهک مس نه ده توایه وه و من خو م یه کئی له کانه کانی ئه وانم بینی که ئاسنیان لی ده رده کرد، به لام نه متوانی تیبگه م چون له به ردی کان بو دروست کردنی ئاسن که لک وهرده گرن.

شاری (ختوشه) له ناوه ندی هه ریمیکی شاخوی دروست کرابوو بناره کانی شاخ به داری میوه داپوشرا بوو و له داوینی شاخه کانیش جوگه له ی ئاو ده رزان. له شاری (ختوشه) بینایه ی ترسناکی لی دروست کرابوو چونکه ئه و بالاخانانه یان به به ردی گه وره دروست کرد بوون و هه ندی له و بینایانه ئه وهنده به رز بوون که مروف لییان ده ترسا و هیهج بیناییه ک نه یده توانی بچیته ناو شاری (ختوشه) وه مه گه ر له گه ل ئه و ده ستانه بووایه که سالی جاریک (باج) یان بو پاشا ده هینا و هه ر له به ر ئه و هه ش شاری (ختوشه) وهک بابل و ته به س ناوبانگی نه بوو.

له م شاره دا دانیشتووان له گه ل بیناییه کاندایه قسه یان نه ده کرد و نه گه ر بیناییه ک پرسیاریشی لییان بکر دایه و ئه وان زمانه بیناییه که شیان بزانیایه ده یانوت تیناگه بین یان نازانین، له گه ل ئه و هه شدا خه لکانیکی هیمن بوون و له گه ل بیتگانه کاندایه دژایه تییان نه ده کرد.

جل و به رگی گه وره کانی ئه م شاره دیدهنییه و کراسی دریتز له به ر ده که ن و فهقیانه ی کراسه کانیان ئه وهنده گه وره یه که سه ریکی فهقیانه که یان ده گه یشته زهوی و له سه ر سینه ی کراسه که یان باز نه ی بالداریان لی نه خشانده بوو و کلاوی دریتز و نووک تیزیان هه بوو ده موچاویان وهک میسر بییه کان ده تاشی و هه ندی له

گه وره کان ته نانه ت سه ریشیان وهک ده موچاویان له موو پاک ده کرده وه به لام له ناوه راستی سه ریان کاکولیکی به رزیان ده هیشته وه. گه وره کان و ده و له مه نده کانی هاتی وهک هه موو گه وره پیوانی دنیا قه له ون و ده موچاویکی گوشتن و روونیان هه یه و دیار بوو خواردنیان زور ده خوارد.

(ختوشه) پایته ختی پاشای (هاتی)، به پیچه وانیه ته به س و بابل شاریکی بازرگانی نییه و تیایدا کرین و فرۆشتن ناکری به لام شاریکی پیشه سازی بوو و له به یانییه وه تا ئیواره له م شاره دا دهنگی کانزاکاری ده هاته گوئی و هه میسه له وی هه ر چه ک دروست ده کرا.

دانیشتووانی (هاتی) به پیچه وانیه گه له شارستانییه کان، سه ربازی به کریگرتی بینیان نه بوو و هه موو سه ربازه کانیان خه لکی ناوچه که بوون و من واهه ست ده که م له به ر دوو هوکار ئه وان سه ربازی بینیان به کری نه ده گرت یه کیکیان له به ر ئه وه ی بیناییه کانیان وهک خو یان به ئازا نه ده زانی و دووه میان ئه وه بوو که وایان بیره ده کرده وه به کریگرتی هه رچه نده ئازا بیت دیسانه وه هه ر به کریگرتییه و به قه ده ر سه ربازیکی خو بی دلسوز و تیکۆشه ر نییه.

له (هاتی) سه روکی ناوچه هه بوو و هه رکامیک له و سه روکانه له ناوچه که ی خویدا سه ربه خو بی ناو خو بی هه بوو به لام گوپرایه لی پاشای هاتی بوون.

شیوه ی دادپهروه ری له (هاتی) ئه وهنده سه رسوره پنه ره که گه لانی شارستانی ناتوانن باوه ر بکه ن. له م ولاته دا ئه گه ر یه کئی له پاشاکانی ناوچه کان دژی ده سه لاتی پاشای (هاتی) بوه ستیته وه و بیه ویت له سه ر ته خت لای بدات، نایکوژن به لکو بو یه کئی له سنوره کانی ده نیرن بو ئه وه ی له شه ردا له گه ل ولاتانی تر فییری ئه زمون بییت و بییته خاوه ن که سایه تییه کی جهنگی و له (هاتی) ئه گه ر یه کئی یه کیکی تر بکوژیت له سیداره ی ناده ن به لکو بکوژ ده بی خوین به های کوژاوه که بداته که سوکاره که ی.

له م ولاته ئه گه ر ژنیکی میرددار چه ز له پیاوکی تر بکات نه ژنه که

سزاده‌دهن ونه پیاوه‌که، به‌لکو ژنه‌که مافی ئه‌وهی هه‌یه که له مائی می‌رده‌که‌ی پروات و له مائی‌کی تردا نیشته‌جی بیت، به‌لام ده‌بیت زهره‌ری پیاوه‌که به زیر یان مه‌رومالات بژی‌تری. ئه‌گه‌ر ژن و پیاو دوای ژن و می‌ردایه‌تییان مندالیان نه‌بیت، ئه‌و ژن و می‌ردایه‌تییبه به‌تال ده‌کریتته‌وه و ژن یا پیاوه‌که ناچار ده‌بن بۆ ئه‌وهی بینه خاوه‌ن مندال هاوسه‌ریکی تر هه‌لبژی‌رن چونکه پاشای (هاتی) داوای مندالی زۆر له ژێرده‌سته‌کانی خۆی ده‌کات.

یه‌کی له نهریته سه‌یره‌کانی ئه‌م گه‌له ئه‌وه‌یه که ئه‌گه‌ر یه‌کیک مرۆڤتیکی له بیابانیکی چۆل یان شوینتیکی که خه‌لکی لینییه بکوژی، ئه‌و خویین به‌هایه‌ی که ده‌یدات له‌وه که‌متره که له‌شوینتیکی قه‌ره‌بالغ وه‌ک شاره‌کان یان شوینتیکی که دانیش‌تووانی زیاتره کوش‌تیبیتی چونکه باوه‌ریان وابوو که ئه‌و که‌سه‌ی بۆ شوینتیکی چۆل ده‌روات خۆی هانی خه‌لکی ده‌دات که بیکوژن.

یه‌کی له یاسا پیکه‌نیناوییه‌کانی ئه‌م ولاته ئه‌وه‌یه که خوشک و برا نابنه هاوسه‌ری یه‌کتی و هاوسه‌ریتی خوشک و برا به یه‌کیک له گه‌وره‌ترین تاوانه‌کان داده‌نریت و له سی حاله‌تدا له (هاتی) سزای له‌سی‌داره‌دان ریگا پیدراوه که یه‌کیکیان هاوسه‌ریتی خوشک و برابه.

کاتێ که چوومه ولاتی (هاتی) یه‌وه به‌خۆم وت له‌بهر ئه‌وه‌ی دانیش‌تووانی ئه‌و ولاته خه‌لکانیکی زه‌حمه‌ت‌کیشن و راهاتوون که له هه‌وای سارددا بژین و مندالی که‌م ئه‌ندام و لاواز له کاتی له‌دایک بوونیان ده‌کوژن (تا‌کو له داها‌توو دا خه‌لکانیکی لاواز نه‌بن)، ئیتر پتووستییان به‌پزیشک نییه و من بیستبووم که له‌و ولاته‌دا کاتیکی که یه‌کیکیان نه‌خۆش ده‌که‌وت مردنی پی‌باشتر بو وه‌ک له‌وه‌ی چاره‌سه‌ر بکری چونکه نه‌یده‌توانی دان به‌وه‌دا بنیت که نه‌خۆشه. من ده‌مزانێ که دانیش‌تووانی (هاتی) له‌مه‌رگ ناترسین به‌لام ترسیان له‌که‌م توانایی هه‌بوو، به‌لام سه‌رنج نه‌دابوو که له‌م ولاته‌شدا هه‌ندیکی له‌گه‌وره‌کان هه‌ن و پیاوه به‌رزه‌کان و ده‌وله‌مه‌نده‌کان له هه‌موو جیگایه‌کی دنیا‌دا ته‌مه‌ل و له‌ش

په‌روه‌رن و له مردن ده‌ترسین و خۆیان چاره‌سه‌ر ده‌که‌ن تا نه‌مرن. بۆیه هه‌ندی له‌وه پیاوانه له کاتی شه‌ودا به کراسی ئاساییه‌وه ده‌هاتنه لام و من چاره‌سه‌رم ده‌کردن و زۆربه‌یان له‌وه نه‌خۆشییانه ره‌نجیان ده‌برد، که هۆیه‌که‌ی خوارده‌وه‌ی زۆر بوو و گه‌وره‌کانی (ختوشه) شه‌رابیان زۆر ده‌نۆشییه‌وه‌و ده‌ستیان به‌هۆی زیاده‌نۆشی له‌رزۆک ببوو و زۆربه‌یان داویان لی ده‌کردم له‌رزۆکی ده‌ستیان چاک بکه‌مه‌وه‌و من ئه‌وانم به‌هۆی ده‌رمانی هیتور که‌ره‌وه و خۆشۆرینیان چاک ده‌کرده‌وه.

یه‌کی له‌وه شتانه‌ی که‌بووه هۆی ئه‌وه‌ی گه‌وره‌کانی شار له‌گه‌لمدا بینه دۆست ئه‌وه بوو که (مینا) له به‌رده‌م ئه‌واندا سه‌مای ده‌کردو هه‌ر جاریک که ئه‌وان ده‌هاتنه مائی من به مینام ده‌وت له‌به‌رده‌میاندا سه‌ما بکات و ئه‌وان دیاریی گرانبه‌هایان ده‌دا پیی و منیش زیرۆ پارهم له نه‌خۆشه‌کان وه‌رده‌گرت و له ماوه‌یه‌کی که‌مدا ده‌وله‌مه‌ند بووم، ئه‌گه‌رچی ئه‌و کاته‌ی هاتمه (هاتی) یه‌وه وام بیره‌کرده‌وه که به‌گیرفانیکی به‌تاله‌وه له‌وی ده‌گه‌رپیمه‌وه.

یه‌کی له‌وه‌که‌سانه‌ی که له‌گه‌لمدا ببوو ده‌ست نامه‌نووسی پاشای (هاتی) بوو که چه‌ند زمانی ده‌زانی و نامه‌ی پاشا بیانییه‌کانی بۆ ده‌خوینده‌وه و وه‌لامی نامه‌کانی ئه‌وانی ده‌نووسییه‌وه. رۆژیکیان ئه‌و پیاوه له‌مائی من شه‌رابی ده‌نۆشییه‌وه و سه‌یری سه‌مای (مینا)ی ده‌کرد که زۆر چه‌زی لی بوو و من لیم پرسی بۆچی پاشاکه‌ی ئیوه شاری (ختوشه)ی به‌رووی بیانییه‌کاندا داخستوو و ناهیلیت که‌س بیه‌ته ناو ئه‌م شاره‌وه و بۆچی له‌م ولاته‌دا کاروانه‌کان بۆیان نییه له‌ریگا‌کان لابه‌دن، ئایا باشتر نییه‌ گه‌لانی تر بۆ ئه‌م شاره‌ بین و ده‌سه‌لات و گه‌وره‌یی پاشای (هاتی) ببینن و برۆن و بۆ خه‌لکی تری بگی‌رنه‌وه؟ نامه‌نووسه‌که وتی: ئه‌و رۆژه‌ی پاشاکه‌ی ئیمه، (شوبیلو لیوما) هاته سه‌ر ته‌خت وتی، (۳۰ سال مؤله‌تم بده‌نی، من هاتی ده‌که‌مه به‌هیت‌ترین ولاتی دنیا) و له به‌ر ئه‌وه‌ی به‌زوویی ئه‌م ماوه‌یه ته‌واو ده‌بیت له‌و باوه‌ره‌دام له داها‌توو و ولاتانی تر ناوی ئیمه ده‌بیستن.

وتم ئەو كاتەى من لە بابل بووم شەست جار شەست دەستەى شەست سەربازىم بىنى كە بە بەردەم پاشاى بابل-دا رۆيشتن و كاتى هەنگاويان دەنا وەك ئەو بوو گویت لە شەپۆلەكانى دەريا بووبیت. بەلام لیسه دە جار دە سەربازىشم نەبىنیوه كە بەرێدا پروات و بەم حالە، ئەى بزجى ئەم هەموو چەكو گالیسكەیه دروست دەكەن، چونكە ناتوانن كەلكى لى وەربرگرن.

نامەنووسى پاشا پیکەنى و وتى ئیمە لەبەر ئەو چەك دروست دەكەین كە بە خەلكى بفرۆشین و نان پەیا بكەین.

من بە پیکەنینهوه و تم هەرگیز گورگ ددان و چنگەكانى خۆى نافروشیته كەرویشك. نووسەرەكەى پاشا بەم قسەیه زۆر پیکەنى و وتى ئەم قسەیه بۆ پاشا دەگێرمەوه و دلنیام بەم قسەیه خوشحال دەبیت. لە ولاتى ئیمەدا بە پێچەوانەى ولاتەكانى تر دەولەمەندەكان بەسەر هەزارەكاندا حوكم ناكەن بەلكو دەستەلاتداران بەسەر بى دەسەلاتەكاندا حوكم دەكەن چونكە گورگ بۆ ئەو دروست بووه فەرمانرەوا بیت لەسەر كەرویشك و من دلنیام بەر لەوێ تۆ (سینۆهه) مووهكانت سپى بیت دەبىنى كە چۆن ولاتىكى بەهێز كە بۆ فەرمانرەواى دروست بووه بەسەر هەموو ولاتە لاوازهكاندا حوكم دەكات.

من خۆم لەسادەبى و نەفامى دا و وتم وەك چۆن كە ئیوه خوایهكتان هەیه كە بەتەمايه فەرمانرەواى بەسەر گەله بى دەسەلاتەكاندا بكات، لە ولاتى میسریش فیرعهون خوایهكى تازهى پەیا كردوو. نامەنووس وتى من لەبەر ئەوێ نامەى پاشا بیانییهكان دەخوینمەوه نامەى پاشاى میسریشم خویندوووه تەوه و دەزانم كەخواى تازهى ئەو زۆر حەزى بە ناشتییه و دلئیت هیچ ناكوكییهك لەنیوان گەلەندا نییه كە نەتوانى بە ناشتى چارەسەر بكرى و تەنانەت فیرعهونى ئیوه پارچەیهك زێرى بۆ ئیمە ناردوو كە لە شتیوهى (موجهب-كو) - (واته شتیوهى خاچ-وەرگێر) دایه و دلئیت ئەمە هیمای ژیان و ناشتییه. نامەنووس كاتى ئەم قسەیهى كرد دوو پەنجەى خۆى خسته سەر یهكترى كە پیم نیشان بدات ئەو زێره

چ شتیوهیهكى هەیه^(۱).

دواى وتى ئەگەر فیرعهونى ئیوه زێرمان بۆ بنیتریت كە ئیمە بتوانین بەو زێره كرتى پیشەسازەكانى خۆمان بدەین كە چەكمان بۆ دروست دەكەن، ئەوا تا چەند سالیكى تر ناشتى دەبینیت. بەلام ماوهى ئەو ناشتییه كورته چونكە هەر رۆژى پاشاكەى ئیمە بۆى دەرکەوئى كە باى پیتوبست چەكى دروست كردوو و ئازوو قەشى پەیدا كردوو، لەو رۆژەدا فیرعهونى میسریش دەبى وەك دەستەلاتدارانى تر ملكەچى پاشاى ئیمە بیت، ئەگەر نا ئەو و هەموو ژیر دەسەكانى كۆمەلكوژ دەكەین. بەلام ئەمانە بابەتێكن كە عەقلى پزیشك ناتوانى بۆى بچیت چونكە پزیشك توانای تێگەیشتنى رووداوهكانى ئایندهى نییه.

وتم لەبەر ئەوێ پزیشكیش وەك خەلكى ئەقلى هەیه، ئەگەریش نەتوانى لە هەموو رووداوهكانى داهاوو تى بگات، هەر نەبى دەتوانى لە هەندىكیان بگات و من پێشبینى دەكەم سالیهكانى داهاوو ببیتە سەر دەمى سك تیرى بالنده لاشەخۆرهكان و كەمتیارەكان. چونكە كۆمەلێكى زۆر دەكوژین و كەس لاشەكانیان كۆناكاتەوه تا مۆمىاى بكەن و بیخەنە گۆزهوه، یان لەژیر خاكدا بیشارنەوه.

ئەو پیکەنى و من وتم بەر لەوێ بۆ ولاتى (هاتى) بىم بیستبووم ئیوه ئەو كەسانەى كە لە جەنگدا بەدیل دەیانگرن، كویربان دەكەن و لەئاشەكانتان دەیان بەستنهوه بۆ ئەوێ بەردى ئاشیان پى بسوورپننهوه و من باوەرم بەم قسەیه نەدەكرد، بەلام لەم ولاتە بە چاوى خۆم ئەوانم بىنى و ئەم كردووهیه لە گەلێكى شارستانی چاودروان ناکرتیت و هەروها بیستم كە ئیوه لە سەر سنوورەكانتان لە كاتى داگیر كردنى زهوى ولاتانى تر تاوانكارى دلتهزین و بى بەزهبیانه ئەنجام دەدەن و دەستى خەلكى دەبرنەوه و پیتى سەریان دەدەنەوه بەسەر دەم و چاویان و هەندى لەو كەسانەش لەشیش دەدەن. ئەم كردووه درندانەیه شایانى درندهكانە،

نهک مروّقی شارستانی. پیاوهکه وتی ئیمه له بهر ئهوهی که گه لیکى شارستانین چاوی ئه سیره کافمان کویر ده که بن و دوايي له ئاشه کانی خۆمان ده بانه ستینه وه، چونکه ئه گهر چاویان بیینی، زهوی و ئاسمان و بالنده کان ده بینن و خه مبار دهن که بۆچی نازاد نین و دوايي هه و لای راکردن ده دن و بهرده وام بۆ ئیمه ده بنه ئه رک و تووشی زه حمه قمان ده که ن. به لام له بهر ئه وهی کویرن و بیر له راکردن ناکه نه وه ئیمه ناچار نابین بهرده وام کۆمه لای سه ربازی خۆمان بکه یه پاسه وانی ئه وان، به لام بابه تی برینه وهی دهستی دانیشتووانی سنووری ولاتانی تر و لیکردنه وهی پیستی سه ربان و له شیش دانیان بهر ژه وه ندییه کی تاییه تی تیا یه، که ده گهر پته وه بۆ شارستان بیوونی ئیمه، چونکه ئیمه نامانه ویت له ولاتانه دا خه لک بکوژین و بیینه هۆی ئه وهی که ئه وانه ی ده توانن کارمان بۆ بکه ن و باجمان بدنه تی له ناو بچن و ههروه ها نامانه و بۆ به هۆی شه ره وه شاره کانیان ویران بیت و زهوی و زار و باخه کانیان له ناو بچیت که له دوا ی داگیر کردنی ئه و ولاتانه هیچمان پی نه بریت. ئیمه ده زانین که بۆ ملکه چ کردنی ولاتانی ده ورو بهر باشتترین ریگا ترساندنیا نه چونکه ئه و گه له ی ترس دایده گریه وهک سوپایه ک وایه که بهر له دهست پیکردنی شه ر بشکیت و ئه م گه له ئیتر ناتوانیت بهر هنگاری دوژمن ببیته وه و خۆی له ده سه لاته که ی رزگار بکات.

له بهر ئه وه ئیمه له سه ر سنوره کانی خۆمان و له خاکی ولاتانی تر دا ئه م کردارانه ده که یه که خه لکی بترسین و پیتشا و پیتشی دوژمنه کانی خۆمان دا برکتینه وه. وتم مه گه ره موو گه لانی جیهان دوژمنی ئیوه ن، ئایا له ناو ئه و ولاتانه دا دوستان نییه. نامه نووسی پاشای هاتی وتی دوسته کانی ئیمه بریتین له و ولاتانه ی ملکه چمان دهن و باجمان ده دن، ئه وسا ئیمه وازیان لی ده هینین که داب و نه ریتی خۆیان بپاریزن و خوا یه کانی خۆیان بیه رستن. ههروه ها له دوسته کانی ئیمه ئه و ولاتانه ن که هیتشتا نه بوونه ته دراوسیمان چونکه هه ر ئه وهنده بوونه دراوسیمان ئه وهنده به هانه یان پی ده گرین تا له گه لیاندا ده که وینه

شه رو خا که که یان داگیر ده که یه ن، یان وایان لی ده که یه باجمان بدنه تی. له و روژی که (هاتی) دروست بووه ئه م نه ریته له نیوان ئیمه و خه لکدا باو بووه و له مه و به دواش هه ر وا ده بیت.

وتم ئایا خوا یه کانی ئیوه ده ست له م کارانه ی ئیوه وه رناده ن چونکه له ولاتانی تر خوا یه کان دروست له نادرست و حه قیش له ناحه ق جیا ده که نه وه. نامه نووسه که وتی ئیمه له باره ی راست و ناراست و حه ق و ناحه ق با وهر پیکری ساده و روومان هه یه.

چاک و خراب بریتیه له و شته ی له گه ل ویستمان یه ک ده گهر پته وه و نادرست و ناحه قیش ئه وه یه که هه زمان لای نییه، سینۆهه پروا بکه له نیوان ئایینی ئیمه و ئایینی ئیوه و ولاتانی تر جیا وازی نییه، چونکه له لای ئیوه و ولاتانی تر حه ق و راستی ئه و شته یه که ده وله مه نده کان بیانه ویت و ناراست و ناحه قیش ئه وه یه که به دلی هه ژاره کان بیت. (سینۆهه) له بهر ئه وهی تو پزیشکی ئه قلت له وه بچوو کتره که هه ست به م بابه ته بکه ی و تیبگه ی که له سه ره تای ژیا نه وه تا ئه مرۆ هه رچییه ک ده وله مه نده کان و تبتیان حه ق بووه و هه رچی هه ژاران به سه ر زمانیاندا هاتبی حوکی به تالیان به سه را داوه. تا کو تایی دنیا ش هه روا ده بیت و هه میشه ده وله مه نده کان له سه ر حه قن و هه ژاران ناحه قن.

ته نیا شیوه ی ده ره وه ی ده وله مه نده کان ده گوړی و له هه ر سه رده مه ی کدا شتیک ده بیته نیشانه ی ده وله مه ندی. روژتیک مه رو مانگا نیشانه ی زهنگینییه و روژی تر زیرو پاره و روژتیک دیکه پله و پایه ی تایبته، روژی دواتر هه بوونی ناو نیشان، وهک ناوی پزیشک یان جادوو گه ر یان نامه نووسی پاشا و تا جیهان بمینئ قسه ی هه ژاران بی بایه خه و هه رچی بلین به تاله. ئه گه ر ده وله مه نده کان چاوی هه ژاره کان کویر نه که ن و له ئاشه کاندایا بیانه ستنه وه، به ریگایه کی تر ده یانچه وسیننه وه، چونکه دنیا به م شیوه یه دروست بووه و ده شبی وایت و هه ژار له بهر ئه وه دروست بووه که بتوانی هۆی حه سانه وهی ده وله مه نده کان دابین

بکات و خۆی بهردهوام برسی بیت و له زهحمه تکیشاندا بیت. باشییه کی تری شارستانییه ته که ی ئیمه به سه ره شارستانی ئهوانی تر دا ئه وه یه که ئیمه دهوله مه ندین و گهلانی تر ملکه چ و گوپرایه ل و نه دار ده که یین، بو ئه وه ی بهردهوام کارمان بو بکه ن و ده ستره نجی خۆیان وه ک باج بده ن به ئیمه تا کو به ئاسووده یی و به ختیاریی ه وه ژبان به یینه سه ر. به لām سه باره ت به خواهی ه که مان، ده بی بلیم که چینی تاییه تی ولاتی ئیمه دووشته به کیکیان ئاسمانه و ئه وی تریان زهوییه و هممو سالی له وه رزی به هاردا له خۆشیی ئه م دووانه ده یکه ینه جه ژن و ریگا به خه لکیش ده ده یین که ئه وانیش بتوانن بیکه نه جه ژن، چونکه گهل سالی جاریک ده بی نازاد بکریت بو ئه وه ی روژتیک له خۆشیدا بن و باشترین وه رز بو نازاد کردنی خه لکی وه رزی به هاره چونکه له م وه رزه دایه که زهوی له ئاسمان ئاوس و دوو گیان ده بیت و ژبانی دووباره ی خۆی ده ست پی ده کاته وه. مرو قیش وه ک زهوییه و ئیمه گرنگیی ه کی زور ده ده یینه دوو گیان بوونی ئافره تان، چونکه میلله تیک که بهی وه بیت به سه ره جیهاندا فه رمانه پوهایی بکات، ده بی خاوه نی مندالی زور بیت. بو ئه وه ی له سه ره زهویدا په ره به ده سه لاته که ی بده ن.

خه لکی ساده ی ئیمه وه ک چینه ساکاره کانی ولاتانی تر، خواهی ه کی زوریان هیه، به لām ئیمه بایه خ ناده یینه باوه ری ئه وان و نه ریگه یان لی ده گرین که ده ست له باوه ره که یان هه لبگرن و نه هانیشیان ده ده یین، چونکه باوه ری ئه وان له رووی رامیارییه وه هیچ سوودو زبانیکی بو ئیمه نییه. ئیمه هانی لایه نگری و په رستشی ئه و خویانه ده ده یین که پشتگیری له زورداری و تو قانندن ده که ن، چونکه به زورداری ده بی به سه ره خه لکیدا فه رمانه پوهایی بکه یین و به هه ره شه کردن بیانتر سینین بو ئه وه ی ملکه چمان بن. ئه گه ره روژتیک ئیمه بو خواهی ه کانی زورداری و تو قانندن په رستگا دروست بکه یین. ئه و په رستگایانه له جو مومه ی سه ری مرو ق دروست ده که یین به لām ئه گه ره تو دوا ی ده رچوونت له م ولاته، ئه م قسانه بو خه لکی بگتیریه وه که س باوه رت پی ناکات چونکه هممو ئه و میلله تانه ی که

لیمانه وه دوورن وا ده زانن که ئیمه گه لیتی شوانکاره و نازه لدار و هه ژارین، که له شاخه کاندا به هه ژاری ده ژتین و توانای ئاغایی و فه رمانه پوهاییمان به سه ره خه لکیدا نییه.

نامه نووسی پاشا له دوا ی ئه م قسانه رویش و دوا ی رویشتنی ئه و به (مینا) م وت من له مانه وه مان له ئه م ولاته تیر بوومه چونکه ئه وه ی پیویستم بوو زانیم و له مه و دوا ئه گه ره لیره و به تاییه تی له م شارهدا بمینینه وه دوور نییه بکوژتین و ئه گه ره به شیوه یه کی ئاسایی بیانکوشتینایه زور نه ده ترسام، به لām له م ولاته کاتیک که ده یانه وی بیانیه کان بکوژن پیسته که یان لی ده که نه وه، یان له (شیش) یان ده دن. له به ره ئه وه ده بی هه رچی زووتره له م شاره پروین و گیانمان رزگاریکه یین.

له روژه کانی تر من له و نه خۆشانه ی ده هاتنه لام بیستم، که هه ره که سی له ولاتی (هاتی) دا باوه رتیک جگه له باوه ری ره سمیی حکومت بلا و بکاته وه به تاوانی جادوو گه ری له شیشی ده دن، به داخه وه من چه ندین جار هه ندی شتم وتبوو که وه ک بیرو باوه ری ره سمی حکومتی (هاتی) نه بوو و له وانه بوو هه ره کاتیک منیان بگرتایه له شیشیان بدامایه، بو به به نه خۆشه کانی خۆم وت، به ته مام بگه ریمه وه و له به ره ئه وه ی ئه وان له دام و ده زگای حکومتدا ده سه لاتیان هه بوو ئیزنی رویشتنیان بو وه رگرتم و بریار درا که من به ریگایه کی تاییه تدا پرۆم و له ویوه خۆم بگه یه نمه که ناری ده ریا.

***

۱- ئه و شتانه ی که خۆینه ران سه باره ت به باری ژبانی گهلان و داب و نه ریت و ناوی پاشاکان ده یخۆینه وه، هه ره ها ئه م (خاچ) ده ش که لیره دا باس ده کرت له به لگه نامه میژوییه کانه وه وه رگیراوه و سه نه دی هیه و بایه خی ئه م کتیبه ی نووسه ری فینله ندی ده گه رپتسه وه بو به لگه داریتی دیرۆکی که سه کانی و ده بین خاچ هیمایه ک بووه که له چوار هه زارسال به ر له ئیستا، اته دووه زار سال پیش له دایک بوونی هه زره تی مه سیح، به نیشانه وه ره مزنی ناشتی له قه له م ده درا. وه رگتیر.

(به رهو سه زه مینی «کریت»)

له گه ل (مینا) و (کاپتا) به ری که وتین و شاری ترسناکی (ختوشه) پایته ختی (هاتی) مان به جی هیشت که له دیواره کانی ئەو شاره خوین ده تکایه وهو چاره نووسی نایندهی جیهانی تبادا گه لاله ده کرا، له گه رانه ودا به تهک ناشه کاندایه تیپه رین که دیله کویره کان ده یان سووراندنه وهو به تهک هه ندی که سی تر دارهت بووین که به شیشیا نه وه کردبوون و بۆمان ده رکه وت که جادوو گهر بوونه.

دوایی گه یشتینه که ناره و ههنگاو مان نایه به نده ریک که له ولاتی (هاتی) دا تاکه به نده ریک بوو که بیانییه کان ده یان توانی نازادانه له ناویاندا هاتوچۆ بکهن، به لام مافی ئەو هیان نه بوو لهو به نده ره وه به ره و ناوه وهی ولات بچن، ئەوی وه کو هه موو به نده ره کانی تری دنیا خانهی گشتی و مه یخانهی زۆری تیا بوو و له مه یخانه و ماله کانی ئەوی، به رده و ام دهنگی مۆسیقای سریانای ده هات.

که شتیوانه کان و کریکاری که شتییه کان کاتخ ده هاتنه ناو ئەو به نده ره وه خو یان به به خته وه ره ده زانی چونکه خوارده مه نی و خوارده وه و ژن له وی زۆر بوو و ئەم جو ره که سانه جگه لهو سی شته هیچی تریان نه ده ویست و له هه ر جیگایه ک که ئەم سی یانه هه بوایه خو یان به به ختیار ده زانی.

ئیمه ماوه یه ک لهو به نده ره دا ماینه وهو هه رکاتخ که شتییه ک به ره و دورگه ی (کریت) به ری ده که وت به (مینا) م ده وت به و که شتییه برۆ، به لام ئەو وه لامی ده دایه وه که ئەم که شتییه بچوو که و یان ده یوت له ده ریادا نقوم ده بیت، یان ئەم که شتییه گه وره یه و له که شتییه کانی سووریا یه و من ناماده نیم سواری بم، یان ده یگوت که شتیوانه که کابرایه کی که م ته رکه مه و ده ترسم له ریگا من به رو شتیته

من لهو به نده ره ده ستم به کار کردو نه خو شه کان هاتنه لام، چونکه ناویانگی پزیشکه میسر ییه کان گه یشتبووه ئەو به نده ره ش.

یه کییک لهو که سانه ی بۆ چاره سه ری نه خو شیییه که ی هاته لام فه رمانده ی پاسه وانه کانی به نده ر بوو. ئەو پیاوه به هۆی هه ل سو که وت کردن و رابوردن له گه ل ئەو ژنانه ی که له به نده ردا له میوانخانه و ماله گشتیییه کاندایه (سو زانیخانه) بوون، تووشی نه خو شیییه ک ببوو که من له کاتی مانه وه م له سووریا (ئه زمیر) ئەو نه خو شیییه م ناسیبوو و شیوه ی چاره سه ر کردنه که شی له پزیشکه سربانییه کان فیربووم.

فه رمانده ی پاسه وانه کانی به نده ر نه یده توانی له گه ل ژناندا کو بییته وهو ده یگوت ئەو ژنم له شیش دا، که تووشی ئەم نه خو شیییه ی کردم. ئەو پیاوه زۆر له نه خو شیییه که ی خو ی دلگران بوو چونکه لهو به نده ره دا نه ریت وابوو ئەو ژنانه ی له مه یخانه کان یان خانه گشتیییه کاندایه کاربان ده کرد، ده بوایه به یی کری له گه ل فه رمانده ی پاسه وانه کانی به نده ردا رایواردا یه و له به ره وهی نه یده توانی سوود لهو رابواردنه خو راییه وهریگری له م نه خو شیییه ی دلگران بوو.

کاتی که من چاکم کرده وه ههستی کرد که وه کو رابردو له ش ساخییه که ی گه راوه ته وه، زۆر خو ش حال بوو و به منی وت ناماده م به قه ده ر ئەندامه نه خو شه که ی له شم، که ئیستا چاک بووه ته وه زیت بدهمی وتم من زیری تۆم ناویت و ئەگه ر ده ته وی شتییکم بدیتتی، ئەو کی رده ی خو تم بدیه که به قه ده ته وه یه. فه رمانده که پیکه نی و وتی ئەم کی رده به که لکی چیت دیت چونکه نه زی ره و نه زیویشه، به لام من ده مزانی که ئەو کی رده لهو کازا سه رسور هینه ره دروست کراوه که پیتی ده لئین ئاسن و به های له ولاتانی ده ره وهی هاتیدا ئەوه نده زۆره که ئەو کی رده ئاسنییه ده ئەوه نده ی کیشی خو ی زیر ده کات.

کاتی که له ختوشه بووم ده مو بست یه کی لهو کی رده بکرم، به لام بۆم

دهرکوت که به بیانییه کانی نافرۆشن و ئەگەر زۆرم لێ بکردنایه لهوانه بوو گومانیان لێم بکردایه و ایان بزانیایه مه به ستیکم ههیه و دهمه ویت ئەو کانزایه له (هاتی) دهریکم. به لām ئەم کێرده گرانبه هایه بۆ خودی دانیشتوانی هاتی ئەوهنده به نرخ نه بوو، چونکه دهیان توانی به ئاسانی کێردی تری وهک ئەوه بکړنه وه، کاتی فهرماندهی پاسه وانه کان زانیی که به راستی کێرده کهیم ده ویت له بهر ئەوهی دهیزانی به زوویی له (هاتی) دهرده چم رازی بوو که بمداتی و ئەو کێرده ئاسنییه ئەوهنده تیژه که له کێردی چه خماخ باشت ریش ده تاشی و ده توانی به و کێرده ئاسنییه کێردی مس یان زیو بپری.

لهو بهنده رده دا له وه پرگه یه کی لێ بوو که دانیشتوانی هاتی گیان له وێ به خێو ده کردو گه نجه کان گه مه یان به و گیانه ده کردو له به رده میاندا سه مایان ده کردو شیربان ده کرد به پشتیاندا. (مینا) که ئەو گیانهی بینی زۆر خۆش حال بوو چونکه زانی که ده توانیت له بهر ده میاندا مه شق بکات.

کاتی که من بۆ یه که مین جار سه مای (مینا) م له به رده م گیانه کاندایه بینی ئەوهنده سه رم سوپما و ترسام که وه سه ف ناکری چونکه گیانه کی له و جوژه گیانهی که له له وه پرگه که دا راگیر کرابوو له فیله کتویییه کانی باشووری میسر ترسناکتربوون، چونکه فیله ئەگەر حه قیان به سه ربه وه نه بیت، په لاماری مرۆف نادات و ئازاری پێ ناگه به نیت، به لām گا ئازارگه یه نه ره و هه ر ئەوهنده مرۆف ببینیت یه کسه ر په لاماری ده دات و شاخه کانی وهک کێردو نێزه تیژن و به یه ک قۆچ شاخه کان به سینگ و سکی مرۆفدا ده کات و به رزی ده کاته وه و ده یکو تی به سه ر زه ویدا و ده یداته به ر له قه.

(مینا) به کراسیکی ته نکه وه له به رده م گیانه که ده ستی به سه ما کردن کردو به لیزانییه کی سه رسو په ئینه ره وه خۆی له شاخه کانی رزگار ده کرد و ئەوهنده خیرا ده جوو لایه وه که چاو نه یده توانی به دوای جوو له ی سه ما که ی بکه ویت و هه ندی جار بیتاکیی ده گه یانده ئەو راده یه، که به یه ک بزوتن خۆی ده خسته سه ر ملی

گیانه که و شاخه کانی به ده ست ده گرت و قاچی ده خسته سه ر سه ری و ته قلته یه کی لێ ده داو له سه ر پشتی گیانه که داده نیشته و دوایی داده به زی.

کاتی که سه ما که ی (مینا) ته واو ده بوو گه نجه کان ده سکی گولیان به ملیه وه ده کرد و ئەو که شتیوانانه ی له وێ بوون و تیان ئیمه له دورگه ی (کریت) سه مای به رده م گیانه کانی بینیه، به لām هه رگیز نه ماندیوه یه کی به و جوړنه ته و به و خیراییه سه ما بکات.

کاتی که له له وه پرگه که گه راپینه وه خه م دایگرتم، له به رئه وه ی ده مزانی ئەو گیانه ی ئەو له به رده مه یدا سه ما ده کات، دوایی ئەو که چه گه نجه ده کاته به لا و گێری خۆی، چونکه (مینا) به ته ما بوو خۆی بکاته قوربانی بۆ خوا یه که ی خۆی و خوی ئەویش گیانه کی بوو یان له گا ده چوو، دوایی که شتییه ک له که شتییه کانی دورگه ی (کریت) هاته ناو به نده ره که وه ئەو که شتییه نه گه وه بوو نه بچوو ک و که شتیوانه که ی پیاویکی چاک ده هاته به رچاو.

(مینا) وتی من به م که شتییه بۆ دورگه ی (کریت) ده چم که خۆم بگه یه ئمه خوا یه که م و تۆش دوای رویشتنی من ده توانی باشت خه ریکی ژیان و کاره کانت بیت و ده زانم به وێ رزگار کردنی من له بابل زبانیکی زۆرت کرد و دواییش له به رئه وه ی نه تده ویست من له (هاتی) رابگری گه راپته وه.

وتم (مینا) من ناتوانم به یلم که تۆ به ته نیا بچی بۆ دورگه ی (کریت). مینا وتی بۆچی حه ز نا که ی به ته نیا پرۆم؟ ئەگه ر له که شتیوانه که ده ترسیی، بزانه که ئەو پیاویکی چاکه و له ریگا نامفرۆشیتته چه ته ده ریاییه کان و من به سه لامه تی ده گه مه دورگه ی (کریت). وتم مینای من، ده زانم که شتیوانه که پیاویکی چاکه و ناتفرۆشی، به لām تۆ ده زانی که بۆچی دهمه ویت له گه ل تۆدا بیتم بۆ (کریت) و ده زانی دلّم پیتته وه یه.

(مینا) ده ستی خسته سه رده ستم و وتی (سینزه) من له به سه ر بردنی ژیان له گه ل تۆدا له زه تم کرد، چونکه منت بۆ چه ند ولاتییک بردو گه لانی ئەو ولاتانه ت

نیشان دام و من به دیتنی ئەو ولاتانە وەها سەرگەرم و مەشغوول بووم کە ولاتە کەمەم لەبیر چوو. لەبەر ئەوە هەرکاتێ کە تۆ دەتگوت برۆ بۆ (کریت) من بە بەهانیە کە سەفەرە کەم دوا دەخست چونکە نەمدەو بیست لە تۆ جیا بيمهوه. بەلام لە دواى ئەوەى لەبەردەم گایەکاندا سەمام کرد، هاتەووە یادم کە خواکەم چاوەروانى منە، کە برۆم و خۆمى پێشکەش بکەم و ئەگەر ئەو چاوەروانى من نەبوایە بە دلنیا بیهو و دەمامەو و ژيانى خۆم پێشکەش بە تۆ دەکرد.

وتم (مينا) ئیمە جارێک لەمەر ئەم بابەتەووە گفتوگۆمان کردو من پیم وتی کە وازم لەم مەسەلە یە هیناووە. خوشویستنی تۆم بۆ ئەو شتە نییە کە تۆ بیری لێ دەکەیتەووە بە لکو من هەست دەکەم کە بوونی تۆ وەک هەناسە کیشان بۆ من پیتوستە، چونکە ئەو شتەى کە تۆ هەتە، ژنەکانى تریش هەیانە و هەر کاتى پیاوی داویان لێ بکات کە ببنە خوشکی، رازی دەبن.

توورپیی بەسەر (مينا) دا زالبوو و دەستی گوшіم و وتی ئەگەر تۆ حەزت لە ژنی ناو مەبخانەکانە، برۆ کاتە کانت لەگەڵیاندا ببەرە سەر، بەلام ئەو بەزانە کە من ئەوەندە لیت توورپە دەبم کە لەوانە یە بریندارت بکەم و خویتن بە لەشتدا بەهینمە خواریوە. چونکە من حەز دەکەم تۆ وەک من بیت و هەروەها کە من جگە لە تۆ دلتم بە کەسەووە نەبەستوووە تۆش دل بەستەى کەس نەبیت و بزانی کە من لە دواى خواپە کەم، جگە لە تۆ بیری لە کەسى تر ناکەمەو، وتم خواکەى تۆ قەدەغەى کردوو کە شوو بکەى، بەلام هیچ کام لە خواکانى من لەم بارە یەووە رینگایان لە من نەگرتوو. (مينا) وتی، بەلام ئەگەر تۆ ببیتە هاو دەمى یە کێکی ترو دواى بتهوی دەست بەسەر سەرمدایە بیهینی بەو شتێ یەى کە پیم وتی بریندارت دەکەم. وتم (مينا) لەم بارە یەووە خە یالت ئاسوودە بیت چونکە ئەمە کارێک نییە کە پیاویکی وەکو من لە ئارەزویدا بیت. من یەک جار دلتم بە ژنیکەووە بەست و لە پیناویدا هەموو شتێک لە کیس چوو تووشی هەژاری هاتم و ئەم بابەتە وەها منى لە هاو دەمیتى ژنان بیزارکرد، کە بە راستى حەز ناکەم لە بارە یانەووە

بیرکە مەو. (مينا) وتی من لە بەرئەووەى ژنم ئەم قەسە یەم لە لا ناخۆشە، چونکە حەز ناکەم کە پیاویک بلت لە هاو دەمیتى کردنى ژنان یان لە بیری کردنەووە یان، بیزارم.

کاتى کە شەو داها ت و نووستم سەیرم کرد (مينا)، کە شەوانى رابردوو دەهاتە لام، ئەو شەو نەهاتە هۆدە کە مەو. بانگم کردو وتم (مينا) تۆ هەموو شەوی بە دەنگە ناسکە کەى خۆت منت دەبردە بە زایبە کانی ئاسمان، ئەى ئەمشەو بۆ بیدەنگى؟ ئایا لەبەر قەسە کانی ئەمرو لیم زیز بوویتە؟ (مينا) وتی نا (سینۆه) من لیت زیز نەبوومە، بەلام ئەمشەو لە شەم دلتم ئەوەندە گەرمە کە دەترسم ئەگەر گویت لە دەنگم بیت بە گەرمى ناگری ئەو خەمەى لە دەروونمدا یە بتسویتیم، من هەلسام و چوومە لای و دەستم بە لەشیدا هیناو هەستم کرد تاي لیبەو پیم وت (مينا) و ابزانم تۆ نەخۆشى بەیلتە با چارەسەرت بکەم.

(مينا) سەرەتا نەیدەو بیست چاکى بکە مەووە دە یگوت خواپە کەم چاکم دەکاتەو، بەلام من پیم وت ئەگەر چى خواپە کەت دەتوانى تینوتى و برسىتى چارەسەر بکات کە بەهۆ یەووە بتوانى خواردن و خواردنەووە نەنۆشى بەلام بەبى خواردن و خواردنەووە تینوتى و برسىتى مرۆف ناشکی. هەروەها نەخۆشیش دەبى دەرمانى پزیشک بە کاربیهینی تا نەخۆشییە کەى چاک بیتەو.

(مينا) رازی بوو دەرمانى بدەمى و دەرمانىکی هیتورکەرەو دەم دەرخوارد داو وتم ئیستە بنوو چونکە لە دواى خواردنى ئەم دەرمانە دەبى بنوی بۆ ئەو یە نەخۆشییە کەت لە ناوچى. (مينا) نووست، بەلام من تا بە یانى بە دیار یەووە بە خەبەر مامەووە کاتى بەرەبە یان بۆ نووستن چوومە ژوو رە کەى خۆمەو.

نەخۆشییە کەى (مينا) درێژەى نە کیشاو چاک بوووە هەتا گە یشتینە ئەو رۆژەى کە بریارمان داوو بە کەشتى بۆ دورگەى (کریت) برۆین بە (کاپتا) م وت کە لویە لى سەفەر ئامادە بکات بۆ ئەو یە سواری کەشتى بین و بچین بۆ دورگەى (کریت) کە نیشتمانى (مينا) یە.

(کاپتا) وتی من پیشبیینیم دهکرد که بههوی بوونی ئەم کچه تو دەمبەیتە ناو کەشتییەوه، لە کاتی کدا که به منت وت جاریکی تر سواری کەشتی نابین و من دەبی ئەبەر ئەم بەدبەختییە کراسەکهی خۆم بدرێنم، بەلام نایدیترنم چونکه دوایی ناچار دەبم بیدوورمهوه، ههروهها ناشگریهه چونکه دهترسم تاکه چاوهکهه له کیس بدهم و تهنها یهک شت ههیه دلّم ده دادهوه و ئهوبیش ئهوهیه که ئەم سهفه ره ده ریا بییه وهکو پیشبیینی دهکهه دوا سهفه ری ده ریا بیی من بیته من له مه و دوا سواری کەشتی نابم بەلام لەبەر ئەوهی دلنیا بووم که تو له گه له ئەم کچه دا بو دورگه ی (کریت) ده رۆی، که لوپه له کهه ناماده کرد.

من که چاوه روان بووم کاپتا به توندی ناره زایی ده ربیری و ده ست بکات به شیوه و ناله نال، سه رم سوپا له وهی که زوو ته سلیم بوو. به لام دوایی زانییم که ئەو دوو سی رۆژ له وه پیتش له گه له هندی له کەشتیوان و ده ریا وانه کان گفتوگۆی کردبوو و بو پیتش گرتن له نه خو شییی ده ریا، که هۆیه که ی شه پۆلی ئاوه که بوو، ناوی هه ندی ده رمانی لییان پرسیبوو، له وانه پییان وتبوو رۆژیک به ر له سواری بوونی کەشتی به ته و اه تهی خو ت له خو اردن پیا ریزه و پشتی نه که ت قایم ببسه ته بو ئەوهی سکت کو بیته وه و پاشان بچۆره ناو کەشتییه که و دوا ی سواری بوون، یه که سه ر بنوو و به م شیوه یه گرفتاری نه خو شی ده ریا نابیت.

کاپتاش رۆژیک به ر له سواری بوون هیچی نه خو ارد و پشتی نه که ی توند به ست. فه رمانده ی پاسه وانه کانی به نده ر بو به ری کردنی ئیمه تا به رده م که شتییه که هات و ئیمه ی به که شتیوانه که سپارد. دوا ی ئەوه مه له وانه کانی کەشتی، سه وه له گه وره کانیان گرته ده ست و کەشتییان له به نده ر برده ده ره وه. له پاش ده رچو ومان له به نده ر، که شتیوانه که قوربانیی بو خوای ده ریا و خوای کریت سه ره بری و دوایی فه رمانی دا چارۆگه کانیان هه لکرد. که چارۆگه کان هه لکران و کەشتی به سه ر ئاوه که دا چه مبییه وه، شه پۆله کانی ده ریا خستیانه جووله جوول و من ههستم به ناراحه تی و هه لچوونی گه ده کرد و نووستم.

رۆژی دوایی له خه وه له سام و بینیم له ناوه راستی ده ریا داین و له هیچ لایه که وه وشکانی دیار نییه. ئاسمان شین و خو رگه رم و، نه سیمی ده ریا به هیتز بوو و کەشتییه که مان به خیرایی ریگای ده بری.

یه کتی له کەشتییه جه نگییه کانی (کریت) به گومانی ئەوهی ئیمه چه ته ی ده ریا بین لیمان نزیک بووه وه، به لام له دوا ی ئەوهی زانیی له کەشتییه کانی (کریت) یه به ئالا که ی خو ی سه لامی لی کردین و دوور که وته وه.

(کاپتا) که ئیتر له نه خو شییی ده ریا نه ده ترسا هاته سه ر که شتییه که وه له گه له مه له وانه کان که وته قسه کردن و باسی کرد که له جیهاندا شتی زۆر سه بری بینیه و سه فه ریکیان که له میسه ره وه، بو سووریا ده چوو گرفتاری تو فان بووه و ئەوه نده ی نه مابوو بخنکی. دوایی باسی گیانه وه ره ده ریا بییه سه بره کانی رووباری نیلی کرد و ده بو یست به هۆی ئەو شته سه برانه ی بینیبوی سه بریان بسورمیتنی.

دوایی مه له وانه کان ده ستیان به قسه کردن کردو باسی گیانه وه ره ترسنا که کانی ده ریا یان کرد وه ک ماسی عه نه ره و ئەو ماسییانه ی نیوه ی سه ره وه ی له شیان مرۆقه و ده نگیک ناسک و خو شیان هیه و (کاپتا) له قسه کانی ئەوان ترسی لی نیشته و چه په ساو بریاری دا که ئیتر هه ولی ئەوه نه دات به قسه کانی خو ی ده ریا وانه کان بترسی نیت.

هه ر چه ند له (کریت) نزیک ده بوینه وه، (مینا) زیاتر که یف خو ش ده بوو و نه سیمی ده ریا پرچی په ریشان ده کرد، جوانتر ده هاته به رچاو. به لام من له وهی که ده بوایه ئەوم له ده ست بدایه خه مبار بووم و به خو م ده وت ئەگه ر به بی (مینا) له (کریت) بگه ریتمه وه و بو میسه ر بچم گه رانه وه کهه بو میسه ر هیچ تامیکی نابیت. چونکه به بی مینا ژیان له چاومدا تاریک و له چیژمدا تال بوو و خه م و په ژاره ی ئەوه دایگر تبوم که له مه و دوا خو م له ته نیشته (مینا) وه نابینم و ناتوانم ده سته کانی بخرمه ناو ده ستمه وه.

که شتیوان و مه له وانه کان که خه لکی دورگه ی کریت بوون، ریژیان له مینا

ده‌گرت چونکه ده‌یانزانی ئه‌و یه‌کیتکه له‌و کچانه‌ی که ده‌بیت کچیتنییه‌که‌ی
پیشک‌ه‌شی خوای کریت بکات و هه‌روه‌ها ده‌یانزانی که ئه‌و له‌به‌رده‌م گایه‌کاندا
سه‌مایه‌کی جوان ده‌کات.

کاتێ که من ده‌مویست له‌باره‌ی خوای کریت پرسیار له‌ مه‌له‌وانه‌کان و
که‌شتیوانه‌که بکه‌م ئه‌وان وه‌لامیان نه‌دامه‌وه و سه‌ریان باده‌دا، یان ده‌یانگوت
له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تو بیانیت ئیمه‌ له‌ زمانه‌که‌ت تی ناگه‌ین.

له کریت چیم بینی

ئەو رۆژە هات که دورگە ی (کریت) له ئاودا سەری دەرھینا و مەلەوانەکانی کەشتی هاواری خۆشییان کرد چونکه گەشتبوونە ولاتەکە ی خۆیان و کەشتییەوانی کەشتییەکە له شوکرانە ی به سەلامەتی گەرانه‌و ی ریبواران، قوربانیی بۆ خوای دەر یا کرد که هەمان خوای (کریت) بوو و له دەر یادا فەرمانرەوایی دەکرد.

هەرچەندە مەلەوانەکان و کەشتیوانەکە و (مینا)، له بینی دورگە ی (کریت) و دار زەیتوونەکان و چیاکانی خۆشحال دەبوون، من ئەوەندە غەمبار دەبووم. چونکه دەزمانی که دەبی (مینا) به جی بهیلم و به بی ئەو بگەریمەوه.

(مینا) به‌وپەری خۆشحالییەوه به‌هۆی بینی ولاتەکە ی دەگربا. به‌لام (کاپتا) که سەری سوپما بوو به دەمی کراو‌ه‌وه سەیری دەریای بەردەم (کریت) ی دەکرد و ئەو کەشتییانە ی دەرژمارد که له‌و ی بوون و له دوا ی ئەو ی دە جار شەست کەشتیی ژمارد تیگە‌پشت که هیشتا ئەوەندە ی تر ماوه که نه‌ژماردووه و تی من له‌و باو‌ه‌ه‌دام ئەوەندە کەشتییە ی که لی‌رەدا هەیه له هەموو دنیا دا نییه. (کریت) ئەوەندە باو‌ه‌ه‌ری به دەسه‌لاتی خوایه‌کە ی هەبوو که له بەندەری ئەو ولاتە نه بورج هەبوو و نه قایم‌کاری به‌رگری کردن و خانووه‌کانی به‌ندەر له قەرایی دەریاوه دەستی پی دەکرد. کاتی که چوومه کریت‌ه‌وه هەندئ شتم بینی که له هەموو جیهاندا له ماوه‌ی سەفەرەکانم شتی وام نه‌بینیوه^(۱).

دیاره‌ پزیشکیکی وه‌ک من کاتی ده‌چیتە ولاتی‌کە‌وه سەر‌تا چاو ده‌پریتە روخسار و ده‌موچاوی خەلکی، که بزانی له‌ش ساغن یان نا. من زۆر به‌ی خەلکم

به‌ له‌ش ساغی و جوانی بینی و دوا ی ماوه‌یه‌کی کهم سەرنجم دا که له زمانی خەلکی (کریت) دا وشەیه‌ک نییه که بتوانی لیبه‌وه واتای وشە ی (مردن) بدات و خەلکی به‌ راده‌یه‌ک خەریکی رابواردن و خوو‌گرتووی خۆشگوزەرانی بوون، که هەرگیز بیریان له‌ مردن نه‌ده‌کرده‌وه و ئەگەر به‌کی بمر دایه بۆ بردنی تەرمه‌کە ی هەموو جو‌ره‌ فیتلیکیان به‌کار ده‌هینا که کهس نه‌زانی پیاو‌تیک یان ژنیک مردووه.

من بیستم که لاشە ی پیاوه‌کانیان ده‌سووتاند و له ناویان ده‌برد چونکه به‌ دلنیا یی‌ه‌وه له‌و ی مردووه‌کان نه‌ده‌نی‌ژران و من له (کریت) دا گو‌رم نه‌بینی و ته‌نیا چەند گو‌رتیکی پاشا کۆنه‌کانی (کریت) ی لی بوو که به‌ردی گەورەیان له‌سەری دانا‌بوو. به‌لام خەلکی کاتی که به‌لای گو‌ره‌کانه‌وه تی ده‌پە‌رین رووی خۆیان وەر‌ده‌گیرا بۆ ئەو ی وای نیشان بدەن که نایینن و وایان دەزانی به‌م شیوه‌یه ده‌توانن نکۆلی له‌ بوونی مردن بکه‌ن.

هونه‌رمه‌ندتر له‌ هونه‌رمه‌ندان و پیشه‌سازانی (کریت)، له هەموو جیهاندا به‌دی ناکریت و گو‌زه‌کان و ده‌فره‌ سوفا ل (هەرگینه) ییه‌کانیان زیاتر له‌ پارچه‌یه‌ک گەوه‌هر ده‌چوو نه‌ک گو‌زه. کاتی مرۆف بۆ ئاو خواردنه‌وه ده‌فرتیکی سوفا لی (کریت) به‌ ده‌سته‌وه ده‌گرت له‌ سەیرکردنی تیر ناییت و له‌سەر ده‌فره‌که وینه‌ی ماسییه‌کانی دەریا و پە‌پووله‌کان له‌ هەوا و له‌سەر گو‌له‌کاندا ده‌بینرا و هەر ده‌سته‌یه‌ک له‌ گیانه‌وه‌ره‌کان رەنگیکی تایبه‌تیان هەبوو. به‌ شیوه‌یه‌ک که مرۆف واهه‌ست ده‌کات وه‌ستای گو‌زه‌که له‌ جیاتی رەنگ گەوه‌هری به‌ گو‌زه‌که‌وه نووساندووه یان کیشاویه‌تی. هەر گو‌زه‌کاریک نه‌خشی گو‌زه‌کە ی خۆی به‌ شیوه‌یه‌ک ده‌کیشا و رەنگی ده‌کرد و له‌سەر گو‌زه‌که وینه‌ی گیانه‌وه‌رانی دەریایی ده‌کیشا و له‌سەر ده‌فری تر گیانه‌وه‌ره‌کانی وشکانی و له‌سەر ده‌فری سییه‌م بالنده‌کان ده‌بینران.

به‌کیک له‌و شتانه‌ی من له‌ ته‌پەس و بابلیش نه‌مبینی و به‌کیک بوو له

تاییه‌مه‌ندییه گه‌وره‌کانی شارستانییه تی جیهان که تنها دانیش‌تووانی (کریت) ئەم تاییه‌مه‌ندییه‌یان هه‌بوو، شیوه‌ی دروست‌کردنی ئاوده‌سته‌کانی دورگه‌ی کریت بوو و له بابل ئاوده‌سته‌کان ئه‌وه‌نده پیسه، که مرۆڤیکی شارستانی هه‌ز ناکات بچیتته ناویانه‌وه و له **ته‌به‌س** له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا که خوایه‌کانی ئیمه و توویانه ئاوده‌سته‌کان خاوتین رابگرن، به‌لام وه‌کو پیتویست خاوتین نه‌بوون، له (کریت) هه‌موو ئاوده‌سته‌تیک نمونه‌ی هونه‌رو زوق و خاوتینییه، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی به‌رده‌وام شه‌و و روژ ئاوی شله‌وتین به‌ناو له‌گه‌نی^(۲) ئاوده‌سته‌که‌دا تی ده‌په‌ری و ئه‌وه‌نده جوانه که هیچ جوهره بۆنیکی ناخۆشی لی نایات.

خانوه‌کانی کریت وه‌ک ئه‌وانه‌ی بابل به‌رز و چهند قات نین. به‌لام له جیاتی ئه‌وه بۆژیان زۆر باشترو ئیسراحت ترن له خانوه‌کانی بابل. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ژووره‌کانیان گه‌وره‌و په‌نجه‌ره‌کانیان به‌رین دروست ده‌کرد و هه‌موو خانوبه‌ک ژوورپکی گه‌رماو (حمام) ی هه‌بوو و هه‌ر هۆده‌یه‌ک له‌و گه‌رماوانه ته‌شتیکی گه‌وره‌ی بۆ خۆشوشتن تیا بوو که به‌هۆی به‌لووعه‌کانه‌وه ئاوی سارد و گه‌رم ده‌هاته ناویه‌وه و من له پیتشا وام زانی که ئەم ئاوده‌ست و گه‌رماوه بی هاوتایانه تاییه‌تن به‌ ده‌وله‌مه‌نده‌کان، به‌لام دوا‌یی بینیم که ته‌نانه‌ت له‌ مالی هه‌ژارترین خه‌لکی ئه‌و شاره‌ش ئاوده‌ستی جوان هه‌بوو که ئاوی ساردو گه‌رمی بۆ ده‌چوو و گه‌رماوه جوانه‌کانیش ئه‌و ئاوه سارد و گه‌رمه‌یان هه‌بوو. ئه‌و کاته تی گه‌یشتم که بۆچی خه‌لکی ئه‌وی ئه‌وه‌نده جوان، چونکه ئاوده‌ستی خاوتین و هه‌مامی که ئاوی گه‌رم و ساردی هه‌بیت مرۆڤ جوان ده‌کات.

ژنه‌کانی کریت به‌ روژ ماوه‌یه‌ک له‌ کاته‌کانی خۆیان به‌ لیک‌دنه‌وه‌ی مووی له‌شیان و خۆش‌و‌رین و ئارایشتی ده‌موچاویان ده‌برده‌سه‌ر و ئه‌وه‌نده له‌ ئارایش‌تدا به‌ دیقه‌ت بوون که هه‌رگیز له‌کاتی دیاریکراودا له‌ میواندارییه‌کان ئاماده نه‌ده‌بوون و کهس ئەم باب‌ه‌ته‌ی پێ سه‌یر نه‌بوو. کراسی ژنه‌کانی کریت به‌رگیتکه، که هه‌موو له‌شیان داده‌پۆشی جگه له‌ ده‌ست و پێ و شانیان، چونکه به

ده‌سته‌کانیان نازیان ده‌کرد و هه‌زیان لی بوو خه‌لکی جوانییه‌که‌یان ببینی. ژنه‌کانی (کریت) قژی سه‌ریان به‌شپوه‌یه‌کی سه‌رنج راکیشه ئارایش‌ت ده‌کرد، له کاتیکدا که له (**ته‌به‌س**) پایته‌ختی میسر ژنه‌کان قژی سه‌ریان ده‌تاشی و من له‌و باوه‌رده‌دام له‌ رووی جوانیی ئه‌ندامه‌کانی له‌ش ژنه‌کانی (کریت) نمونه‌ی هه‌موو ژنه‌کانی دنیان. ئەوان بالابه‌رز و باریکن و به‌بۆنه‌ی ناسکی ئه‌ندامیان به‌گرفته‌وه مندالیان ده‌بوو. به‌ گشتی له‌ یه‌ک یان دوو مندالی زیاتریان نه‌بوو و که‌می مندالی له‌لای خه‌لکی کریت شه‌رم نه‌بوو.

پیاوه‌کانی کریت وه‌ک ژنه‌کان ئه‌ندامیکی ناسکیان هه‌بوو به‌لام ناوشانیان پان بوو و هه‌ر پیاویک هه‌ولێ ده‌دا که‌مه‌ری خۆی باریکتر نیشان بدات و ئه‌وانیش وه‌کو ژنه‌کان به‌ وردی مووه‌کانی له‌شیان له‌ ناوده‌برد بۆ ئه‌وه‌ی له‌کاتی یاری کردن له‌گه‌ڵ گایه‌کان، ئه‌ندامه‌کانیان جوان بیتته به‌رچاو و چه‌کمه‌ی درێژیان له‌ پێ ده‌کرد و له‌ قه‌دی چه‌کمه‌کانیان شکلی گیانه‌وه‌ریان ده‌نه‌خشاندا. پیاوه‌کانی کریت هه‌زیان نه‌ده‌کرد بۆ ولاتانی تر بۆن چونکه له‌ ولاتانی تر که‌لوپه‌لی هه‌سانه‌وه‌و پاک و خاوتینی وه‌کو کریتی لی نه‌بوو و ده‌یانگوت ئیمه ناتوانین له‌ خانووی گه‌لانی تردا بژین که ئاوده‌ستی خاوتین و گه‌رماویان نییه.

یه‌کی له‌ شته‌ سه‌یره‌کان که له‌ کریت-دا بینیم و هاوتای ئه‌وم له‌ هیچ ولاتیکی تردا نه‌بینی ئامیرپکی موسیقا بوو که به‌بی ئه‌وه‌ی که‌س بیژنه‌یت ده‌نگی موسیقای لی ده‌بیسرا به‌لام هه‌ندێ ده‌نگی لیتوه ده‌رده‌چوو که پیتشتر له‌سه‌ر هه‌ندێ شت نووسرا بوو و من نه‌متوانی تیبگه‌م چۆن ده‌نگ له‌سه‌ر شت ده‌نووسریته‌وه. هه‌روه‌ها له‌ دانیش‌تووانی (کریت) م بیست که ئەوان ده‌توانن ئاوازه‌کانی موسیقا بنوسنه‌وه و دوا‌یی له‌سه‌ر ئه‌و نووسینه‌نه‌ موسیقا لی بدن. به‌جۆرپیک که ئەگه‌ر یه‌کیک ئاوازیکی نه‌بیستبێ به‌لام نووسراوه‌ی ئه‌و ئاوازه‌ی ده‌ست بکه‌ویت ده‌توانی له‌سه‌ر ئه‌و نووسینه‌ ئاوازه‌که لی بدات. من له‌به‌ر ئه‌وه‌ی پزیشکم و ته‌نیا بۆ زانستی پزیشکی سه‌رنجی تاییه‌تیم هه‌بوو هه‌ولم نه‌دا تی

بگه‌م که چۆن ده‌کرێ ئاوازی مۆسیقا بنووسرێته‌وه و دیاره خه‌لکیش وه‌کو من سه‌رنجیان نه‌دا بووه ئهم بابته‌.

من له کریت په‌رستگه‌یه‌کم نه‌بینی که بو خوای ولاته‌که‌یان دروست کردبێ، به‌لام له بری ئه‌وه گایه‌کانیان ده‌په‌رستی و له‌به‌ر ده‌میاندا سه‌مایان ده‌کرد و سه‌رنجم دا که په‌رستشی گایه‌کان له‌لایه‌ن خه‌لکی (کریت) هه‌ ته‌نها له‌به‌ر خۆش ویستنی ئایینه‌که‌یان نه‌بوو، به‌لکو خۆیان له‌و سه‌ماکردنه‌ تام و چیژیان وه‌رده‌گرت و هیچ رۆژی نه‌بوو که ئه‌وان بو بینینی ئه‌و سه‌مایه‌ ناماده‌ نه‌بن یان خۆیان سه‌مانه‌که‌ن.

یه‌کی له‌و خالانه‌ی شایانی باسه‌و له‌ ژبانی ئهم گه‌له‌دا له‌به‌رچاو بوو، ئه‌وه‌یه که شه‌رابیان له‌ راده‌ به‌ده‌ر نه‌ده‌نۆشییه‌وه و من له‌ هه‌موو ماوه‌ی مانه‌وه‌م له (کریت) نه‌مبینی یه‌کی مه‌ست بیت یان وه‌ک دانیشتیوانی ته‌به‌س به‌ هۆی خواردنه‌وه‌ی زۆر تووشی رشانه‌وه‌ بیت.

خالێکی به‌رچاوی تر ئه‌وه‌ بوو که له (کریت) ژن و پیاو له‌ کاتی به‌رپاگردنی مه‌راسیمه‌کانیان، له‌به‌رده‌م گایه‌کاندا سه‌ما ده‌که‌ن و ئه‌مه‌ یه‌کی‌ک بوو له سه‌رگه‌رمیه‌کانیان و له‌هه‌مان کاتدا گه‌وره‌ترین بیروباوه‌ریشان بوو.

ئهو ژن و پیاوانه‌ی له‌به‌رده‌م گایه‌کاندا سه‌مایان ده‌کرد دوو ده‌سته‌ بوون، هه‌ندێ له‌وانه‌ پێشه‌یان ئه‌وه‌بوو، ئه‌وان ته‌گه‌ر پیاو بوونایه‌ نه‌یان ده‌توانی ژن به‌یتن و ته‌گه‌ریش ژن بوونایه‌ نه‌یان ده‌توانی هاوسه‌ریک بو خۆیان هه‌لبژێرن.

به‌لام ده‌سته‌که‌ی تر ئه‌و که‌سانه‌ بوون که بو سه‌رگه‌رمی و خۆشی سه‌مایان ده‌کرد و ته‌گه‌ر پیاو بوونایه‌ ده‌یانته‌وانی ژن به‌یتن یان ته‌گه‌ر ژن بوونایه‌ شوویان بکراوه‌یه‌. ته‌نیا یه‌ک شتم له‌ داب و نه‌ریت و هونه‌ری خه‌لکی (کریت) له‌لا ناپه‌سه‌ند بوو ئه‌ویش سه‌روشتی هه‌وه‌سه‌بازی ئه‌وان بوو چونکه‌ ئهم گه‌له‌ به‌راوه‌یه‌ک هه‌زیان به‌ شتی نوێیه‌ که ئه‌و شته‌ی ته‌مڕۆ له‌لای خه‌لک په‌سه‌نده‌ دوو رۆژ دوا‌ی ئه‌وه‌ له‌به‌ر چاو ده‌که‌ویت و هیچ بازگانی دلنیا‌ییه‌ ئه‌و شته‌ی ته‌مڕۆ خه‌لکی

ده‌یکرێ شه‌ش مانگ دوا‌ی ئه‌وه‌ ده‌فرۆشری یان نا.

دوا‌ی ئه‌وه‌ی گه‌یشتینه (کریت) له‌ میوانخانه‌یه‌ک نیشته‌جی بووین. ئه‌و کاته‌ی له‌ بابل له‌ میوانخانه‌ چه‌ند نه‌مۆمیه‌که‌ی ئه‌وی دابه‌زبووم، به‌خۆم ده‌وت له‌ جیهاندا هیچ میوانخانه‌یه‌ک نییه‌ که له‌مه‌ باشتر بیت، به‌لام دوا‌ی ئه‌وه‌ی هاتمه (کریت) هه‌وه‌ و میوانخانه‌ جوان و خاوینه‌که‌ی ئه‌ویم بینی، که خزمه‌تکاره‌کانی میه‌ره‌بان و بیگانه‌ نه‌وازیبون^(۳)، تیگه‌یشتم که میوانخانه‌که‌ی بابل له‌ ئاست ته‌مه‌دا بیبایه‌خه‌، چونکه‌ له‌ میوانخانه‌که‌ی بابل خزمه‌تکاری ناشیرین و تووره‌ی لی بوو، به‌لام له‌ میوانخانه‌که‌ی (کریت) کوپ و کچه‌ جوانه‌کان هه‌میشه‌ ده‌م به‌ پێکه‌نین بوون و پێشوازییان له‌ رتیواران ده‌کرد و له‌ هه‌رکاتێکدا که بانگیان ده‌کرا ناماده‌ی خزمه‌ت بوون. ئیمه‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ی چووینه ئه‌و میوانخانه‌یه‌وه له‌ گه‌رماوه‌ جوانه‌کانی ئه‌وی که ئاوی سارد و گه‌رمی تیا‌دا ره‌وان بوو خۆمان شوشت و جله‌کاغان گۆپی و مینا قژی سه‌ری لوول کرد و کراسی نوێی کپی و من جووتی گواره‌ و ملوانکه‌یه‌کم بو کپی که له‌ به‌ردی ره‌نگاوه‌نگ دروست کرا بوو. ئه‌و کراسه‌ی مینا کپی له‌و جوژه‌ جل و به‌رگانه بوو که ژنه‌کانی کریت له‌به‌ریان ده‌کرد و مینا وا دیاربوو له‌ کپینی کراسه‌که‌ی رازی بوو.

دوا‌ی ئه‌وه‌ی جلکی له‌به‌رکرد به‌ منی وت که ژاوه‌یه‌ک به‌ کرێ بگره‌ که له‌ به‌نده‌روه‌ به‌ره‌ و شار برۆین بو ئه‌وه‌ی من مامۆستا که‌ی خۆم ببینم.

میوانخانه‌که‌ی ئیمه‌ له‌ به‌نده‌ری کریت واته‌ له‌ ناوچه‌ی به‌نده‌ری بوو و ئیمه که ژاوه‌یه‌که‌مان به‌کرێ گرت و سواری بووین و به‌ره‌ و شاری کریت رۆیشتین. شار له‌ چاو به‌نده‌روه‌ له‌ جیگایه‌کی به‌رزتر بوو و ئه‌وه‌نده‌ باخی تیا بوو که بیناکان له‌ باخه‌کاندا ون ببوون.

مینا که ژاوه‌که‌ی له‌ به‌رده‌م یه‌کی له‌و باخانه‌دا راگرت و ئیمه‌ چووینه ناو باخه‌که‌وه‌. مینا وتی ئیره‌ مالی مامۆستا که‌مه‌و له‌ کریت ئه‌و کچ و کوپانه‌ی

له بهردهم گایه کاندایه سها دهکهن هه کامیکیان ماموستایه کیان هه یه که راهبته رو پالپشتیان و هونه ری سه مایان فیر دهکات و بهرگری له بهرزه وه ندیبیه کانیا دهکات و ناهیلئی خه لکی تر مافی قوتابییه که ی پیتشیل بکه ن. ماموستای مینا پیره میردی بوو که کاتی ئیمه چوینه خانووه که یه وه هندی پایپروسی (کاغزی دنیای کۆن که له میسروه بویان دهات- وه رگتیر) له بهردهم خۆیدا دانا بوو و ده بخۆینده وه. سه یرم کرد له سه ر ئه و کاغزه زانه وینه ی گای له سه ر کیشرا بوو و بۆم ده رکهوت که ئه و گایانه ئه و ئاژده لانه ن که سبه یینی هندی که س له بهرده میاندا سه ما ده کهن و پیره میرده که ده یویست بزانیته له سه ر کام یه ک له و گایانه گره و بکات باشتره.

کاتی که مینای بینی خوشحال بوو و ماچی کردو وتی مینا من وام ده زانی تۆچوو یته بو لای خواو ئیتر نه گه راویته وه، به لām له بهر ئه وه ی به ته واوی دلنیا نه بووم که ناگه ریته وه له جیاتی تۆ قوتابی نویم دانه ناو ژووره که ت هیتشتا هه رماوه، به لām و بزانه ماموستایه که خاوتین نه کراوه ته وه و له وانیه ژنه که م ویرانی کردبئی و له ناویدا هه وزی دروست کردبئی بو ئه وه ی ماسییه کانی له ناودا په روه رده بکات. چونکه ژنه که م زۆر هه زی له به خیتوکردنی ماسییه.

مینا به سه رسورمانه وه وتی له که یه وه ژنه که ت هه زی له په روه رده کردنی ماسییه، چونکه ئه و کاته ی من لیتره رویشتم ئه و هه یج له فکری به خیتوکردنی ماسیدا نه بوو.

پیره میرده که وتی ئه مه ژنی تازه ی منه که تۆ نه تبینیوه و ئه گه ر ئیستا ئه و پیاهه گه نجه ی له لای نه بووایه، من تۆم ده برده لای و پییم ده ناساندی، به لām ئیستا گابازنکی⁽⁴⁾ گه نچی له لایه که تازه دهستی به سه ما کردووه و ئه گه ر تۆ بیه مه لایان کاره که یان لی تیک ده چیت. ئایا ناته وی هاورپیکه ی خۆتم پی بناسینی بو ئه وه ی منیش له گه لیدا بیمه هاورپ و ئیتر ئیره به مالی خۆی بزانیته.

مینا وتی هاورپیکه ی من پزیشکیکی میسرییه ناوی (سینۆهه) کوری که ره و به ته نیا ده ژیت و ژنی نییه.

پیره میرده که وتی ئه گه ر ماوه یه ک له م ولاته بمینیتته وه ته نیا نامینی و زۆر به په له ده بیته خاوه ن ژن و مندال، به لām مینا، مه گه ر تۆ نه خویشی که له گه ل پزیشکیکدا هاتوویت بو ئیره. ئه گه ر وایت جیی خه م و په ژاره ی منه، چونکه کاتی هاتیه ژووره ده لām شاد بوو و وام زانی ده توانم داوات لی بکه م سبه یینی له بهردهم گایه کدا سه مابکه یته و به هۆیه وه هندی زترو پارهم ده ست بکه ویت.

مینا وتی من نه خویش نیم و خۆم له هه موو کاتی به له شساغتر ده زانم و له بهر ئه وه له گه ل ئه م پزیشکه میسرییه سه فه ر ده که م، چونکه ئه و منی رزگار کرد و ئه گه ر ئه و نه بووایه من له بابل، یان ده کوژرام یان خۆم ده کوشت.

پیره میرده که وتی ئومیده وارم به هۆی هاورپیه تی له گه ل ئه م پزیشکه میسرییه کچینییه که ی خۆت له ده ست نه دابئی چونکه وه کو خۆت ده زانی ئه گه ر کچینییه که ت به خشیی ریگا ناده ن له بهردهم گایه کاندایه سه ما بکه یته و ناتوانی بچیه ته لای خوا، دواپی پیره میرده که له مینا نزیک بووه وه که میتک دهستی به سینگیدا هینا و وتی ده ترسم کچینییه که ت له کیس دابیت که لیتره رویشتی سینته بچووک بوو ئیستا که میتک گه وره بووه. ئایا باشتر نییه بهر له وه ی له بهردهم گایه کاندایه سه ما بکه ی چاویکت لی بکه م و بزانه ئایا کچی یان نا؟

مینا به تووره ییه وه وتی من نامه ویت وه کو بازاری کوپله فروشه کانی بابل، که له وی ژنه گه نجه کان ده پشکن که بزانه کچینییان ماوه یان نا، لیتره فه حسم بکه ی من پیته ده لیم له بهر ئه وه له گه ل ئه م پیاهه ده سه فه رده که م، چونکه رزگار که ری منه و ئه گه ر ئه و نه بووایه نه مده توانی بگه ریمه بو (کریت)، به لām تۆ هه ر له فکری گایه کان و ده رنامه تی خۆتی و گوئی ناده یته قسه ی من.

دواپی ئه م قسه یه مینا که وته گریان و پیره میرده که دواپی بینینی فرمیسه که کانی له قسه که ی خۆی په شیمان بووه وه وتی مینا، مه گه ربه، من

دَلنیام که تو راست دهکەوی و هیشتا کچی و ئەم پیاوه تۆی دەر باز کردوو و ئەگەر ئەو نەبووایە نەتەدەتوانی بگه‌رێییه‌وه بۆ (کریت). دوايي بابەتی قسه‌کردنەکەي گۆری و وتی ئیستا هاتەوه بیرم که من دەبی ئەمرۆ بچمه لای (مینوس) و لەبەر ئەوهی بۆ رویشتم درهنگه ناتوانم کراسه‌که‌م بگۆرم و هەر به‌م کراسه‌وه دەرپۆم و ئیوه لیره پشووبدن و نان بخۆن و ئەگەر ژنه‌که‌م پرسیری منی کرد بلین چووه‌ته لای (مینوس) و چونکه ئەو، گه‌نجه‌گابازه‌کەي له‌لابوو نەبوست کاتتان لیبگرئ.

به‌ژنه‌که‌م بلین دواي ئەوهی له‌ مائی (مینوس) گه‌رامه‌وه سه‌ریک له‌ گایه‌کانم ده‌ده‌م چونکه سه‌بەینی یه‌کی له‌ گایه‌کانم که هیشتا به‌شداري یاری نەکردوو دیتە ناو گۆره‌پانه‌وه و من دەبی بیبیم.

مینا وتی لەبەر ئەوهی تو ده‌توئ بۆ مائی (مینوس) برۆی من و سینۆه‌ش له‌گه‌لتدا دین و له‌وی هاوړیکانم ده‌بینم و سینۆه‌یان پێ دەناسینم.

له‌بەر ئەوهی ماوهی نیوان مائی پیره‌مبیره‌که‌ و مائی مینوس زۆر نەبوو، ئیمه به‌بی که‌ژاوه به‌ره‌و ئەوئ رویشتین و دواي ئەوهی چوینه خانووه‌کەي (مینوس) هه‌ به‌سه‌ر سوڤمانه‌وه تیگه‌یستم که ئەوئ کۆشکیکی گه‌وره‌یه‌و دواي ئەوهی که زانیم (مینوس) پاشای کریته، به‌شێوه‌یه‌ک حه‌په‌سام که وه‌کو کاپتا ده‌یگوت وه‌ک ئەوه و ابو له‌ ناکاودا بیبیم که له‌سه‌ر سه‌ر به‌رێدا دەرپۆم.

له‌وی زانیم که له‌ کریت ناوی پاشاکان (مینوس) ه و ئەوه‌نده (مینوس) ناو پاشایه‌تیی کریتیان کردبوو، که هه‌ندی له‌ خه‌لکی نه‌یاندەزانی پاشای ئەوکاتەیان که فه‌رمانه‌واییان به‌سه‌را ده‌کات مینوسی، چه‌نده‌مه.

دواي ئەوهی چوومه ئەو ته‌لاره‌ی که مینوسی تیا‌بوو، بینیم که کۆمه‌لێ ژن و پیاو له‌و هۆله‌دان و ئەوه‌نده به‌ده‌نگی به‌رز قسه‌یان ده‌کرد و پێده‌که‌نین که ده‌تگوت له‌ مائی خۆیان‌دان. پیاوه‌کانیان کراسی رنگاو ره‌نگی جوانیان له‌به‌ردابوو و هه‌موویان خۆش ئەندام بوون و ژنه‌کان له‌ جوانی و رازاوه‌یی

کراسه‌کانیان له‌گه‌ل یه‌کترا پێشبرکیتیان ده‌کرد. مینا منی به‌ هاوړیکانی خۆی ناساند و ژنه‌کان له‌ باوه‌شیان ده‌گرت و ماچیان ده‌کرد و پیاوه‌کان به‌ بینینی خۆش‌حالییان دەرده‌بری به‌بی ئەوهی دیارنه‌بوونه‌کەي ئەویان پێ سه‌یربێ.

ئیمه به‌ به‌رده‌م کۆمه‌لێکی زۆر له‌ ژن و پیاوه‌کاندا تپه‌رین تاگه‌یشتینه به‌رده‌م (مینوس) که وه‌ک ئەوانی تر له‌گه‌ل هه‌ندی که‌سی ده‌وروبه‌ریدا گه‌فتوگۆیان ده‌کرد و پێده‌که‌نین. ئەویش به‌ بینینی مینا شاد بوو و دواي ئەوهی مینا منی پێ ناساند و مینوس تێ گه‌یشت که من ئەو کچه‌گه‌نجه‌م رزگارکردوو به‌زمانی میسری سوپاسی کردم و وتی سینۆه‌ تو خزمه‌تییکی گه‌وره‌ت به‌ خوایه‌کەي ئیمه کردوو چونکه کچیکت بۆ گه‌راندۆته‌وه که ده‌بیت بچیته لای ئەو و مینا له‌ یه‌که‌مین دهرفه‌تدا ده‌چیته مائی خوایه‌کەي.

دوايي مینا منی له‌ ته‌لاری مینوس برده‌ ده‌ره‌وه‌و وتی وه‌ره‌ ژووره‌کانی ئەم کۆشکه‌ت نیشان بده‌م و له‌ هه‌ر هۆده‌یه‌کدا به‌ بینینی شته‌کانی ناوی شادی دەرده‌بری و بینیم خزمه‌تکاره‌کانی ئەویش له‌ بینینی ئەو کچه‌گه‌نجه‌ خۆش‌حال بوون، به‌بی ئەوهی ماوهی دیار نه‌بوونی دوورو درێژی مینایان له‌ لا سه‌یر بیت.

مینا هۆی ئەم ره‌فتاره‌یانی بۆ من باس کردو وتی هۆی ئەوهی که له‌م ولاته‌دا هیچ که‌سی ون بوونی ئەوانی تری له‌ لا سه‌یر نییه، ئەوه‌یه که نایانه‌وێت خه‌م بۆ مردنی که‌س بخۆن و په‌ژاره‌ ده‌ریبن. کاتی که یه‌کی ده‌مرئ که‌س یادی ناکاته‌وه و له‌سه‌ر ئەم پێوه‌ره‌ کاتی که یه‌کی ده‌مریت که‌س لێی ناپرسیت هه‌تا ده‌گه‌ریته‌وه و ئەگەر نه‌گه‌راپه‌وه‌ وای بیره‌که‌نه‌وه که مردوو و پتیویسته فه‌رامۆش بکری، له‌بەر ئەوهی به‌ بیره‌ینانه‌وه‌ی خه‌لکی، به‌ تاییه‌ت ئەوانه‌ی گومانی مردنیان لێ ده‌کری ده‌بیته هۆی خه‌فه‌ت و دل‌گران بوون و له‌م ولاته‌دا که‌س نایه‌وێت خۆی به‌ ده‌ست خه‌م و په‌ژاره‌وه‌ بدات.

دواي ئەوهی مینا ژووره‌کانی کۆشکی نیشان دام، منی برده‌ هۆده‌یه‌که‌وه که له‌ سه‌رووی ژووره‌کانی تر‌دا بوو و له‌ویوه له‌وه‌رگه‌ گه‌وره‌کان که گایه‌کانی تیا

دهلوه و پرين و باخه كاني زهيتوون و زهوى و زاره كاني دهره و هوى شار ده بيران و مينا پتي و تم نه مه ژوورى منه . و تم مينا تو له م ژوورده دا ده ژيايت ؟ ئايا تو نيشته جيتي كوښكي پاشايه تى بووى .

مينا وتى به لتي و نه م جل و بهرگه ي ليره دا ده بيبيني هى منه ، به لام ناتوانم له بهريان بكم چونكه مؤديلى نه ماوه و له ولاتي ئيمه جل و بهرگ زوو له مؤد ده كه وي .

و تم مينا من نه م قسه يه تم زور پي سه يره چونكه هه رگيز له و باوه رده دا نه بووم تو ژنيك بيت كه جيتگات كوښكي پاشايه تى بووي . مينا وتى نه گه ر تو ناوى پاشاكه ي ئيمه ت بزانيبايه تيده گه يشتى كه ناوى من كه (مينا) يه له وشه ي (مينوس) ي پاشاي ئيره وهرگيراهه . و تم نه ي بوچى نه م شته ت به من نه گوت كه من بزانيبايه تو له بنه مالله ي پاشايه تى (كرت) ي . مينا وتى بو بيليم ؟ ليره هه موو خه لكي يه كسانن و به پتويستم نه ده زانى پيت بلتم كه من له بنه مالله ي پاشاي (كرت) م .

زانيم كه مينا راست ده كات و شتوه ي رهفتارى خه لكي له ته لاره كه ي مينوس - دا نه م بابه ته ي دهره خست . چونكه خه لكي له وي به شتوه يه ك هه لسوكه وتيان ده كرد كه ده تگوت له مالى خو باندان و نازانن پاشاي كريت له وييه . هه روه ها تيكه يشتم بزچى له و روزه وه كه مينا م ناسيوه زپرو پاره كارى لي نه ده كرد و نه گه ر شتيك م بو بكرىبايه و به ديارى بمدابايه تى خوشحال نه ده بوو . چونكه مينا له مندالييه وه راهاتبوو كه زپرو پاره و گه وهه ر بيبيني و نه و شته ي من ده مدا پتي به لايه وه گرنگ نه بوو تاكو دلخوشي بكات .

و تم مينا تو كه خزمى پاشاي (كرت) ي چون له به رده م گايه كاندا سه ما ده كه ي . ئايا نه م بابه ته بو ژنى كه له بنه مالله ي پاشايه تى بيت ناپه سه ند نيبه ؟ مينا وتى له ولاتي ئيمه دا سه ما كردن له به رده م گايه كاندا كارتيكه كه هه موو گه وره كان نه گه ر بتوانن خه ريكى ده بن و هه ر كه سى كه له م هونه رده دا

ليها تو وييه كى بهرچاوى هه بيت ريزى ليده گيردرى . له بهر نه وه ، نه ته نها نه م كاره شه رم نيبه ، به لكو كارتيكى شه ره فمه ندانه يه .

دوايى به يه كه وه له كوښكي پاشايه تى هاتينه دهره وه و به ره و دامه زراوى گابازى (كرت) كه وتينه ري . له و شارده دا ، دامه زراوى گابازى برىتى بوو له شاروه چكه يه كى بچووك كه له ته نيشت شارى گه وره وه دروست كرابوو .

له م شارده دا چند مه يدانيكي لي بوو بو گابازى و بو راگرتنى گايه كان له ته ويله گه وره كاني نه وي و له ته نيشت ته ويله وه هه ندى له وه رگه هه بوو كه ده وراوده و ر په رزين كرا بوو . كاتى كه هه واي دورگه ي كريت سارد ده بيت گايه كان ده گوازنه وه بو ناو پشتيره كان و له وه رزي گه رما له له وه رگه كاندا ده يان له وه رپين ، به لام نه و گايانه ي كه ده بي سبه ي يان دوو سبه ي له گوره پانى گابازيدا په لامارى گه نجبه سه ما كه ره كان بدن ، له پشتيره كاندا ده بوون .

كاتى گه يشتينه دامه زراوى گابازى ماموستا كه ي مينا له وي بوو و كه منى له و جيتگايه بيبى خوشحالى خو ي دهربرى . هه روه ها نه و كاهينه انه ي كه كاربان په روره ده كردنى گايه كان و راهيتانى سه ما كه ره كان بوو به بيبيني مينا خوشحال بوون ، به بي نه وه ي ديار نه بوونه دريژ خايه نه كه ي نه ويان پي سه ير بيت .

كاهينه كان له دواي نه وه ي زانييان كه من پزيشكيكى ميسريم له باره ي خواردنى گايه كان و هه روه ها له باره ي نه وه ي له چ كاتيكدا خواردنيان بدرىتى كه ببيتته هوى برىقه دار بوونى مووى له ش و زياتر بوونى ته مه نيان ، هه ندى پرسياريان لي كردم . له كاتيكدا كه من ده مزانى زانيارى نه وان له م باره يه وه له هى من زياتر بوو ، چونكه له سه دان سال له مه وه به روه تا ئيستا باو و باپيرانى نه وان خه ريكى په وه رده كردنى گايه كان بوونه و له دواي هه ر سه رده ميك زانيارى باوكان گوازراوه ته وه بو كوره كانيان و نه و كورانه ش زانيارى زياتريان ده خسته سه ر و ده ياندايه جلى نوئ .

مينا له لاي كاهينه كان به رپزو خوشه ويست بوو و كاتى كه نه ويان بيبى ،

به چاک زانینی ماموستا که شی، رها زامه ندییان نیشان دا که مینا سبهینتی له بهردهم گایه کدا سه ما بکات و گایه کیان بو دهست نیشان کرد. مینا لهم هه لبراردنه زور خوشحال بوو چونکه دهیزانی که ده توانی سبهینتی هونه ره که ی خوی نیشانی من بدات. له دوا ی ئه وه مینا رینومایی کردم و چووینه لای کاهینی گه وره که سه روکی هه موو کاهینه گابازه کان بوو. کاتی چووینه ناو ژووری کاهینه که وه به هوی تاریک بوونی ژووره که ی له پیشاندا نه ماندی، به لام له دوا پیدا چاوم به مروقی که وت که سه ری وه ک گا بوو و رهنگی زهرد بوو. ئه و مروقی سه ری وه ک گا ده هاته بهرچا و، له بهرام بهر ئیمه سه ری دانه نواند و دوا یی سه ره گایه که ی له سه ری هه لگرت و تیگه ی شتم سه رو ده موچاوی هه ر وه ک مروقیکی ئاساییه.

ئه گه رچی ئه و پیاوه که کاهینی گه وره بوو له گه لماندا به پیکه نین بوو و رووی خوش بوو به لام من له چروچاوی ترسام، چونکه جو ره مو رکیکی قیناوی و بی به زه بیانه ی توندم له ده موچاویدا هه ست پی کرد.

مینا کاتی که ویستی باسی بکات که بوچی ماوه یه ک دیار نه بووه و نه یه توانیوه له کاتی خویدا خوی بو خوی کریت بکاته قوربانی، کاهینی گه وره وتی پیویست ناکات بو منی باس بکه ی. چونکه من ئاگام له م با به ته هه یه و ده زانم تو یان رفاند و بو ولاتی تانی تریان بردی. پاشان ریزو پیزانینی خوی ئاراسته ی من کرد و وتی سینۆه له بهر ئه وه ی تو مینات گه رانده وه بو کریت که بتوانی خوی بو خوی که ی بکاته قوربانی من فرمانم داوه دیار بیه کت بو بهن و کاتی که گه رایت هه میوانخانه که ت ئه و دیار بیانه ده بیی.

وتم من نه بو پاداشت مینام رزگار کردوه و نه بو وه رگرتنی ئه و پاداشته ش هاتوومه ته کریت، به لکو مه به سستی من کو کردنه وه ی زانسته و بهر له وه ی بو کریت بیم بو ولاتی تانی سووریا و بابل و هاتی سه فه رم کردوه و له و ولاتانه زور شت فیر بووم و ئیستا هاتوومه ته کریت که لیره ش زانیار بیه کانی خوم ده وله مند

بکه م.

له باره ی خوی (کریت) هه و شتی سه رنج راکیشم بیستوه وه به منیان گوتوه که ئیوه خوی که ی گه وره تان هه یه که کچه کان و کوره گه نجه کانی خوش ده ویت، به مه رجی که هه یچ پیس و پوخلیه ک به جه سته یان وه نه بیت و ئه مه سیفه تیکی گه وره یه، که له خوی که ی سووریا و بابل به دی ناکریت چونکه خوی که ی سووریا و بابل ریگا ده دن ژن و پیا و له نا و په رسته گه دا له گه ل یه کتریدا رابوین.

کاهینی گه وره وتی لیره دا جگه له خوی گه وره ی ئیره خوی تریش هه یه که خه لکی ده پیه رستی و ته نانه ت له ناوچه ی به نده ریش په رسته گه هه یه بو په رستی خوی که ی ولاتی تانی تر، تو ده توانی ئه گه ر هه زت لی بی له و په رستگانه بو خوی ناموون که خوی میسه ر قوربانی بکه ی.

به لام بیانیه کان خوی گه وره ی ئیمه ناسن و ناشتوانن بیناسن چونکه ته نیا ئه و که سانه ی که بو ناسینی ئه و په روه رده کراون و له شوینکه وتوه راهینرا وه کانن، بو یان هه یه که ئه و ببینن و تا ئیستا هه ر که سی که ئه وی بینیی نه گه ر اوه نه ته وه که بلتی خوی گه وره ی ئیمه چونه و هه ر ئه وه نده به ئیوه ده لیم که گه وره یی و به خته وه ربی گه لی کریت به هوی خوی گه وره که یه تی.

وتم ئه ی کاهینی گه وره، ئه و کاته ی له ولاتی (هاتی) بووم له دانیشتوانی ئه ویم بیست که خوی که ی ئه وان ئاسمان و زه وین و یه کی له وانه به هوی بارانه وه زه وی دوو گیان ده کات و ده ی کاته خاوه ن به رو بووم. له و کاته دا به شیوه یه کی ناته وا و که وته گویم که خوی کریت، ده ریا به چونکه ئه و میلله ته ده سه لات و به خته وه ربی خوی له ریگای ده ریا وانییه وه ده ست که وتوه.

کاهینی گه وره وتی به شیک له قسه کانی تو راسته و ئیمه زور له هوی که ی که ی به خته وه ریمان له ده ریا وانییه وه ده سته که وتوه. به لام خوی ئیمه ده ریا نییه به لکو خوی ده ریا شه.

سینۆه ده بی بزانی که له ناو هه موو گه لاندا گه لی کریت ته نیا گه لیکه که

خوايه کی زیندوو به خوی گهوره خوی ده زانیت له کاتیکدا که گهلانی تر خوايه مردوو هکان ده پهرستان یان شیوهی ئه و خویانه ده پهرستان که به بهرد، یان دار دروستیان کردوو. خوی ئیمه نه خوايه کی مردوو و نه بهرد و داره، به لکو خوايه کی زیندوو و تا ئه و رۆژهی خوايه که ی ئیمه زیندوو بیت هیچ گهلانی ناتوانی له گهل میلله تی کریت- دا جهنگ بکات و ئه گهریش بیکات تیک ده شکتی.

و تم بیستومه خوايه که ی ئیوه له ئه شکه و تیکدا، یان له خانویه که دالانی دریت و تاریکی هه یه ده ژیت و من زور حه ز ده که م که ئه م ئه شکه و ته، یان ئه م خانووه ببینم، به لام نازانم بۆچی ئه و که سانه ی بۆ ببینی خوی ئیوه ده ستنیشان ده کرتین و ده چنه جیگا که ی ئه و، ناگه رینه و. له کاتیکدا که ریگیان پیدراوه که بگه رینه و، ئایا ئیوه ناتانه ویت به من بلین بۆچی هیچ کامیک له وانه نه گه راونه ته و.

کاهینی گهوره وتی له گهل ئه و هشا که خوی ئیمه له شیوهی گایه که، به لام ئه و خوايه گا نییه، به لکو بوونه وهریکه که کهس ناتوانی بلیت چیه و ههر ئه و نده ده زانین که ژبانی هه یه. به لام که ده لین بۆچی ئه و که سانه ی ده چنه جیگا که ی ناگه رینه و، ئه م بابه ته به هوی راده ی به رزی به خته و هری و شانازییه. چونکه گهوره ترین شانازی و به خته و هری بۆ کچ و کوره گه نجه کانی ئیمه ئه و هیه که خوا ببینن و له لای ئه و بمیننه و و ههر له بهر ئه و کاتجی که خوايه که ده ببینن ئه و نده خویان به به خته وهر ده زانن، که ژبانی ئه م دنیا یه یان له بهر چاو ده که ویت، چونکه ده زانن که ئه گه ر بۆ ئه م دنیا یه بیتنه و ده بیت نازارو مهینه تی ئه م جیهانه بچیتن و خویانی بۆ بگرن. (مینا) ئایا تو ئاره زوو ناکه ی بۆ مالی خوا بچیت و باقی ته مهنت له وی بیت.

مینا وهلامی نه دایه و و من و تم ئایا من که ریگام نادهن بچمه ناو خانووی خوا، ده توانم ده رگای چوونه ژووره و هکه ی ببینم؟

کاهینی گهوره وتی ئه و شه و هدی که مانگ له ئاسماندا به ته و او هدی پر ده بیتنه و (مانگه شه و) و نزیک ده بیتنه و هه له و شه و هدا مینا ده چیتنه مالی خوا و له ویوه توش ده توانی ده رگای خانوو هکه ببینی.

و تم ئه ی ئه گه ر مینا ئاماده نه بیت بۆ مالی خوا بچیت چۆن ده بیت؟ کاهین وتی هیشتا ئه م حاله ته رووی نه داوه که کوریکگی گه نج یان کچی ئاماده نه بیت بۆ مالی خوا بچیت و (مینا) ش له دوی ئه و هدی له بهرده م گایه کائاندا سه مای کرد به و په ری حه زو ئاره زوو هه ده چیتنه مالی خوا. له دوی ئه م قسه یه کاهینه که سه ره گایه که ی له سه ر کرد که تیمان بگه یه نیت ماوه ی چاوپیکه و تنه که کۆتایی پی هاتوو: مینا دهستی گرتم و له هۆده که هاتینه ده ره و.

دوی ئه و هدی له مالی کاهینه که هاتینه ده ره و مینا لیم جیا بووه و و وتی له بهر ئه و هدی سه بنی رۆژی سه ما کردمه ئه مشه و ده بی له دامه زراوی گابازیدا بمینمه و و من به ته نیایی بۆ میوانخانه که گه رامه و.

سه یرم کرد (کاپتا) که شه رابی نۆشیبووه، که یف خۆش بو و وتی سینۆه ... گهوره ی من ... ئیره سه رزه مینی رۆژئاوا و ناوه ندی به خته و هرییه (میسرییه کانی کۆن ئه و شته ی که گهلانی تر له چاخه کانی دوی ئه وان پیتیان دهوت به هه شت، ئه وان ناویان لی نابوو سه رزه مینی رۆژئاوا - وه رگپر). لیره خواردنه و زور و هه رزانه و هیچ گهوره یه که به گۆچان له خزمه تکاره که ی خوی نادات و لپی ناپرسی چه ندی زیرو پارهت لی دزیوم و ئه گه ر گه و ره یه که له به نده که ی خوی تووره بیت و له مال ده ری بکات، به نده که یه که رۆژ خوی ده شاریتنه و و رۆژی دوی ده گه ریتنه و مال و خاوه نه که ی تا وانه که ی فه رامۆش ده کات، به لام مامه له چیه کانی ئیره زور فیلبازن و وه ک چۆن بازرگانیکگی ئه زمیر بازرگانیکگی میسری هه لده خه له تینی ئه مانیش فیل له مامه له چیه کانی ئه زمیر ده که ن.

له جياتى ئه وه له م شاره، جوړه ماسييه كى بچووك ده كنه ناو روڼى زهيتونه وه و ماوه يه ك تيايدا ده پيلنه وه و ئه م ماسييه ئه وه نده به تام ده بيت كه هه ر چهنديكى لى بخوښت تير نابيت، (مه به ستى كاپتا ماسيى «ساردين» بوو كه دانيشتووانى كريت ده پانخسته ناو روڼى زهيتونه وه و هيشتا ئه م نه ريته له نه وروپا و ئاسيا به رده وامه - وه رگير).

له پاش ئه م قسه يه به نده كه م ده رگاى هوډه كه ي داخست و دواى ئه وه ي دلنيا بوو كه كه س له پشت ده رگا كه وه گوڼى له دهنگى ئيمه نابيت وتى: كه ورم له م ولاته دا كار ه ساتى سه رسوپه ينه ر رووى داوه، چونكه من له مه يخانه كانى ناوچه ي به نده رى بيستم خواى كريت مردووه و كاهينه كان كه له مردنى خواى كريت ترسيان لى نيشتووه هه ول ده دن خوايه كى تر بدوزنه وه. به لام هه ركه سى ئه م قسه يه بكات به سه ختى سزا ده درى و دوو نه فەر له ده ربا وانه كان كه ئه م قسه يه بيان كرده بوو له سه ر تاشه به رده كانى قه راغ ده رباى كريت ه وه فرييان دانه ناو ده ربا بو ئه وه ي ببنه خوڙاكي (ئه ختوپوت) ه كانى ده ربا (ئه ختوپوت ئاژه لتيكى ترسناكى ده ربا ييه كه له فارسيدا «هه شت پى» ي پى ده لىن - وه رگير) و له به ر ئه وه ي دانيشتوانى كريت ده لىن ده سه لالت و به خته وه ريبان به ژيانى خوايه كه يانه وه به نده، كه واته ئه گه ر خوايه كه يان بمرى گه لى كريت ده سه لالت و به خته وه ريبه كه يان له كيس ده چيت.

كاتى كه كاپتا ئه م قسه يه ي كرد، ئوميدى له دلما دروست بوو و پيم وت ئه گه ر واييت و خواى گه لى كريت وه كو ده لىن مردبى و وازانم ئه م هه واله راستيشه، (چونكه ئه گه ر چى حكومه ته كان به رده وام هه ول ده دن روو داوه كان له خه لكى بشارنه وه به لام خه لكى ئاگادارى هه موو هه والى دهن). له دواى ئه وه ي مينا چوه ناو خانووى خواكه يان يه كسه ر له وى هاته ده ره وه.

***

(۱) - خوښه رانى به ريز ده بى سه رنج بدن كه ئه م به شه له به سه ر هاتى سينوهه له باره ي دورگه ي (كريت) كه يه كتيكه له ناوه نده گه وره كانى شارستان ييه تى جيهان له كاتى پزيشكى ميسرى (له چوار هه زار سال له مه و به ر) له رووى ميژووييه وه يه كتيكه له به شه سه رنج راكيشه كانى ئه م به سه ر هاته. چونكه ميژووى دورگه ي (كريت) به پيچه وانه ي ميژووى ميسرو ئيران و يونان و روم زور ناسراو نييه و له وانه يه هيشتا هه ندى له خه لكى نه زانن كه (كريت) له شارستان ييه تى دنبا دا چ ده رتيكى كار بگه رى هه بووه - وه رگير.

(۲) - له گه ن: كۆل

(۳) - بيگانه نهواز: ئه وه ي بيانى ده لا وينيتنه وه و ريزى لى ده گرى - ميوان دوست.

(۴) - گاباز: ئه و كه سه ي كه له به رده م گايه كاندا سه ما يان يارى ده كات - گاهه مه - ئه وه ي كه ئيستا له هه ندى له ولاتاندا هه ر باوه ئه وه يه كه گابازه كه په رۆيه كى سوور به ده سه ته وه ده گرى ت و له به رامبه ر گايه كه دا په رۆكه ده جو لى نييتنه وه و به و شيويه تووره ي ده كات - وه رگيرى كوردى

له گۆره پانی گابازی (کریت) دا

رۆژی دوايي به یارمه تیی مینا، که له مه یدانى گابازییه که دهستی ده رۆیی، مینان له جیگایه ک دانیشاندا که بتوانم له و پوه هه موو شوینی به باشی بینم. گایه کانیاں یه ک یه ک هینایه ناو گۆره پانه که وهه سه یرم کرد له گه ل ئه وه شدا که له و ئی زیاتر له ده ریز ته ماشاچی لی بوو، به لام هه موویان به باشی ده یانبینی، چونکه جیگای ته ماشاچییه کان به شیوه یه ک دروست کرابوو که هه ر ریزیک له ریزه که ی دواي خۆبه وه نزمتر بوو، به بی ئه وه ی هیچ کامیکیان به رچاوی ریزی دواوه ی خۆی بگری.

سه مای کچه کان و کوره گه نجه کان له بهردهم گایه کاندا چهند جوړیک بوو و له هه مووی قورستر ئه و سه مایه بوو که سه ماکه ره که ده بوايه به سه ر هه ردوو شاخی گایه که دا باز بدات و بچیتته سه رپشتی. من وه کو پیشتر باسم کرد، له رابردوودا جاریک بینیبوووم که مینا ئه م سه مایه ی ده کرد.

من بینیم ده له مه نده کانی (کریت) له سه ر گایه کان گره ویان ده کرد و وه ک ئه وه بوو که بزائن هه ندی له گایه کان له وانیه تر باشترن. به لام له دیدی من گایه کان هه موویان یه کسان بوون و نه مده توانی هه ست به جیاوازیان بکه م.

میناش وه کو خه لکی له بهردهم گایه کدا سه مای کرد، سه ره تا له سه ماکه ی ترسام چونکه یه ک قوچی گایه که به س بوو بو ئه وه ی مینا بکوژیت، به لام له دواي ئه وه ی ده ست و بردییه که یم بینى و بۆم ده رکه وت ماسولکه کانی له شی له ژیر فه رمانیدان، ترسم نه ماو وه ک خه لکی تر شادیم بۆ کرد.

له کریت پیاوه گه نجه کان و کچه کان به رووتی له بهردهم گایه کاندا سه ماده که ن له بهر ئه وه ی سه ماکه یان ئه وه نده مه ترسیداره که ئه گه ر کراسیان له بهر دا بیت

له وانیه بکوژرین، چونکه کراس ئه گه رچی ته نکیش بیت ریگا له وه ده گریت که بتوانن به ئاسانی به سه ر ماسولکه کانی له شیاندا زال بن. ئه گه رچی کچه کان هه موویان سه ماکه یان جوان بوو، به لام له دیدی مندا سه ماکه ی مینا له هی هه موویان جوانتر بوو، به لام مامۆ ستاکه ی مینا له و باوه رده دا بوو که له بهر ئه وه ی ئه و کچه گه نجه ماوه یه ک له کریت دوور که وتوته وه و مه شقی نه کردوو وه کو پیویست توانای سه ماکردنی نییه.

له دواي ته و او بوونی سه ماکه ی مینا له کاتی کدا که روئیکی تایبه تی له له شی دابوو، هاته لام و وتی: سینۆهه دوو سه به ی مانگ له ئاسماندا ده بیته بازنه یه کی ته و او و من ده بیت بچمه مالى خواوه و له بهر ئه وه هاوړیکانم بانگه یشتیان کردووم که له جه ئی کدا به شداریم، ناتوانم له گه ل تۆدا بیم، به لام له و شه وه ی که ده چمه لای خوا ده توانی وه کو هاوړیکانی ترم تا شوینی چوونه ژوووه له گه ل مدا بییت.

وتم: مینا هه ر چوئیک که جهزت لییه وا ده که م و له و شه وه دا له گه ل ت دیم و له ئیستاوه تا دوو سه به ی شه و کاته کانم به بینینی شته دیده نییه کانی کریت به سه ر ده به م و یه کی ک له و شته دیده نییانه که خوشیه کی بۆ منیش تیدایه ئه وه یه که هه ندی له و کچه گه نجه ی هاوړیتی تۆن و هیشتا خۆبان وه قفی خوا نه کردوو، بانگه یشتیان کردووم که له و میواندارییه دا به شداریم که بریاره به زوویی له م شاره دا به ریا بگریت و کاته کانم به شادمانی له گه لیاندا بیه مه سه ر، ئه گه رچی ئه وان وه کو تۆ جوان نین به لام له شولاریکی قه له ویان هه یه و قه له وییه که یان نو قسانی جوائیه که یان پرده کاته وه.

مینا بازووی منی گرت و وتی: سینۆهه من رازی نیم که تۆ له و کاته ی منت له لانیم برۆیته لای ئه و کچانه ی هاوړیتی منن و هه ر نه بی تا ئه و کاته ی ده چمه خانووی خواوه بوهسته و دوايي نازادی که چه ندت جه ز لی بوو بچیتته لای ئه و کچانه و له گه لیاندا گفتوگو بکه یت.

وتم: مینا ئەم قسە یەم بە گالته بوو، ئە گەرنا من حەزم لە هاوئشینیی ئەوان نییە و ئیستا دە گەر پێمەوه ناوچە ی بە نە دەری و خەریکی پزیشکی دەبم. چونکە لەو ئێ خە لکێکی زۆر نە خوێش کە هی ولاتانی ترن و پێویستی یان بە چارەسەر کردنی من.

پاشان بەرەو میوانخانە کە گەر امەوه و بە کارە کە مەوه خەریک بووم، هەتا شەو داها و مانگ لە ئاسماندا دەرکەوت و لەو کاتەدا لە هەموو ناوچە بە نە دەرییە کە دا دەنگی مۆسیقا و ئاواز بەرزبوو، چونکە لە بە نە دەری کریت خانووی گشتی زۆر بوو و تەنانەت ئەو کە سانە ی هەژاریش بوون لە کریتدا وەک دەوڵە مە نە دەکان کاتە کانیان بە خوێشی رادە بوارد و بە شێو یە ک دەژیان کە دەتگوت هەرگیز نامرن و لە جیهانی کدا دەژین کە خەم و پەژارە و ئازاری تیا نییە. من لە ژوو رە کە ی خۆم بە بێ ئەو ی چا هە لکە م لە رووناکێ مانگدا دانیش تە بووم و کاپتا لە هۆ دە کە ی خۆی کە لە بە رامبەر ژوو رە کە ی من بوو راکشابوو و نووستبوو، یان خۆی ئامادە دە کرد کە بنوێت.

لەو کاتەدا ژنێکی گەنج ها تە ژوو رە کە م و سە یرم کرد لەو کچانە یە کە لە میوانخانە کە دا کار دە کات و پێمی وت: سینۆهه... ئایا حەز دە کە ی بێمە خزمە تکاری تو؟

وتم: نا... خزمە تکارم ناوێت..

وتی: ئە گەر بێر دە کە ی تە وه کە من هونە رێکم نییە و کابانییە کە مت بە دل نییە یە کێکی تر لە خزمە تکارە کانی میوانخانە کە بانگ دە کە م کە بێت و تو ئەو بکە بە کارە کە ری خۆت.

وتم: نا... نا... من خزمە تکارم ناوێت و دە مە و ئێ تە نیا بم.

کچە کە وتی: سە یره، بیانییە کان لە گە ل ئە وه شدا کە وه سیلە یان هە یە کاتە کانیان بە خوێشی رابوێرن، کە چی بە هۆ ی پیراریک، خۆیان تووشی پە ژارە دە کە ن و تە نیا دە مێنە وه. لە کاتێ کدا کە خۆای کریت مرۆ قی بو سوود وەر گرتن لە

خە لاتە کانی دنیا دروست کردوو ه.

دوایی لێم نزیک بوو وه و وتی: سینۆهه بو ئە وه نە دە زۆر لە خۆت دە کە ی؟ لە گە ل مە دا رابوێرە چونکە من حە ز دە کە م بزائم کە پزیشکیکی میسری چۆن رادە بوێرێت.

وتم: وازم لی بێنە، چونکە بێ تاقە تم.

کچە گە نجە کە وتی: ئە گەر تو وه کو بیانییە کانی تر زە وقت نییە لە بەر ئە وه یە کە خۆت لێرە دا زبندانی کردوو ه.

وتم: لە هۆ دە کە م برۆ دەر وه و تا بانگم نە کردوو ی مە یه وه.

کچە کە وتی: من پێم سە یره لە ولاتی کە پیا وه کانیان وه کو ئە م پزیشکە میسرییە یە، خە لکی لە ویدا بە چ ئومێدی دە ژین.

من چاوم لە مانگ بریبوو چونکە دە مزانی تاکە ژنێک کە ئامادە م بیکە م بە خوشکی خۆم لێم جیا دە بێتە وه، بو ئە وه ی پروات بو مائی خۆایە کە ی و کچینییە کە ی پێشکە ش بکات. لە م بێر کردنە وه یە دا بووم کە لە ناکا وه ستم کرد یە کێک لە ژوو رە کە م دا یە و ئەو بو ن عە ترە ی لێ دە هات کە دوینی لە مە یدانی گابازییە کە دا بو ن م کردبوو. سە رم هە لبێری و روانیم ئەو کە سە مینایە.

وتم: مینا چۆنە ها توو ی تە بو ئێرە؟

مینا وتی: بە هیتواشی قسە بکە چونکە حە ز ناکە م کە س گوێی لە دە نگمان بێت دوایی لە تە نیشت مە وه دانیش ت و وتی: لە بەر ئە وه ها توومە تە ئێرە چونکە لە قەرە وێ لکە ی خۆم کە لە دامە زراوی گابازییە بێزار بوومە.

من بە بیستنی ئەم قسە یە سە رم سوورما، چونکە زۆر دوور بوو ژنێکی وەک مینا بە وه هە موو لایە نگیری کردنە ی گابازی، رقی لە قەرە وێ لکە ی ئەو دامە زراوه بێت.

دوایی مینا وتی: خوێشم بە تە واو تە نازانم بوچی لە م کاتە دا ها توومە تە ئێرە و لە وانە یە نە فرە ت لێ بوونی قەرە وێ لکە م منی بو ئێرە راکیشا بێت. لە وانە شه

هاتبیتم له گه‌ل تۆدا گفتوگو بکهم و نه‌گهر هه‌زت له نووستنه، لیره ده‌رۆم و نه‌گهریش ناتهوئ بنووی له‌لات ده‌میتمه‌وه و گوئ له قسه‌کانت ده‌گرم و بۆنی ده‌رمانه‌کانت ده‌کهم و هه‌رکاتێ کاپتا قسه‌یه‌کی پێکه‌نیناوی بکات قژی سه‌ری راده‌کیشم. من وا هه‌ست ده‌کهم سه‌فه‌ر کردنی من له‌گه‌ل تۆدا بۆ ئه‌و و لاتانه بیروپرامی گوژیوه و ئیتر وه‌کو پیشوو له‌ بۆنی گایه‌کان و سه‌یرکردنی گابازی و ده‌نگی هاواری ته‌ماشاییه‌کان چیش وهرناگرم. ته‌نانه‌ت به‌ پێچه‌وانه‌ی رابردوووه‌ هه‌ز ناکهم بچم بۆ مالمی خوا و ئه‌و قسانه‌ی خه‌لکی له‌ ده‌وروبه‌رمدا له‌ باره‌ی ئه‌م بابه‌ته‌ ده‌یکهن له‌ گویمدا وه‌ک قسه‌ی بێ واتای مندالان وایه و یاری کردنی هاواریکانم نابیتته‌ هوئی سه‌ر گه‌رمیم و وه‌ک ئه‌وه‌ وایه‌ که‌ ئه‌قلی له‌ سه‌رم ده‌رکردبێ و ئه‌قلێکی تری خستبیتته‌ می‌شکمه‌وه، وه‌ک ئه‌قلی ئه‌و گه‌لانه‌ی که‌ من ئه‌وانم بینی. له‌به‌ر ئه‌وه‌ ئیستا به‌ تۆ ده‌لێم ده‌ستم بگره‌ و نه‌گه‌رچی ئه‌مڕۆ ده‌تگوت هه‌زت له‌ ژنی قه‌له‌وه‌وه‌ من قه‌له‌ونیم، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا هه‌ز ده‌کهم ده‌ستم بگری.

وتم: مینا من له‌ گه‌نجیتیمدا پیاویکی ساده‌ بووم و ئاره‌زووم ئه‌وه‌ بوو بیه‌ خاوه‌ن ژن و مندال، تا کاتیک که‌ تووشی ژنیکی ته‌ماحکار و بێ به‌زه‌یی بووم و هه‌رچییه‌کی هه‌مبوو لیتی سه‌ندم. له‌و رۆژه‌ به‌دواوه‌ ئیتر من هه‌زم له‌ هیچ ژنیکی نه‌کرد، چونکه‌ نه‌فه‌رتی ژنان چووبوو ناو دلمه‌وه‌و وام بیه‌ر ده‌کرده‌وه‌ که‌ هه‌موو ژنه‌ گه‌نجه‌کان وه‌ک ئه‌و ژنه‌ن، به‌لام له‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ی تۆم بینی و شاره‌زای ژیریت بووم و هه‌ستم به‌وه‌ کرد که‌ زێر و پاره‌ هیچ سه‌رنجت راناکیشتیت، تیگه‌یشتیم که‌ له‌ دنیا‌دا هه‌ندی ژن هه‌یه‌ که‌ پیاو بتوانی بیکات به‌ خوشکی خۆی، به‌بێ ئه‌وه‌ی له‌به‌ر زێر و پاره‌ خۆی بکات به‌ خوشکی.

له‌وکاته‌وه‌ له‌ دلمدا خۆشه‌ویستی بێ ده‌سه‌لاته‌کان و هه‌زاران دروست بوو و نه‌خۆشه‌ که‌مده‌رامه‌ته‌کانم چاره‌سه‌ر ده‌کرد به‌بێ ئه‌وه‌ی داوای هه‌ق ده‌ستیان لێ بکهم و ددانی ئه‌و که‌سانه‌ی نازاری ددانی هه‌بوو ده‌مکیشا به‌بێ ئه‌وه‌ی داوای

پاره‌که‌ بکهم چونکه‌ کاتیک که‌ ده‌مبینی تۆ تا ئه‌و راده‌یه‌ بێ بایه‌خ ده‌روانیتته‌ مالمی دنیا به‌ خۆم وت منیش ده‌بێ مالمی دنیا له‌لام بێ به‌ها بیت، به‌لام ئیستا که‌ تۆ ده‌ته‌وئ لیم جیاببیتته‌وه‌ و بۆ خانووی خوای کریت برۆی من هه‌م له‌ خوایه‌کان بێزار بوومه‌ و هه‌میش له‌ مرۆف، چونکه‌ ده‌زانم دوا‌ی رویشتنی تۆ روحی من وه‌ک قه‌له‌ره‌شیکێ ره‌ش وایه‌ که‌ له‌ بیابانیکی رووتدا بیت و هه‌میشه‌ هاوده‌می په‌ژاره‌ بیت.

بۆیه‌ به‌ تۆ ده‌لێم مینا.. له‌ جیهاندا ولات زۆره‌، به‌لام زیاتر له‌ رووباریکی نییه‌ و ئه‌ویش رووباری میسه‌ره‌. رووباره‌کانی تر ئایان هه‌یه‌ و ئایان تیدا ده‌رژیت، به‌لام وه‌ک رووباری نیل ژیان نابه‌خشن. ئه‌م رووباره‌ به‌بێ هیچ به‌ریه‌ست و دیواریکی که‌ له‌ به‌رده‌میدا دروست بوو بیت زه‌وییه‌ ره‌شه‌کانی میسه‌ر ئاو‌دێری ده‌کات و نه‌گه‌ر ته‌ماح و چاوچنۆکی خاوه‌ن زه‌وییه‌کان به‌هێلێت ئه‌وه‌نده‌ به‌روبووم له‌ کیلگه‌کانی میسه‌ردا به‌ ده‌ست خه‌لکی ده‌که‌ویت، که‌ هه‌رگیز دانیشتوانی ولاته‌که‌ی من ناتوانن ئه‌و هه‌موو خوارده‌ بخۆن. وه‌ره‌ با برۆین و خۆمان بگه‌یه‌نینه‌ که‌ناری رووباری نیل و له‌وئ خانوویه‌ک بکړین و گوئ له‌ ده‌نگی مراوییه‌کانی ناو قامیشه‌لانه‌کان بکړین و که‌شتیی خوای ئاموون (مه‌به‌ست خۆره‌ - وه‌رگێر) ببینن که‌ به‌ ئاسماندا ده‌روات.

مینا وه‌ره‌ و باقیی ته‌مه‌نمان به‌ ژیانیکێ بێ خه‌م به‌ینه‌ سه‌رو کاتێ که‌ گه‌یشتییه‌ میسه‌ر به‌ یه‌که‌وه‌ گۆزه‌ ده‌شکینین که‌ ببینه‌ ژن و میتردی یه‌کتر و ئه‌و کاته‌ له‌ یه‌کتری جیا نابینه‌وه‌ و له‌ دوا‌ی مردمان، ته‌رمی من و تۆ مؤمیایی ده‌کهن و ده‌چینه‌ سه‌رزه‌مینی رۆژناوا و هه‌تا هه‌تایه‌ له‌وئ به‌یه‌که‌وه‌ ده‌ژین.

مینا به‌ده‌سته‌کانی خۆی ده‌ست و چاومی نه‌وازش کرد و وتی: سینۆهه‌ من ناتوانم له‌گه‌ل تۆدا بۆ میسه‌ر یان ولاتیکی تر بێم، چونکه‌ هیچ که‌شتییه‌ک من لیره‌ ده‌رناکات و به‌تاییه‌ت له‌ دوا‌ی سه‌ماکرده‌که‌ی ئه‌مڕۆ هه‌موو خه‌لکی ده‌زانن که‌ من ده‌بێ بچمه‌ ناو خانووی خواوه‌ و هه‌ر کاتێ تۆ بته‌ویت به‌ره‌هه‌ستی چوونی

من بکه‌یت ده‌تکوژن و من ده‌بی هەر چۆن‌تیک بیت بچم بۆ ئەوی و هیچ هیتزیک له جیهاندا نییه که بتوانی پیش له‌م کاره بگریت.

وتم: مینا کهس نازانی سبه‌ینی چی روودهدات و له‌وانه‌یه تو له‌و شوینه‌ی که هیچ که‌سی لێی نه‌گه‌راوه‌ته‌وه بگه‌ریتته‌وه و له‌وانه‌یه دوای ئەوه‌ی چوویته ژوووه‌وه و کچیتنییه‌که‌ت پیشکه‌ش کرد به راده‌یه‌ک هه‌ست به به‌ختیاری بکه‌یت که ئەم جیهانه‌ فهرامۆش بکه‌یت. به‌لام ئەوه‌نده‌ی من بزانه‌ی له‌و شتانه‌ی به‌ده‌م خواجه‌کانه‌وه ده‌یلێن هه‌مووی ئەفسانه‌یه و من هیتشتا له‌ولاته‌ جیاجیایکان شتی‌کم نه‌بینیوه که باوه‌رم به‌رامبه‌ر به‌خواجه‌کان به‌هیتز بکات. بۆیه ئەگه‌ر تو له‌وی نه‌گه‌ریتته‌وه، من دیمه‌ ناو ئەو خانوووه‌وه و تو ده‌گه‌ریتنه‌وه ئەگه‌ر چی ئەم کاره ئاخیرین کرده‌وه‌ی من له‌ ماوه‌ی ژیا‌ندا بی‌ت و دوای ئەوه‌ بمرم.

مینا ده‌ستی خۆی خسته‌ سه‌ر ده‌مم و به‌ ترسه‌وه سه‌یری ده‌وروبه‌ری کردو وتی: ئەم فکره‌ له‌سه‌رت ده‌رکه، چونکه‌ خانووی خوا تاریکه‌وه هیچ که‌سی ته‌نانه‌ت دانیشتووانی کریت ناتوانن بچنه‌ ناو خانوووه‌که‌وه، مه‌گه‌ر ئەو که‌سانه‌ی که وه‌کو من هه‌لبژێردراون، ئەگه‌ر نا ئەوانی تر ده‌مرن، به‌لام من ده‌توانم به‌ ره‌زامه‌ندی خۆم له‌و خانوووه‌ بگه‌ریتته‌وه. چونکه‌ ده‌زانه‌ خواجه‌که‌ی ئیمه‌ بی‌ به‌زه‌یی نییه‌وه من به‌ زۆر له‌ مائی خۆیدا راناگریت و ئەگه‌ر به‌ته‌مای گه‌رانه‌وه بم رینگام پی‌ دهدات که بی‌مه‌وه. ئەم خواجه‌ زۆر جوانه‌وه هه‌میشه‌ ئاگای له‌ دانیشتووانی (کریت)ه‌ که له‌ به‌خته‌وه‌ریدا بژین و به‌هۆی چاکه‌ی ئەوه‌ که له‌م ولاته‌دا گه‌نم پی‌ ده‌گات و له‌ زه‌یتوون رو‌ن دروست ده‌بی‌ت و که‌شتییه‌کان له‌ به‌نده‌ریکه‌وه بۆ به‌نده‌ریکی تر ده‌رو‌ن و ته‌مه‌ چره‌کانی ده‌ریا نابیتته‌ هۆی نقوم بوونی که‌شتییه‌کان.

هه‌رکه‌سی پشت به‌ خواجه‌که‌ی ئیمه‌ به‌ه‌ستی به‌رده‌وام خۆشبه‌خت و شادمان ده‌بی‌ت و من دل‌نیام ئەم خواجه‌ به‌ده‌ختم ناکات و ئەگه‌ر بزانه‌یت که به‌ته‌مای گه‌رانه‌وه‌م، رینگام لێ ناگریت.

من تینگه‌یشتیم که مینا له‌ مندا‌لییه‌وه به‌و شیوه‌یه‌ په‌روه‌رده‌ کراوه و گه‌وره‌بووه و پی‌ وایه‌ خوای کریت له‌ هه‌موو که‌سی به‌هیتزتره‌. بۆیه ناتوانیت به‌شیوه‌یه‌کی تر بیربکاته‌وه و ئەگه‌ر من بمبوستایه‌ به‌ قسه‌کردن تیی بگه‌یه‌نم که زۆریه‌ی ئەو شتانه‌ی له‌ باره‌ی خواجه‌کانه‌وه ده‌یلێن ئەفسانه‌یه، نه‌یده‌سه‌ماندا.

من له‌ جیاتی ئەوه‌ی هه‌ول به‌ده‌م گه‌فتوگۆی له‌گه‌لدا بکه‌م ده‌ستیم گرت و ئەو خۆی لیم دوور نه‌خسته‌وه و ده‌گریا و ده‌یگوت: سینۆهه، من ده‌زانه‌م تو گومانته‌ له‌ من هه‌یه‌ و وابیرده‌که‌یتته‌وه که له‌ دوای ئەوه‌ی چوومه‌ ئەشکه‌وته‌که‌وه، له‌وی نایه‌مه‌ ده‌ره‌وه و ناگه‌ریتمه‌وه بۆ لای تو، له‌به‌ر ئەوه‌ چه‌ز ناکه‌م خۆم لێ ته‌ریک بکه‌م و ئەگه‌ر ئاره‌زووت لێیه‌ هه‌ر چیه‌کت ده‌وی بی‌که‌.

وتم: مینا من پی‌او‌تیک نیم که به‌بی ره‌زامه‌ندی ته‌واو، ژنی‌ک بکه‌مه‌ خوشکی خۆم، چونکه‌ ئەم جو‌ره‌ چی‌ژ وه‌رگرتنه‌ یه‌ک لایه‌نه‌یه و بۆ من له‌زه‌تی نییه‌وه هه‌ر ئەوه‌نده‌ که تو ئەمشه‌وه هاتوویته‌ لام، بۆ من به‌سه‌ و ئەگه‌ر ده‌ته‌وی‌ت شتی‌کم به‌ده‌یتی، ئەو ته‌وقه‌ زێ‌رینه‌ی پرچم پی‌ به‌خسه‌وه من پی‌ی رازیم.

مینا کاتی‌ک که ئەم قسه‌یه‌ی بیست ده‌ستی‌کی به‌له‌شی خۆیدا هیناو وتی: سینۆهه، ئایا له‌به‌ر ئەوه‌ی که له‌ر و لاوازم چه‌زت له‌ من نییه‌؟ ئایا چه‌ز ده‌که‌ی که من له‌ ماوه‌یه‌کی که‌مدا خۆم وه‌ها قه‌له‌وه‌ بکه‌م که به‌ بینینی قه‌له‌وه‌ییه‌که‌م ترست لێ بنیشی؟

وتم: نا مینا.. هیچ ژنی‌ک له‌ دیدی مندا له‌ تو جوانتر نییه‌، به‌لام من نامه‌وی‌ت له‌ خۆشه‌ویستییه‌که‌ی تو که‌لکی نار‌ه‌وا وه‌ریگرم و ئەم کاره‌ به‌ نار‌ه‌وا ده‌زانه‌م و لێی بی‌زارم. به‌لام ده‌توانم پی‌ت بلیم کاری‌ک بکه‌ین که ببیتته‌ مایه‌ی خۆش‌حالی‌ی هه‌ردوو‌کمان.

مینا وتی: ئەو کاره‌ چیه‌؟

وتم: من و تو گۆزه‌یه‌ک به‌ده‌سته‌وه ده‌گرین و ده‌یشکینین و به‌هۆی ئەم کرداره‌وه ده‌بینه‌ ژن و می‌رد. ئەگه‌رچی لێره‌ کاهینی‌ک نییه‌ که ناومان له‌ کتی‌بی

په‌رستگه‌دا بنووسیت، به‌لام به پیتی داب و نه‌ریتی میسر کاتیک که ژن و پیاویتک به مه‌به‌ستی هاوسه‌ریتی گۆزه‌یه‌کیان شکاند ده‌به‌ ژن و می‌رد.

مینا پیکه‌نی و وتی: زۆر باشه، ده‌گۆزه‌یه‌ک بهینه با بیشکینین.

من له ژووره‌که چوومه ده‌روهه تاکو به‌نده‌که‌م هه‌لسینم که پیم و ابوو خه‌وتووه و پیتی بلیم گۆزه‌یه‌ک بهینیت، به‌لام سه‌یرم کرد کاپتا له پشت ده‌رگای هۆده‌که‌مه‌وه دانیشتوووه ده‌گرییت و وتی: گه‌وره‌م من له به‌رئه‌وه ده‌گریه‌م چونکه جه‌رگیکی ناسکم هه‌یه و کاتێ که بیستم ئەم کچه ئەندام باریکه له‌گه‌ل تۆدا قسه ده‌کات و تۆ وه‌لامی ده‌ده‌پته‌وه گریانم هات.

من تووره بووم و شه‌قیکم لیدا و وتم: کاپتا ئایا تۆ هه‌ر چیه‌ک که له‌م هۆده‌یه‌دا وترا بیستت؟

کاپتا وتی: به‌ئێ، چونکه ئەگه‌ر من نه‌میستایه خه‌لکی تر ده‌بیست.

وتم: خه‌لکی تر چۆن گوێیان له قسه‌کانی ئیمه ده‌بوو؟

کاپتا وتی: ئەمشه‌و چهند که‌سی هاتنه ئیره که مینا بخه‌نه ژیر چاودیریه‌وه و جاسووسی بکه‌ن، چونکه مینا له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ناسراوه و هه‌موو ده‌زانن که ده‌چینه خانووی خواوه‌وه، ئیستا له ژیر چاودیریدایه تاکو هه‌ل نه‌ییت. منیش زانیم که ئەگه‌ر له پشت ده‌رگای ژووره‌که‌تدا دانه‌نیشم ئەوان لیره داده‌نیشن و گوێیان له‌و شتانه ده‌گرت که په‌یوه‌ندی به‌وانه‌وه نییه‌و له‌به‌ر ئه‌وه‌ من لیره دانیشتم بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لکی نه‌توانن گوێ له نه‌ینیه‌کانت بگرن و دوا‌ی دانیشتم لیره به‌بێ ئه‌وه‌ی نیازی گوێ گرتنم هه‌بیت گویم له گه‌توگۆکانتان بوو و له‌به‌ر ئه‌وه‌ی قسه‌کانتان مندالانه و راست بوو گریانم هات، چونکه وه‌ک پیم وتی جه‌رگی من ناسکه‌و زوو ده‌که‌ومه‌ گریان.

من چیترا له کاپتا تووره نه‌بووم و وتم: له‌به‌ر ئه‌وه‌ی گویت لیسووه چیمان وتوو، برۆ و گۆزه‌یه‌ک بهینه.

کاپتا درێژای پیداو وتی: چ جووره گۆزه‌یه‌کت ده‌وی؟ ئایا گه‌وره بیت یان

بچووک؟ ره‌نگدار بیت یان بێ ره‌نگ؟

وتم: تۆ خۆت ده‌زانی که هه‌موو گۆزه‌یه‌ک بۆ ئەم کاره ده‌ست ده‌دات، به مه‌رجێ زوو برۆی گۆزه‌یه‌ک بهینی ئەگه‌رنا ناچارم ده‌که‌ی به گۆچان بنتیرم.

کاپتا وتی: من ده‌متوانی کاتێ که گۆزه‌ت ویست یه‌کسه‌ر برۆیشتمایه و گۆزه‌یه‌کم بۆ بهینایتایه، به‌لام بۆ ئه‌وه قسه‌م کرد که تۆ ده‌رفه‌تی بێر کردنه‌وه‌ت هه‌بێ، چونکه گۆزه‌ی شکاندن له‌گه‌ل ژن، کارێکی گه‌رنه‌گه و ده‌بی بییری لێ بکه‌یته‌وه و دوا‌یی بریاری له‌سه‌ر به‌دی، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی پێ داده‌گری که له‌گه‌ل ئەم ژنه‌دا گۆزه‌ی بشکینێ ده‌رۆم و گۆزه‌یه‌ک ده‌هینم چونکه ناتوانم فه‌رمانه‌کانت جێبه‌جێ نه‌که‌م.

دوا‌یی رویشت و گۆزه‌یه‌کی هینا که بۆنی ماسیی لێ ده‌هات و دیار بوو که ماسییان تی کردبوو و له‌به‌رده‌م مندا دایناو من و مینا هه‌ریه‌که ده‌ستیکی گۆزه‌که‌مان گرت و به‌ر زمان کرده‌وه و دوا‌یی دامان به زه‌ویداو شکاندمان.

له‌دوا‌ی گۆزه‌ی شکاندنه‌که کاپتا له‌سه‌ر زه‌وی دانیشت و قاچی مینای خسته بان سه‌ری خۆی و وتی: له‌مه‌ودوا تۆ خانمی منی و وه‌ک گه‌وره‌که‌م ده‌توانی فه‌رمانم پێ بکه‌یت و له‌وانه‌یه له سینۆه‌ش زیاتر کارم پێ بکه‌ی، به‌لام هیوادارم له‌کاتی تووره بوونتدا ئاوی کولایم پیا نه‌که‌ی و پیلای بێ پاژنه له پێ بکه‌ی بۆ ئه‌وه‌ی له‌و کاتێ تووره ده‌بی و ده‌یکیشی به‌سه‌رمدا سه‌رم نه‌شکی و نه‌ئاوسی. من له هه‌موو کاتیکدا هه‌ر وه‌کو وه‌فاداری سینۆه‌م، له‌گه‌ل تۆشدا به‌وه‌فا ده‌بم، چونکه نازانم له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا که تۆ له‌ر و لاوازی بۆچی من خۆشم ده‌وییت و پیم سه‌یره چۆن گه‌وره‌که‌م تۆی هه‌لبژاردوو، چونکه ئەگه‌ر من له جیاتێ گه‌وره‌که‌م بوومایه، هه‌رگیز کچیکێ ئه‌وها له‌ر و لاوازم نه‌ده‌کرده هاوسه‌ری خۆم، به‌لام واهه‌ست ده‌که‌م که له دوا‌ی مندال بوون قه‌له‌و بیی و من به‌لینت ده‌ده‌م و وه‌کو چۆن له گه‌وره‌که‌م، که‌م ده‌دزم، دزیی زۆر له تۆش نه‌که‌م.

کاپتا کاتیک که قسه‌ی ده‌کرد وه‌ها تیکچوو بوو که که‌وته‌ گریان و مینا

ماوه‌یه‌ک ده‌ستی به‌سهر و گه‌ردنیدا هیتناو وتی: مه‌گری. منیش پیتم وت: که‌رت‌ه
گۆزه شکاوه‌کان کۆیکه‌ره‌وه‌و بیبه‌ره‌ده‌ره‌وه.

ئهو شه‌وه‌ من و مینا وه‌کو رابردوو له‌ته‌نیشته‌یه‌که‌وه راکشاین به‌لام من
نه‌مویست سوود له‌ مافی هاوسه‌ریتیبیه‌که‌م وه‌ریگرم و وه‌کو برابیه‌ک که‌ ده‌چیتته
لای خوشکه‌که‌ی خوئی که‌لکی لی وه‌ریگرم چونکه‌ ده‌مزانای که‌ مینا له
هاوده‌میتیبی من خوشحال نابیت و من نه‌فره‌تم له‌و خوشحالییه‌یه‌ک لایه‌نه‌یه
بوو.

رۆژی دوا‌ی ئه‌وه‌ مینا وه‌ک رۆژی پیشوو له‌به‌رده‌م گایه‌ک سه‌مای کردو هیچ
رووداویکی خراب رووی نه‌دا، به‌لام کورپیکی گهنج کاتیک که‌ خه‌ریکی
سه‌ماکردن بوو، بازی دایه‌ سه‌رگایه‌ک که‌ بچیتته‌ سه‌ر پشتی و که‌وته‌ سه‌ر زه‌وی
و گایه‌که‌ به‌ شاخه‌کانی کوشتی.

ته‌ماشایه‌کان کاتیک که‌ ئه‌م رووداوه‌یان بینای هه‌لسان و هاواربان کردو
من بۆم ده‌رکه‌وت که‌ له‌ خوشیدا هاوار ده‌که‌ن، نه‌ک له‌وه‌ی پینان ناخۆش بیت.

دوا‌یی گایه‌که‌یان له‌و گه‌نجه‌ دوورخسته‌وه‌و خه‌لکی ده‌وره‌یان له‌ لاشه‌که‌ی داو
ژنه‌کان ده‌ستیان به‌ خوئینی کوره‌که‌ سوور ده‌کردو گویم لی بوو که‌ ده‌یانگوت
ته‌ماشاکردنیکه‌ی خویش بوو و، پیاوه‌کان ده‌یانگوت ماوه‌یه‌کی زۆره‌ وه‌ک ئه‌م‌پۆ
شتی دیده‌نیمان نه‌بینیوو.

دوا‌یی ژن و پیاوه‌کان به‌ره‌و ماله‌کانی خۆیان رۆیشتنه‌وه‌ و ئه‌و شه‌وه‌ چراکانی
به‌نده‌ر و ناوشار له‌ شه‌وه‌کانی تر زیاتر هه‌لکرا‌بوون، چونکه‌ ژن و میترده‌کان ئه‌و
شه‌وه‌یان کرده‌ جه‌ژن و ئه‌م جوژه‌ خوشگوزه‌رانییه‌ له‌ کریت باو بوو. ئه‌م راباردنه
ته‌نیا به‌ بۆنه‌ی گابازییه‌که‌ی ئه‌و رۆژه‌و مردنی یه‌کیه‌ک له‌ گابازه‌کان نه‌بوو،
به‌لکو له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ژن و پیاوه‌کان ده‌یانزانی که‌ له‌و شه‌وه‌دا کچیکه‌ی جوان
ده‌چیتته‌ خانوه‌که‌وه‌ شادیان ده‌کرد.

من به‌ پیچه‌وانه‌ی ئه‌و خه‌لکه‌ له‌و شه‌وه‌دا ته‌نیا بووم، چونکه‌ ده‌مزانای که‌

مینا له‌و شه‌وه‌دا به‌ سواری گالیسه‌که‌یه‌کی زه‌رد به‌ره‌ و خانووی خوا ده‌روات و
هاورپیکانی به‌ سواری که‌ژاوه‌، یان به‌ پین له‌ دوا‌یه‌وه‌ به‌ خوئی و پیکه‌نین
ده‌رۆن.

من له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ده‌مزانای که‌ ده‌بی له‌ دوا‌ی میناوه‌ بپۆم، سه‌ر له‌ به‌یانی ئه‌و
رۆژه‌ که‌ژاوه‌یه‌که‌م بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ به‌کرێ گرت و کاپتاش له‌به‌ر ئه‌وه‌ی دلی به
میناوه‌ بوو، وتی له‌گه‌لتدا دپیم و له‌ ریگا له‌ نیوان شار و ئه‌شکه‌وته‌که‌دا هه‌موو
شادمان بوون، جگه‌ له‌ من، چونکه‌ ده‌مزانای که‌ له‌وانه‌یه‌ ئیتر مینا نه‌بینمه‌وه‌.

کاتیک له‌ خانووی خوا نزیک بوینه‌وه‌ هه‌موویان بیده‌نگ بوون و له
رووناکیی مانگدا له‌و شوئینه‌ وردبوومه‌وه‌ که‌ بزائم چۆنه‌. له‌ خانوه‌که‌دا جگه‌ له
ده‌رگاکانی هیچی ترم نه‌بینی، دوو ده‌رگای هه‌وجۆش (مه‌فره‌غ)ی گه‌وره‌ و
قورسی یه‌ک له‌ دوا‌ی یه‌کی لی بوو و بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و ده‌رگایانه‌ بکه‌نه‌وه‌ مینایان
برده‌ ناو په‌رستگه‌یه‌ک که‌ له‌ نزیک خانووی خوایه‌که‌یان بوو و ئه‌وانه‌ی له‌وی
بوون پینان وتم ئه‌و په‌رستگه‌یه‌ شوئینی نیشته‌جی بوونی پاسه‌وانه‌کانی خانه‌ی
خوایه‌.

کاتیک که‌ مینا چوه‌ ناو په‌رستگه‌وه‌ کراسی له‌به‌ردا بوو و له‌ دوا‌ی
کاتریمیریک که‌ له‌و په‌رستگه‌یه‌ ده‌رچوو بینیم کراسی له‌به‌ردا نییه‌ و رووته‌، به‌لام
پرچی سه‌ری به‌ په‌رۆیه‌کی سپی وه‌ک تۆر به‌ستبوو.

مینا له‌ دووره‌وه‌ سه‌یریکه‌ی کردم و بزه‌خه‌نه‌یه‌کی هاتی، به‌لام هه‌ستم کرد که
بزهی سه‌ر لیوی له‌ ناچاریه‌وه‌ بۆ دلدا‌نه‌وه‌ی منه‌، ئه‌گه‌رنا مینا خوشحال نییه‌ تا
پیکه‌نی. هه‌روه‌ها بینیم له‌ دوا‌ی ده‌رچوونی مینا له‌ په‌رستگه‌که‌ کاهینه
گه‌وره‌که‌ی که‌ سه‌ری گای به‌سه‌ر خۆیدا کردبوو و ده‌م و چاوی نه‌ده‌بینرا،
شمشیریکه‌ی به‌ قه‌دیوه‌ کردبوو و له‌ ته‌نیشته‌ میناوه‌ ده‌رۆیشته‌.

له‌ نیوان بیده‌نگی خه‌لکی، کاهینه‌ گه‌وره‌که‌ و مینا گه‌یشتنه‌ ده‌رگای
خانوه‌که‌ و پاسه‌وانه‌کانی په‌رستگه‌ ئه‌و ده‌رگایه‌یان کرده‌وه‌ که‌ بۆ کردنه‌وه‌ و

داخستنی هیزی بیست نه فیری دهویست. دواپی دهرگای دووه میان کردهوه و له ویدا یه کچی له پاسه وانه کان مه شخه لیکي هه لکرد و دایه دهست مینا و دواپی کاهینه گه وره که و مینا چوونه ناو دالانیکي گه وره وه، که وادیار بوو دوور و دریتزه و پاسه وانه کان هه ردوو دهرگا که بیان داخست.

بینینی ئەو دیمه نه و له بهر چا و ون بوونی مینا له و جیگایه ئەوه نده خه م هینهر بوو که نه متوانی به پیتوه بوهستم و له سه ر ئەو گیایه ی له بهردهم خانوه که دا شین ببوو که و تمه سه ر ئەژنۆ و دهم و چاوم خسته سه ر گیایه کان و له گه ل ئەوه شدا که مینا به لئینی پیدابووم که له و خانوه بگه ریته وه و له گه ل مندا بژیت، به لام ده مزانی که هه رگیز نابینمه وه.

تا ئەو کاته ی که مینام لیتوه دیار بوو ئومیدم هه بوو که ببینمه وه، به لام له دوا ی ئەوه ی که بینیم دهرگا قورسه کانیا ن له دوا یه وه داخست، زانیم که نابجی به هیوا بام ئەو کچه ببینمه وه.

کاپتا له ته نیشته منه وه له سه ر گیایه که دانیشته و دهینالاند، چونکه ئەویش ههستی کردبوو که ئیتر مینا نابینیته وه، به لام هاو رپیکانی مینا که له گه لیدا هاتبوون و تا ئەو کاته بیدهنگ بوون، هه ر ئەوه نده دهرگای خانوه که داخرا، وهک ئەو که سانه ی که له ناکاودا تووشی شیتتی بن مه شخه له کانیا ن هه لکرد و سه ری گۆزه کانیا ن کرده وه و هه ندپکیان خوارده وه، هه ر ئەوه نده که میک له شه و تیپه ری، له بهر رووناکیی مانگ و رو شنایی مه شخه له کان که و تنه سه ماکردن و ئەو سه مایه ئەوه نده گه رم و سه رسور هینهر بوو که من تا ئەو شه وه هاوتای ئەو هم له هیچ ولاتیکدا نه ببینیبوو هه ر ئەوه نده سه ریا ن گه رم بوو ئیتر ژن و پیا وه کان خۆیا ن رووت کرده وه و بی شه رمانه ئەو ئەندا مانه ی که ده بیی دا بیو شری نیشانی ژن و پیا وه کانی تریا ن ده دا.

کاپتا کاتیک که بینیی هه موو خه ریکی سه ماکردن هه لسا و رویشته و دوا ی چه ند ساتی به گۆزه یه کی شه رابه وه گه رایه وه. من ده مزانی گۆزه که ی له ناو

که ژاوه که وه هینابوو، چونکه بهر له وه ی له شاره وه به ری بکه وین پیتیا ن و تبو وین که له مالی خوا و له په رستگه که هیچ خواردن و خوار دنه وه به کی لی نبیه و ئیمه ده بی خواردن و خوار دنه وه ی خۆمان له شاره وه به یین و کاپتا چه ند گۆزه یه کی خوار دنه وه و هه ندی نانی له شار کریبوو و له ناو که ژاوه که دا ینا بوو.

کاتیک که گۆزه که ی هینا وتی: سینۆه ئیستا منیش هینده ی تو خه مبارم، چونکه منیش وه کو تو هه ست ده که م که ئەو کچه نابینمه وه، به لام چونکه من و تو له م کاته دا بو بینینی ئەو هیچمان پی ناکریت با شتر وایه که بنۆشینه وه و خه م له ناو بیه یین.

به لام من نه متوانی بنۆشمه وه و وهک ئەو ژن و پیا وانه ی که شیتانه له و ناوه دا سه مایان ده کرد خو شحال بم. به لام ریگام له خوار دنه وه ی کاپتا نه گرت، چونکه ده مزانی که میک خوار دنه وه به سووده و توانا ده به خشیته ئەو پیره میرده.

مه شخه له کان هه لکرا بوون و مانگ ده دره و شایه وه و ژن و پیا وه کان به بی ئەوه ی بایه خ به وانی تر بدن، له مه شخه له کان دوور که و تنه وه و که وه کو خوشک و برا (واته ژن و میرد) له گه ل یه کتریدا کو بنه وه و من بیرم ده کرده وه که ئیستا مینا له کو تیه و چی ده کات!

له ناکاودا کاپتا وتی: سینۆه... له بهر ئەوه ی من هیشته زۆرم نه نۆشیوه ته وه، چا وه کانم هه له ناکه ن که بلیم به هۆی سه ر خو شییه وه شتی لیل دیته بهر چاوم.

وتم: کاپتا چی ده لئیی؟

به نده که م وتی: ده مه ویت بلیم ئەو پیا وه ی شم شیریکي به پشته وه بوو و دوو شاخ له سه ری رووا بوو و له گه ل مینادا چو بووه ژووری، له وئ هاته دهره وه، له کاتیکدا که دهرگای خانوه که نه کرا وه ته وه و ئەمه بابه تیکه شایانی بیر کردنه وه یه.

من سه یریکی ده ورو به رم کرد و کاهینی گه وره م بینیی و سه یرم کرد وه کو

خه لکی خه ریکی سه ماگردنه. له کاپتام پرسى: ئايا تو دلنيايت که نه و له ده رگای نه شکه و ته که وه نه هاته ده رى؟

کاپتا وتى: کاتیک که تو سهرت خستبووه سهر زوى و ناله نالت ده کردو ده گریای، من بهک چرکه ش چاوم له ده رگای خانووه که هه لنه گرت، چونکه چاوه روان بووم که مینا له وى بیته ده روه، به للام له ناکاو بینیم شاخه زهرده رنگه کانی هم پیاوه له روشنایی مه شخه له کانداه ده ره و شایه وه له بهر نه وهی ده رگای نه شکه و ته که نه کرابووه وه، به خومم وت دیاره خانووی خوا جگه له وه ده رگا گه ورانهی که نیمه ده بینین ریگای تری هه یه که هم پیاوه له و یوه هاتوته ده روه.

من هه لسام و به ره و کاهینی گه وره رویشتم و ده ستیم گرت و وتم مینا له کوئییه؟

کاهینه که نه و نه ده له قسه یه ی من تو وره بوو که به توندی سهری گایه که ی له دم و چاوی کرده وه و وتى: نه گهر تو هاوولا تیه کی (کریت) بوویتایه و له م کاته ی که نیمه خه ریکی سه ماگردنن هم پرسیاره ت بکر دایه و سه ما که مانت لى تیک بدایه، فه رمانم ده دا له بان تاشه به رده کانه وه فریت بدنه ناو ده می (نه ختویوت) له کانه وه، به للام له بهر نه وهی پیاویکی بیانیت و رى و ره سمى ئیره نازانی چاوپوشی له به سزا گه باندنت ده که م.

پیم وت: مینا له کوئییه؟ وه للامم بده وه، پیم بلتی بو کویت برد؟ کاهینه که وتى: من مینام برده ناو خانووی خوا وه و هم له تاریکیی نه شکه و ته که دا به جی هیشتم و گه رامه وه که له م سه مایه به شداریم. به للام تو هه قت به سهر مینا وه چیبیه و بوچی سوراعی ده پرسى؟ له کاتیکدا که من پاداشتی ماندوو بوونه که ی تو م داوه ته وه و دیاریم بو ناردوو یته میوانخانه که، چونکه مینات بو گه راندبووینه وه.

وتم: نه ی کاهینی گه وره چونه که تو له خانووی خوا هاتووینه ده روه، به للام

(مینا) ت له گه لدا نییه؟ چونکه میناش ده ی توانی له و ریگایه ی که تو لئی هاتووینه ده روه به اتایه ته وه.

کاهینه که وتى: نه ی پیاوی میسرى، تو زور قسه ده که ی وخوت له و کارانه ی که په یوه ندیی پیته وه نییه هه لده قورتینی و بو دوو این جار پیت ده لیم از له م لیکو لینه وانه به یته، نه گه رنا ده ر خواردی نه ختویوته کانت ده دم.

من تو وره بووم و وتم: هم کاره په یوه ندیی به منه وه هه یه و من ده بی بزائم که مینا له کوئییه و چون تو لئی جیا بوویته وه و له کوئی به جیت هیشتم و گه رایته وه؟

به للام له م کاته دا کاپتا ده ستی گرم و له کاهینه که دووری خستمه وه و وتى: گه وره خه مباره که م مه گهر تو شیت بوویت که له گه ل هم پیاوه شاخداره دا له ناو هم هه موو ژن و پیاوه ده نگه ده نگ ده که یه ت و سه رنجی هه موویان بو لای خوت راده کیشی؟

دوایی چرپاندی به گویمدا و وتى: توش وهک نه مان سه ما بکه و شادی ده رپره و بو نه وهی کاهینی گه وره فریو بده ی وهک هم خه لکه بچوره ناو قه ره بالغییه که وه و کاریک بکه که وا بزائن تو به راستی شادمانی.

وتم: من هم کاره ناکه م و به درو خوم خوشحال نیشان نادم و حه ز ناکه م سه رنجی که س رابکیشم، به لکو نه گهر هم پیاوه پیم نه لى مینا له کوئییه و چون ده کرى بگه مه لای نه و به م کیرده ناسنه ی له ولانی (هاتی) ده ستیم که و تو وه ده بکوژم و هم کیرده نه و نه ده تیژه که کاتیک بچیتته ناو له شی به کیکه وه تا ده سه که ی ده چیتته خوار.

کاپتا وتى: وسکت به... وسکت به... وه ره پرۆین که می خواردنه وه بنوشه، چونکه چاوه کانت به م شه وه وهک چاوی کونده به بوو له تاریکیدا بریقه ده داته وه و ده بی بنوشیتته وه بو نه وهی تو وره بییه که ت هپور بکاته وه و نه گهر به قسه م بکه ی و که می بنوشینه وه پیت ده لیم که له چ ریگایه که وه ده توانی بگه یته مینا. چونکه

ریځگای هاتنه دهره وهی ئەم پیاوهم دۆزیووتهوه.

کاپتا منی له نیوان ئەو ژن و پیاوانه ی سه مایان ده کرد هینایه دهره وه له بان گیایه کان له سهر زهوی داینیشاندم و کهمی شه رابی دهرخوارد دام و من ههستم کرد که ناتوانم به خه بهر بمینمهوه و ده بی بنووم و له بهر ئەوهی ئەم خه وه نا ئاسایی بوو، بۆم دهرکهوت که کاپتا تریاکي خستبووه ناو شه رابه که وه و تو له ی رووداوه که ی بابلی لی کردبوومه وه. به لام ئەگه ره له وشه ودا کاپتا تریاکي تیکه لی شه رابه که نه کردایه و دهرخواردمی نه دایه، من کاهینی گه وردهم ده کوشت و دانیشتوانی کریتیش میان دهرخواردی ئەختوپوته کان ددها، یان به شیوه یه کی تر ده یانکوشتم و کاپتا له وشه ودا گیانی منی رزگار کرد.

کاتیک که له خه وه له سام، روانیم رۆژه و خۆر هه له اتووه و من له سهر گیایه کان راکشاوم. سهرم به رز کرده وه و سه پیرکی ده ور به رم کرد و بینیم ژن و پیاوه کان به رووتی له سهر گیایه که که وتبوون. چونکه دوینن شه و تا به یانی خه ریکی نۆشین و سه ما کردن ببوون و ماندویتی له پیتی خستبوون.

دوای ئەوهی خۆر به رز بووه وه و گه رمای خۆر ژن و پیاوه کانی له خه وه هه له ساند، ژنه کان پرچی خۆیان رازانده وه و به ره و دهریا رۆیشتن که خۆیان بشۆن، به لام له بهر ئەوهی راهاتبوون که له گه رماوه کانی ماله وه دا خۆیان بشۆرن، هه ره که هه نگاویان ده خسته ناو دهریا وه، ده گه رانه دوا وه نه یانده توانی له ناو ئەو ئاوه سارده دا خۆیان راگرن.

دوای ئەوهی ژنه کان به هاوکاری یه کتری خۆیان رازانده وه و ژاکا و ییه که بیان نه هیشته، پرسییان: ئیستا کی له چاوه پروانی مینادا ده مینیتته وه و کی ده گه رپیتته وه بۆ شار؟

هه ندی له ژنه کان وتیان ده گه رپیتته وه بۆ شار و به ریکه وتن و گه رانه وه، به لام ده سته یه که له ژنه کان که گه نجتتر و هاوته منی مینا بوون، وتیان ئیتمه چاوه پروان ده بین تا ئەو بگه رپیتته وه. هه ندی له ژنه گه نجه کان که به ته مای مانه وه بوون له وی

مانه وه هه ره یه که یان ده یوت کام پیاو ئاماده یه بمینیتته وه و یه کیک له پیاوه کان ئاماده یی خۆی دهرپری که بمینیتته وه و ئەو ژنه به ته نها نه مینیتته وه. من له سه ره تادا تینه گه یشتم که ئەمانه بۆچی له وی کۆبوونه ته وه و دوایی بۆم دهرکهوت که بۆچی هه ره ژنیک له نیوان پیاوه کاندا یه کیکیان بانگه یشت ده کات و زانیم که ئەگه ره ژنه کان هه ندیکیان ده عهت نه کهن، هه موو پیاوه کان ده گه رپیتته وه به ره و شارو ئەوان (ژنه کان) به ته نیا ده مانه وه.

له نیوان ئەو ولاتانه ی که من تا ئەو کاته بینیبووم کریت تاکه ولاتیک بوو که ژنه کان بۆ ئەوهی سه رنجی پیاوه کان بۆ لای خۆیان رابکیشتن ده بوایه ئەم ریگه یه یان به کار به یینایه. له مه یدانی گابازییه که ش سه رنجم دابوو که ژن و پیاوه کان کاتیک که به رووتی له به ردهم گایه کاندا سه ما ده کهن، خه لکی زیاتر بۆ هونه ری گابازییه که یان خۆشی دهرده برن و له گه ل ئەوه شدا که کورپیک یان کچیکي جوان سه رنجی خه لکی راده کیشا، به لام وه ک ولاتانی تر نه بوو و هۆیه که شی ئەوه بوو که له کریت ژن و پیاوه کان له رابواردن له گه ل یه کتری دا ئازاد بوون.

کاهینی گه وره له و پیاوانه بوو که ده یویست بگه رپیتته وه بۆ شار و من لیم پرسی: ئایا ده توانم لیره بمینمه وه تا ئەو کاته ی مینا له خانووی خوا دیتته دهره وه؟

کاهینی گه وره وتی: هیچ کهس ریگا له مانه وهت ناگریت، به لام مانه وهی تو لیره دا بچ سووده، چونکه تا ئیستا رووی نه داوه که که سی بچپیتته مالی خوا و دوایی بگه رپیتته وه.

من خۆم له گیلی داو وتم: ئەی کاهینی گه وره، من چه زم به گه رانه وهی مینا نییه و نامه ویت بیینم، به لکو ئەم بابه ته به هانه یه که بۆ ئەوهی لیره بمینمه وه و به رابواردن له گه ل ئەم ژنه جوانانه، خۆم سه رگه رم بکه م. چونکه ته نیا زهوی و ئاسمانی (کریت) ه که بوونه وه ری ئەوها له ش ساغ و جوان ده هینیتته کایه وه.

ههروهه ئه گهر شهوی رابردوو قسهی توندم بهرامبهرت کرد، داوای لیبووردن دهکهم، چونکه شهوی رابردوو مهست بووم و نه مده زانی چی ده لیم و چی ده کم و له گه ل کیدا گفتوگو ده کم. به لام ئیستا، که هاتومه ته وه هوش ده زانم که رهفتاری دوینتی شهوی من زور ناپه سهند بووه.

ئه م قسانه کاری له کاهینی گه وره کردو دهستی به سه رمدا هینا و بزه یه کی هاتی و وتی: زور باشه له بهر ئه وهی چهز ده که ی له گه ل ژنه کاندای رابویری، لیره به و من ریگا له مانه وه ت ناگرم، به لام وریابه ژنه کانی ئیمه سکیان له تو پرنه بی چونکه له به و ئه وهی تو بیانیت باش نییه ژنه کانی ئیمه له تو دوو گیان بن و لیره ئه وهنده چاوه پروان به هه تا مینا ده گه ریتته وه.

وتم: ئه ی کاهینی گه وره من له باره ی ژنه کانه وه پیاویکی که م ئه زمون نیم، چونکه له سوورباو بابل بینیم که چون کچه گه نجه کان ده چونه په رستگه بوئه وهی جه هازی بوو کیتی خویان کو بکه نه وه...

من به شیوه یه ک به سادیهی ده دوام، که کاهینه که و بزانیته من پیاویکی ده به نگم و منیش خوم مه به ستم ئه وه بوو و ده موست که ئه وه به پیاویکی نه فامم بزانیته بو ئه وهی بریار نه دات له وئ دوورم بخره نه وه.

له گه ل ئه وه شدا کاتیک که کاهینی گه وره به ره و شار گه رایه وه، هه ستم کرد که پاسه وانه کانی په رستگه ی راسپارد که ئاگاداری من بن.

ههروهه دیاربوو به ژنه کانی و تبوو گالتته و گه م له گه لدا بکه ن، چونکه کاتیک که رویشته کو مه لتی له و ژنانه له ده ورم کو بوونه وه و داوایان لتی کردم له وئ دوورکه وینه وه له گه لیاندا بم و به یه که وه بخوین و بخوینه وه. من به ده م بانگه یی شته که یانه وه چووم و به یه که وه چوینه ناو بی شه یه که وه و ئه و کاته بو م ده رکه وت که ژنه کانی کریت چه ند سووکن، چونکه هیچ شه رمیان له من نه ده کرد و گالتته و گه فی ناشیرینیان ده کرد که له شاری (ته به س) یش که گه وره ترین شاری دنیا به له ناو مه یخانه کانی دا ئه و کردارانه نه ده کرا، له کاتیکدا که من

دلنیا بووم ئه و ژنانه ی که منیان بو ناو بی شه که برد، هه موویان له بنه ماله ناو داره کانی کریت بوون و کاتیک که بینیم ژنه کان زور نازارم ده ده ن و چه زیشم به هاو ده میتی رابواردن له گه ل هیچیان نه بوو، خوم وای نیشاندا که سه رخوشم و خه وم لتی که و تووه و ئه وان به رقه وه لیم دوورکه و تنه وه و وتیان: ئه م بیانییه پیاویکی کیتی به، ئه گه ر نا ئه وه نده به بی بایه خی رهفتاری له گه ل نه ده کردین.

کاپتاش هات که من له وئ دهریکات و پی و تم: تو که ناتوانی خوت بو سه رخوشی بگری بوچی ئه وه نده زورت خوار دۆته وه که له پی بکه وی؟

ژنه کان که به نده که ی منیان بینی و روانیانه سکه زله که ی، ده ستیان به گالتته و گه ف و پیکه نین کرد و لپی نزیک بوونه وه و ئه گه رچی به نده که ی من ناشیرین بوو و یه ک چاوی هه بوو، به لام له بهر ئه وهی به بیانی له قه لئه م ددرا ههستی ژنه کانی ده بزواند که بیدوینن و شتی لتی پرسن. چونکه ژنه کان له هه موو ولاتی، کاتیک که بیانییه ک ده بینن له بهر فزولی هه ول ده دن لیتی بکو لئه وه. ژنه کان کاپتایان له گه ل خو باندا بو ناو بی شه که برد.

من له بهر ئه وهی ده مزانی که له وانه یه مانه وه م درپژه بکیتی شه لگره کانی که ژاوه که م ناردن بو شار که نازووقه و خوار دنه وه بکرن و له گه ل خو باندا بیه یتن و به تاییه تی زیاتر خوار دنه وه بکرن، که هه م خو بان بینۆشنه وه و هه م ئیمه ش سوودی لتی وه ریگرین.

ئه و روژه ئه وانه ی له وئ بوون، کاته کانیان به خواردن و نو شینه وه و رابواردن برده سه ر و من تیگه ی شتم که ئه وان زور زوو له م کاره ماندوو بوونه، چونکه رابواردنیک که ملکه چی یاسایه ک و سنووریک نه بیته، زووتر له کار و ژبیانی ریک و پیک مرو ف ماندوو ده کات.

شه وی دوایی تا به یانی ژن و پیاوه کان خه ریکی سه ما و گو رانی وتن بوون و تا به یانی گویم له هاوار و پیکه نیان بوو و کاتیک که خو ره له هات هه موویان له تاو ماندویتی نووستن و له دوای ئه وهی که هه لسان هه ندیکیان گه رانه وه

شارو تهنیا ئەو کەسانە مانەوێه کە لەبەر تەمەلێی رابواردن تیرنەبوون. بەلام ئەم کۆمەڵەش رۆژی سێیەم گەرانهوێه شار و هەندێکیان لەتاو خۆشگوزەرانی و رابواردن و خواردنەوێه و نەنووسستیان، نەیاندهتوانی بەریتدا برۆن و من کەژاوێه کە ی خۆم داپیتیان کە ئەوان بیاتەوێه بو شار و هەلگرهکانی کەژاوێه کە شەم روخسەت دا و پیتیانم وت هیچکە پیتیستیم بە کەژاوێه نییە.

لە رۆژی دووهمەوێه کە بەندهکانی کەژاوێه کە خواردنەوێه کە ی زۆریان بو هینابووم، هەموو شەو و رۆژی دووجار بەشەو و رۆژ شەراپم دەدایە پاسەوانەکانی پەرستگە، بو ئەوێه بیانکەمە هاوێه و دۆستایەتیان بو لای خۆم رابکیشم. لە رۆژی سێیەمدا کە کەس لەوێ نەما، پاسەوانەکان مانەوێه منیان پیتی سەیر بوو و هۆی سەر سوپمانە کەشیان ئەو بوو کە دەیانزانی ئەو کچە ی چووێه تە خانووی خواوێه هەرگیز لەوێ نەگەرێه تەوێه.

ئەوان دەیانزانی کە هەموو دانیشتووانی دورگە ی (کریت) ئەم بابەتە دەزانن و خۆیان بەگەرێه تەوێه ئەو کچەوێه مەحتەل ناکەن کە چووێه تە مالتی خوا، بەلام من لەبەر ئەوێه بیانییە ک بووم، ئەوان وایان دەزانی کە لە داب و نەریت و بارودۆخی ئەوێه بێ ئاگام و لەبەر ئەوێه لە دوا ی رۆیشتنی ئەو خەلکە من هەر لەوێ ماومە تەوێه.

***

چوونه ژوورهوهی

من و بهندهکه م بۆ خانهی خوا

کاتییک که شهو داهات دوو گۆزهی گهورهی شهرابم بۆ په‌رستگه‌که برد، که تریاکم کردبووه ناوی. پاسه‌وانه‌کان کاتییک که گۆزه‌کانیان بینی، به‌خۆش‌حالییه‌وه له‌دهوری کۆبوونه‌وه و دهستیان به‌خواردنه‌وهی شهرابه‌که کرد و من له‌په‌رستگه‌که دوور که‌وتمه‌وه و کاپتام برده‌که ناریک و وتم: خواجه‌کان ویستوویانه که من و تۆ له‌یه‌کتر جیابینه‌وه و له‌بهر ئه‌وهی مینا له‌خانهی خوا نه‌گه‌راوه‌ته‌وه، من ده‌بۆ پرۆم و بیدۆزمه‌وه و له‌وئ بیهیتمه‌ده‌ره‌وه، له‌بهر ئه‌وهی ئه‌و که‌سانه‌ی که چوونه‌ته‌ ژووره‌وه نه‌گه‌راونه‌ته‌وه، له‌وانه‌یه‌ منیش که بۆ هینانه‌وهی مینا بۆ ئه‌م خانه‌یه‌ ده‌رۆم نه‌گه‌ریمه‌وه و ئه‌گه‌ر تا سبه‌ینی به‌یانی نه‌گه‌رامه‌وه، تۆ بگه‌ریتوه شار و بۆ دیار نه‌مانی من هه‌ر به‌هانه‌یه‌که ده‌دۆزیته‌وه بیدۆزه‌وه، چونکه ده‌زانم تۆ له‌درۆ کردن و به‌هانه‌ دۆزینه‌وه کارامه‌ی و ده‌توانی قه‌ناعه‌ت به‌خه‌لک بکه‌ی. بۆ نمونه‌ بلۆ له‌شاخه‌وه به‌ریته‌وه و بووه به‌خۆراکی ئه‌ختوپوته‌کان یان بلۆ له‌ده‌ریادا خنکا و ئاو لاشه‌که‌ی برده‌ ژیر ده‌ریاوه، یان شتیکی تر.

من له‌وحه‌یه‌کی خاکی رۆسم بۆ نووسیوی و مۆری خۆم لۆ داوه و له‌دوای ئه‌وه‌ی گه‌راپته‌وه ئه‌زمیر ده‌توانی زێر و پاره‌که‌ی من له‌خانه‌بازرگانییه‌کان وه‌رپه‌گه‌ریته‌وه یان به‌ناوی خۆته‌وه بیخه‌یته‌کار و ئه‌گه‌ر حه‌ز ده‌که‌ی خانووه‌که‌م له‌ئه‌زمیر بفرۆشه و به‌و زێر و پاره‌یه‌ی که ده‌ستت ده‌که‌وئ بگه‌ریتوه بۆ میسر و ئه‌گه‌ریش له‌وه‌ده‌ترسی که له‌میسر به‌تۆمه‌تی به‌نده‌یه‌کی هه‌له‌هاتوو ده‌ستگیرت بکه‌ن، ئه‌وه له‌ئه‌زمیر مینه‌وه و به‌قازانجی زێر و پاره‌که‌ی من، که به‌تۆ ده‌گات

به‌ئاسووده‌یی ژبان به‌ره‌سه‌ر و خه‌می مۆمیایی کردنی لاشه‌ی منت نه‌بۆ، چونکه ئه‌گه‌ر من نه‌توانم مینا بیدۆزمه‌وه له‌لام گرنگ نییه‌ له‌جیهانی روژئاوادا چون بژیم و لاشه‌که‌م مۆمیایی بکری یان نا.

کاپتا تۆ له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا که به‌نده‌یه‌کی زۆر بلۆ بوویت و هه‌ندی جار گرفتت بۆ دروست ده‌کردم، به‌لام من هه‌میشه‌ تۆم خۆش ده‌ویست و ئه‌گه‌ر هه‌ندی جار به‌گۆچان دارکاریم ده‌کردی له‌بهر مه‌سه‌له‌حه‌ت و قازانجی خۆت بووه و ده‌مه‌ویست به‌باشی په‌روه‌رده‌ بکری و له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا بۆ ئه‌و گۆچانانه‌ی کیشاومه‌ به‌شان و پشتتدا، داوای لۆ بووردنت لۆ ده‌که‌م.

کاپتا که‌می بیده‌نگ بوو و دوایی وتی: گه‌وره‌ ئازیزه‌که‌م ئه‌گه‌ر چی لیدانی گۆچانه‌که‌ت هه‌ندی کات به‌هتیز بوو، به‌لام من رق و کینه‌م له‌ دلدا نییه، چونکه وه‌کو خۆت ده‌لۆی له‌بهر چاکه‌ له‌منت داوه‌و من ده‌مبینی له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا که تۆ لیت ده‌دام، به‌لام زۆریه‌ی کاته‌کان وه‌ک هاو‌رپیه‌ک ره‌فتارت له‌گه‌لدا ده‌کردم و له‌کاره‌کانتدا سوودت له‌بیرۆکه‌کانی من وه‌رده‌گرت. به‌شیه‌یه‌که‌ که هه‌ندی جار هه‌ستم نه‌ده‌کرد که من به‌نده‌ی تۆم، به‌لکو تۆم به‌دۆستی خۆم ده‌زانی، تا ئه‌و کاته‌ی لیدانی گۆچانه‌که‌ت به‌رشانم ده‌که‌وت و ئه‌و کاته‌ تیده‌گه‌یستم که خواجه‌کان جی‌اوازییان دروست کردووه له‌نیوان به‌نده‌ و گه‌وره‌که‌ی و ئیستا ده‌بینم که تۆ ده‌ته‌وئ بۆ هینانه‌وه‌ی مینا که چووه‌ته‌ ئه‌شکه‌وته‌که‌وه بچیته‌ خانه‌ی خواوه، به‌لام ئه‌م مینایه‌ی تۆ ده‌ته‌وئ بچی بیدۆزیته‌وه خانمی منیشه و قاچی خۆی خستۆته‌ بان سه‌رم و منیش ده‌بۆ بۆ دیننه‌وه‌ی کاریک بکه‌م و ئه‌گه‌ر مینا خانمی من نه‌بوایه ئه‌رکی من نه‌بوو که به‌ شوینیدا بگه‌ریم. به‌لام ئه‌گه‌ر ئه‌وهاش نه‌بوایه، هه‌ر نه‌مه‌ده‌هیشت تۆ به‌ته‌نهایی بچیته‌ ناو ئه‌شکه‌وته‌که‌وه، چونکه خانه‌ی خوا جیه‌کی تاریکه‌و له‌و تاریکه‌خانه‌یه‌دا تۆ پیتوبستیت به‌هاو‌رپی یان به‌نده‌یه‌کی دل‌سۆز هه‌یه.

وتم: کاپتا ئه‌مه‌یه‌که‌مین جاره‌ که ده‌بیستم به‌بۆ گریان و شیوه‌ن گفتوگو

دهكهی و بهرای من قسه كهت ژیرانه یه . له بهر ئه وهی نابیت من به تنهایی بو
ئه و خانه یه برۆم چونكه له وهیه له و تاریكستانه ریگام لی بزر بیت، به لام
له بهر ئه وهی دلنیانیم كه له و خانوو به زیندوو یه تی بگه ریتمه وه، و اباشتره كه
یهك كهس بكوژیت نهك دووان.

كاپتا وتی: سینۆه ئه گهریش نه هیتلی له گه لتدا بیم، من ههر ناهیتلم به
تهنیا برۆی و ههر چۆنیک بیت له بهر ئه وهی له تو به سالاجووترم و زیاتر له تو
ئه زموونم بینیه، له هندی شت تیده گم كه تو له گه له ئه وشدا كه له خانهی
ژیان خویندو ته توانای لیتیکه یشتنیت نییه . به لام ئه وه بزانه كه من له تاریکی
ده ترسیم و جگه له مه شخه له ده بی بهیتلی گۆزه یهك شه رابیش له گه له خویدا بو
ئه وئ بهیتیم بو ئه وهی ههر کاتی ترس دایگرتم هندیکی لی بخۆمه وه.

وتم: زۆر باشه . . کاپتا ههرچییه كت ده وئ بیکه و له بهر ئه وهی ئه و ترپاکه ی
كه تیکه لی شه رابی پاسه وانه کافمان کردوو ه کاری خوئی کردوو و خه ویان لی
که و تووه، و اباشتره هیچکه خویمان دوا نه خه یین و بچینه ناو خانه که وه.

کاتیک که چوینه ناو په رستگه که وه سه یرمان کرد پاسه وانه کان هه موویان
نووستوونه و خه لووزیکی به ناگر و چند مه شخه لیکمان هه لگرت و کلیلی ده رگا
بچوکه که ی ئه و خانوو شمان ده ست که وت که کاپتا ده یزانی له کوپوه یه، چونکه
بینبووی که له شه وی چوونه ژوو ره وهی مینا، کاهینی گه وره له ده رگا
بچوکه که وه هاتبووه ده ری. به ری که وتین و که گه یشتین، ده رگا بچوکه که مان
کرده وه و چوینه ژوو ره وه و من ده رگا که داخست، به لام کلبله که هیتته وه.

کاتیک که ده رگا داخرا کاپتا له ترسا که وته له رزین و وتی: گه وره م خیرا
مه شخه لی هه لکه، چونکه ئیره ئه وه نده تاریکه که پیا و له ترسا ده له رزیت. من
فووم له خه لووزه که کردو مه شخه لیکم پی هه لکرد و بینیم که ئیمه له هه شت
سووچیکه گه وره داین که (۱۰) دالانی له چند لایه که وه لی ده بووه وه ههر
کامیکیان به لایه کدا ده ریوی.

من به بینینی ئه و دالانانه سه رم سوورما، چونکه بیستبووم که خوی
دوو رگه ی کریت له خانه یه کدا ده ژیت که وهک (لابیرنیت) ریگای زۆری هه به (۱).

به کاپتام وت: نابیت لیره بوه ستین و ده بی به ری بکه وین و من له و باوه ره دام
که له م ریگایه وه برۆین. کاپتا سه یریکی دالانه که ی کرد و وتی: سینۆه ره یشتن
له م دالانه گرفتی تیانییه، به لام ده بی کاریک بکه یین که دوا بی بتوانین
بگه ریینه وه.

دوا بی بینیم له و کیسه یه ی که به کوئی هه بو و گۆزه خوارنده وه که ی له ناو
دانابوو، گلۆله یه ک به نی قایی ده ره یینا که له تالی گیا بوو و سه یریکی به نه که ی
به و داره وه گریدا که به دیواره که وه بوو.

وتم: کاپتا ئه ته وئ چی له م په ته بکه ی؟

کاپتا وتی: ئه م به نه بو گه رانه وه مان به که لکه، چونکه ده توانین به و به نه
بگه ریینه وه.

ئه گه رچی که ره سه ته ی کاپتا بو گه رانه وه شتیکی ساده بوو، به لام من به
ته نیایی نه مده توانی ئه و شته بدۆزمه وه و وتم: کاپتا بیرو که یه کی باشت به کار
هینا. پاشان به ری که وتین و ههر چه نده به ره و پیشتر ده چوین کاپتا گلۆله
به نه که ی زیاتر ده کرده وه. له دوا ی ههر راره ویک، ده گه یشتینه دالانیکه نوئی و
که ئه ویشمان تیده په راند دیسانه وه دالانیکه ترمان ده هاته وه پیش.

له و کاته دا کاپتا سه ری به رز کرده وه بوئی هه وای کرد و وتی: سینۆه . . ئایا
هیچ بوئیک ناکه ی؟

منیش بوئیکه هه وام کرد و بوئیکه وهک خانه ی مردوو هکانی ته به سم
هه لمرئی، که مردوو هکانیان تیدا مؤمیایی ده کرد و کاپتا که ره نگ به دم و
چاویه وه نه ما بوو قومیک شه رابی خوارده وه به ئیشاره تی من که وتینه وه ری.

له ناکاودا قاچم له شتی که وت و داچه میمه وه له رووناکیه مه شخه له که
بینیم که ئه وهی له وئ که وتوو سه ری ژنیکه، به لام سه ره که به هوی تیپه ریوونی

کات بۆگەن ببوو و لە تیک چووندا بوو، کاتیک کاپتا ئەو کەلە سەرە ی بینی کەوتە گریان، چونکە من و ئەو تێگە یشتین کە میناش گرفتاری وەزعی ئەو ژنە بوو و کوشتوو یانە، یان ئیمە ناتوانین بە زیندوو یە تی ببینینە وە.

من لە گەڵ ئەو هەشدا کە ئومیدیکم نە ما بوو کە مینا بە زیندوو یە تی بدۆزینە وە، بە کاپتام وت: درێژە بە رینگاکە مان دە دەین و ئەو وەک پێشوو گۆلۆ کە ی دە کردو وە و بەرە و پێش دە چووین. سەیرم کرد کاپتا وەستا و بە چاویکی تۆقا وە وە سەیری زهویی دە کرد. منیش سەیری زهویم کرد و بینیم ریخیکی مانگا لە سەر زهوی کەوتوو، بە لām ئەو هەندە گەورە بوو کە مرۆف لیبی دە ترسا.

وتم: کاپتا ئایا دە بینی ئەم ریخە چەند گەورە یە و، ئایا دە کری بۆ لیبین گایە کی ئەو ها هە یە ؟

کاپتا وتی: نا گەورە م گای وە ها نییە، چونکە ئە گەر گایە کی لیبی بوو یە کە بیتوو انیایە ئەم ریخە بکات، نە ی دە توانی بە م راپە وانە دا پروات.

وتم: ئە ی بە راپی تۆ ئە مە پاشما وە ی چ گیانە وەر ی کە ؟

کاپتا وتی: من لە و برۆ یە دام کە هی عەزیایە کی گەورە بیت، چونکە جگە لە مارە گەورە کان هیچ گیانە وەر ی کی تر ناتوانیت پاشما وە ی وە ها گەورە بکات.

لە دوا ی ئەم قەسە یە کاپتا قومیتی گەورە ی خوارد و وتی: پە نا بە خوا یە کان، نازانم کۆتایی ئەم کارە چی دە بیت. بە لām من پێشبینیم دە کرد کە کۆتایی کارە کە چی دە بیت، چونکە ئە گەر عەزیایە کی گەورە بە و رینگایانە دا ها توجۆ بکات، بچ گومان مینا نە ما وە و ئەو کچە جوانە بوو هە تە خۆ راک ی مارە کە.

کاتیک کە من بینیم کاهینی گەورە کچە گەنجە کە (مینا) ی بر دە ناو خانووی خوای (کریت) وە لە گەڵ ئەو هەشدا کە دە مزانی هە موو مانگ ی یە کینک دە بە نە ئەو خانو وە وە، بە لām و ام بێر دە کردو وە کە مە بە سستی کاهینی گەورە یان کە سیک ی تر، کە لە و خانو وە دا نیشتە جییە ئەو یە کە لە گەڵ ئەو کچانە دا رابۆ یی و دوا یی لە ناویان ببات. بە لām دوو بە لگە ی بەرچا و هە بوو کە نە ی دە هیشت ئەم بێر کردنە وە یە

بە سەلمینم. یە کیکیان ئەو هە بوو کە تە نیا کچە کان یان نە دە بر دە ئەو خانو وە و، هە ندی کات کورە گەنجە کان یشیان دە بر دە ئەو ی و ئە گەر خوای کریت مە بە سستی رابواردن بوو یە بانگە یشتی کورە کانی نە دە کرد.

دوو هە میان ئەو هە بوو کە لە دور گە ی کریت پە یو هە ندییە کانی ژن و پیا و ئەو هە ندە نازاد بوو کە کاهینی گەورە یان خوای کریت، بۆ ها و دە میتی لە گەڵ کچە کاندای پێویستی یان بە وە نە بوو کە بیان بە نە خانوویە کی تار ی کە وە و دوا یی بیان کۆژن. بۆ یە تێگە یشتیم کە بردنی مینا بۆ خانووی خوا هۆ یە کی تری جگە لە عە شق هە یە و کاهینی گەورە نە ی دە ویست لە رووی جنسی یە وە سوود لە ئە وان وەر ی گرت.

هە رچە ندە کە لە راپە وە کە دا بەرە و پێشتر دە چووین بۆ نە کە توند تر دە بوو، تا وای لیبات توانای خۆ گرتنمان نە ما و وەک ئەو هە بوو کە سە دان لاشە ی مرۆف و نازە ل لە و ی بۆ گەن بوو ی و ئەو بۆ نە بۆ گە نە ی دروست کرد ی. ئیمە رینگامان بری، تا ئەو کاتە ی کە ئەو دالانە ی ئیمە بە رووناک ی مە شخە ل کە پیا ی دا دە رۆ یشتین، رووناک بوو وە و بینیم کە لە دە رە وە رووناک ییە ک دیتە ناو ئە شکە و تە کە وە و هە رچە ندە بەرە و پێشتر دە چووین راپە وە کە روونکاتر دە بوو وە، تا ئەو ی گە یشتینە دە رە وە ی راپە وە کە و چاومان بە دە ریای سە وز کە وت و دە نگی بە کە نارە کە وتنی شە پۆ ل کانی دە ریا کە و تە بەر گوتیمان و روانیم لە سەر ئا وە کە ریزیک کون دە ی یە ک لە دوا ی یە ک بەرزی بۆ وە.

ئینجا تێگە یشتین کە ئەو کون دانە بریتی بوو لە بە شە کانی سەر وە ی لە شی عەزیایە کی گەورە کە هە لئا و سا بوو و لاشە کە ی بۆ گەن ببوو و سەری کە و تبوو ژیر ئا وە کە وە نە دە بینرا. ئینجا من و کاپتا بۆ مان دە رکە وت ئەو پرۆ پا گە ندانە ی لە بارە ی مردنی خوای کریت دە گو ترا راست بوو و ئەو مارە گەورە یە کە ما وە یە ک بە سەر مردنیدا تێ پە ریبوو (ئە گەر نا ئەو هە ندە بۆ گەن نە دە بوو)، هە مان خوای کریت بوو کە لە دیدی خە لکی شار دبوو یانە وە و هە موو مانگ ی کچ یکی گەنج، یان کور یکی لاویان، کە هیشتا چێژی لە ژیان وەر نە گرتبوو دە خستە ناو ئەو راپە وە

تاریکانه وه بو ئه وهی ئه و گیانه وه ره بیکاته خۆراکی خۆی و مانگانه مرۆقتیک بو خۆراکی ئه و ماره بهس بو.

له و تاریکاییه دا، له ناکاو ماره که قه پالئی به کچ و کوره گه نجه کان دا ده کردو به ره له وهی بزانه چیمان به سه ره هاتوه ده چونه ناو سکی ماره که وه وه له به ره ئه وهش که له وشکانیدا گیانه وه ریکی وه ها گه و ره ناژیت، به لگه نه ویست بو که ئه م عه زیا تر سناکه له ده ریادا ژباوه و به هۆی ئاوه که وه یان هه ره هۆیه کی تر، هاتوه ته که ناری دورگه ی کریت و پروپوچ په رسته کانی کریت به گومانی ئه وهی که خوی ده ریایه، رینگای گه رانه وهی ئه و گیانه وه ره یان گرتبو بو ئه وهی هه میشه له کریتدا بمیتیت. ئینجا بو هاتوچۆ کردنی ماره که ئه و دالانه پینچاو پینچانه یان دروست کردبو و هه موو مانگی کور یان کچیک کی گه نجیان پیتشکه شی ده کرد بو ئه وهی له برسا نه مریت یان بیر له ده ربازیون نه کاته وه. به للام له دوا ی ئه وهی ماره که مرد ناچار بوون وای نیشان بدن که زیندوو و وه ک جارن هه موو مانگی کچیک یان کوریکیان ده کرده ناو دالانه کانه وه و پاشان له به ره ئه وهی ماره گه و ره که مردبو و له وئ نه بو که قووتیان بدات، ده بی تیبگه یین که چیمان له مینا کردوو و له دوا ی هاتنه ژوو ره وهی بو کوتیان بردوو.

من که له نائومییدی دۆزینه وهی مینا خۆم پی رانه ده گیرا، به رده وام بانگم ده کرد و ده نگم له دالانه کانی ئه وئ بلاو ده بو وه و ده نگی ده دایه وه، تا کاتیک که کاپتا به په نجه زه وییه که ی نیشانم داو وتی: سه یرکه ..

له سه ره زه وی تنۆکی خوینی لی بو و له که ناری ده ریا کو تایی پی ده هات. کاپتا وتی: گه و ره م به م شیوه یی که ده بیینی ئه م تنۆکه خویانه تا ئاوه که ده روات و وا چاکه به دوا ی ئه م خوینه دا پرۆین.

کاتیک که گه یشتینه که ناری ده ریا لاشه ی مینام بینی که له بنی ئاوه که که وتبو و له به ره زولال بوونی ئاوه که لاشه که ی به جوانی دیاریوو و هه ندی قرژالکی ده ریایی ده و ره یان لپی دابوو و خه ربکی خواردنی گوشتی له شی بوون.

من هاوارم کردو که و تمه سه ره ئه ژنۆ و ئه گه ر کاپتا له وئ نه بوایه منیش خۆم ده گه یانده مینا. به للام کاپتا که ده بیینی رۆژه لاته و وه و له وانه یه پاسه وانه کان که به هۆی ده ر خواردانی تریاکه که نوستبوون، هه لبستن، به هۆی ئه و به نه ی له زه وی رای خستبوو منی له خانه ی خوی کریت هی تیا به ده ره وه و کاتیک که هاتینه ده ره وه و به ره و په رسته گه که رۆیشتین، سه یرمان کرد هیشتا پاسه وانه کانی په رسته گه هه ره نوستونه.

کاپتا به بی ئه وهی له نزیک خانه ی خوا رابوه ستیت و پشوو بدات منی گه رانده وه بو شار. له و کاته دا ئاگام له خۆم نه مابوو و له رینگا وه ک ئه وانه ی که سه ر خۆشن به ریتدا ده رۆیشتیم و کاپتا به خه لکی ده گوت هۆی سه ر خۆشییه که ی ئه وه یه که له چاوه روانیی مینادا زۆری خواردۆته وه و زیاتر له خه لکی تر له به رده م خانووی خوا ماوه ته وه و هه موو که سی ئه م بیانوه ی ده سه لماند، چونکه ده یانزانی که من بیانیم و نازانم که هیچ که سی له مالی خوا نایه ته وه ده ره وه.

له دوا ی گه رانه وه مان بو میوانخانه که، له تاو تووره یی و نائومییدی خواردنه وه یه کی زۆرم خواردوه و، پاشان نووستم، به للام کاتیک که له خه و هه لسام هه ستم ده کرد رق و کینه ی کاهینی گه و ره م له دلدا نه مابوو که مینای برده بووه ناو خانه ی خواو پاشان له وئ کوشتبووی (له به ره ئه وهی که جگه له و که سیکی تری لی نه بوو که مینا بکوژیت.) و ئه و کاهینه ناچار بوو که وه کو پیتشو وای نیشان بدات که خوا زیندوو و ده بی کچه گه نجه کان بچن بو لای و کچینیه که ی خۆیانی پیتشکه ش بکه ن. به للام له داب و نه ریت و ئایینه که یان رق ئه ستور بووم، که بوچی کور و کچه گه نجه کانیان ده ر خواردی ئه و ماره گه و ره یه ده دا.

ویستم هه لسم و له شه قامه کانی شاردا به ری بکه وم و بلیم: ئه ی خه لکی نه فام ئه و خوییه ی که ئیوه ده تان په رستی ماریک بوو که ئیستا ماوه یه ک به سه ره مردنی تپه ره یه و ئیوه نابیت رینگا بدن که له مه و به دوا گه نجه کانتان بو خانه ی

خوا بچن، چونکه دهیانکوژن بۆ ئهوهی لهوئ نهگه پینهوه. بهلام تینگه یشتم که وتنی راستیهکان کاریکی سهخته و خه لکی ناماده نین که گوئ له راستی بگرن، نه گهرچی به قازانجیشیان بیت و عهقلیان به جوریک له گه ل پروبووچ په رستی و خه یالات راهاتوه که هه موو بیرو که یه کی نه فامانه دهسه لیتن، بهلام حه قیقه تیکی ژیرانه وهرناگرن و بهرله وهی بتوانم خه لکی بۆ خانوه تاریکه که بیه م و لاشه ی ماره که یان نیشان بدهم ده مکوژن. نه گهریش خه لک منیان نه کوشتایه خزمه تکاره کانی ئایینی کریت و کاهینی گه وره که له ساویلکه یی خه لکی قازانجیکی زوریان کردبوو یه کسه ر منیان ده کوشت و خۆم به وه دلخۆش ده کرد که نه گهر دینی دانیشستوانی کریت راست یی، له بهر ئه وهی خویه که یان مردووه به زوویی دهسه لات و بهختیاری ئه و خه لکه له ناو ده چیت و به لایه کی سروشستی یان هیرشیکی ولاتانی تر کریت له ناو ده بات و له کۆلان و شه قامه کانی خوین ده پزیت و سه دان که شتی که له به نده ری کریتدا له نگه ری گرتبوو نقوم ده بیت و له وه به دوا ئه و میلله ته وه حشیه ی که په لاماری کریتی داوه جیی ئه و خه لکه ده گرتته وه و له بهر ئه وهی ئه و کیتویبانه شایانی ئه وه نین نییه که لک له گه رماو و ئاودهسته جوانه کانی ئه وئ وهر بگرن تیکی ده دهن و وهک ئه و شارانه ی که بینومه، پیس و پۆخلی هه موو جیگایه ک ده گرتته وه.

دوایی به خۆم وت: خوی کریت په یوه ندیی به منه وه نییه، چونکه من له م ولاته دا پیاو تیکی بیگانه م و ده بی لیره برۆم و چاره نووسی من و میناش وه کو ئه ستیره ناسه کانی بابل ده یانگوت له لایه ن ئه ستیره کانه وه دیاری کراوه، چونکه چاره نووسی هه موو که سی له لایه ن ئه ستیره کانه وه ده ستنیشان کراوه و شه پرکردنی ئیمه له گه ل قه زاو قه در ناتوانی بریاری چاره نووس بگۆریت.

له و کاته دا بۆ ئه وهی دیسان بخه ومه وه، داوای شه رابم له کاپتا کرد، به لام ئه و له جیاتی شه راب خواردنی بۆ هینام و من پیم وت: شه رابم ده ویت نه ک خواردن و، نه گهر شه رابم بۆ نه هینی ئیسکه کانت به م گۆچانه تیک ده شکینم.

کاپتا ناچار بوو بروات و شه رابم بۆ بهینتی. له و رۆژه به دواوه کاتیک که ده مخواره وه ئۆقره م ده گرت و نه گهر زۆرم بخواردا یه ته وه شته کانم به دووان ده بینی و بهروالته وام ده زانی که هه موو شتیک دووانه، له کاتیکدا که دلنیا بووم وانیه.

رۆژتکیان ویستم له م باره یه وه له گه ل کاپتا بدویم و پیی بلیم هه موو راستیه ک به م شیوه یه و مرۆف راستی ده بینیت و گومانی له بوونیدا نییه. له کاتیکدا که ده زانیت ئه وهی دیته به رچاوی له راستیه وه دووره، به لام کاپتا ئاماده نه بوو له م باره یه وه قسه م له گه لدا بکات و به منی ده گوت: تۆ توانای شه راب خواردنه وهی زۆرت نییه و ده ترسم له ناو بچی و ئه و کاته چاره ی من له م ولاته بیگانه یه دا چییه؟ چۆن لاشه که ت بیه مه وه بۆ ته بهس و به خانه ی مه رگی بسپیرم و بلیم مؤمیایی بکه ن؟

له گه ل ئه وه شدا که کاپتا ریگای له خواردنه وم ده گرت، به لام من ئه مرۆ بۆم ده رده که ویت که نه گهر له و کاته دا شیت نه بوومه یان هه ولئ کوشتنی کاهینی گه وره م نه داوه، له بهر ئه وه بووه که خواردنه وه منی تووشی جوړه که م توانایی و سستییه ک کردبوو که ته نها ده مه ویست بنووم و نه گهر خواردنه وه نه بوایه له بهر ئه وهی به رده وام بیسم له مینا ده کرده وه، تووشی شیستی ده بووم یان هه ولئ کوشتنی کاهینی گه وره م ده دا و دوایی ده یان کوشتمه وه.

چهند جاریک به کاپتام وت که بروات و کاهینی گه وره بهینیت بۆ میوانخانه که و هه موو جاری به نده که م له جیبه جی کردنی ئه و فرمانه سه ریچی ده کرد. دوایی زانیم که گۆچان و کیرده ئاسنییه که می شار دۆته وه بۆ ئه وهی نه توانم لپی بدهم و بیکوژم یان خۆمی یی بکوژم.

رۆژتکیان کاتیک که له خه و هه لسام بینیم کاپتا له سووچیکی هۆده که دانیشتوو و خه ریکی گریانه. گۆزه ی خوارنه وه که م هه لگرت و قومیکم خوارده وه و وتم: بۆ ده گرییی؟

ماوهیهک بوو قسه م له گه ل کاپتادا نه کردبوو، چونکه سه رو چاوه خه مناکه که ی نازاری ددهام و نه مده ویست گویم له دهنگی بیت. به لام نه و روژه کاتیک که گریانه که یم بینی ویستم بیرسم بوچی فرمیستک ده پرتیت؟

کاپتا وتی: که شتییه که له به نده ره وه به ره و سووریا دهروات و نه مه ناخرین که شتییه که بو سووریا ده چیت و له دواى نه و به هوی توفانه کانی وهرزی زستان تا سالی ناینده هیچ که شتییه کی تر بو سووریا ناروات.

هاوارم کرد: هه لسه و پرو بو به نده و سواری که شتییه که به و من له شه ری قه لافه ته بی فهره که ت ناسوده بکه و چی تر نامه ویت تو ببینم.

کاپتا وتی: سینوهه له بهر نه وه ی پتشیبینی ده که م که دواى نه م قسه یه ئیسکه کانم تیک ده شکینی، به لام بیت ده لیم که منیش له م ژیانیه تو که وه ک ژیانیه میشه کانی ده وروریه ری گوزه ی شه رابه، ماندوو بوومه و شه رابخوری و مهستی هه میشه یی تو منی به جوریک بیتار کردوو که ئیتر شه راب له ناو ده مده تامی نییه و من که ته نه ا ناره زوو و دلخوشیم شه راب نوشی بوو ئیستا ناخومه وه. سینوهه هه رکاتیه باسی زانست ده کری تو شانازی به خوته وه ده که ی که له قوتابخانه ی خانه ی ژیان خویندنت ته واو کردوو و زانای و هه زاره ها مردووت بینیه یان به دهستی خوت ناسکی مردوو ه کانت هه لدریه و تو هیتستا نه وه نازانی که نه و که سه ی مرد ئیتر له ناو ده چی و جاریکی تر زیندوو نابیتته وه، تو نه گه ره موو روژی ده گوزه شه رابیش بنوشیتته وه و له به یانییه وه تا ئیواره شیوه بکه ی نه و ژنه ی که له بهر نه و نه م ژیانته گرتوته بهر، زیندوو نابیتته وه و جاریکی تر ناییینی و ته نه ا دهره نجامیک که له م کاره ده ستت ده که ویت نه وه یه که توش بولای نه و ده چیت.

تو نه گه رچی که نجی به لام به هوی خواردنه وه به جوریک ده ستت ده له رزی که ناتوانی سه ری ک کون بکه ی و سکی هه لدری و ددانیک دهریکه ی و هه رچییه ک زی و پاره ت هه بوو هه موویت به کرینی شه راب ته واو کرد، واته فریتدا. من له

سه ره تادا کاتیک که بینیم تو وه ک گوزه یه ک که بنی نه بی شه راب ده نوشیتته وه خوشحال بووم، چونکه وامزانی هاوپیاله م بو په یدا بووه و ته نانه ت له دوکانه کانی به نده ره ده مگوت گه وره یه کم هه یه که له ریگای خواردنه وه دا هه رچییه ک زی و پاره ی هه بی خه رچی ده کات. به لام کاتی: که سه رنجم دا هه موو به یانیانیک که له خه و هه لده ستی به جوریک ده که ویتته شه راب نوشین که ده لینی نه و روژه دوا یین روژی ژیانته، ترسم لی نیشست و جه رگم بیت سووتا^(۲) و ده شمزانی که نه گه ر تو بمری من ده توانم بکه ریتمه وه بو نه زمیر و به پیتی نه و نووسینه ی که له سه ره وه که بو ت نووسیوم، زی و پاره که ت له کومپانیاکانی که شتیوانی بسه نمه وه و خانوو که ت داگیریکه م و هیچ کام له م کردارانه دزی نه بوو، چونکه تو خوت بیت به خشیبوم، به لام من ناتوانم ببینم که تو به هوی خواردنه وه ی شه راب له ناو ده چی و زانست و شاره زاییه که ت که سه رچاوه ی زی و پاره یه وشک بیت.

ناه... گه وره نازیزه که م... سویند بی به خوایه کان نه گه رچی تو جنیوم پی دده ی و جارچار به گوچان لیم دده ی، به لام من تو م خوش ده ویت و ناتوانم به بی تو بژیم و نه م خوشه ویستییه بو زی و پاره و خانوو و خواردن نییه، چونکه وه کو پیم وتی قازانجی من له وه دایه که تو بمری و من له نه زمیر ده ست به سه ر کانزاکان و خانوو که تدا بگرم، به لام له بهر نه وه ی خوشم ده ویت نامه ویت گه وره نازیزه که م به هوی زیاده ره وه ی له خواردنه وه ی شه راب و بیرکردنه وه ی خورایی له مردوو یه ک که هه رگی زیندوو نابیتته وه، مالتا وایی له ژیان بکات.

قسه کانی کاپتا زور کاری تیکردم، چونکه وه کو نه و ده یگوت روانیم دهستم ده له رزیت و به رده وام بوون له سه ره خواردنه وه، له ناوم ده بات و بیرم کرده وه که به هوی زیاده نوشی هه موو نه و زانیاریانه ی که له میسر و بابل و سووریا و شوپنه کانی تر فیری بیوم، هه مووی بی سوود ده بیت، چونکه نه وها بیت ده مرم و نه مده توانی که لک له زانسته که م وه رگرم. بو م ده رکه وت که زیاده ره وه ی له

۲- وهكو پيشتر باس كرا هه ندى له وشه كان و شيوه ي دهر پىنى مه به سته كان له م كتيبه دا تايبه ته به و سه رده مه ، نه گهر نا له زمانى كوردى ته نانه ت فارسيشدا ناگوتري جه رگم پىنى سووتا - وه رگپرى كوردى.

هه موو شتيكدا ته نانه ت له شادى و خوشيشدا زباني هه يه و نيشانه ي شتيبيه . به لام نه مده ويست به كاپتا بلجم كه قسه كه ي نه و كاري تي كرووم . بو نه وه ي له خو ي بايي نه بيت و وتم : قسه كه ي تو له گو يى مندا وه ك گيزه گيزى ميش وايه و ته كانتم به دل نييه ، به لام چهن د روثيكه خو م بپارم داوه كه چيي تر شه راب نه نوشمه وه ، چونكه خوار دنه وه ي شه راب ده ستمى له رزوك كرووه و به رده وام بي تاقه تم . له بهر نه وه له نه مړوه شه راب نانوشمه وه و له بهر نه وه ي نامه ويت هيجكه له كريت بمينمه وه ، ههر نه مړو ده گه رپينه وه . . پړو و كهل و په لي گه رانه وه مان تاماده بكه .

كاتيك كه كاپتا نه م قسه يه ي بيست له خوشيا وه ك مندا له ه لپه ري و دوايي له هو ده كه چوه دهر وه كه كهل و په لي گه رانه وه مان تاماده بكات . له هه مان روثدا ئيمه به كه شتى به ري كه وتين و سه ول ليده ره كان بو دهر كرنى كه شتييه كه له به ندر به ناو سه دان كه شتى گه وره و بچو كدا سه وليان لي ددها . له دواي نه وه ي گه يشتينه دهر يا كه شتيوانه كه قورباني بو خواي دهر يا كرو له و كاته دا چارو گه كانيان هه لكر د و كه شتى به هو ي پاله په ستوي هه وا به سه ر رووي ناوه كه دا چه مييه وه و دنكي شه پوله كاني دهر يا كه له قه دي كه شتييه كه ي ددها ده هاته بهر گو ي .

كه شتييه كه مان ريگاي روثه لات ، واته سوور ياي گرته بهر و له و كاته دا دوور گه ي كريت وه ك ديمه ني خه ويك كه له دواي هه لسانى مروث نه مينيت ، له بهر چاوان ون بوو و جگه له فراواني دهر يا هيج شتيكي تر له ده ورو بهر ماندا نه ما . .

***

۱- لابي رنيت به واتاي مه جازى برتييه له ژيرزه مينيتك كه ههر چهنده تبادا به ره و پيش پرون تووشى چوار ري ياني نو ي دهن به جو ريك كه دوايي تبايدا بزر دهن - وه رگپرى .

گهړانهوه له کریت و بارودوڅی تازهی نهزمیر

بهم شیوهیه له دواى سى سالّ که له بابل و (هاتى) و کریت بووم، گهړامهوه بو
نهزمیر له سووریا. له سى سالّه دا وانهکانی ژبان منی پی گه یاندو من بهرلهوه
کال و کم نه زمون بووم.

بای دهریاو لیکدانی شه پوله کان و مهستی شهرباب، بیرکردنهوهو
نه ندیشهکانی رابردوومیان له یاد بردهوه و کاتیک که پالم به دیواری
که شتییه کهوه دده و سهیری شه پوله کانم دهکرد، ده موچاو و نه دمامی مینا وهک
خهونیتی شیرین که نه وهنده جوان بوو و ده زانم هرگیز له بیداریدا بهو جوړه
نایبینمه وه، ده هاته بهرچاوم.

من خو شحال بووم که مینا و سه ماکردنیم له بهر دهم گایه کاندای بینی، ههروهها
رازیش بووم که بینیم مینایان له خانهای خوی کریتدا کوشت، چونکه
نه زمونیتی ترم دست کهوت. نامه ویت بلیم مه رگی مینا شادمانی کردم یان
ناره زوی مردنی نهوم هه بوو، به لکو دمه ویت بلیم ناشنایی له گه لّ نهو کچه دا
بووه هوئی نهوهی که بو کریت بچم و بینینی گه رماو و ناودهسته کانیان و داب و
نهریتی دانیشستوانی نهوئی و نهو باوهره ی به خورایه که ی خو بانیان هه بوو
(له کاتیکدا نه یان بینی بوو) و فیداکارییه سه رسورپهینه ره که یان له ریگی نهو
خوایه، که جگه له ماریکی گه وره ی دهریایی هیچی تر نه بوو، بووه هوئی نهوهی
فیره نه زمونیتی زور بيم، که نه گهر بهو جوړه نه بوایه نسیم نه ده بوو.

مرؤف تا نهوکاته ی ههست به کاریکی نوئی نهکات، خوئی به زانا ده زانیت،
به لّام له دواى نهوهی زانی که جگه له زانیاری و زانسته که ی نهو له جیهاندا

زانست و زانیاری تر هه یه، ههست به نو قستانی و نه زانیی خوئی دهکات و هه
له بهر نه وه شه که خه لکانی نه زان و بی ناگا زور له خو یان بایی ده بن چونکه وا
ههست دهکن که هه موو شتی ده زانن و له جیهاندا له وان باشتره گه وره تر نییه.
بو به هه ر کاتیک که ده بینن ژنیک یان پی اوئی له خوئی بایی ده بیت و به چاوی
سووک سه یرمان دهکات، ده بی بزاین که نه زان و ده به ننگه و له بهر نهوهی هیچ
شتی نازانیت و فیره نه زمونیتی نه بووه، خوئی له خه لکی به گه وره تر ده زانیت.

کاتیک که گه یستمه نه زمیر سه یرم کرد خانوه که م هه ر لهو شوینه دا ماوه ته وه
به لّام، دزه کان هه ر چییه کی تیا بوو برد بوویان و دراوسیکان له وئی نه بوونی
نیمه یان به هه ل زانیبوو و حه وشه که یان کرد بووه زبلدان و مشکى گه وره له
خانوه که ماندا غار غار تینان ده کرد.

جیرانه کان کاتیک میان بینی نه فره تی خو یان دهربری و گویم لی بوو
ده یانگوت نه مه میسرییه و هه موو به ده به ختییه کانی نیمه به هوئی میسره وه یه. من
رق و کینه ی دراوسیکانم پی سه یر بوو و له میوانخانه یه ک نیسته جی بووم هه تا
کاپتا چند کریتکاریک بگری و خانوه که یان پی خاوتین بکاته وه.

کاتیک که هاقه ناو نه زمیره وه زیرو پارم نه بوو و له بهر نهوهی ماوه ی سى
سالّ ده بوو له وئی نه ما بووم به ترس و لهرزه وه به ره و کو مپانیاکانی که شتیوانی
رؤیشتم چونکه له و باوهره دا نه بووم نه وان نهو زیرو پارهییم بده نه وه که لهو
نووسینگانه دا به کارم خستبوو. به لّام خاوه ن کو مپانیاکان سه رمایه که ی میان به
قازانجه وه دایه وه و بووم دهر کهوت له ماوه ی نهو سى سالّه ی که من له وئی نه بوومه،
له گه لّ نه وه شدا که چند که شتییه ک تقوم ببوون، به لّام زیرو پارم که م له جارن
زیاتر ببوو.

یه کیک له بهر پرسه کانی نهو کو مپانیا دهریاو انییانه منی بانگه یشت کرد بو
مالی خوئی و وتی سینوهه نه گهرچی نیمه تو مان خو ش ده ویت، چونکه ده زانین
که پزیشکیکی لیها توویت و ده توانی نه خو شه کاتمان چاره سه ربکه ییت، به لّام ده بی

پیت بلیم که گهلی سووریا زور رقیان له میسریه کان ده بیته وه، چونکه نهو سه رانه یه که فیرعه ون له ئیمه ی ده ستینیت گه لی زوره. چه ندجار میسریه کانیا ن له سه ر شه قامه کان به ردباران کردوه و لاشه ی سه گ و پشیله یان فری داوه ته ماله کانیا نه وه. له بهر نه وه نه گهر چی ئیمه تو مان خوش ده ویت، به لام نه م بابه ته ت پی راده گه یه نین بو نه وهی ئا گاداری خو ت بی و بزانی که له نه زمیر چو ن ره فتار بکه ی.

من له م قسه یه سه رم سووما، چونکه سی سال له مه وه بهر کاتیک که له نه زمیر ده رویشتم خه لکی له گه ل میسریه کاندا دو ست بوون و چاو یان له داب و نه ریتی میسری ده کرد. ههروه ها ئیمه ش له ته به سی پایته ختی میسر، په پره وی داب و نه ریتی دانیش تووانی سووریا مان ده کرد. کاپتا پشتگیری له وته ی خاوه ن ماله که کرد و کاتیک که له مالی بهر پرسی کو مپانیا که گه راینه وه وتی وا هه ست ده کم گیانه نازار گه یه نه ره کان چوونه ته له شی سربانییه کانه وه، چونکه شیت بوونه و ئیتر حه ز ناکه ن به زمانی میسری بدوین و من نه مرۆ بو نه وهی تینویتییه که ی خو م بشکینم چوومه مه یخانه یه ک بو نه وهی گو زه یه ک ئاوی جو بنوشمه وه، به لام هه ر نه وه ونده که زانیان من میسریم منیان ده رکرد و منداله کان به به ردو قه سته قول لییان دام و به دووم که وتن. که زانیم خه لکی نه زمیر رقیان له میسریه کانه چوومه مه یخانه به کی تر به لام نه م جاره هیچ قسه م نه کرد و قامیشیکم هه لگرت و کردمه ناو گو زه یه کی ئاوی جو و نوشیمه وه^(۱).

دوایی وتی: به لام له لام ناخوش بو چونکه کاتیک که ئاوی جو ده خو مه وه و خو م له نیوان کو مه لیکدا ده بینم، ده بی زمانم به کار بهینم و بدویم، چونکه بو من زور زه حمه ته قسه نه کم. نه گهر چی سه رم دانه وان دبوو و به قامیشه که بیرم ده خوارده وه، به لام گویم لی بوو که خه لکی جنیو به فیرعه ون و میسریه کان ده دن و ده لیتن نه زمیر له رابردوودا شاریکی نازاد بووه و سه رانه ی نه داوه، به لام نه مرۆ هه موو خه لکی نه م شاره ده بی باج بده نه فیرعه ون و نه وه کائمان له

مندالییه وه ده بنه بنده ی فیرعه ونی میسر.

من نه مویترا پییان بلیم که فیرعه ونی میسر له بهر به رزه وه ندی و خیرخوازی خه لکی نه زمیر سه ره رشتی و پشتگیری نه وان ده کات و له رابردوودا بهر له وهی فیرعه ون بیکاته ژیر رکیتی ده سه لاتی خو ی، به در پزایی سال دانیش تووانی سووریا به گزه یه کتردا ده چوون و وه ک کو مه له پشیله یه ک بوونه که کرد بیتیا نه ناو گونیه یه که وه و نه توانن رابکه ن و ناچار په لاماری یه کتری بده ن. سربانییه کان باس له وه ده که ن که نه گهر نه وه ده سه لاتدارانه ی له سووریا دان یه کتر بگرن، هیتیک دروست ده بیت که فیرعه ونیش توانای بهر نه گاری بوونه وه یانی نییه، به لام ئیا نه و روزه دیت که پاشاکانی سووریا بتوانن یه ک بگرن، به دلنیا ییه وه، نا. من که نه مده توانی وه لامیان بده مه وه و توانای بیستی قسه ی نه وانم نه بوو، به په له بیره که ی خو م نوشییه وه و له دوو کانه که هاتمه ده ره وه.

له دوای نه وهی قسه کانی کاپتام بیست جل و بهرگی سربانیم له بهر کرد و له مال ده رچووم و تیگه یشتیم که به نده که م راست ده کات و خه لکی به شپوه یه ک له ناو شه قامه کاندا به رامبه ر به میسریه کان رق و کینه یان ده رده برن که نه وان ناچار ده بوون به پاسه وان وه هاتو چو بکه ن و له گه ل نه وه شدا که خه لکی نه وی میوه و ماسی بو گه نیان تی ده گرتن، به لام که س سه رنجی نه ده دایه من، چونکه من جلکی سربانیم له بهر دابوو. گویم راگرتبوو که بزائم خه لکی له چ شتی نارازین و بیستم هه موویان گله یی و گازنده له و سه رانه یه ده که ن که فیرعه ون له سووریای ده ستینتی. به لام ئاگایان له وه نه بوو که فیرعه ون به شیکتی نه و باجه له بهر پتوه بردنی ئیش و کاری سووریا دا سه رف ده کات. ههروه ها نه گهر گه نی میسر نه بیت و له ویوه گه نم بو نه زمیر و شاره کانی تری سووریا له که ناری ده ریا نه چیت، خه لکی نه وی له برسان ده مرن.

له گه ل نه وه شدا که ده مزانی خه لکی رقیان له میسریه کانه به لام ده زمانگه کی خو م له ناو خانوه که مدا کرده وه هه ندی نه خوش هاتنه لام. له بهر

ئەوھى كاتىك كەيەكى نەخۆش دەكەوئىت و ئازار پەيدا دەكات كارى بەرەگەزى پزىشكەكەوھ نىبە و لەبرى ئەوھەز دەكات بزائىت كە پزىشكىكى شارەزايە يان نا و ئايا دەتوانى چاكى بكاتەوھ يان نا. بەلام ھەندى لە نەخۆشەكان دەرگاي گلەبىيان دەكردەوھ و دەبانگوت مىسر ئەمىرۆ وەك زالووى لى ھاتووه و بەمژىنى خوئىنى ئىمە قەلەو دەبىت. لەكاتىكدا كە ئىمە سال بە سال ھەژارتەر دەبىن و بىيانووى مىسر بۆ سەندنى سەرانە ئەوھىيە كە لەشارەكانى ئىمە سەربازگەيان داناوھ كە ئاسايش بپاريزىت، لەكاتىكدا كە ئىمە بەبى ھىزى مىسرىش دەتوانىن ھىمنى و ئارامىيى خۆمان بپاريزىن و يەككىك لەسووكايەتى پىي كەردنەكانىيان ئەوھىيە كە ئىمە ناتوانىن قەلاو بورجەكانى خۆمان چاك بكەينەوھ و قەلاى نوئى دروست بكەين لەكاتىكدا خەرجىيى نۆژەن كەردنەوھ و دروستكردنى قەلاى نوئى لەسەر خۆمانە.

ئەگەر مىسر سەرانەى لىمان نەسەندايە ئىمە دەبووئە گەلئىكى بەختەوھرو ھەساوھ، بەلام مىسر وەكو لافاوى كوللە داوئىتى بەسەر سووربادا و فىرەونەكەى ئىوھ دەبەوئىت خوايەكەى خۆى بسەپئىت بەسەر ئىمە، لەكاتىكدا كە ئىمە خواى ئەومان ناوئىت و خوايەكەى خۆمان دەپەرستىن.

من وتم مىسر لەبەر ئەوھ رىگا نادات كە ئىوھ قەلاكانى خۆتان چاك بكەنەوھ و قەلاى نوئى بىنا بكەن، چونكە دەزانئىت ئەم خۆ قايم كەردنە بۆ دژايەتى كەردنى مىسرەو دەتانەوئىت رۆژئىك لەگەل مىسر دا بچەنگن. ئىوھ دەلئىن كە لەرابردوودا ئازاد بوونە، بەلام فەرامۆشتان كەردوھ كەبەر لەوھى فىرەونى مىسر سووربا بخاتە ژئىر دەسەلاتى خوئەوھ، ئىوھ ھەمىشە لەگەل يەكتىرىدا دەجەنگان و پاشاكانتان كە لە ھەر وىلايەتئىك دا سەربەخۆبى خۆيان ھەبە ھەرچىبەكەيان بوستايە لەگەل ئىوھدا دەيانكرد و دەولەمەند و ھەژار لەدەستى ئەوان نالەنالىيان بوو، بەلام ئەمىرۆ، ياساكانى مىسر پشستگىرى لە ئىوھ دەكەن و رىگا نادات پاشاكانى سووربا سەمتان لى بكەن و ھەژارو دەولەمەندەكانتان لە ژئىر

پاراستنى ياساكانى مىسر.

نەخۆشەكانم دەبانگوت سەتمى پاشاكانى سووربا تۆمەتئىكە كە مىسرىبەكان بۆ ئىمەيان دروست كەردوھ، بۆ ئەوھى ئىمە ناچار بكەن كە ئازادىيى خۆمان فەرامۆش بكەين و بىبەن بەندەى مىسر، بەلام گریمان پاشاكانى ئىمە زالم بن، خۆ ھەر پاشاي خۆمانن و ئىستاش ھەن و دەست درئىزى كەردنى ئەوانمان زۆر پى باشترە لە سەتمى بىيانى، بەلام ئەمىرۆ ھەموومان بووئەتە بەندەى فىرەونى مىسر و ئەو زولم لە ئىمە دەكات بەبى ئەوھى لە ئىمە بىت.

وتم من لە لەشى ئىوھدا ھىچ داخىكى بەندەىي بەدى ناكەم و ئىوھ ئازادن و لە رابردو قەلەوتر بوونە و ئەم قەلەويبەتان نىشان دەدات كە باشتر دەژئىن. ئەگەر ئىوھ وەك رابردو بوونايە و ياساى مىسر نەپاراستنايە، بەردەوام كەشتىبەكانى يەكتەرتان دەدزى و دارەكانتان دەپرىيەوھ ھىچ رىبوارئىك لە رىگاكانى سووربا-دا بى مەترسى نەدەبوو، بەلام ئەمىرۆ كەس كەشتىبەكانتان نادزىت و درەختە ميوھدارەكانتان ناپرئىتەوھ دەتوانن بەبى مەترسى لەھەر لايەكى سوورباوھ بۆ لايەكى تر بچن. بەلام سىرئىبەكان بەلگەكانى منيان نەدەسەلماند و لەدواى ئەوھى كە چارەسەر دەكران، ديارىبەكەى خۆيان بەرەقەوھ لەبەردەم دادەنا و لەكاتى رۆشستندا دەيانگوت تۆ لەگەل ئەوھشدا كە جلكى سىرئىت لەبەردايە ھەر مىسرىت و ھەمو مىسرىبەك لە ھەرچىگايەك كە بژئىت ھەرستەمكارە و مىسرىبەكى باش بەدى ناكرىت مەگەر يەكئى كە مردبى.

بەھۆى ئەم نەفرەتە گشتىبەكى كە خەلكى بەرامبەر بە مىسرىبەكانىيان دەردەبرى من تىگەيشتم كە چىتر ناتوانم لە ئەزمىردا بژئىم، چونكە ئەگەر ئەو خەلكە بەتەماى كوشتنىشم نەبوونايە، رق و كىنەكەيان ژيانى لەمن تال دەكرد و وەك ئەوھ وابوو كە پىاوئىك لە مالىكدا ميوان بىت بەلام خاوەن مالىكە رقى لئى بىت كە بەم جۆرە ھەوانەوھ لەو مالىكدا زۆر زەحمەت دەبىت.

من دارابىبەكانى خۆم لە ئەزمىر وەرگرتەوھ و خۆم ئامادەى گەرانەوھ بۆ مىسر

کرد چونکه له دواى ئه و چند ساله كه به ولاتانى بيگانه دا دهسوورامه وه ناچار بووم بگه ريمه وه بو ميسر و گوزارشتى كاره كهى خوم به (هورم هه ب)ى فه رماندهى سوپاى ميسر رابگه يه نم كه پتي سپارد بووم له وه زعى سه ربا زى پاشاكان و گهلانى تر زانباريى بو كو يكه مه وه .

به يانبييه كه له نه زمير كاتيك كه خه لكى له خه وه هه لسان بيستيان كه شه وى رابردو و سه ربا زيكي ميسرييان سه ر بريوه . خه لكى به م رووداوه به جو ريك له ترسى تووره يى فيرعه ون هه راسناك بوون كه چوونه ماله كانى خو بانه وه و ده رگه يان له خو يان داخست و نه هاتنه ده ره وه . نه م رووداوه بووه هوى كه جوش و خروشي خه لكى له دژى فيرعه ون و ميسرييه كان هتور بيته وه . به لام من ده مزانى كه نه و دامركاندنه وه يه كاتيبه وه له دواى نه وه خه لكى به رامبه ر به ميسرييه كان رق نه ستورتر ده بن .

هه ر واى لي هات و بكورثى سه ربا زه ميسرييه كه نه دو زرايه وه و له دواى دوو سى روژ خه لكى له ماله كانيان هاتنه ده ره وه و نه م جار هيان به شتويه كه رقيان له ميسرييه كان هه لگرت كه هيج ميسرييه كه نه يده و پرا به بى چه ك له ماله كهى بيته ده ره وه و له ناو شه قامه كاندا بسوورپته وه .

من له بهر نه وهى جل و به رگى سربانيم له به ردا بوو به بى مه ترسى له مال ده رده چووم و هه ندئ له شه وه كان بو په رستگه ي (عه شتار) ده چووم و تا هه نديكى شه و له وى ده مامه وه .

شه و يكيان كه له په رستگه ي (عه شتار) ده گه رامه وه ، تووشى هه ندئ له سربانبييه كان بووم و يه كييك له وان وتى و ابزانم نه م پياوه ميسرييه و نه گه ر ميسرى بيت ئيمه ده بى ته ميى بكه ين بو نه وهى جار يكي تر نه چيته په رستگه كهى ئيمه وه .

دوايى لي م نزىك بوونه وه و وتيان ده مانه و يت تو بيشكنين بو نه وهى بزاني ميسريت يان نا ؟ وتم من له گه ل نه وه شدا كه ميسريم ، به لام به زورى ده چمه نه م

په رستگه يه و تا ئيستا كه س پتي نه و تووم بو نه م په رستگه يه مه يه ، ئيوه بوچى ريگام لي ده گرن ؟ سربانبييه كان كاتيك كه وه لامه كهى منيان بيست به تووره بييه وه په لاماربان دام و منيان به عه رزا دا و سه رميان كوتا به زه ويدا به شتويه كه كه له دلى خومدا وتم نه مه دوايى ساته كانى ته مه نه م . به لام له ناكاودا يه كييك له وان وتى نه م... نه م پياوه سينوهه (ابن الحمار) وه دو ستى پاشاكانى سووربايه . نه وانى تر كه نه م و ته يه ي نه ويان بيست منيان به رداو داميتى جله كانيان به ده مو چاوياندا گرت بو نه وهى من نه يانبينم و نه يانناسم و به هاوار كردنه وه رايان كرد و من توانيم هه لبستمه وه و بگه ريمه وه بو مال .

***

۱- باسما ن كرد كه هه موو تو مار كرا وه كانى نه م كتيبه كه پيوه ندى به ژيان و رتوره سم و بيروبا وه رى گهلانى رابردو وه هه يه ، رووداوى ميژووييه و نه فسانه نييه و ئيوه لي ره دا ده بخويته وه كه كا پتا بو نه وهى خو اردنه وه بخواته وه قاميشييك ده گرتته ده ست و ده يكا ته ناو گو زه ي ئاوى جو كه وه و ده بنو شتته وه و نه م له و ميژووه دا به كارها تووه چونكه وا ده زاني ن كه به قاميش يان قه دى رو وه كى گه نم يان برنج مو دي ليكي تازه يه كه له نه و روپا وه بو روژ هه لات هاتبى ، له كاتيكا كه نه م جو ره نو شينه وه يه چواره زار سال له مه و به ر له روژ هه لات با و بو وه له و تيوه بو نه و روپا چو وه .

نه خویشی مندالیک

دوو رۆژ دواتر که خه ربکی ناماده کردنی کهل و په لی گه پانه وهه بووم بۆ میسر، و هیشتا نه خویشه کانم چاره سهه ده کرد، پیاویک به سواری ئه سپه وه، که به خیرایی با ده رۆیی له بهردهم خانوه که مدا وهستا. له میسر و سووریا سواری بوونی ئه سپ باو نه بوو، چونکه ئه سپ گیانه وهه ربکی سهه رکیش و مل هور و قه باره گه وره یه و کاتیک یه کیک سواری ده بیته ههردوو دهستی بهرز ده کاته وه و سواره که بهزه ویدا ده دات. هه ره به ره ئه وه شه که له میسر و سووریا خه لکی له هه موو کاتیکدا سواری گویدر بیژ ده بن که ئازله لیککی بی ئازارو گوپرایه له وه ته نانه ت گالیسه که جه نگییه کانیش گویدر بیژی لی ده به ستن.

کاتیک که ئه سپ به گالیسه کی جه نگییه وه ده به ستن مه ترسی زیاتر ده بیته و به پرا ده یه ک کیوی ده بیته که راده کات و گالیسه که که تیک ده شکینیت و دانیشتوانی گالیسه که که ده کوژیت. لیخوری نی ئه و گالیسه کانه ی که ئه سپیان پیوه به ستر او ته وه لیته اتوو ییه کی زوری ده ویت و ده بی یه کیک به رده و ام له سهه ر پشتی دابنیشی و په نجه ی خو ی بکاته ناو کونه لووتی ئه سپه که وه بۆ ئه وه ی ملکه چ بیته.

کاتیک که سه یری پیاوه ئه سپ سواره که کم کرد به هو ی جله کانیه وه زانیم که له دانیشتوانی هه ریمی شاخاوی سووریا یه و دوور نه بوو چه ته بیت، چونکه ئه سپ گیانه وهه ری سواری ریگره کان، یان دانیشتوانی چیاکان بوو. پیاوه که بانگی کرد سینۆهه (ابن الحمار) من له ریگایه کی دووره وه و له ولاتی (نامورۆ) وه دیم و پاشای ئه م ولاته که تۆ ده ناسیت مندالیککی هه یه که نه خویش که وتوووه

و به هو ی نه خویشی منداله که یه وه له تووره ییدا وه کو شیر درنده بووه و کهس ناویریت لی نیزیک بکه ویتته وه. زوو سندوقی که ره سه کانی پزیشکیته هه لگره و به ری بکه وه و له گه ل مندای بۆ ولاتی (نامورۆ) وه ره و کوری پاشاکه مان چاک بکه وه و ئه گه ر دوا بکه وی به م کیرده سه رت له له شه ت جیا ده که مه وه و سه ره بی لاشه که ت به سه ر زه ویدا ده تلینمه وه.

وتم ئه گه ر تۆ سه رم له له شه ت جیا بکه یته وه کوری پاشاکه تان چاره سه ر نا کریت، چونکه ئه گه ر سه رم به لاشه مه وه نه بیت، ده سه ته کانم نا توانن منداله که چاک بکه نه وه. من بۆ هاتن و چاره سه ری کوری پاشاکه ت ناماده م نه ک له به ر ئه وه ی که له هه ره شه که ت ده ترسیم، به لکو له به ر ئه وه ی که پاشای (نامورۆ) ها ورپیمه و پیویسته کوره کی چاک بکه مه وه.

پاشای (نامورۆ) ئه وه بوو که به ر له چه ند سا ل له مه و پیتش که له سووریا بووم ددانه کانیم چاک کرده وه و دوا یی داوای که نیزه جوانه که می کرد و ویستی لیمی بکریتته وه و وه کو با سم کرد که نیزه که م پیتی نه فروشت و پیتشکه شم کرد. به کاپتام وت پروات و که ژاوه یه ک به کری بگریته و بیهیتیت و له دوا ی ئه وه ی که هینای له گه ل ئه سپ سواره که دا به ری که وتین تا له ده شه ت کانه وه تیپه رین و گه یشتیه نه ناوچه یه کی شاخاوی. له و ئ میان له که ژاوه که داگرت و سواری گالیسه که یه کی جه نگییان کردم و ئه و ئه سپانه ی که و ابزانم کیوی بوون گالیسه که کانیا ن به شیوه یه ک به ریوه ده برد که ترسم لی نیشته گالیسه که که وه ک که شتی خوی (ناموون) به ئاسماندا بفریت. من به ترسیکی زۆره وه ها وارم ده کرد به لام ئه وه ی گالیسه که کی لی ده خوری به بی ئه وه ی گو ی بداته ترسانی من به خیرایی لیی ده خوری و له دوا ی ما وه یه ک که به وشیه وه ریگامان پری گالیسه که که وهستا.

من خویش حال بووم چونکه وام زانی سه فه ره که مان کوتایی پیت هاتوو، به لام میان له و گالیسه که یه هینایه خواره وه و سواری گالیسه که یه کی تریان کردم که

ئەسپى تازە نەفەسى پىتوھ بوو و ديسانەوھ گالىسكەكە بە وزەى ئەسپە بەھىز و كىتوبىيەكانەوھ بەرى كەوت و من ھاوارم دەكرد و دەمگوت ھىواش برون و ھەر كاتىك كە خىرايى گالىسكەكە كەم دەبووھوھ و دەمتوانى دەستم لە قەراغەكەى بەرىدەم پشتى عارەبانچىيەكەم دەدايە بەرمست، بەلام ئەو بەبى ئەوھى گوتى بداتى و بلتى بوچى بەمست لىم دەدەى ھەر بە خىرايى دەروىيى.

ھىشتا نازانم كە لەو رىگا شاخاوييانە، لە كاتىكدا كە ئەو ئەسپە سەركىشانە گالىسكەكەيان رادەكىشا، چون وەرنگەرەين و گالىسكەكەمان تىك نەشكاو نەكوژراين.

بەرلەوھى خور لە ئاسوى روژتاوا نزيك بىيتەوھ لەو ھەرىمە شاخاوييە گەيشتەينە شارىك كە شوورەيەكى تازە دروست كراوى لى بوو و دەروازەكەى داخرا بوو، بەلام كە ئىمەيان بىنى دەروازەيان كەدوھوھ و گالىسكەكەمان بە ھەمان خىرايەوھ كە لە رىگا شاخاوييەكانەوھ دەھات بەناو شەقامەكانى شاردا روشت و لە رىگا ھەندى لە ژن و پىاوەكان سەبەتەى پر لە ميوھيان بەرەللا كەرد و لەترسى گالىسكەكە ھەلدەھاتن و گۆزە پر لە ئاوەكان دەكەوتن و دەشكان.

كاتىك كە لەبەردەم كووشكى پاشاى (ئامورۆ) دا وەستايىن و منيان دابەزاندا بە جوړىك ئەندامەكانى لەشم كوترا بوو كە نەمدەتوانى بەرىدا بروم و بەندەكان منيان بەسەر دەستبانەوھ بردە ناو كووشكەوھ. لەھەشت گۆشە (سووچ) ەكەى كووشك دەيان جوړە چەك و كلكى شىرو پەرى بالندەكانيان بەديوارەوھ ھەلواسىبوو كە گەيشتمە ژوورەوھ پاشاى (ئامورۆ) وەكو فېلىك كە بەدەستى راوچى برىندار كرا بى و شالو ببات، بەرەو من ھات.

سەيرم كەرد كراسەكەى درابوو و خۆلەمىشى بەسەر خۆيا كەرد بوو. ھاوارى كەرد ئەى چەتەكان بو ئەوھندە درەنگ ھاتن؟ ئايا بەقەستى خوتان دواخست كە كورەكەم بە نەخۆشىيەوھ بمرى. پاشا ئەوھندە توورە بوو كە تەوقە ئالتونىيەكەى بەدەورى ردىنەوھ بەستبووى كرايەوھ. گالىسكەچىيەكە وتى ئەمرو ئىمە ئەوھندە

بە خىرايى بەشاخەكانەوھ تىدەپەرىن كە بالندەكانىش نە دەگەيشتنە ئىمە و تو دەبى مەمنونى ئەم پزىشكە مىسرىيە بىت، چونكە ھەركاتى كە ئىمە خاومان دەكردوھ ئەو بەمست دەيكىشا پىاماندا كە خىراتر بروين و بەشىوھەك دەبىقرايد كە ئەسپەكانمان ھەلدەبەزىنەوھ و بە خىرايى گالىسكەكەيان رادەكىشا. ھىچ بەكىك لە باو باپىرانى ئىمە بە بىريان نايات كە ماوھى نىوان ئەزمىر و ئامورۆ بەم ماوھ كەمە برايت.

دوايى پاشا منى لەباوھش گرت و ماچى كەردم و دەستى بەگرىان كەرد و وتى: سىنۆھە تو دەبى كورەكەم چارەسەر بەكەيت و من سەلامەتتى كورەكەم لە تو دەويت.

وتم جارى تو بەيئە كورەكەت بىينم و بزائم نەخۆشىيەكەى چىيە ئىنجا خەرىكى چارەسەر كەردنى دەيم.

پاشا منى لەگەل خويدا بردە ھۆدەيەكەوھ و بىينم ئاگردانىكى گەورەى پر لە ئاگرىان لە ژوورەكە داناوھ و منداللىك لە لانكىكدا راکشابوو، بەلام بە جوړىك بە پارچەى خورى پىچابوويانەوھ كە رەنگى مندالەكە رەش ھەلگەرابوو و عارەق لە سەروچاويدا دەتكاىوھ و بەدەنگى بەرز دەگرىا. من بە بىينى مندالەكە بەكسەر زانىم كە ھىچ نەخۆشىيەكى نىيە مەترسىى مردنى لى بكرىت چونكە ئەگەر لە مردن بووايە بەو شىوھە ھاواری نەدەكەرد. سەيرىكى دەوروبەرم كەرد و بىينم ژنىكى قەلەو و سىپى لە ھۆدەكەدا دانىشتبوو و بە گربانەوھ سەرى بەزەويدا دەدا و ناسىمەوھ و زانىم كە ئەو كەنيزەيە كە خۆم دابووم بە پاشا. چەند ژنىكى ترىش لە ناو ھۆدەكەدا بوون و ئەوانىش دەگرىان و بىينم دەموچاوى ھەندىكىان برىندار بوو و پاشان بۆم دەركەوت كە پاشا لىيى دابوون، لەبەر ئەوھى نەياتنوبو مندالەكە ھىور بەكەنەوھ.

بە پاشام وت ئەوھندە بى ھورە مەبە چونكە مندالەكەت نامرىت و من بەرلەوھى چارەسەرى بەكەم دەبى خۆم خاوتىن بەكەمەوھ و لە پىش ھەموو شتىكدا

ئەم ئاگردانە لێرە بێنە دەرەو.

دایکی مندالەکه که له رابردوودا که نیزی خۆم بوو وتی ئەگەر ئاگردانەکه بێنە دەرەو مندالەکه سەرماي دەبیت، وتم نا مندال له ههواي هاوندا سەرماي نابیت. ئاگردانەکه بێنە دەرەو و ئەگەر سەرماي بوو من لێی بەرپرسم. ژنەکه منی ناسیبیوه و بزەخەنەیهکی هات و وتی ئا... سینۆهه؛ ئەمە تۆی... کاتیک که هاتیتە ژوورەو نه مناسیتیهوه چونکه سهیرم کرد کراسی سربانیت له بەردایه. وتم ئەوهنده به پهله بو چاره سه رکردنی ئەم منالە به پێی که وتم، که نه متوانی کراسه سربانییه کهم دابنیم و جلی میسری له بهر بکه م. پاشا که هیشتا چاوی به فرمیسک بوو وتی سینۆهه کوره کهم سی رۆژه خواردن ناخوات و هەر چیه که دهخوات دهیهیتیهوه و به شتیه که هاوار دهکات و دهنالینتی که ناتوانم یهک ساتیش ئارام بگرم.

وتم دایه نه کان و بێنده کان بێنە دەرەو و دوايي خۆم شوست و له دواي خاوین بوونه و هم وتم په نجه ره کانی ژووره که بکه نهوه و خۆشم ئەو پارچه خوربانهی که له منالە که یانهوه، پێچا بوو کورمه وه. منالە که که تائه و کاته هاواری ده کرد و دهنالاند، هیتور بووه وه و قاچه ئەستوره کانی خۆی جوولانده وه و سهیرم کرد مندالە که له گه ل ئەوه شدا که ساوا بوو وه کو باوکی قژیکی رهش و زۆری ههیه. هه ندیک لێی ورد بوومه وه که بزانه نه خۆشیه که ی چیه و له ناکاودا ده می د مندالە که که وته وه یادم و ده میم کرده وه و بینیم ددانیکي بچووک له ناو ده میدا رواه و تیگه یه شتم که نه خۆشیه مندالە که ته نها ددان هاتنه که یه تی.

بانگی پاشام کرد و ددانی مندالە که میم پێی نیشان داو وتم سهیره که، تۆ ته نها بو ئەم رووداوه بی بایه خه ناودارترین پزیشکی سووریات به ئەسپه کیوییه کان هیناوه ته ئیره و زیاتر له په نجا جار منت خسته بهر مه ترسیی مردن له کاتیکدا که هه رکه سی که میک ئەزمونی هه بیته ده زانیته که کاتیک مندال ددانی دیت بی تا قهت ده بیته و له وانه یه تای لی بیته و ئەو تایه مه ترسیدار نییه، به لām

رشانه وه که ی هۆبه کی سروشتی ههیه، چونکه تۆ و دایکی و دایه نه کان به رده وام شیري چه ورتان کردۆته ناو سکی ئەم منالە وه و ئەویش که نه یه توانیوه ته حه موولی ئەو هه موو شیره بکات، دهرشایه وه. ئیستا به دایکی بلتی کاتیک که مه مکی ده داتی ئاگادار بیت چونکه له وانه یه مندالە که به ددانی مه مکی بریندار بکات.

ده می مندالە که م له به رده م پاشا کرده وه و ددانه که م نیشانی دا. پاشا کاتیک که له نه خۆشیه مندالە که ی تیگه یه شت و زانی مه ترسیی نییه له هۆده که دا که وته سه ماکردن و دایکی وتی هه رگیز ددانی وا جوانم له ده می هه یچ مندالی کدا نه بینوه. کاتیک که ویستی دووباره منالە که له پارچه کانه وه بئالینتی من نه مه یه شت و وتم: کراسیکی که تان بو داپۆشینی ئەو به سه.

پاشا هه یچ به خه یالیدا نه ده هات که منی له ئەزمیره وه بو شتیکی ئەوها بی بایه خ بانگ کرده وه و فرمانی دا گه وره کانی دهریار و هاوړیکانی بین و ددانی منالە که ی ببین و ئەوان له ناکاودا هیرشیان کرده ناو ژووره که وه هه موویان ده یانویست په نجه ئەستوور و پیس و خۆلاوییه کانیان بکه نه ناو ده می مندالە که وه ده ست له ددانی بدن، به لām من به پاشام وت ئەوان دوور بخاته وه، ئەگەر نا منالە که ی به راستی نه خۆش ده که ویت.

له دواي ئەوه ی گه وره کانی کۆشک و هاوړیکانی رۆشتن پاشا وتی: ئەم منالە له پیتلوی چاوه کانم خۆشه ویستترو له هه موو ئەو شتانه ی که من هه مه گرانبه هاتره و چهند شه ویک ده بیت که من به دیار لانکه که یه وه نه نوستومه، چونکه ده ترسام بمریت و له دواي من که س نه بیت که له جیاتی من له ولاتی (ئامورۆ) پاشایه تی بکات.

دوايي دهستی خسته سه ر سه ری من و وتی سینۆهه تۆ نازانی که به بۆنه ی ئەوه ی ئەم باره قورسه ت له سه ر سینهم هه لگرت، چهنده خۆم به قه رزاری تۆ ده زانم. دوايي مندالە که ی نیشان دام و وتی تۆ که ولاتیکی زۆرت بینیه ئایا تا

ئىستا ديوتە مندالتىك لەم تەمەنەدا ئەوئەندە جوان بىت. قژە زۆرەكانى كورەكەم لە يالى شىر دەچىت و سكه قەلەوئەكەى لە بەرمىلپىكى بچووك دەچىت و دەست و قاچە ئەستورەكانى و نیشان دەدات كە لە ئايندەدا وەك من بەهيزو بەقوت دەبىت.

شەو داھات و ھەوا تارىك بوو و چراكانيان ھەلكردو من كە بەھۆى ئەو سەفەرە بەپەلەو خىرايە پىويستم بە پشودان بوو و نەمدەتوانى گوى لە قسەكردنى پاشا بگرم، پىم وت ئەمۆ لە بەيانىيەو تا نىكى ئىوارە من لەناو گالىسكەكانى تۆ بە رىگا شاخاوييەكانەو بە خىرايى با دەھاتم و ئىستا لەتاو ماندوئىتيم ھەموو ئەندامەكانى لەشم ژان دەكەن و دەبى نان بخۆم و پشوو بەدەم، بەلام تۆ لە جياتى ئەوئەوى خواردم بەدەيتى و بلىي جىگايەكى نووستم بۆ ئامادە بکەن بەردەوام قسەدەكەى.

پاشا پىكەنى و وتى منىش چەند رۆژتىكە لەتاو خەم و پەژارە نەمدەتوانى خواردن بخۆم، بەلام ئەمشەو دەتوانم تۆلەى رابردووش بکەمەو. دوايى فەرمانى دا خواردغان بۆ بەيتن و بەندەكانى مەرو بەرخى برژاوو نانيان بۆ ھىناين و لەدواى ئەوئەوى كە تىرم خوارد ھەستم كرد ماندوويەتبيەكەم كە مەتر بووتەو.

من چەند رۆژتىك لەلای پاشا مامەو و ئەو ديارى گرانبەھى لە زىرو كانزا پىدام و سەرنجەم دا كە ئەو لەچاو جارى پىشوو كە من بينىبووم دەولەمەندتر ببوو. لىم پرسى ئەو سامانەت لە كوتوئە دەست كەوتووە چونكە جارى پىشوو ئەوئەندە دەولەمەند نەبووى. وەلامى داپەو و وتى سىنۆھە ئەو ژنەى كە تۆ پىت دام سەربەرست بوو و بوو ھۆى دەولەمەندىم.

لەو چەند رۆژەدا كە من لەلای پاشا ئامورۆ بووم ژنە خوشەويستەكەى واتە كەنيزەكەى كە من دابووم پىي بەباشى ميواندارى لەمن كرد و بۆم دەرکەوت كە ئەو لەگەل ئەوئەشدا كە قەلەو بوو، بەلام ديسانەو ھەول دەدات خۆى قەلەوتر بکات، چونكە لە ولاتى (ئامورۆ) بە پىچەوانەى مىسر ھەرچەندە ژن قەلەوتر

بىت زياتر پەسند دەكرىت و لەبەر ئەوئەو لەو ولاتەدا ھەمووان، تەنانەت مندالەكان ھەندى گۆرانيان دەوت كە تيايدا باس لە جوانيى ئەو ژنە دەرکراو گوىم لى بوو ئەو ئاوازەنە يەك جۆر بوو و چەند وشەيەكيان دەيان جار دووبارە دەرکەو، بەبى ئەوئەوى لە دووبارەكردنەوئەوى ئەو بابەتەنە بىزار بن.

پاشاى ئامورۆ ژنى تىشى ھەبوو كە كچى سەرۆكى ھۆزەكان بوون، بەلام تەنھا بۆ دەرپىنى وەفادارى دەچووە مالەكانيان و بە منى وت خەز ناكەم كاتەكانى خۆم لەگەل ئەوانەدا بەسەر بىم، بەلام لەبەر ئەوئەوى كچى سەرۆك ھۆزەكان دەبى لەگەلئاندا بگوىم بۆ ئەوئەوى لە نيوان من و سەرۆكى ھۆزەكان ناكۆكى دروست نەبىت. پاشاى ئامورۆ كە دەيزانى من سەفەرىكى زۆرم كردووە و ولاتىكى زۆرم بينووە بە پىويستى دەزانى كە لەلای من خۆى ھەلبكىشىت بۆ ئەوئەوى من تى بگەيەنيت كە ئەو لە پاشاكانى تر بچووكتر نيە و لەگەل وەسف كردنى خۆيدا ھەندى شتىشى پىم وت كە من دلتيام لە دواى ئەوئەوى لە ولاتەكەى ئەو دەرچووم لە باس كردنى ئەو بابەتەنە پەشيمان دەبىتەو. بۆ نمونە وتى: بەكرى گىراوئەكانى ئەو پىيان سپىردراو كە لە ئەزمىر ئازارى مىسرىيەكان بەدەن و ئەو شەوئەش كە پەلامارى منيان دابوو، بەدەستى بە كرى گىراوئەكانى ئەو لىم درا، بەلام ئەوان نەياندەزانى كە من سىنۆھەم ئەگەر نا لىيان نەدەدام. ھەرئەوئەو ئەو سەربازە مىسرىيەى كە لە ئەزمىر كوژرا پياوئەكانى ئەو كوشتبوويان. پاشا وتى: ئازاردانى مىسرىيەكان لە ئەزمىر ئەوئەندە درىژە دەكىشىت ھەتا مىسرىيەكان واز لە سووريا دەھىن و دەرۆن ھەرئەوئەو دەيگوت دانىشتوانى ئەزمىر و بەندەرەكانى تى سووريا لە كەنارەكان، خەلكانىكى ترسنۆك و خۆپارىزن و جگە لە قازانجى خۆيان ھىچ بىرورا و مەبەستىكى تىيان نيە چونكە ھەموويان مامەلەچىن و لەبەر ئەوئەوى دەبى پىاوتىكى بە جەرگ پىشەوايەتى راپەرىنىكى دژبە مىسر بگريتە ئەستۆى خۆى و مىسرىيەكان لە سووريا دەر بکات بۆ ئەوئەوى سووريا بگات بە ئازادى پىشووئەوى.

وتم بۆچی تۆ ئهوهنده بهرامبهر بهمیسرییهکان کینهت له دلدايه، من باوهرناکه م میسرییهکان له گهلانی تر خراپتر بن.

پاشا دهستی به ریشه لولهکهی خۆیدا هیناوتی: من رقم له میسرییهکان نییه، له بهر ئهوهی تۆ میسریت و رقم له تۆش نییه و من له مندالییهوه له کۆشکی فیرعهون بوومه و له میسرییهکانهوه فیری زۆر شت بووم و توانیم لهوی فیری خۆیندن و نووسین بیم و رابردوهکانی ژبانی من بهو شیوهیهیه که دهییت میسرییهکانم خوش بویت نهک رقم لییان بیت، بهلام تۆ سینۆهه له گهل ئهوهشدا که پزیشکیکی گهورهیت و زۆر ولاتت بینیه له بهر ئهوهی پاشایهتیت نه کردوه ناتوانی تی بگهیت که له دیدی پاشایهک یان سهروکی ولاتیک رق و کینه چ واتایهکی ههیه.

پاشا یان سهروکی ولات، له گهل هیچ میلله تیکدا رق و کینهی نییه و له خۆیدا بهرامبهر به هیچ قهومی ههستی دوژمنایهتی نییه. بهلام کینه له دهستی پاشا سهروکی ولات هۆکاریکی بههیزه و تهناهت له چهکیش به هیزتره. دوابی وتی ههتا خهلکی کینهیان نهییت ناتوانن ئهوه دهستی که شمشیرو نیزهکانیان پی گرتوه بهرزی بکهنهوه و ببهشین. سهروکی ولاتیک که خوی رقی له هیچ گهلیک نییه دهبی کینه له دلی خهلیکیدا دروست بکات بۆ ئهوهی بتوانییت بههزی نهفرهتی ئهوانهوه دهسهلات بهدهست بهییتی و منیش کینهی میسرییهکان دهخمه ناو دلی خهلیکی سوورباوه و ئهوهنده ئه م رق لی بوونهویان بههیز دهکه م که ههموو کهسیکی خهلیکی سوورباوه دلنایبیت لهوهی که له میسرییهکان بی بهزهبیتر سووکترو فیلبازتر له هیچ جیگایه کدا نییهوه دهییت ئه م دوژمنایهتی و رق ئهستورییه ئهوهنده بهتین بیت که هه ر ژن و پیاویکی سربانی بهیستی ناوی میسرییهکان لهشی له رق و نهفرهتدا بکهویته له رزه و ئیمانی بهوه هه بییت که میسرییهکان ترسناکترین و خوین مژترین و دل رهقترین گهلیکن که له سهرهتای دروست بوونی دنیا دا هاتونه ته کایهوه و له مهو به دواش لهوان خراپتر

دروست نابیت. کاتیک که رقی سووربیهکان بهرامبهر به میسر گه یشته ئه م ئاسته، ئهوساکه ئه م دوژمنایهتییه ئهوهنده بههیز دهییت که دهتوانییت کیو بهییتیته له رزه، تا چ بگات به ده رکردنی دهسهلاتداری میسری و سوپاکه یان له سووربا.

وتم ئیوه خۆتان دهزانن کهوا نییه و ئهوهی دهیلین له راستییهوه دووره. پاشا وتی راستی ئهوهیه که من دهیخمه ناو میسکی خهلیکی سوورباوه و کاتیک که من شتیکم خسته ناو گیانیانهوه، باوهر دهکن که ئه و شته حهقیقهته و بهشیوهیهک باوهریان پی بههیز دهییت که ئه گهر هه ر که سی به پیچهوانهی ئهوه شتیکی بلیت دهیکوژن.

من به خهلیکی سووربا رادهگه یه ن م که ئهوان بۆ ئهوه دروست بوونه که به نازادی بژین و نازادی شتیکه که له خواردن و جل و بهرگ و خانوو وتهناهت گیانی مرویش بایهخی زیاتره و خهلیکی بههوی ئه م راگه یاندنانهی من ئه م راستییه دهسهلمین و ئهوهنده باوهر و خولیای نازادی دهکهویته میسکیانهوه که ئاماده دهبن له پیناویدا گیانی خۆیان بهخت بکن و هه ر که سیک که باوهری به نازادی هه بیته هه ول ده دات خهلیکانی تریش بهییتی ریزهوه و ئهوهنده پی ناچیت که له سهرتاسه ری سووربا دا جگه له یهک بیروباوهر هیچ شتیکی تر دروست نابیت که ئه ویش بروا گه یشتن به نازادییه و دانیشتیوانی سووربا تی ناگن که باوهریان به شتیکی خه یالی ههیه، چونکه ئه و نازادییه شتیکه که نهک ته نها گه لی سووربا، به لکو هیچ گه لیکی تر نییه تی، به لکو به هانه به که که من به هۆبه وه خهلیکی سووربا ده خافلینم بۆ ئهوهی خۆم بتوانم له سووربا دا بمینمه وه. ئیوه ش کاتیک که هاتنه سووربا دروشمه که تان ئه وه بوو که به ته مان سووربا نازاد بکن و به م دروشمه که له دیدی خهلیکیدا رواله تیکی بریقه داری هه بوو، هه موو دانیشتیوانی سووربا تان کرد به بندهی خۆتان و ئیستا باجیان لی دهستیین.

وتم ئايا تۆ باوهرت به ئازادی نییه .

وتی نا و چونکه تۆ پزیشکیت ناتوانی له وه تیبگهی که هیچ دهسه لاتداریک باوهری به ئازادی نییه به لکو به و دروشمه خه لکی فریو دهدهن بۆ ئه وهی خویمان بتوانن حوکم بکهن . من خه لکی سووریا و اتیده گه یه نم که پتویسته ئازاد بن و به ئازادی ناگهن هه تا ئه و کاتهی که له دژی میسر یه ک دهگرن و کاتیک که میلله تی سووریا یه کیان گرت و به باوهری خویمان گه یشتن به ئازادی ، بی ئاگان له وه که ئه وان ئه و ئازادییه یان بۆ من ره خساندوه که بتوانم فه رمانه و اییان به سه ردا بکه م و ئه وان ده بی وه کو هه میشه زه حمه ت بکیشن و سه رانه بده ن و به کورتی له رابردو ودا میسر ئه و سه رانه یه ی لی ده سه ندن و له دوای ئه وه من لیانی ده ستینم و به رده وام پییان ده لیم که ئیوه له هه موو گه لانی تری ئه م دنیا یه به خته وهر ترن . چونکه ئازادن و ئه وانیش به و دروشمه خه یالییه دلخوش ده بن .

سینۆهه تۆ ئه وه نازانیت که میلله ت وه کو میگه لیکمی مه ر وایه و ده بی به شتیکه وه خه ربکیان بکه یه ت بۆ ئه وهی بتوانی فه رمانه و اییان به سه ردا بکه یه ت و یه کیک له باشتین هۆکاره کانی سه رگه رم کردنی خه لکی ئه وه یه که پییان بلتی ئیوه ئازادن و بۆ ئه وه دروست بوونه که له ئازادیدا بژین و خه لکی له بهر ئه وهی ره شوکین ، هه ر چییه ک بیستان ده یسه لمین و به راستی ده زانن . به گشتی ده بی ئه وه نده ئه و با به ته به گوپی خه لکیدا بخوینینه وه هه تا له روحیان و له باوهریاندا ده چه سپیت .

وتم ئايا ده زانی قسه کانی تۆ چه نده ترسناکه و ئه گه ر فه رمانده ی میسر بزانیته که تۆ چ مه به ستیکت هه یه گالیسه که جه نگیه کانی خوپی ده نیرته ولاته که ت و ئه م شاره ویران ده کات و تۆش ده سگیر ده بی و سه ر به ره و خوار له سیداره ت ده ده ن . یان ده تبه نه ته به س و له وی به داره وه ت ده که ن .

پاشا وتی فییره و نی میسر باوهری به من هه یه چونکه (خاچی ژیان)ی^(۱)

پیداوم و من په رستگه یه کم بۆ خوا یه که ی دروست کردوه و ئه و زیاتر له هه ندی له سه رداره کانی خوپی باوهری به من هه یه ، ئیستا وه ره برۆین شتیکت پی نشان بده م که له لات سه یر بیته .

به یه که وه به ری که وتین و ئه و منی به ره و شووره ی (دیوار) شاره که برد و سه یرم کرد پیاو تکیان له بان دیواره که وه سه ره و ژیر هه لواسیوه . پاشا وتی ئه م پیاو هی که ده بیینی میسریه و ئه گه ر گومانته له ره گه زه که یدا هه یه سه یری خه ته نه که ی بکه بۆ ئه وهی شکته نه مینی .

پرسیم بۆچی ئه م میسریه به ده به خته تان هه لواسیوه ؟

وتی ئه م پیاو ه باج وه رگری فییره ون بوو و هاتبووه ئیره که داوای سه رانه مان لی بکات و ده یگوت چه ند سالتیکه باجتان داوخته و وه ده بی خه راجی ئه و چه ند ساله بده ن .

وتم تاوانی کوشتنی ئه م پیاو ه بی چاره یه به گه ردنی تۆوه ده بیت و تۆ گرفتاری سزایه کی سه خته ده بیت ، چونکه له میسر ده توانی گالته به هه موو شتیکت بکه ی جگه له باج وه رگری فییره ون که پتسپیردراوی وه رگرتنی باجه .

پاشا پیکه نی و وتی من به جوړیک پیلانه که م دارشته و وه که فییره ون له جیاتی ئه وه ی لیم تووره بیت ده ستخوشیشم لی بکات که ئه م فه رمانبه ره گه نده له م به سزای خوپی گه یانده وه . چونکه زیاتر له ده له وه م بۆ ده سه لاتداریانی میسر ناردوه که له سه ربان نووسیومه که ئه م پیاو ه له دوای ئه وهی هاتووته سووریا له ولاته که ی مندا ده ست درژیی کردووته سه ر ژنان و جنیوی به خوا یه کانی سووریا داوه له په رستگه که ی ئیمه دا کرداری ناشیرینی تریشی کردوه و له یاساکانی ئیمه نو سراوه که ئه گه ر پیاو یک به بی ره زامه ندیی ژنه که به زۆر له گه لیدا کو بیته وه ، یان جنیو به خوا یه کان بدات ، یان له په رستگه کاری پیس و پۆخل بکات ده بی بکوژریت .

هه رچه نده زیاتر له گه ل پاشای (ئامورۆ) دا گفتوگۆم ده کرد له دیدمدا زیاتر له

(هورم هه ب) ی فه رمانده ی سوپای میسر ده چوو، که منی راسپاردبوو زانیاری له ولاتانی تره وه بو کۆ بکه مه وه و جیاوازییه ک که ئەم دووانه له گه ل یه کتریدا هه یان بوو ئەوه بوو که پاشای ئامورۆ له (هورم هه ب) به ته مه نتر و فیلبازتر بوو، چونکه پاشای ئامورۆ له ولاتی کدا پاشایه تیی ده کرد که له کۆنه وه ده سه لاتداری ئه وئ به رده وام له گه ل پاشاکانی تری سووربادا به شه ر ده هاتن و ئەوانیان ده کوشت، یان خۆیان ده کوژران و ناکوکی و دژایه تیی هه میشه یی له گه ل دراوسێکاندا، ئەم جوړه پاشایانه له هونه ری سیاسه تدا شاره زاتر و به ئاگاتر ده کات.

له گه ل ئەوه شدا که پاشای ئامورۆ فیلبازتر و لیها توتر ده هاته به رچاو به لام من له و باوه رده دا نه بووم که توانای پاشایه تی کردنی به سه ر سووربادا هه بیته. پیم وت تو ئەگه ر چی له مندالییه وه له میسر ژیاویت، به لام له به ر که م ته مه نیت نه تتوانیوه هه ست به گه وره یی و ده سه لاتنی فیعه ونی میسر بکه یت چونکه فیعه ون سامانیکی زۆری هه یه و ده توانیت سوپایه کی گه وره به ره و ولاته که ت بنی ریت و ئەم سه رزه مینه ویران بکات و تو ناییت به ده سه لاتنی خۆته وه بنازی و ایزانی که ده توانی له گه ل فیعه ونی میسر دا رکه به ری بکه یت. کاتی که کیسه یه ک به رۆن چه ور ده که ن و دوایی کونه کانی ده گرن و هه وای تی ده که ن کیسه که ده ئاوسج و خاوه نه که ی وا ده زانیته که شتیکی گه وره ی له ده ست دا به. به لام که کیسه که کون ده که ن بایه که ی به تال ده بیته وه ده گه ریته وه دۆخی یه که م. تو ش ئیستا وه ک کیسه یه ک وای که هه وایان تی کرد بیته و هه رئه وه نده کونیکت تی بکه ن یه کسه ر فس ده بیته وه.

پاشا پێی که نی و روو که شه ئالتونییه کانی ددانه کان ده رکه وت وتی من ئەگه ر چی کیسه یه کی پر له هه وام، به لام هاو په یمانی به هیتزم هه یه که پاشاکانی بابل و (هاتی) ن، که بو درکردنی میسر له سووریا هاو کاریی من ده که ن.

وتم فربوی هاو په یمانی پاشاکانی بابل و هاتی مه خو چونکه چه قه ل له وه یه

بو راوکردنی ئازهلانی تر له گه ل شیردا یه ک بگریته به لام له دوای راوکردنی نیچیر باشتی نی گۆشته که شیر ده بخوات و چه قه له که ته نها ریخۆله و گه ده ی بو ده مینیته وه. ئەم دوو پاشایه ش که بو درکردنی میسر له سووریا له گه ل تو دا هاو په یمانن، مه به ستیان ئەوه نییه که تو بیته پاشای سووریا. به لکو ده یانه ویت ولاتی سووریا داگیر بکه ن و تو به س ولاتی ئامورۆت بو ده مینیته وه، ئەویش ئەگه ر بو ت مینیته وه.

پاشا زۆر پێی که نی و وتی سینۆهه من چه ز ده که م که وه کو تو فیتری زانست بیم و بیمه زانا و وه کو تو بو ولاتانی تر بچم بو ئەوه ی فیتری زانستی ئەو ولاتانه بیم به لام له به ر ئەوه ی که ده بیته ولاته که ی خۆم به رپه یه بیم ده رفه تی سه فه رکردن بو ئەو جیگایانه م نییه.

ئەو گفتوگۆبانه ی که له گه ل پاشای ئامورۆ دا کردم منی تیگه یاند که هه رچی زووتر له ولاته که ی ئەو بگه ریمه وه باشته ر، چونکه ئەگه ر فیعه ونی میسر به ته مای تو له سه ندنی باج وه رگه ره که ی خۆی بیت له شکرکیشی ده کات بو ولاتی ئامورۆ و له دوای هاتنی سوپای میسر بو ئامورۆ بوونی من له و ولاته دا باش نییه و له وانه یه پاشای ئامورۆ له تاو رق لی بوونی میسر یه کان من بکوژیت. له به ر ئەوه رۆژی دوایی به پاشام وت ماوه یه که میوانی تو م و نامه ویت له مه زیاتر له میوانداری کردنه که ت که لکی ناره وا وه ربگرم و ئەگه ر که ژاوه یه کم بو ئاماده بکه یت ده گه ریمه وه ئەزمیر و له ویش نامیتمه وه، به لکو ده گه ریمه وه بو میسر، چونکه له ئاره زووی خواردنه وه ی ئاوی نیلم.

من به راستیم بوو چونکه ده بوایه بو میسر بگه راما یه ته وه و ئاکامی لی کۆلینیه وه کانی خۆم به (هورم هه ب) رابگه یه ندایه.

پاشا وتی بالنده یه ک که هیلانه دروست ناکات هه رگیز فکری ئاسوده نابیت و تو له دوای سوورانه وه ت له ولاتان، وا باشته ر که واز له جیهانگه ردی به یینی و له م ولاته دا نیشته جی بیی و ئەگه ر چه زت له مانه وه بیت له م شاره دا خانویه کت

(۱) له سه‌رده‌می سینۆه‌دا لغاوی ئەسپ دانەهینرا بوو که به‌هۆبه‌وه ئەسپه‌که ملکه‌چ بکه‌ن له‌به‌رئوه په‌نجە‌ی خۆیان ده‌خسته کونی لووتیبه‌وه که گوێرایه‌لی بکه‌ن - وه‌رگێر-

بۆ دروست ده‌که‌م و یه‌کیک له‌ کچه‌ جوانه‌کانی ئەم شاره‌ت ده‌ده‌می که بیکه‌ی به‌ هاوسه‌ری خۆت.

من به‌گالته‌وه وه‌لام دایه‌وه ئامورۆ ناخۆشترین ولاتی جیهانه و ژنه‌کانی ولاتی تو‌بۆنی بزنی به‌سال‌اچوویان لی دیت و چه‌ز ناکه‌م له‌م ولاته‌دا بمینمه‌وه و له‌گه‌ل ژنی‌کدا بژیم که بۆنی ناخۆشی لی دیت. جگه‌ له‌مه‌ش ماوه‌یه‌که له‌میسر دوور که‌وتوو‌مه‌ته‌وه و بی‌ری ولاته‌که‌م ده‌که‌م و ده‌مه‌و‌یت بگه‌رێمه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی گویم له‌ ده‌نگی مرای و قازه‌کانی که‌ناری نیل بیت و له‌به‌ر سی‌به‌ری دار خورماکانی میسر دابنیشم و گوێ بیستی گوێرانی مه‌له‌وانه‌کانی رووباری نیل بم و هه‌تاوی گه‌رمی میسر له‌ هه‌شم بدات و دوایی بچم بۆ خانه‌ی ژیان و زانیاریه‌ پزیشکیه‌که‌ی خۆم به‌ قوتاییه‌ گه‌نجه‌کانی ئه‌وی رابگه‌یه‌نم بۆ ئه‌وه‌ی بایه‌خی زانستی خانه‌ی ژیان پارێزراو بیت که به‌رده‌وام گه‌وره‌ترین قوتابخانه‌ی پزیشکی جیهان بووه.

پاشا وتی ئەگه‌ر چی چه‌ز ناکه‌م لێره برۆی به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی چه‌زت به‌مانه‌وه نییه‌ که‌ژاوه‌یه‌کت بۆ ئاماده‌ ده‌که‌م و چه‌ند سه‌ربازیکت له‌گه‌لدا ده‌نێرم که تو‌ بگه‌یه‌ننه ئه‌زمیر، چونکه‌ رق و کینه‌ی سربانیه‌کان به‌رامبه‌ر به‌ میسرینه‌کان به‌را‌ده‌یه‌ک په‌ره‌ی سه‌ندوو که له‌وانه‌یه له‌ ریگا بتکوژن.

من که نه‌مه‌ده‌توانی جارێکی تر به‌و گالیسه‌که جه‌نگیانه سه‌فه‌ر بکه‌م به‌ که‌ژاوه له‌ پایته‌ختی (ئامورۆ) وه‌ گه‌رامه‌وه‌وه سه‌ربازه‌کانی ئه‌و منیان گه‌یاند هه‌ر ئه‌زمیر.

له‌گه‌ل گه‌یشتم بۆ ئه‌زمیر یه‌کسه‌ر به‌ کاپتام وت زوو ئەم خانووه‌ی که لێره هه‌مانه بیفرۆشه، چونکه له‌مه‌وه به‌دوا ئه‌زمیر و سووریا بۆ ئیمه‌وه بۆ هه‌ر میسرینه‌کی تر مه‌ترسی هه‌یه‌وه ده‌بی بگه‌رێنه‌وه بۆ میسر.

***

گه‌رانه‌وه بۆ میسر بۆ بینینی هورم هه‌ب

من باسی سه‌فه‌ره‌که‌م له کاتی گه‌رانه‌وه‌م بۆ میسر ناکه‌م و ته‌نها ئه‌وه‌نده ده‌لیم که کاتی که شتییه‌که که‌وته ری هه‌رچه‌نده که له میسر نزیکتەر ده‌بوینه‌وه، زیاتر هه‌ستم به‌بێ سه‌بری ده‌کرد و ئۆقره‌م نه‌ده‌گرت و به‌رده‌وام له‌سه‌ر رووی که‌شتییه‌که پیاسه‌م ده‌کرد، چونکه به‌په‌له‌ بووم زووتر بگه‌مه‌ میسر و کاتی که که‌شتییه‌که‌مان له‌شاره‌کانی که‌ناری سووریا له‌نگه‌ری ده‌گرت، له‌باره‌ی وه‌زعی ژیان و نه‌ریتی دانیشتیوانی لیکۆلینه‌وه‌م نه‌ده‌کرد له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ماندوو‌بووم و ته‌نانه‌ت ره‌نگی کیوه‌کانی سووریاشم به‌لاوه‌ سه‌یر نه‌بوو که له کاتی ئاوابوونی خۆردا ره‌نگی ئه‌رخه‌وانییان ده‌گرت.

له سووریا وه‌زی به‌هار هاتبوو و په‌ره‌ستیکه‌کان ده‌فرین و ده‌یانجریواند و کاتی که له‌شاره‌کانی که‌ناری ده‌ریا ده‌هه‌ستاین ده‌نگی ئه‌و بالنده‌مان له‌بان سه‌رمانه‌وه ده‌بیست.

کاهینه‌کانی خوای به‌عل (خوای سووریا) به‌بۆنه‌ی هاتنی به‌هار له‌پرستگه‌کاندا هاتبوونه‌ ده‌روه‌ه و له‌کۆلانه‌کاندا ده‌یاننه‌راند و ده‌موچاویان ده‌رووشاند و له‌دوایانه‌وه‌ ژن و کچه‌ گه‌نجه‌کان هه‌ندێ گالیسکه‌یان راده‌کیشا که‌ خه‌لکی ده‌بوايه‌ دیارییه‌کانی خۆیان بکردایه‌ته‌ ناویه‌وه‌و پیشکه‌شی خوای (به‌عل)یان بکردایه‌. به‌لام هه‌موو ئه‌مانه‌ له‌ دیدی مندا که ده‌مویست بگه‌ریمه‌وه‌ بۆ میسر بێ بایه‌خ بوو و هه‌زم نه‌ده‌کرد جارێکی تر ئه‌و دیمه‌نانه‌ بینمه‌وه، چونکه له‌رابردوودا بینیبووم.

وه‌زعی من له‌و کاته‌دا که به‌ره‌و ولاته‌که‌م ده‌چوممه‌وه، وه‌ک زانیه‌ک وابوو که

عاشقی ژنی که‌ بیته‌ و ده‌زانیت که ده‌بی بۆ چاوپێکه‌وتنی ئه‌و ژنه‌ بچیت، یان ژنه‌که‌ بیته‌ بۆ مائی زاناکه‌و ئه‌ویش نه‌توانی لاپه‌ره‌کانی پاپیروسی (کاغه‌زی میسری که له‌ جوړه‌ گیایه‌ک دروست ده‌کری) ه‌که‌ی بخوینیته‌وه‌ و ئه‌گه‌ریش بیخوینیته‌وه‌ هه‌یچ له‌و زانستانه‌ ناگات که له‌سه‌ر کاغه‌زه‌که‌ نووسراوته‌وه، مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی که ژنه‌که‌ بینیت و دوایی به‌ میتشکیکی سافه‌وه‌ خه‌ریکی خوینده‌وه‌ بیته‌.

منیش به‌بۆنه‌ی ئه‌وه‌ی که ده‌مزانێ بۆ میسر ده‌پرۆم و ولاتی خۆم ده‌بینمه‌وه‌ له‌ سه‌یرکردنی دیمه‌نی شاره‌کانی سووریا و داب و نه‌ریتی خه‌لکه‌که‌ی بێزار بووم. ده‌مه‌ویست خۆم بگه‌یه‌نمه‌وه‌ ته‌به‌س و له‌ سه‌ره‌تای شه‌وه‌وه‌ له‌ کۆلانه‌کانی شاردا پیاسه‌ بکه‌م و به‌به‌رده‌م خانووه‌ قوره‌کانه‌وه‌ تێپه‌رم و سه‌یری ئه‌و ناگردانانه‌ بکه‌م که له‌ به‌رده‌م خانووه‌کاندا دانراون و ماسیی له‌سه‌ر ده‌برژین و به‌هه‌ناسه‌ی قوول بۆنی ئه‌و ماسیی هه‌لمژم و بادهی (شه‌راب)ی میسر بخۆمه‌وه‌ و له‌سه‌ر زمانم تامه‌که‌ی بچێژم و به‌ئاوی رووباری نیل که بۆنی قورولیته‌ی لی دیت خۆم تیر ئا و بکه‌م، هه‌رچه‌نده‌ له‌لای من ئه‌و ئاوه‌ بۆنی خۆشه‌.

ده‌مه‌ویست زووتر بگه‌مه‌ میسر بۆ ئه‌وه‌ی به‌سه‌ر ئه‌و پاپیروسانه‌دا پرۆم که له‌ که‌ناره‌کانی نیلدا ده‌رویت و له‌ژێر هه‌نگاوه‌کانی پیمدا هه‌ستی پێ بکه‌م و بۆنی گۆله‌ کیویه‌کانی که‌ناری نیلم بکردایه‌و له‌ کاتی که‌دا که خۆر هه‌لدیت و له‌ کۆله‌گه‌ (دینگه‌) ره‌نگاوه‌ره‌نگه‌کانی په‌رستگه‌ی (ئاموون) ده‌دات ستایشی دره‌وشانه‌وه‌ی ره‌نگه‌کانی بکه‌م.

له‌گه‌ل ئه‌وه‌ش، که له‌ شاری ته‌به‌س وه‌کو پێشتر باسم کرد به‌دبه‌خت ببووم، به‌لام به‌سه‌رچوونی کات ئه‌و به‌دبه‌ختییه‌ی به‌ تۆزی فه‌رامۆشی داپۆشیبوو و له‌و کاته‌دا که ده‌گه‌رامه‌وه‌ خۆم نه‌ به‌دبه‌خت ده‌زانی و نه‌ به‌ خه‌ته‌وریش، به‌لکو دردی نیشتمیانم هه‌بوو و ده‌مویست پرۆم و خۆم له‌و جیگایه‌دا که چاوم تیا‌دا هه‌له‌تیا‌بوو و گه‌وره‌ ببووم و خۆم تیا ناسیبۆوه‌ بینم.

کاتیک که گه یشتینه که ناری زوی سینا له گه لّ نه وه شدا که ورزی به هار بوو به لامّ نهو بایه که له وشکانییه وه بو دهریا دههات له دهموچاومان دهکوت و دهیسووانده وه، چونکه بیابانی سینا یه کیکه له جیگا گهرمه کانی جیهان.

له پاش نهو هی ماوه یه که به درپژایی که ناره سووره کانی سینا به سهر دریا دا رویشتن، گه یشتینه جیگایه که رهنگی دهریا زهرد بوو و لهوئ مه له وانه کان گۆزه یه کیان خسته ناواوه که وه که به گورس به ستبوویانه وه له دواي نهو هی پر بوو هه لیان کیشایه وه من لهو ناوهم خوارده وه ههستم کرد که تاراده یه که شیرینه و تامی ناوه لیتاوییه که هی نیلی دها چونکه ناوی شیرین و لیتاوی نیل کاتیک که دپته ناو ناوی سویری دهریا وه ماوه یه که له سهری ده مینیتته وه به لامّ تیکه لی ناوه که نابیت.

نهو رۆژه کاتیک که له ناوی نیلم نۆشییه وه به کاپتام وت نهو ناوه له چپژی مندا له باشرین شهرابه کان به تام تره، به لامّ کاپتا وتی ناو له هه موو شوتنج ههر ناوه نه گهرچی له ناو رووباری نیلیشدا بیت و ناتوانیت جیگای شهراب بگریته وه. وتم من له بهر نهو خوارده وه نهو ناوهم پین خوشه، چونکه ده زانم که گه یشتوینه ته وه میسر.

کاپتا وتی: ههر کاتی که خوّم له یه کنی له مه یخانه کانی **ته بهس** دا بینیه وه و بینیم که گۆزه یه کی ناوی جویان له بهرده مم داناوه و له کاتی خوارده وه پیدا دنکه جو نایه نه ناو ده مه وه، نهو ساکه دلنیا ده بم که گه یشتوومه ته میسر. چونکه له دهره وه میسر کهس توانای دروست کردنی بیرهی نایابی نییه و نهوان به شیوه یه که دروستی ده کن که مروّف ده بی له پیتشا بیپالیوی بو نهو هی دنکه جو یه کانی ناوی فری بدات و دوايي بینوشیتته وه.

به لامّ گریمان خوّمان له میسر، بینیه وه، من لهو باوه رده دا نیم که گۆرانکاریه که له وه زعی ژیانی مندا رووبدات، چونکه من ههر بهنده بوومه و چ میسر و چ جیگایه کی تر بو من ههر یه که.

وتم کاپتا سه فهره دوورو درپژه کافان توی بی باک کردووه و به جوړیک ده دویی که جاری وا هه یه له بیرت ده چیت که بهنده ی منی و به شیوه یه که ولامم ده دهیتته وه که ههر که سی بیستی و ده زانیت مافی خوته له گه لّ مندا ده مه ته قی بکه یت و نه گهر له میسر بوینایه دار حه یزه رانیکم له که ناری نیل لی ده کرده وه و چند داریکم ده کیتشا به شان و ملتا و نهو کاته تو تیده گه یشتی که بهنده ی و مافی نهو هت نییه له گه لّ ناغاکه ی خو تدا ده مه ته قی بکه یت.

کاپتا دهسته کانی به نه ژنوبیه وه ناو داچه مییه وه وتی گهره م تو ههم پزیشکی و ههم وته بیژیک هونه رمه ندیشی، چونکه ده زانی که له ههر کاتیک دا چ وشه یه که به کار بهینی و نهو هی ئیستا وتت منی خسته وه بیر لیدانی گۆچان و دار حه یزه ران و به یادی هینامه وه که لیدان به گۆچان و دار حه یزه ران، زیاتر له ناوه لیتاوییه کانی رووباری نیل و دهنگی مراوی و قازه کان و بوئی ماسیی سووره وه کراو و عهتری بوخووری په رستگه کانی **ته بهس**، پیناسه و نیشانه ی میسر، چونکه هه زاران ساله که له م ولاته بهنده کان به گۆچان و دار حه یزه ران ته منی ده کړین و به هیزی نهو دارانه یه که له میسر دا هه موو شتی له جیگای خویدا ماوه ته وه و کهس زیاتر له به ره که ی خو ی پی راناکیشیت و له گه لّ نهو شدا که هه زاران ساله میسر هه یه، به لامّ هیچ شتیک گۆرانی به سهر دا نه هاتووه و ئیستا، که ده بی به دار حه یزه ران دارکاری بکړیم، دلنیا بووم که گه یشتوومه ته میسر و سهرده می سه فهره درپژه کافان که تیایدا زور شتی سه یرم بینی، به سهر چوو ... ناه ... نهی دار حه یزه ران ... خواجه کانی میسر به ره که تت تی بخن، چونکه ده توانی هه موو که سی له سهر جیگای خویدا دابنیشیتته وه نه هیلای که کهس له سنووری خو ی زیاتر پی رابکیشیت.

له دواي نهو قسه یه کاپتا به هو ی کار تی کردنی زوره وه که وته گریان و دوايي به ره و سووچیک که شتییه که رویشت و لهوئ نووست و تا نهو کاته ی که که شتییه که مان گه یشته ناو بهنده ر کاپتا ههر نووستبوو.

کاتیک که کهشتی چووه ناو رووباری نیلهوه و له ناو بهندهردا وهستا چاوم به باربه ره میسر ییه کان کهوت که تنها سوخمه به کیان له بهردا بوو و ریشیان تاشیبوو و لهو کاته دا ههستم کرد که چهند رقم له جل و بهرگی درتیز و ردینی لوولی سریانییه کانه.

له سووریا ژن و پیاو قه لهو بوون، به لام ئه و کاته ی که چوموه وه میسر بینیم ژن و پیاوه میسر ییه کان قه د باریک بوون و له شیان به هوی بهزو چه وریه وه قه لهو نه ببوو. ته نانهت بونی عاره قه ی له شی باربه ره کانیشم له لا خوش بوو و لهو کاته ی که ناوی من و کاپتایان نویسی کاپتا خوی به خه لکی سووریا نویسی بو ئه وه ی کهس نازاری نه دات (چونکه بهنده یه کی هه لهاتوو بوو). ئیمه له کهشتییه که دابه زین و من جل و بهرگه خوریه سریانییه کهم داکه ندو کراسی که تانیی میسریم له بهر کرد.

له پاش ئه وه ی که دوو روژ له به ندر پشوومان دا سواری کهشتییه ک بووین که به ره و **ته بهس** ده رویشت و له وه بهدوا سه فهره که مان له سه ر ناوی نیلدا دهستی پی کرد. ئیمه که ماوه یه ک بوو دیمه نه کانی میسرمان نه بینیبوو له به یانییه وه تا ئیواره له سه ر کهشتییه که سه یری که ناره کانی راست و چه پمان ده کرد و به دیتنی گوندنشینه رهش و رووته کان که به گایه کانی خوبان جووتیان ده کرد و ههروه ها به بیستنی دهنگی قاز و مراوی و حاجی له ق له قه کانی چیژمان وه رده گرت.

هه ر کاتیک که کهشتی له یه کیک له که ناره کانی رووباردا ده وهستا، کاپتا یه کسه ر داده به زی و خوی ده گه یانده مه یخانه یه ک و گۆزه یه ک بیره ی میسری ده نویشییه وه ئه و شتانه ی که له ولاتانی تر بینیبوو بو کریکاره کانی ده گپراهه وه که له مه یخانه که دا بوون و ئه وان به جوړیک له قسه کانی کاپتا سه ریان ده سوورما که په نایان ده برده بهر خواجه کانی میسر.

هه رچه نده زیاتر له **ته بهس** نزدیک ده بوینه وه، دانیشتوانی ئه مبه ر و ئه وه یری نیل زیادی ده کرد و له نزیک **ته بهس** به شیوه یه ک زه وی و زارو گونده کان

به یه که وه نووسابوون که وه ک ئه وه بوو به نیوان دوو شاردا تیپه رین که یه کتیکیان له وشکانیی لای راست بیخ و ئه وه ی تریان که ناری لای چه پ. لهو کاته دا له لای روژ هه لاتنی نیله وه سی چیا ده رکه وت که ده تگوت سی پاسه وانی هه میشه یی شاری (**ته بهس**) ن و دوایی دیواره به رزه کانی شارو په رستگه ی گه وره ی (ئاموون) و بینا کانی ده وره به رو ده ریاجه ی پیروژ ده رکه وت.

کاتیک که شاری مردوه کانم له لای روژ تا وادا بینی پیتی دلگران بووم، باسم کرد که شاری مردوه کان جینگایه که که مردوه کان له دوای مؤمیایی کردن له وی ده نیژترین و نارامگه ی هه موو فییره ونه کان و شازنه کانی میسر له وی بوو و گلکو سپییه کانیان له دووره وه ئه دره وشایه وه و له به رده م هه ربه که له گۆری شازنه کانی میسر داریان چاندبوو و له وه رزی به هاردا (ئه و وه رزه ی ئیمه تیایدا گه راینه وه میسر) ئه و دره ختانه گوئیان ده رده کرد.

هوی دلگران بوونه کهم له کاتی بینینی شاری مردوه کان ئه وه بوو که به بیرم هاته وه دایک و باوکم له ناو پیستیکی گایه که نازیک نارامگه ی یه کی له فییره ونه کان نارامیان گرتبوو، چونکه له بهر ئه وه ی گۆره که یانم به هوی خوشه ویستی ژنیک تهماح کاره وه فرۆشتبوو نه متوانی بوو له گۆره که ی خوباندا بیاننیزم یان گوړیک نوئیان بو بکریم بو ئه وه ی لهو دنیا بی جیگا نه بن.

له لای باشوور، لهو شوینه ی که رووباری نیل پیچیک فروانی تی ده که ویت کوشکی فییره ون له نیوان دره خته سه وزه کانه وه به رهنگیکی زترین ئه دره وشایه وه و من بیرم له وه ده کرده وه که ئایا (هورم هه ب) فه رمانده ی سوپای میسر هیشتا لهو کوشکه دا نیشته جییه یان نا.

ئه و کاته ی که له میسر ده رویشتم ئه و پیاویکی به ده سه لات بوو و له فییره ونه وه نزیک بوو، به لام کهس له پیشهاته کانی قه زاو قه دهر ئاگادار نییه و نازانیت ئایا پیاویک که ئه مرۆ له پاشاوه نزیکه سه به ینیش ئه و نزیکییه ی ده میتیت یان نا.

که شتییه که مان له داره را (اسکله) ی دابه زینی بندهری **ته بهس** له نزیک نه و گه ره که ی که تیایدا گه و ره ببووم را و دستاو له و کاته دا وهک نه و و ابو که مندال بم و خوم له نیوان دیمه نه همیشه ییه کانی سه رده می مندالیمدا ببینمه وه. له به یاد هینانه وهی یاده و هرییه کانی سه رده می مندالی و لاویم هم خوشحال بووم و هم غه مگین و زور به زه ییم به حالی دایک و باو کمدا هاته وه چونکه نه و دووانه له هم مو ته مه نیاندا نازارو مهینه تی بیان چیشته بو نه وهی بتوانن من بکه نه خوینده وارو بو قوتابخانه م بنیرن، به لام من به هوی گه نجی و وه سه وهی نه و ژنه خیانه تم لیان کردو گوره که یانم فرؤشت و نه و نه شه رمه زار بووم که ده مویست ده موچاوم داپوشم بو نه وهی خه لکی **ته بهس** نه مبینن و نه لین نه مه یه سینوه هی حه ق نه ناس که دایک و باو که که ی خوی له دنیای تر دا بی جیگا و ریگا کرد.

به ره له وهی بی مه ناو **ته به سه وه** به رنامه یه کی دیاری کر اوم بو ژیانی خوم نه بو، چونکه وه زعی ژیانی من به وه وه به سترابو وه که (هورم هه ب) ببینم و بزنام که له دوا ی بیستنی گوزار شته که ی من چی ده لیت. به لام هه رکه هه نگاوم نایه ناو (**ته بهس**) وه هه ستم کرد که له و شاره دا وه کو پیشوو ده مه پزیشک، به لام نه پزیشکی گه و ره و ناودار به لکو پزیشکی که نیشته جیتی گه ره کی هه ژاره کان بیت و نه خوشه که م ده رانه ته کان چاره سه ر بکات و له گه ل نه وه شدا که ده مزانی نیازی نه وه م نییه که زانیارییه کانی خوم که له ولاته بیانیه کان فیریان ببووم بکه مه هؤکاری بو ناوبانگ و سامان و حه زم له گه ره کی هه ژاره کان بو، به لام هه ستم ده کرد که خوشه خت و ناسو و ده م.

نه گه ر پزیشکیکی تر له جیاتی من بو وایه و نه و هه موو زانیارییه نهی ده ره وهی هه بو وایه له دوا ی گه رانه وه بو **ته بهس** له یه کی له گه ره که ده وه مه ندکاندا نیشته جی ده بو و ناوی خوی له سه ر که تیبه یه کی^(۱) جوان به قه د خانوو که یه وه دنووسی بو نه وهی هه موو که س بزانیته نه م پزیشکه ناوبراوه له هه موو پزیشکه کانی تر چاکتره و نه و که سانه ی که بو چاره سه ر کردن دینه لای ده بی

دیاری گرانسه های بده نی. به لام زور سه یر بو که من له گه ل نه وه شدا که ده مویست له گه ره که هه ژاره کاندا بژیم و نه ناسراو بم به لام خوم له و شتیوهی بیرکردنه وه یه به خوشه خت ده زانی و نه م بابه ته نه وه نیشان ده دات که نیمه جاری و ا هه یه سه باره ت به حه زه کانی خوشمان له هه له داین و نازانین چیمان ده ویت و جیهان ده خه یه نه ژیر پیوه و له م ولات بو نه و ولات ده رۆین و زانیاری یان زیر و پاره کوده که یه نه وه که له دوا ی گه رانه وه بو ولات وه کو یه کی له ده وه مه ندکان بژین و ده وه مه ندییه که ی خومان به چاوی خه لکیدا بده ین، به لام له پاش گه رانه وه به سه رسورمانه وه ده بینن نه و شته ی چیرمان ده داتی نه وه یه که له گوشه یه کدا به نه ناسراوی بژین.

باربه ره کانی نه وی ده و ره یان لیداین که باره که مان له که شتی دابگرن و بو یه کی له میوانخانه کانی ببه ن و کر تیه کی باشمان لیستین، چونکه له هه موو شوینتی کاتیک که ریواریک ده گاته شاریک، باربه ره کان زیاتر له خه لکی تر پاره ی لی هستین، به لام من به کاپتام وت، حه زنا که م بو میوانخانه پرؤم و به باربه ره کان بلتی که لوپه له کافان دانا گرین. کاپتا وتی مه گه ر به ته ما نیت له م شاره دا مینیتته وه. وتم مه به ستم نه وه یه که به تو بلیم خیرا پرؤ و له گه ره کی هه ژاره کاندا خانوو یه که م بو بکره و تا ده توانی هه ول بده له نزیک خانوو که ی دایک و باو که مه وه بیت. هه روه ها کرینی خانوو که ده بی نه مرؤ ته و او بیت بو نه وهی له سبه ینیوه بتوانم له خانوی خومدا خه ریکی پزیشکی بم.

کاپتا له م قسه یه ی من زور نارازی بو، چونکه وای ده زانی ده چینه میوانخانه یه ک و به ندکه کانی نه وی له جیاتی نه و خزمه ت ده کن، به لام قسه ی نه کردو سه ری دانه واندو رۆیی.

هه مان شه و من چوومه خانوو که ی خومه وه که له گه ره کی هه ژاره کان بو و به ره له من هی مسگه ریک بو. له خانوو که ی ده و روه رو به رامبه ر خانوو که ی نیمه ژنه کان له به رده م ماله کاندا خه ریکی سوورکردنه وهی ماسی بوون له سه ر

ئاگردان و له هه موو گه ره كه كاندا بۆنى ماسىي سووره وه كراو ده هات. كاتىك كه كه ميك له شه و تىپه رى چراى ماله گشتىيه كان^(۲) هه لكر او دهنگى موسىيقاى سربانى و گۆرانيى مه له وانه مه سته كان ده هاته گوئ و كاتىك كه سه رى ئاسمانم ده كرد ده ميبىنى كه به هوئى چراكانى ناوه ندى شار رهنگى سوور ببوو.

له پاش ئه و چند ساله ي كه له ئه م لاو ئه و لاي جيهان سه فه رم ده كردو زانبارىم كو ده كردوه، گه رامه وه جىي يه كه م واته خانووى خووم و پىم سه ير بوو كه من له سووربا و بابل و كرىت ئه و هه موو ديمه نه جوانم بىنى و بۆن و به رامه ي روئه بۆن خووشه كانىانم هه لده مژى، چۆن چىژم له بۆنى ناخوشى ماسىي سووره وه كراو و بىنىنى هه ژارى و نه بوونىي دراوسىكان و رده گرت.

به يانىي روژى دوايى به كاپتام وت كه تىبه يه كى ساده ي بى نه خش له قه دى خانووه كه مدا هه لبواسى بو ئه وه ي خه لكى بزنان ئه مه مالى پزىشكه و كاتىك كه نه خووشه كان دىن پىيان مه لى كه من پزىشكىكى ناودارم، به لكو ته نها ناوه كه م بلتى و پىيان بلتى كه ئه م پزىشكه نه خووشه كه مده رامه ته كانىش چاره سه ر ده كات و هه موو كه سى ده توانىت به پىي تواناى خوئ ده سه هق بدات.

كاپتا وتى گه ورم بوچى تو كه پزىشكىكى گه وره و ناودارى و به هوئى گه ران له ولاتانى جيهاندا زانستت كو كردو ته وه، خوئ ده كه يته پزىشكى هه ژاران؟ ئايا ئاوى زه لكاوت خواردو ته وه (كه ده بىته هوئى نه خووشى)، يان دوو پىشك پىئوه ي داوى كه به م شىئوه يه بىر ده كه يته وه.

وتم كاپتا ئه وه ي پىت ده لىم ئه وه بكه و فرمانه كه م جى به جى بكه، ئه گه ر نا له مالى من برؤ و هه ر چۆنىك كه خوئ ده ته وىت ژيان به سه ر بيه. چونكه من ده زانم ئه وه نده ت دزى له من كردوه كه ده توانى ئه مپرو خانوويه كى پى بكرى و ژنىكىش به ينى.

كاپتا وتى گه ورم ئه گه ر تو تات لى نه بى به م شىئوه يه نادوئى و ئه م قسانه

ناكه يت، چونكه من پىاوئىك نىم كه ژن به ينىم و به رده وام له ماله وه له گه لىدا به شه ر بىم و نانى من بخوات و دوايى له كاتى ناكۆكىدا به گۆچان يان دار حه يزهران بكه وىته گىانم. به راي من كاتىك كه مرؤف بتوانىت ئازاد بىت و له وپه رى ئاسووده بىدا بىت، ژن هىنان شىتىيه، به لام له به ر ئه وه ي تو گه وره ي منى ئه گه ر له سه ر حه سىرىش بنووى منىش ده بى چاو له تو بكه م، به لام ناتوانم ناره زايى خووم ده رنه برم چونكه ده بىنم ئه م ئىشه ي تو شىتانه يه و ته نها شىت گه وهر له ژىر پاشماوه ي ئازولاندا ده شارىته وه و تو ش زانست و شاره زايى خوئ له ژىر كوئه پو شاكى هه ژاراندا ده شارىته وه.

وتم كاپتا كاتىك كه مرؤف دىته دنيا وه هه ژار بىت يان ده وله مه ند، به رووتى هه نگاو ده نىته ئه م جيهانه وه و له كاتى نه خووشىدا هىچ جىاوازىبه ك له نىوان هه ژارو زهنگىندا نىيه و هه ر دوو كىان ئازار ده كىشن و پىبىستىيان به چاره سه ر هه يه.

كاپتا وتى به لام له نىوان ئه و دىارىبه ي كه ده وله مه ندىك دواي چاره سه ر ده يدات له گه ل ئه و دىارىبه ي كه له هه ژارىكى و رده گرى جىاوازىبه كى زور هه يه. ئه گه ر من له سه ره تادا به نده بوومايه و له كاتى له داىك بوونم به به نده يه ك له قه لىم بدرامايه ده متوانى بىروكه كى تو بسه لمىنم، به لام له به ر ئه وه ي له سه ره تادا ئازاد بووم و دوايى بوومه به نده ناتوانم ئه وه بسه لمىنم كه ده وله مه ندو هه ژار له دىدى مرؤفدا يه كسان بن.

وتم كاپتا من نه خووشى هه ژارو ده وله مه ند به يه ك چاو سه ير ده كه م و هه روه ها بو ئه وه ي بزانى پىت ده لىم كه ئه گه ر مندالىكى بى سه رپه رشت په يا بكه م ده بكه م به مندالى خووم.

كاپتا وتى ئه مه كارىكى بى سووده چونكه منداله بى خاونه كان له په رستگه يه كى تايبه تدا به خىئو ده كرىن و ده بنه كاهىنى پله نزم و هه ندىكىيان ده كه نه خواجه^(۳) و ده يان نىرنه مالى ده وله مه ندكان كه بىانكه نه خزمه تكار يان

پاسهوانی ژنهکان بن و بیگومان ئەم خواجهانه لهوئ، له مائی دایک و باوکی خۆیان باشتەر دهژیان ئەگەر (زیندوو بمابانهوه). ئەگەر تۆ مندالت دهویت واز له ژن هینان بهینه و له گهڵ هیچ ژنیکدا گۆزه مهشکینهو له جیاتی ئەوه له یهکنی لهو ژنه گه نجانیهی که توانای بهخێوکردنی مندالنهکانی خۆیان نییه داوا بکه که له دواى مندال بوون کۆرپه کهى، بداته تۆو ئەو ژنه ده جاریش سوپاسی خوا (ئاموون) دهکات که تۆی خستۆته سهر ریگای ئەو بۆ ئەوهی مندالنه کهى لیتوهربرى و بهخێوی بکهى. ئەگه ریش ناته ویت مندالی خه لکی بهخێو بکهى که نیزیکی جه حیل و جوان بکره که هم مندالت لیبی ببی و همیش له کارهکانی ماله وهدا یارمه تیبی من بدات، چونکه من پیر بوومه و ههلسووراندنی ئیش و کاری ماله وه لهلام زهحمه ته و جاری وا ههیه دهسته کانم دهلهرزیت و من پتیبسته هم ئیشهکانی ماله وه راپهڕینم و هم پاره کهشم بخمه گهر بۆ ئەوهی قازانجیکم لی دهست بکه ویت.

وتم من حهز ناکه م که نيز بکرم بهلام تۆ دهتوانی بۆ ئیش و کاری ماله وه خزمهتکارى بگری چونکه مافی ئەوهت ههیه که له مه و دوا له مائی مندا پشوو بدهیت و ئەمه پاداشتی خزمهتەکانی رابردوو و وهفاداری تۆیه و له بهر ئەوهی دهزانم که تۆ له م شارهدا بۆ مه یخانهکان دهڕۆی، بههۆی تۆوه دهتوانم لهو زانیاری و دهنگوباسانهی که خه لکی لهوئ دهیلین ئاگادار بيم. چونکه له هیچ جیگایهک وهکو مه یخانهکان خه لکی له کانگای دلپانهوه قسه ناکن و خه لکانیکی زۆر هه ن که ههرگیز نهئینییهکانی خۆیان نادرکین، بهلام له دواى ئەوهی خواردپانهوه دهکونه قسه و ئەوهی له دلپاندایه هه لیده رپژن.

له دواى ئەم قسه به له مال دهرچووم بۆ ئەوهی یهکنی له ئاشناکانی رابردووم بدۆزمه وهو بچمه لای (هورم هه ب) فه رماندهی سوپای میسر. پاشان بۆ ئەو مه یخانهیه چووم که ده مزانی (توقس) ی هاو رپیی هونه رمه ند م بۆ ئەوهی ده چیت و سو راعیم گرت و مه یفرۆشه که وتی نازانم له کو تیه و چی دهکات، چونکه

ماوهیه که که نه هاتۆته ئیره بهلام بهر له وهی بی سه رو شوین بیت دهمدی وینهی پشیلهکان دهکیشیت. من به سه رسورمانه وه وتم بۆچی وینهی پشیله ی دهکیشا. مه یفرۆش وتی له بهر ئەوهی ناچار بوو که بهم شیوهیه خه رجی په یا بکات و بۆ ئەو کتیبه ی که له مندالان له قوتابخانهکاندا ده بخوین وینهی پشیله دروست بکات.

لهوئ هاتمه دهره وهو بۆ خانهی سه ربازهکان (واته سه ربازه گه - وه رگیتر) چووم که لهوئ (هورم هه ب) ببینم. بهلام روانیم سه ربازه گهکان سه ربازه تکی که می تیا به و وهکو پیشوو سه ربازهکان له حه وشه که دا خه ریکی زۆرانبازی نه بوون و به تیروکه وان نیشانهیان نه ده نایه وه نه یزه یان بۆ کیسه پر له کایهکان نه ده هاو ئیشت. ئەفسه ریکی به شی له حه وشه که دا وهستا بوو و په نجهکانی قاچی له خاک وه رده دا و به زمانی حال له منی ده پرسى بۆ ها تووبته ئیره و ئیشت چیه؟ من لیم پرسى ئایا (هورم هه ب) له و تیه و ئەگه ر لهوئ نییه له کوئ ده توانم بیدۆزمه وه.

ئەفسه ره که له دواى ئەوهی ناوی (هورم هه ب) ی بیست سه ری دانه وان دو من له م ریزلینانهی تیگه یستم که (هورم هه ب) هیشتا پله ی فه رمانده یی ههیه بهلام له گه ل ئەوه شدا بۆ دلنیا بوون لیم پرسى که ئایا (هورم هه ب) وهکو پیشوو فه رماندهی سوپایه یان نا؟

ئەفسه ره که وتی: به لئى ئەو هه ر فه رماندهی سوپایه، بهلام ئیستا لیره نییه و بۆ سه رزه مینی (کووش) رویشتوو ه تا کو سه ربازه گهکانی ئەو جیگایه هه لبو ه شیتیته وه ئەو سه ربازه نهی که له واجدان ئیزنیان بدات و مه علوم نییه که ی ده گه رپتته وه.

من حه لقه یه کی زبوم دا به ئەفسه ره که وه ئەو به بینینی حه لقه که حه په ساو هه ستی خو به شت زانینه که ی نه ماو به پیکه نینه وه به منی وت (هورم هه ب) فه رمانده یه کی گه وره یه، چونکه ده زانیت که سه ربازهکان چیان دهویت و چۆن

دهبې له گه لېاندا رښتار بکات، به لآم فيرعه ون وه کو بز ن وايه و له وه زعی سه ربازه کان و باری د هروونیان بی ناگایه و گوئیان ناداتی. هر له بهر نه وه شه ئیستا، که (هورم هه ب) لیره نییه وه ک ده بینی سه ربازه که چولوه سه ربازه کان رویشتون بو نه وهی دهروزه بکه ن و سکی خوئیان تیر بکه ن. به لآم من له بهر نه وهی نه فسهرم ناتوانم بو سوال کردن بچم و داواکارم له (ناموون) که له بهر نه وهی نه م حلقه یه ت داوه به من پیروزت بکات. چونکه چند مانگیکه که نه متوانیوه بچم بو مه یخانه و بیره بخومه وه و نه مرؤ دهرؤم و دهنوشمه وه. بهر له وهی که بمانکه ن به سه ربازه به لینیان به ئیمه دا که نه گهر بیینه سه ربازه کانه یه کی زورمان ده ست ده که ویت و هرچند خواردمان بویت بومانی ناماده ده که ن و سکمان به رده وام پر ده بییت له خواردن و خواردنه وه.

پاشان من له خانه ی سه ربازه کان هاتمه دهره وه بو خانه ی ژبان رویشتم که له وی سه ر قلیشینی فیرعه ون بییم به لآم پییان وتم که دوو سال له مه وه بهر مردووه و لاشه که یان له شاری مردووه کان ناشتووه.

له و قسانه ی که له خانه ی ژباندا له گه ل مندا کردیان بوم دهرکه وت که فیرعه ون به هوئی شوین که وتنی خواجه که ی خوئی که (ئاتوون) ی ناوه نه وه سه ربازه نه ی ئیزن دابو که باوکی به کریی گرتبوون چونکه ده یگوت که له گه ل هه مواندا به ناشتی و خوئی ده ژتیت و پیوستی به سه ربازه نییه.

پیشتر نامازم بو کرد که خویندنگه ی خانه ی ژبان له ناو په رستگه ی (ناموون) دایه و بریارم دا برؤم و وه زعی په رستگه بییم بو نه وهی بیره وه ربیه کانی که نجیتیم به ینمه وه یاد.

روانیم کاهینه کان به سه ری تاشراوی به روژن چه ور کراو و جله سپییه کانیانه وه په ریشان بوون و له کاتی قسه کردندا به مه ترسییه وه سه یری دهره وه ربیان ده کرد و وه ک نه وه و ابو که له وه بترسین یه کی گویی له قسه کانیان بیت و کاتیک که منیان بینی به گرژییه وه سه یری منیان کردو له وانه یه گومانیان

کردبیت که من جاسوسم.

به به رده م په یکه ری گهره ی فیرعه ونه کاندای په ریم و خوم گه یانده کوتایی په رستگه که له وی به سه رسورمانه وه بییم که په رستگه یه کی نوئیان دروست کردبوو.

نه و کاته ی که من له په رستگه ی ناموون-دا بووم نه و په رستگه یه ی لی نه بوو و دیار بوو که له دوا ی دهرچوونی من و له دوا ی رویشتم له **ته به س** دروستیان کرووه.

کاتیک که چومه ناو نه و په رستگه یه وه سه یرم کرد دیواری نییه، به لکو حه وشه یه کی به رفراوانه که نه ستوونی (کوله گه) به رزیان به دهریدا دروست کردبوو و لایه کی حه وشه که کراوه بوو، واته به بی نه ستوون بوو و میحرابی په رستگه که له ویدا بوو. له میحرابه که نزیک بوومه وه بییم له جیاتی نه وهی که دیاریی ناسایی واته مه ری قوربانی و مه سینه ی مسی^(۴) له سه ر میحرابه که دابنن، گهنم و گول و میوه یان له وی دانابوو و له سه رووی میحرابه که وه نه خشیکی به ردینی گهره یان لی دروست کردبوو که خوی (ئاتوون) ی له شتوه ی بازه به کدا نشان دده (مه به ست خوره - و. کوردی) و له م بازه یه وه هندی تیشک بو دهره وه ری کیشرابوو و کوتایی هر تیشکیک ده ستیکی پیوه نو سابوو و له ناو هر ده ستیک (خاچیکی ژبان)^(۵) ی تیا بوو.

کاهینه کانی نه م په رستگه یه کراسی سپییان له به ردا بوو به بی نه وه ی سه ربیان تاشیبیت و سه یرم کرد هه موویان گه نجن و کاتیک که چومه ناو نه و په رستگه یه وه کاهینه کان دهره یان له میحراب دابوو و سه رووی پیروزیان ده خویند.

گویم گرت و سه رنجم دا که ناهنگی نه و سه رووه له گویمدا ناشنایه و نه و سه رووده م له (نورشه لیم)، له ولاتی سووریا گوئی لی بیوو. به لآم له هه موو شته کانی نه م په رستگه یه سه یرتر په یکه ری فیرعه ون بوو که له بان نه ستونه کاندای

دەببىنرا. ئەستونەكانم ژمارد و بۆم دەركەوت كە چل دانەيەو ھەر ئەستونىتەك
بتى بەردىنى فىرعەونى پىتوھ بوو كە گەورەتر بوو لە ھەيكەلى خۆى.
پەيكەرەكانيان بە جۆرىك دروست كەردبوو كە فىرعەون ھەردوو دەستى بە
سىنگىيەوھە نابوو و بە دەستىكى قامچىيەكەى و بە دەستەكەى تىرى گۆچانى
پاشايەتییەكەى گرتبوو و ئەو پەيكەرەنە دەیانرۆانئىيە مەحرابەكەو من نازانم كە
كام پەيكەرەتاش رەنگرێژى ئەو ھەيكەلانەى كەرد بوو و پاشان بە شاگردەكانى
خۆىسپاردبوو كە دروستى بكەن. بەلام دەزانم كە پەيكەرەتاشەكە بە ئەنقەست
مەبەستى وا بووھە كە ھەموو نوقتانئىيە ئەندامەكانى فىرعەون بە پىچەوانەوھە
نیشان بدات. بۆ نمونە دەست و قاچەكانى فىرعەون لەرۆ بارىك بوون بەلام لە
پەيكەرەكەيدا دەست و پىيان ئەوئەندە ئەستور دروست كەردبوو كە دەتگوت
كوندەى ئاوساوە. ھەروھەا جگە لە ئەندامەكانى لەشى، پەيكەرەتاشەكە، شىوھى
دەموچاوى فىرعەونىشى گۆرپوھە.

ھەموو ھونەرەندەكان و پەيكەرەتاشانى پىشوو كە پەيكەرى فىرعەونەكانى
رابردوويان دروست كەردبوو ھەوليان دەدا كە ئەو پەيكەرە وەك شىوھى ئەسلىي
خۆى بىت بۆ ئەوھى ئەو كەسەى كە ھەزارەھا سال لە دواى ئەوھە چاوى بە
پەيكەرەكە دەكەويت بزائىت كە شكۆ و شىوھى چۆن بوو، بەلام ئەو
ھونەرەندەى پەيكەرى فىرعەونى تاشىبوو سەرنجى لىكچوونى نەدابوو و
كاتىك كە مەرووف دەموچاوى فىرعەونى بە گۆشە گەورەو بچووكەكان و روومەتى
بەرجەستەو دەموچاوى درێژ ببىنايە دەترساو ئەگەر ھاوړى ھونەرەندەكەم
(توقس) لەوئى بوايەو ئەو بتهى لەوئى ببىنايە دەيگوت ئەمە قوتابخانەيەكى
ھونەرى نوئىيەو لە ھونەرى نوئىدا شىوھى كەسەكان و شتەكانى تر نايىت وەك
خۆيان بن بەلكو ھونەرەندە پىويستە بەو شىوھىيەى كە خۆى ئەو شتانە دەبىنىت
ئەندامەكانى بكىشىت يان پەيكەرەكەى دروست بكات. شتىكى تر كە بەلاى
منەوھە سەير بوو ئەوھە بوو كە چۆن فىرعەونى مىسر (ئامن ھوتپ)ى چوارەم

رىگای داوھە كە پەيكەرى ئەو بەو شىوھىيە بتاشن و ئايا خودى ئەو پىش خۆى بەم
شىوھىيە دەبىنى كە بۆيە رەخنەى لە پەيكەرەتاشەكە نەگرتووەو وەك ئەو كەسانەى
كە بە تۆمەتى كوفركەردن دەكوژان لە سىدارەى نەداوھە.

سەرنجم دا كە پەرسنگەى نوئى تەماشاجىيە زۆرى لى نىيە و ئەوانەى دەھاتن
دوو دەستە بوون ھەندىكيان ئەوانە بوون كە كراسى كە تانىان لەبەردا بوو و
ملوانكەى زىرپان بە ملەوھە بوو و ديار بوو كە لە دەربارىيەكانى مىسر بوون و
لەبەر ئەوھى دەيانزانى فىرعەون سەرنج دەداتە ئەو پەرسنگە تازەيە بۆ ربايى
ھاتبوونە ئەوئى و دەستەكەى تر خەلكى ئاسايى بوون كە بەسەر سورمانەوھە
گوئيان لە سروودى كاهىنەكان دەگرت چونكە لىي تى نەدەگەيشتن و ئاوازی ئەم
سروودە لە گوئياندا سەير بوو و ئەوان لە مندالىيەوھە لەگەل ئەو سروودانە
راھاتبوون كە لە سەردەمى دروستكەردنى ھەرمەكانەوھە (اھرام) لە پەرسنگەكانى
مىسر دەخوئندران و ئەو سروودانە بە جۆرىك لە روحياندا چەسپا بوو كە ئەگەر
لە كاتى خەويشدا بيانبىستايە لەواتاكەى تى دەگەيشتن بەلام سروودە تازەكان
بە گوئى و روحي ئەوان ئاشنا نەبووھە.

لەدواى ئەوھى سروودەكە خوئندرا پىاوئىك لە كاهىنەكان نزىك بووھەوھە كە
لەسەر و وەزعى ديار بوو جووتيارەو لە بىبابانەوھە ھاتووەو لىيانى پرسى ئايا
دەكرى تەلەسمىك يان چاوئىكى ئەو مانگا و مەرە قوربانىيانە، كە مەترسى لەناو
دەبات، بە بەھايەكى ھەرزان پىي بفرۆشن بۆ ئەوھى لەگەل خوئىدا بىبات و لە
تەنگ و چەلەمە و مەترسىيەكان پارتىزاو بىت. كاهىنەكان لە وەلامى ئەو
پىاوھەدا وتیان خواى (ئاتوون) تەلەسم و چاوى قوربانى نافرۆشيت و پىويستى
بەوانە نىيە بەلكو ھەر كەسىك باوھرى پىي ھەبى ئەو پىويستى لىدەكات و
دەپپارتىزىت بەبى ئەوھى دياربىيەكى لى وەربگرىت.

كاتىك كە پىاوھەكە ئەم و تەبەى بىست رەنگى تىكچوو و گەرايەوھە دواوھە و
گوئىم لى بوو بە بۆلە بۆلەوھە دەيگوت خواى (ئاتوون) خوايەكى درۆبىنەوھە دوايى

بهره و پرستگه‌ی تر واته (ئاموون) به‌رێ کەوت کە لە کاهینه‌کانی ئەو پرستگه‌یه ته‌له‌سم یان چاوی قوربانی وەرگیریت.

ژنێکی تریش لە کاهینه‌گه‌نج‌کان نزیک بووه‌وه و وتی مه‌گه‌ر خاوی ئێوه که‌ناوی (ئاتوون) ه‌مه‌رو گای قوربانی وەرناگیریت و که‌س قوربانیی بۆ ناکات که ئێوه گوشت بخۆن و قه‌له‌وبن و ئەگه‌ر خاویه‌که‌ی ئێوه به‌ شێوه‌یه‌ک که‌ خۆتان ده‌یلێین به‌هێز بیت، کاهینه‌کانی ده‌بێ قه‌له‌وبن نه‌ک ئەوها له‌رولا وازو، بێ هێزییه‌که‌تان وای نیشان ده‌دات که‌ خاویه‌کی بێ ده‌سه‌لاتان هه‌یه. له‌ کاتی‌کدا که‌ (ئاموون) به‌هێزه‌و گوشت ده‌رخواردی کاهینه‌کانی خۆی ده‌دات و له‌به‌رئه‌وه هه‌موویان قه‌له‌ون.

یه‌کێ له‌ کاهینه‌کان که‌ که‌می‌ک له‌وانه‌ی تر به‌ته‌مه‌نتر بوو و تێ (ئاتوون) رقی له‌ قوربانیه‌وه نایه‌وێت خۆینی ئاژه‌لان بۆ ئەو برێژن و تۆ نابیت له‌م پرستگه‌یه ناوی (ئاموون) به‌یئنی چونکه‌ ئاموون خاویه‌کی درۆبینه‌و به‌م زووانه ته‌ختی خاویه‌تیبه‌که‌ی سه‌رنگون ده‌بیت و پرستگه‌که‌ی وێران ده‌بێ.

ژنه‌ که‌ دوو هه‌نگاو هاته‌ دواوه و وتی ئە‌ی (ئاموون) ئاگاداره‌ که‌ من ئە‌م قسه‌یه‌م نه‌کردوه به‌لکو ئە‌و پیاوه‌ وای وت و نه‌فره‌تی تۆ ته‌نها ده‌بێ ئە‌و بگریته‌وه نه‌ک من. ژنه‌که‌ له‌گه‌ڵ ئە‌و که‌سانه‌ی تر که‌ خه‌لکی ئاسایی بوون له‌وێ رۆیشتن و کاهینه‌کان به‌ گالته‌وه پێکه‌نینه‌وه به‌وانیان ده‌گوت برۆن، برۆن ئە‌ی خه‌لکی بێ ئیمان ئە‌وه بزانی که‌ ئاموون خاویه‌کی درۆبینه‌و ئە‌وه‌نده‌ی پێ ناچیت که‌ هێزه‌که‌ی وه‌ک گیایه‌ک که‌ به‌داس دره‌و بکریت له‌ناو ده‌چیت.

له‌و کاته‌دا یه‌کێ له‌ پیاوه‌کان داچه‌مییه‌وه و به‌ردێکی له‌سه‌ر زه‌وی هه‌لگرت و به‌ره‌و کاهینه‌کانی هاویشته‌ و به‌رده‌که‌ که‌وت به‌ ده‌موچاوی یه‌کێ له‌وان و برینداری کرد و کاهینه‌کان بانگی پاسه‌وانه‌کانی پرستگه‌یان کرد که‌ ئە‌و پیاوه ده‌ستگیر بکه‌ن به‌لام ئە‌و هه‌ل هات و نه‌یان توانی بیگرن.

من له‌ کاهینه‌کان نزیک بوومه‌وه و به‌ ئە‌ده‌به‌وه پێیانم وت من میسریم و

ماوه‌یه‌ک له‌م ولاته‌ دوور که‌وتبوومه‌وه و به‌ر له‌وه‌ی له‌ میسر برۆم ناوی خاوی (ئاتوون)م بیستبوو، به‌لام سه‌رنجم لێی نه‌دابوو و دوایش به‌بۆنه‌ی دوورکه‌وته‌وه‌م له‌ میسر نه‌متوانی له‌ باره‌ی ئە‌و خاویه‌ زانیاری به‌ده‌ست به‌یتم و ئیستا که‌ گه‌راومه‌ته‌وه‌هه‌ز ده‌که‌م بزانی خاوی (ئاتوون) کێیه‌؟ و چی ده‌لێت و چی ده‌وێت و چۆن ئە‌و ده‌په‌رستریت.

کاهینه‌کان که‌می‌ک لێم وردبوونه‌وه که‌ بزانی ئایا گالته‌یان پێده‌که‌م یان به‌ راستی ده‌دوێم و له‌ دوا‌ی ئە‌وه‌ی که‌ تیگه‌یشتن پرسیاره‌که‌م به‌ راستیه‌ یه‌کی‌ک له‌وان و تێ (ئاتوون) تاکه‌ خاوی راسته‌قینه‌یه ... هه‌موو ئە‌و خاویانه‌ی که‌ به‌ر له‌ (ئاتوون) هاتوونه‌ خاوی درۆبێن و هه‌موو ئە‌وانه‌ی که‌ له‌ دوا‌ی ئە‌ویش دێن خاویه‌کی ناراستن. ئاتوون ئاسمان و زه‌وی و رووباری نیل و هه‌موو بوونه‌وه‌رانی دروست کردووه‌و هه‌میشه‌ هه‌بووه‌ و له‌مه‌ و به‌دواش ده‌بیت و ئیستا خۆی نیشانی کوپه‌که‌ی خۆی، فیرعه‌ون، داوه‌و هه‌مووان ده‌بیت بیپه‌رستان. ئە‌م خاویه به‌ پێچه‌وانه‌ی خاویه‌کانی تر که‌ هه‌موویان ناراستن دیاری خه‌لکی ناوێت و هه‌ز ناکات که‌س قوربانیی بۆ بکات و به‌یه‌ک چاو ده‌روانیته‌ ده‌وله‌مه‌ند و هه‌ژار و هه‌ر که‌سی‌ک که‌ باوه‌ری پێ به‌یئیت له‌ په‌نای خۆیدا دایده‌نیت، (ئاتوون) به‌ پێچه‌وانه‌ی خاویه‌ درۆبینه‌کان هه‌رگیز نامریت و له‌ هه‌موو شوێنی‌کدا هه‌یه‌و هه‌یچ رووداوی‌ک به‌بێ ویستی ئە‌و روو نادات.

وتم ئە‌و به‌رده‌ی که‌ ئیستا ده‌موچاوی ئە‌م کاهینه‌ گه‌نج‌ه‌ی بریندار کرد به‌پێی ویستی (ئاتوون) به‌ر ده‌موچاوی که‌وت، چونکه‌ تۆ ده‌لێی که‌ هه‌یچ رووداوی‌ک به‌بێ ئیراده‌ی ئە‌و به‌ ئە‌نجام ناگات.

کاهینه‌کان کاتی‌ک که‌ ئە‌م وته‌یه‌یان بیست به‌سه‌رسورمانه‌وه له‌ یه‌کتریان روانی و وتیان دیاره‌ تۆ به‌ ته‌مای گالته‌مان پێ بکه‌ی. به‌لام ئە‌و کاهینه‌ی که‌ به‌رده‌که‌ی پێ که‌وتبوو به‌ ده‌نگی‌کی به‌رز و تێ به‌لێ ئە‌م رووداوه‌ له‌سه‌ر ویستی (ئاتوون) روویدا، چونکه‌ من شایانی ئە‌ونیم و ئاتوون ئە‌م رووداوه‌ی دروست

کرد بو ئه وهی من خۆم بکه مه شایانی ئه و . (ئاتوون) له بهر ئه وه ئه م رووداوهی به سه ر مندای هینا ، چونکه من له روحی خۆمدا به بۆنه ی ئه و ریزه ی که له لای فیرعه ون هه مه له خۆم بایی ببووم و (ئاتوون) م فه رامۆش کردبوو . من له بهر ئه وه له لای فیرعه ون خۆشه و بیستم ، چونکه ده نگیککی خۆشم هه یه و ده توانم سرود بلێم و فیرعه ون کاتیک که بینی من ئاماده م باوه ر به خواجه که ی به ینم منی نارده ئه م په رستگه یه و به م پله و پایه یه ی گه یاندم .

و تم که واته ئه گه ر وابیت خوای (ئاتوون) ئه و هنده ده سه لاتی هه یه که بتوانی فیرعه ون وای بکات که پیاویک له ناکاودا له خاک بهرز بکاته وه و بیخاته ناو په رستگه که یه وه و ببیته کاهینی ئه و .

یه کیک له کاهینه کان وتی فیرعه ونی ئیمه سه رنج ناداته وه زعی مادیی خه لکی ، به لکو سوود له و وزه یه وه رده گریت که (ئاتوون) داویه تی و دلی خه لکی ده خۆینیته وه و ده زانیت که ئایا شیایوی بهرز کردنه ون یان نا .

و تم چون فیرعه ون ده توانیت دلی خه لک بخۆینیته وه و هه ست به و شته بکات که له ناو دلایاندا یه چونکه ته نها (ئوزی ریس) خاوه نی ئه م ده سه لاته یه و توانای خۆیندنه وه ی دلی مرۆقی هه یه (۶) .

کاتیک که من ئه م قسه یه م کرد کاهینه کان له ناو خۆباندا ده ستیان به راویژو گفتوگۆ کرد که چ وه لامیک بده نه وه من و یه کیکیان وتی : (ئوزی ریس) خواجه کی پله دوو به لکو پله سی و چواریشه و بگره له باره ی بوونیشیه وه گومان هه یه . (ئوزی ریس) بوونی نییه به لکو گومان و مه زنده ی خه لکی ره شوکی هیناویه ته کایه وه . به لام (ئاتوون) بوونی هه یه و خوای نه بینراو و هه میشه ییه و فیرعه ون له گه ل ئه وه شدا که مرۆقه جه وه هری (ئاتوون) ی هه یه له بهر ئه وه ده توانیت له یه ک کاتدا چهند که سایه تییه کی هه بیت و ئه و هۆبه ی که ده توانیت دلی خه لکی بخۆینیته وه ئه وه یه که له یه ک کاتدا چهند که سایه تییه کیه وه هه یه وه ک ئه وه وایه که له یه ک کاتدا چهندین که س بیت . له بهر ئه وه ئه و

هونه رمه نده ی په یکه ری فیرعه ونی دروست کردووه و تو ئیستا ئه و په یکه ره له سه ر ئه ستوونه کان ده بینی ، به شیوه یه ک فیرعه ونی دروست کردووه که هه م ژن بیت و هه م پیاو ، چونکه جه وه هری خوا له فیرعه ون-دا یه و به بۆنه ی ئه م جه وه هره توانای ئه وه ی هه یه که هه م خاوه نی هیزی نیره بیت و هه م هیزی مبیینه شی تیا دا بیت .

من سه رم به هه ردوو ده ست گرت و وتم من وه ک ئه م ژنه که هه ر ئیستا لیتره رویشت پیاویکی ساده م و ناتوانم له واتای قسه کانی ئیوه تی بگه م و عه قلم نایگریت که سیک هه م پیاو بیت و هه م ژن . هه م بتوانی ئاوی روون (۷) دروست بکات و هه م شیرخۆزه یه کیش له سکیدا رابگریت و گه وه ی بکات و به دنیای به ینیت . هه روه ها ئیوه خۆشان له مه ر خوای (ئاتوون) وه ناکۆکیان هه یه وه ک ئه وه وایه که نه زانن کتیه و چی ده لیت ، چونکه کاتیک که من په رسیاریکتان لی ده که م له گه ل یه کتریدا راویژ ده که ن و دوا یی وه لامی من ده ده نه وه .

کاهینه کان ناره زاییان بو ئه م قسه یه ی من ده بری و وتیان وا نییه و ئیمه له باره ی خوا (ئاتوون) وه بچوو کترین دوو دلیمان نییه و ئه و خواجه کی ته واوه . واته که م و کورپی نییه و هه میشه هه بووه و به رده وام ده مینیت ، به لام ئیمه نو قستانیمان هه یه و له بهر ئه و نو قستانییهمان ناتوانین خوا (ئاتوون) به دروستی بناسین ، به لام هه رچه نده بیر کردنه وه و خۆیندنه ومان هه بیت زیاترو باشتر ده بناسین و بیگومان چهند سالیکی تر ئیمه له ئه مرۆ زیاتر له (ئاتوون) تی ده گه ین و بیست سالی تر زانستی ئیمه زۆر زیاتر ده بیت له ئه مرۆ و ته نها یه ک که س (ئاتوون) به ته واوه تی ده ناسیت و ئه ویش فیرعه ونه ، چونکه ئه و جه وه هری ئاتوونه و وه ک ئه وه یه که (ئاتوون) روحی فیرعه ون بیت .

له گه ل ئه وه شدا که به م قسه یه یان قه ناعه تم نه کرد به لام زۆر کاری تی کردم له بهر ئه وه ی تی گه یستم که به دلپاکیییه وه ده یانگوت و هه ستم کرد که له وانیه له م قسه یه یاندا راستیییه کی گه وره هه بیت و ئه و حه قیقه ته ش ئه وه یه ، که ئیمه

نه زانين، نهک خواجه کان و له بهر نه وهی که عقل و تیگه یشتنی ئیمه کم و کوری و ناته واوی هی هیه، و اههست ده که یه که خه لکی نه قام و بی عه قلن.

بوم ده رکهوت که له جیهاندا له وانه یه هه ندی راستی هه بیت که چاوی ئیمه نه بیینی و گوتمان نه بییستی و ده ستان ههستی یه نه کات به لام نه و راستییانه بوونیان هیه. که واته کاتیک که ئیمه له شتییک تیناگه یه نابییت ئینکاری بوونی بکه یه و بلتین نییه و له وانه یه فیرعه ونیش حه قیقه تیکی بو ده رکهوتییت که ناوی لی ناوه (ئاتون) به لام من که عقل و فامیکی ته واوم نییه ناتوانم تیگه (ئاتون) کییه و چییه؟.

له بهر نه وهی نه متوانی ناشناکانی رابردوم بدوزمه وه گه پامه وه مال و روانیم کاپتا به پیتی فرمانی من که تیبه یه کی به خانوه که وه هه لواسیبوو و خوی له خانوه که دا دانیشتبوو و گوزبه که ناوی جوی له بهر ده میدا داناوو و جار به جار قومیکی ده خوارده وه.

له خانوه که مدا چند نه خوشیک دانیشتبوون و چاوه روانی گه پانه وهی من بوون و سه ره تا نه و دایکه م بانگ کرد که مندالکی لاوازی له باوه شدا بوو و پیتی و تم روژ به روژ منداله شیره خوره که م لاواز تر ده بییت. سه یرم کرد نه دایکه که نه خوشه و نه منداله که ی و به دایکه که م وت هوئی نه خوشی منداله که ت نه وه یه که تو بایی پیوست خواردن ناخویت و نه گه ر خواردن ته واو بخویت و شیری پیوست به منداله که ت بدهی قه له و ده بییت. له دوا ی نه وهی که ژنه که رویشت به نده یه کم بیینی که په نجه ی چوو بووه ژیر به ردی ده ستاره وه و برینی په نجه یم درمان کردو پیچامه وه. دوا یی پیاویکی نو سه رم فه حس کردو بینیم غوده یه کی گه وره به قه ده ر مشتییک، له ناوه راست قورگیدا یه و ده رمانیکم ده ر خاردی دا که له گیایه کی ده ریایی دروست ده کراو و تم نه م غوده یه ده بی له قورگندا ده ریکری و له دوا ی نه وه ده بی ماوه یه که رابکشیی تا برینه که چاک ده بیته وه، ئایا ده کری بیم بو مالتان و له وی نه م غوده یه له قورگندا ده ربه ینم، پیاوه که ره زامه ندیی نیشان

داو بریارمان دا که من سبه ینی برؤم بو مالی نه و و غوده که له قورگی ده ربه ینم. پیاوه که کاتیک که ده یویست پروات دوو حه لقه ی مسی له گیرفان هی نایه ده ره وه که له بری حه قدهستی چاره سه رکردن بمداتی، به لام من پیم وت من هیشتا چاکم نه کردو و یته وه که شتت لی بسه نم. وتی تو ده رمانت ده ر خواردم دا و من ده بی حه قه که ت بده مه وه. و تم من به بی نه وهی هیچ دیار بیه که ت لی بسه نم چاره سه رت ده که م و له جیاتیی نه وه نه گه ر روژتیک پیوستیم به نو سه ر بوو سوود له هونه ره که ی تو وه رده گرم. دوا یی ژنیکی گه نچ که له یه کییک له خانوه گشتییه کانی به رامبه ردا ده ژیا چاوه کانی خوی به من نیشان داو وتی چاوم ده یه شیت و نازاره که یم بو چاره سه ر بکه.

ده رمانم کرده چاویه وه و دوا یی ژنه که ویستی ده سه ه قی من وه کو نه و ژنانه ی که له شی خو بان هه رزان فرؤش ده که ن بدات، به لام من پیم وت پیوست به م کاره ناکات و حه قده ستت لی ناستینم و له بهر نه وهی که باشتر خرزه تیم کرد بیت دوو لوی بچووی سهر سکیم نه شته ر کرد که وه کو دوو گمه به سکیه وه بوو بو نه وهی له چاوی مو شته ریبه کانیدا ناشیرین نه بی.

نه و روژه که یه که م روژی کارکردنم بوو ته نانه ت یه که حه لقه مسیشم له نه خوشه کان نه سه ند و کاتیک رویشتن کاپتا خواردن بو هی نام و وتی گه وره م تو نه مرؤ نه وه نده قازانجه ت له کاره که ی خو ت نه کردو وه که ته نانه ت بکاته به های نه و خو بییه ی که من کردو و مه ته ناو چیشته وه.

کاپتا خواردنه که ی نه و روژه ی، که مراوییه کی سووره وه کراو بوو له یه کی له خواردنگه کانی **ته بهس** کرپیووو گه رم رایگرتبوو بو نه وهی له کاتی نان خواردندا بو منی دابنییت. له شاری **ته بهس** مراوی و قازیان به شیره یه که سوور ده کرده وه که من هاوتای نه وه م له هیچ یه کییک له ولاتانی تر دا نه دیسو و له شاری ئیمه دا مراوی و قازیان ده خسته ناو ده فریکی کانزایی (فلزی) و سه ره که بیان ده نایه وه و دوا یی نه و ده فریه یان ده خسته ناو کووره یه که وه له ناکامدا مراوی و قازیه که به

جۆریک دهرژا که هه موو ئاو و چه و رایبه که ی له خودی خوارده که دا ده مایه وه و هیچی به فیرۆ نه ده چوو و ئه و جۆره لینه نه له هیچ ولاتی کدا با و نییه و ته نها له ته بهس ئه م خوارده به تامه لیده نین^(۸). کاپتا له و شه وه دا خوارده وه ی خو شی دهر خوارده دام و له گه ل ئه وه شدا که له و رۆژه من حه قده ستم له کهس وه رنه گرتیو، به لام ئه وه نده خو ش حال بووم که ده تگوت بازرگانیکی ده وله مه ندم چاره سه ر کردوو و ئه ویش ملوانکه یه کی زیری داوه پیتم. ئه وه ش بلیم که ئه و به نده یه ی له و رۆژه دا په نجه یم دهرمان کرد دوا ی چند رۆژیکی تر که په نجه ی چاک بووه وه هاته لام و دهر فیک ئاردی بو هینام و ده یگوت ئه و ئارده م له یه کییک له ئاشه کان دزیوه بو ئه وه ی حه قده ست بداته من و بو به کارکردنی رۆژی یه که مم به قه دهر ئه و بره ئارده قازانجی بۆم هه بوو، به لام من ئه و ئارده م لیوه رنه گرت و وتم بو خو ت بیت.

رۆژی دوا یی به نده که م که له مال چوو بووه دهر وه گه رایه وه و به منی وت سینۆه من له و با وهره دام که ئه مپۆ و رۆژه کانی تر نه خو شیکی زۆر دین بو لای تو چونکه کاتیک که له مال دهر چووم گویم لی بوو خه لکی ده یانگوت له دویتنیه پزیشکیک هاتوو ته خانوی مسگه ره که وه که زۆر شاره زایه و نه خو شه کان چاره سه ر ده کات و هیچیان لی ناستین و حه لقه ی مسیش ده داته نه خو شه هه ژاره کان. کاپتا ده یگوت هه ژاره کان به یه کتری راده سپیرین که زوو تر بچه لای ئه م پزیشکه بو ئه وه ی هه م نه خو شیه که یان چاک بیته وه وه هه میش مسی لی وه ریگرن چونکه ئه م پزیشکه که به م شیوه یه کازا ده داته خه لکی و هیچ وه رناگریت به زویی هه ژاری یه خه ی ده گریت و ناچار ده بیت خانوه که شی بفرۆشیت و له و گه ره که بروات. هه ندیکیشیان ده یانگوت له وانه یه ئه م سینۆه یه شیت بوو بیت و ئه گه ر له سه ر ئه م شیت بوونه ی به رده وام بیت له ژوو ریکی تاریکدا ده ست به سه ری ده که ن و زالو ده خه نه بان سه ری بو ئه وه ی شیت بوونه که ی چاک بیته وه.

من که ئه م قسانه م له خه لکی بیست پیکه نینم به نه فامیه که یان هات چونکه ده مزانی که تو، گه وره ی من، پیاو یکی ده وله مه ندی چونکه له سه ر فه رمانی تو من کازاکانتم خستوته ئیشه وه وه ده توانی به قازانجی ئه و زیترانه ی که هه ته به باشی بژیت و هه موو شه وی وه ک ئه م شه و مراوی یان قاز بخزی.

دوا یی کاپتا وتی به لام من له یه ک شتی تو ده ترسم و ئه ویش ناسایی بوونی تو یه و تو پیاو یکی ناسایی نیت و له بهر ئه وه له وانه یه رۆژیک بیت که به ته ما بیت هه رچییه ک پاره ت هه یه فری بدی و ئه م خانوه هاو پیچ له گه ل مندا، که به نده ی تو م بفرۆشی. چونکه جاریکیان ئه م کاره ت کردوو و خانوه که و منیشت فرۆشت به و ژنه ی که عاشقی ببوویت و ئه گه ر من هه ل نه ده هاتم ئیستا به نده ی ئه و ژنه بووم. بو به سبه ینت تو ده بیت کاغه زیک به نوو سه ریک بنووسی و تیایدا ئماژه به وه بکه یت که من ئازادم و ده توانم به که یفی خو م بو هه ر شوتین که حه زم لییه پرۆم و کهس نه توانیت من بکرتته وه چونکه به نده نیم.

من له بهر ئه وه نوو سراویشم لیت ده ویت چونکه قسه نامینیت به لام نوو سراو هه تا هه تابه هه ر ده میتیت له بهر ئه وه ی پاپیرو س له ناو چوونی نییه.

***

(۱) که نییه: نوو سراوه ی سه ر به رد یان کاشی یان خشت.

(۲) ماله سۆزانییه کان - ئه و مالانه ی بو مه به سستی رابواردن بوون - و. کوردی.

(۳) نیره مووک - خه ساو.

(۴) مطهره - إبریق.

(۵) (صلیب الحیاة).

(۶) (ئوزی ریس) یه کییک له خوایه ناو داره کانی میسر بوو و له بهر ئه وه ی ئه م خوایه له و میژوانه دا که ئه ورو پییه کان له باره ی میسره وه نوو سیویانه زۆر ناوی هاتوو، له نیاوان خوایه کانی میسر زیاتر ناوبانگی هه بووه - وه رگتیر -

(۷) نطفه.

(۸) ئه م به شه له سه ر گوزه شتی سینۆه ئیسه پاتی ده کات که لینه ی خوارده له فرن (ته نوور)، که ئیسه وا ده زانین له داهینانه کانی رۆمییه کانه و له وانه وه هاتوو ته ئه وروپا، له داهینانی میسرییه کان بووه و دانیشتوانی ته بهس به م شیوه یه خوارده یان دروست ده کرد - وه رگتیر.

نیگه رانیی خه لکی ته بهس بۆ داهاتوو

شه وه که ی که کاپتا نه و قسه یه ی کرد من به بۆنه ی نه وه ی توانیبوم هه ژاره کان به خۆراییی چاره سه ربکه م شادمان بووم و خواردن و خواردنه وه که ش نه وه نه وه ی تر شادمانییه که ی منی زیاتر کرد.

به هاربوو و، گوله کانی ئاقاقیا بۆنی هه وای خو ش کردبوو و له داره راکه ی که ناری نیل بۆنی که ل و په لی سووریا ده هات و له ماله گشتییه کان دهنگی مۆسیقای سربانی ده هاته بهر گوئ و کونده به بووه کان ده یانخوئیند و من روحی خۆم له شادمانیدا ده بینیییه وه.

بۆیه ریگام به کاپتا دا که له جامیکی گلیدا خواردنه وه بۆ خۆی تی بکات و پیتم وت: کاپتا بهر له وه ی داوام لی بکه ی ئازادت بکه م، من له دلدا تۆم ئازاد کردبوو و ئازادیی تۆ له و روژه وه دهستی پیکرد که من و تۆ ده مانویست له م شاره ده ربچین و من کانزام نه بوو و تۆ هه موو پاشه که وته که ی خو ت دا به من بۆ نه وه ی بتوانین ده رباز بین.

له و روژه دا من بریارم دا که هه ر کاتی ده وله مه ندبووم ئازادت بکه م و دوایی پیتم بلیم نه گه ر هه زت لییه وه کو خه مه تکاریک (نهک وهک به نده) له لای من میننه وه، نه گه رنا بۆ هه ر شوئینی که ده ته وی برۆ. ئیستاش پیتم ده لیم که ئازادی و بۆ زیاتر دلنیا بوونت سه به ینی نووسراویک به نووسه ری ده نووسم بۆ نه وه ی باوه ر بکه ی که ئازادی، به لām تۆ وت له مه ودوا من به قازانجی زیر و پاره که م ژیان ده به مه سه ر، پیتم بلتی زیری من چون سوودی ده بیتم، مه گه ر وهک پیتم وتبووی زیره کانی منت له په رستگه ی (ئاموون) دا به نه مانه ت دانه ناوه؟

کاپتا به تاکه چاوه که ی سه یری کردم و وتی: نا سینۆهه . ئیستا که ئازادم، پیتم ده لیم که من فه رمانه که ی تۆم جی به جی نه کردوو و زیره کانی تۆم له په رستگه دانه ناوه، چونکه فه رمانه که ی تۆ له عه قل وه دووربوو و من نه و کارانه ی دژی نه قل بن جی به جی ناکه م و له به ره وه ش که ده زانم له وانه یه له ناکاودا تووره بیت، بۆ دووربینی گوچانه که تم شار دۆته وه که نه یکیشی به شان و پشتمدا. به لām بۆ نه وه ی بزانی که بۆچی فه رمانه که تم نه نجام نه داوه ده بی پیتم بلیم که ته نه ا خه لکی نه فام زیری خو بان له په رستگه داده نین، چونکه به نه مانه ت دانانی زیر و پاره له په رستگه دوو خراپه ی گه وره ی هه یه: یه که م نه وه ی که کاهینه کان و له ئاکامدا فیعه ونیش له بری سامانی تۆ ئاگادار ده بنه وه و ده زانن که تۆ چه ند زیرت هه یه و یه کیک له و کارانه ی که نیشانه ی شیتییه نه وه یه که مرۆف خه لکی تر له چه ندیتی داراییه که ی خۆی ئاگادار بکاته وه.

دوو هه میشیان نه وه یه کاتیک که تۆ زیره که ت له په رستگه داده نییت و له خه زینه ی نه وی ده مینیته وه، هه موو سالتیک ده بی هه ندیک له و زیره له بری هه قی خه زنه داری به دیته په رستگه و له ئاکامدا سāl به سāl زیره که ت که متر ده بیته وه. بۆیه نه و کاته ی تۆ بۆ پیاسه کردن له ماله وه چوویته ده ره وه که هاوړیکانی رابردووت ببینی، من له شاردا سوورامه وه بۆ نه وه ی بزانه چون ده کری زیر بخه بته کاره وه که به هۆیه وه قازانجت ده ست بکه ویت و به بی نه وه ی ئیشیک بکه ی و ماندوو بیت سوود وه ربگریت و من زانیم که له شاری (ته بهس) دا چیی تر خه لکی زیری خو بان له په رستگه ی ئامووندا، دانانین، چونکه لیی دلنیا نین و ده ترسین زیره که یان له وی بفه وتی.

هه ره ها له به ره وه ی بۆ سپاردنی نه و زیره متمانه به په رستگه ناکریت، که واته له سه رتاسه ری میسر جیگایه کی تر نییه که مرۆف بتوانیت به دلنیا ییه وه داراییه که ی خۆی لی دابنیت. جگه له وه ش له گه ل نه و زانیا ریانه ی که دهستم که وت بۆم روون بووه وه که خوا (ئاموون) زه وییه کانی خۆی ده فرۆشیت.

وتم: درۆ دهكهی و خوا (ئاموون) واته په‌رستگهی (ئاموون) هه‌رگیز زه‌وی نافروشیته، به‌لكو به‌رده‌وام زه‌وی و زار ده‌كړیت و هه‌موو سالیخ داراییه‌كه‌ی خۆی زیاتر ده‌كات.

كاپتا وتی: به‌لام ئیستا په‌رستگهی ئاموون به‌دزیبه‌وه زه‌وییه‌كاني ده‌فروشیته و ئه‌و زه‌وییه‌نه ده‌كات زه‌وی و پاره و ده‌یخاته ناو خه‌زینه‌كه‌ی خۆیه‌وه و ئه‌وه‌نده ئه‌و په‌رستگه‌یه زه‌ویی فروشتووه و زه‌وی كۆكردۆته‌وه، كه ئیستا له میسر زه‌وی و كانزا كه‌م بووته‌وه.

وتم: ئایا تو زه‌وی كه‌ی منت به‌ زه‌وی داوه؟

كاپتا وتی: نا گه‌وره‌م، من زه‌وی كه‌م به‌ زه‌وی نه‌داوه، چونكه نه‌تۆ له كشتوكال ده‌زانیت و نه من و نه‌گه‌ر ئالتوونه‌كه‌م بده‌یه و زه‌ویم بكپرایه سه‌ركارو جووتیارو ئه‌و به‌ندانه‌ش كه‌ تیايدا كاریان ده‌كرد به‌روبوومی ئه‌و كیلگانه‌ی تۆیان له‌ ده‌دزیم. له‌ كاتیكدا كه‌ من خۆم له‌م شارهدا دزی ده‌كه‌م، واته خه‌لكی فریو ده‌ده‌م. هه‌روه‌ها من وا هه‌ست ده‌كه‌م كه‌ فروشتنی ئه‌و زه‌وییه‌نه له‌ لایه‌ن په‌رستگه‌ی ئاموونه‌وه، واته له‌ لایه‌ن ئه‌و په‌رستگه‌یه‌ی كه‌ زیاتر له‌ سه‌دان ساله زه‌وی ده‌كړیت، به‌بێ هۆنییه و ئه‌و په‌رستگه‌یه ده‌زانیت كه‌ توانای به‌رگری كردنی نییه له‌ به‌رامبه‌ر خوای نوێ و ده‌بێ له‌ ناو بچیت. بۆیه پیتشته زه‌وییه‌كاني ده‌فروشیته تاكو خوای تازه‌ی فیرعه‌ون ده‌ستی به‌سه‌ردا نه‌گړیت، له‌به‌رئه‌وه كړینی زه‌وییه‌كاني په‌رستگه‌ی ئاموون مه‌ترسیی هه‌یه، چونكه له‌وانه‌یه دوایی خوای نوێ بلیته هه‌موو ئه‌و زه‌وی و زارانه‌ی خوای پیتشوو كه‌ له‌ لایه‌ن ئه‌وه‌وه به‌ خه‌لكی فروشراوه هی من و ده‌ست به‌سه‌ر هه‌موو ئه‌و زه‌وییه‌نه‌دا بگړیت كه‌ خه‌لكی له‌ په‌رستگه‌ی (ئاموون) یان كړیوه‌ته‌وه، به‌بێ ئه‌وه‌ی به‌هاكه‌ی بده‌نه‌وه خه‌لكی.

وتم: ئه‌مانه‌ی كه‌ تو باسی ده‌كه‌ی مه‌سائیلی لاوه‌كین و من لیتم پرسی چیت له‌ زه‌وی كه‌م كردووه‌و له‌ چیدا سه‌رفت كردووه‌ كه‌ ده‌لیتی قازانجت لیتی ده‌ست

ده‌كه‌ویت؟

كاپتا وتی: له‌به‌ر ئه‌وه‌ی په‌رستگه‌ی ئاموون كیلگه كشتوكالییه‌كاني خۆی ده‌فروشیته و زه‌وی و زیو كۆده‌كاتوه، وه‌كو باس‌م كرد زه‌وی و پاره له‌ میسر كه‌م بووته‌وه و ئه‌و كه‌م بوونه‌وه‌یه‌ش بۆته هۆی ئه‌وه‌ی كه‌ به‌های خانووی نیشته‌جییه‌ی و جینگا بازرگانیه‌كان دابه‌زیت. بۆیه من كه‌ زانیم خانوو هه‌رزان بووه به‌شیتکی زه‌وی كه‌م داوه و چه‌ند خانوویه‌کی نیشته‌جییه‌ی و چه‌ند جینگه‌یه‌کی بازرگانیم كړیوه‌و تو ئه‌م خانووانه به‌كړی ده‌ده‌یت و هه‌موو سالیخ كړیكه‌یان وه‌رده‌گری و هه‌میشه خانووه‌كانت ده‌میته‌یت و سوودی له‌ی وه‌رده‌گری و له‌ به‌رئه‌وه‌ش كه‌وام بیره‌كردوه‌وه له‌ لایه‌ن تۆوه ده‌سه‌لاتی ته‌واوم هه‌یه بۆ كړینی ئه‌و خانووانه، به‌بێ مۆری تۆ ئه‌و جینگه‌یه‌نه‌م كړی و نه‌گه‌ر كپرایه‌كان (كړی چیه‌كان) به‌بۆنه‌ی ده‌لالیه‌وه دیاریه‌كه‌م بده‌نی په‌یوه‌ندی به‌ تۆوه نییه، به‌لكو په‌یوه‌ندی به‌ ده‌به‌نگی خۆیه‌نه‌وه هه‌یه، چونكه من له‌م كارهدا هیچ شتیكت له‌ نادزم، به‌لكو دیاریه‌كه‌ له‌ كپرایه‌كان وه‌رده‌گرم و نه‌گه‌ر تۆش بته‌وی دیاریه‌كه‌ به‌ بده‌نه‌كه‌ی پیتشووت بده‌ی ئه‌و لیتی وه‌رده‌گرم.

وتم: كاپتا، من هیچ به‌خشیه‌كت ناده‌می، چونكه ده‌زانم كه‌ تۆ له‌م كارهدا ره‌چاوی قازانجی خۆت كردووه و پیتشینیه‌ی ده‌كه‌ی كه‌ له‌ ریگای وه‌رگرتنی كړی خانوو و هه‌روه‌ها له‌ ریگای خه‌رجی دۆزینه‌وه به‌ ناوه‌ی چاك كردنه‌وه‌ی خانووه‌كان دزییه‌کی باشم له‌ ده‌كه‌یت.

كاپتا وتی: تۆ له‌ هه‌له‌دای و نه‌گه‌ر گه‌وره‌یه‌کی سته‌مكار و قه‌رچۆك بوویتایه من وه‌هام بیره‌كردوه‌وه و ئه‌و پیتشینیه‌یه‌م ده‌كرد كه‌ له‌ داها‌توودا چۆن سوود له‌و خانووانه وه‌رگرم، به‌لام تۆ گه‌وره‌یه‌کی به‌ به‌زه‌یی و به‌خشنده‌ی و پیتویست ناكات كه‌ من له‌ لای خۆم ئه‌م حیسابانه بكه‌م، چونكه هه‌ر چیه‌كه‌ تۆ هه‌ته له‌ ژیر ده‌ستی مندایه‌و من مالی تۆ به‌ هی خۆم ده‌زانم و كاتیك كه‌ پارێزگاری له‌ به‌رزه‌وه‌ندییه‌كاني تۆ ده‌كه‌م له‌ راستیدا به‌رزه‌وه‌ندییه‌كاني خۆم پاراستووه و

له بهر ئه وه به به شیتکی تر له پاره کهت هه ندی دانه ویتله م له جووتیاره کان کربوه ته وه.

و تم: کاپتا دانه ویتله ت بوچی کربوه؟

وتی: ئه م ناکۆکییه ی که له میسر دا له نیوان ئه و دوو خواجه دهستی پیکردوه و به یگومان چاره نووسیکی تر سناکی بو گه لی میسر ده بیت، چونکه هه ر کاتیک که خواجه کان ناکۆکییان هه بیت وه ک ئه و کاتانه ی که گه وره کان له گه ل یه کتریدا به شه ر دین زیانه که ی له خه لکی ده که ویت و میلله ت ده بی بو جه نگی نیوان خواجه کان و گه وره کان قوریانی بدات و من و ابیرده که مه وه که به هۆی شه ری نیوان ئه و دوو خواجه له میسر دا بارودۆخه که به ره و شیواوی و ئالۆزی ده چیت و ئه م بی به ندو بارییه کیتلگه کان وه ک بیابانیکی روت لی ده کات و جگه له وه ش ئه مرۆ هه ر که سیک که که مئی زیر و زیوی هه یه له ترسی به گژبه کدا چوونی خواجه کان زه وی ده کړیت، چونکه ده زانیت که زیر و پاره ده دزیت، به لام زه وی نادریت.

ئه و که سانه ی که زه وی ده کړنه وه هه موویان بازرگانن، یان له ده رباریه کان و کاهینه کانن که زه وی له په رستگه ده کړن بو ئه وه ی له ژیر ده سه لاتنی په رستگه ده رچیت و ببیته هی خو بان، به لام ه یچ یه کن له و که سانه جووتیار نییه و ناتوانیت له زه وییه که دا کشتوکال بکات و له ئاکامدا هه موو ئه و زه وی و زارانه به به یاری ده میتنه وه و خه له و خه رمان و دانه ویتله زۆر که م ده بیت و میسر تووشی که مبی ئازووقه ده بیت و له و کاته دا ده توانین ئه و دانه ویتله یه ی که کربومانه به به هایه کی باش بیفرۆشین^(۱).

من ده زانم که تو و ابیرده که یته وه ده غل و دان وه ک به رد نییه که هه زاران سال میتیته وه و مشک دانه ویتله ده خوات و به نده کان دهیدن، به لام مرۆف هه تا که میک زه ره ر نه کات قازانجی زۆری ده ست ناکه ویت و من هه ندیک له و خانووانه ی که کربومه بو عه مبارکردنی دانه ویتله که مه که ئه و ده غل و دانه ی

کربومه له وی دابینیم و پاریزگاری لی بکه م که نه مشک بیخوات و نه به نده کان بیدزن. ئه و رۆژه ش که ده غل و دانه که مان فرۆشت و ئیتر پیتوستیمان به عه مبار نه ما به کړی ده دیده نه بازرگانه کان که که ل و په لی خو یانی تیا دابینن یان بیکه نه ژووری بازرگانی.

و تم: کاپتا من به پیچه وانه ی تووه زۆر ئومیده وار نیم که ئه م کارانه سوودی بو من هه بیت، به لام له به رئه وه ی مامه له ت کردوه من ره خه ت لی ناگرم، به مه رجی له داها توودا واز له من به یینی و بو به رپه وهردی ئه م خانووانه و فرۆشتنی ده غل و دانه که نه بیته هۆی زه حمه ت دانی من.

کاپتا وتی: من بیرتکی تریشم کردۆته وه که بو ده وله مندیی تو زۆر به که لکه و ئه ویش کړینی یه کیتک له بازاره کانی کۆیله فرۆشییه، ئه گه رچی من سه رم له کشتوکال ده رناچیت، به لام له بری ئه وه هه تا به ته وی له کړین و فرۆشتنی کۆیله شه رزام و ده زانم که چون به نده کان به هه رزان بکرم و که موکورییه کانیا ن دا پۆشم بو ئه وه ی کرباره که هه ست به ئه و خه وشانه نه کات. هه روه ها ده زانم که چون به هۆی دار و قامچی ئه و کۆیلانه گو تیرایه ل بکه م، چونکه خۆم کۆیله بوومه و ئه و که سه ی که خۆی به نده بیت ئاشنای هه موو فرت و فیلتکی کۆیله فرۆشتنه و، من دلنیات ده که م که ئه گه ر ئیمه ئه م بازاره بکړین له دوا ی چه ند سالتی تر تو ده بیته یه کیتک له ده وله مه نده گه وره کانی میسر.

و تم: کاپتا له گه ل ئه وه شدا که کۆیله فرۆشی قازانجی هه یه، به لام من چه ز له کړین و فرۆشتنی به نده ناکه م، چونکه کۆیله فرۆشی کاریکی پیس و نه فرت لی کراوه. من ده زانم که زۆر به ی مامه له چییه کان ئه م کاره ده که ن و هه مووشیان پیتوستییان به به ندیه و ده بکړن، هه روه ها له رابردودا من، تو و ئه و که نیزه ی که بو تم هینابوو کربومه وه، به لام ئه مرۆ چه ز ناکه م کۆیله فرۆش بم.

کاپتا هه ناسه یه کی هه لکیشاو وتی: نازانم تو بو ئه وه هایت و بوچی ناته ویت وه کو خه لکی تر له ما وه یه کی که مدا و به بی ماندووبوون ده وله مه ندیت. ئیمه

ئەگەر بازارپىكى كۆپلە فرۆشى و چەند خانوويەكى گشتىمان بىكرپايە، كەنيزە جوانەكانمان لە بازاري كۆپلەكانەوہ بۆ ئەو خانووانە دەبرد و ھەموو شەويك لە ھەر يەكئىك لەو خانووانە سوودئىكى زۆرمان دەست دەكەوت، بەلام من چى بىكەم، خوايەكان گەورەيەكيان داوہ بە من كە دەست و دلئى لە گەل خەلكى تر جياوازە، بەلام ئىستا كە ناتەويت بازاري كۆپلەو خانەى گشتى بىكرى، داواكارىيەكى ترى من پەسەند بىكە.

پرسىم: داواكارىيەكەت چىيە؟

كاپتا وتى: لەبەر ئەوئى تۆ ئەمروئى منت ئازاد كەردووہ حەز دەكەم كە ئەم رووداوہ بىكەين بە جەژن. ئەگەرچى داواكارىيەكەى من لە ديدى تۆدا لە ئەدەبەوہ دوورە، بەلام دەمەويت لە گەل مندا بىيت بۆ ئەوئى بەيەكەوہ برۆين لە مەيخانەى (كلكى تيمساح) كە لە كەنارى رووباردايە و لە ناوچەى بەندەرييە، شەرابئى بنۆشينيەوہ كە ناوى (كلكى تيمساح)ە، واتە ئەو شەرابە بە ناوى ئەو جىگايەوہ ناوئراوہ كە خواردنەوہيەكى بەھيژە و لە خواردنەوہكانى تر زياتر نەشئەى ھەيە. ئەگەرچى داواكارىيەكەى كاپتا بئى ئەدەبى بوو و خزمەتكار يان بەندە بۆى نىيە داوا لە گەورەكەى خۆى بكات كە لە گەلئيدا بۆ مەيخانە پروات و پىكەوہ بخۆنەوہ، بەلام داواكارىيەكەى كاپتام پەسەند كەرد، چونكە لەو شەوئەدا خۆشحال بووم و وام بىردەكەردەوہ كە روئىشتن بۆ مەيخانە و رابواردن لەوئى بۆنەيەكى خۆشە.

ھەروەھا بىرم كەردەوہ كە ئەو كاتەى لە كريت بووين كاپتا ئامادەبوو كە لە گەل مندا بچىتە ناو خانەى خوا، لە كاتىكدا كە دەيزانى كەس لەو جىگايە ناگەرپتەوہ، منيش ئىستا دەبئى داواكارىيەكەى جىبەجئى بىكەم و لە گەلئيدا بۆ مەيخانە برۆم، چونكە روئىشتن بۆ مەيخانە زۆر ئاسانترە لەوئى كە مروئى بزاني بۆ جىگايەك دەچىت كە ئىتر ناتوانىت لەوئى بگەرپتەوہ.

كاپتا كاتىك كە بىستى داواكارىيەكەى ئەوم پەسەند كەرد، زۆر دلخۆش بوو

و روئىشت و بالا پۆشەكەم^(۲) و گۆچانەكەى كە شار دەبوويەوہ ھىناى و من بالا پۆشەكەم لە شان كەرد و گۆچانەكەم گرتە دەست و لەمال دەرچووين و بەرەو مەيخانەى (كلكى تيمساح) بەرئى كەوتين.

(كلكى تيمساح) لە ناوہراستى گەرەكى بەندەرى، لە نىوان دوو خانوودا بوو و بەر لەوئى بچينە ناو مەيخانەكەوہ روانيم لە سەر مەيخانەكە تيمساحئىكى گەورەى وشك كراوہ ھەلئاسرابوو كە چاوى شووشەيى پىئوہ بوو و دەمە كراوہكەى ددانە سپىيەكانى پيشان دەدان.

كاتىك كە ھەنگاومان نايە ناو مەيخانەكەوہ سەيرم كەرد ديوارەكانى ئەستور بوو و، قازانجى ئەستور بوونى ديوار لەوئەدايە كە لە وەرزى ھاوين و زستاندا فيئىكى و گەرماى مەيخانەكە رادەگريت. لە شىئوئى ھاتنە ژوورەكەى كاپتا تىگەيشتم كە ھەر نەبىت جارئىك ھاتتۆتە ئەو مەيخانەيەوہ و شارەزاي رئى و رەسمى ئەو جىگايەيە.

لەدواى ئەوئى كە دانىشتين روانيم زەويى مەيخانەكە و ديوارەكانى وەكو مالى دەولەمەندەكان بەدار فەرشكرايون و نەخشى جۆراوجۆريان لەسەر كيشرابوو. كاپتا كە بىنى سەرنجم داوئەتە تەختەدارەكانى زەوى و ديوارى مەيخانەكە، وتى: ئەم دارانەى دەبىنى لە ئەو كەشتىيانەوہ دەست كەوتووہ كە سىراب كراون و ھەر يەكە لەم تەختانە ھى كەشتىيەك بووہ كە لە دەريادا ھاتوچۆى كەردووہ و باو باران رەنگيانى گۆربوہ.

ئەو كەپارانەى كە لە دووكانەكەدا بوون سەيرئىكى منيان كەرد و دوايى سەرگەرمى كارەكەى خۆيان بوونەوہ. كاپتا فەرمانى دا (كلكى تيمساح)مان بۆ بەيئن و بە خاوەنى مەيخانەكەى وت: خۆت (كلكى تيمساح)ەكەى ئىمە ئامادە بىكەو، دياربوو (كلكى تيمساح) مەشرووبىك بوو كە دەبووايە ئامادە بىكرايە. واتە وەكو خواردنەوہكانى تر نىيە كە يەكسەر لە گۆزەكەوہ بىكەنە ناو پىئالەوہ و بىيئن.

دوایی سهیرم کرد ژنیتیک دوو پیالهی به دهسته وه گرتووه و به ره و ئیمه دیت و سهرو وه زعی نیشانی دهدا که خزمه تکاری مه بخانه که یه. ئەو ژنه زۆر گهنج نه بوو و، له ولاتیکی وه کو میسر که ژنه کان رووتن ئەو پۆشته بوو و حه لقه یه کی زیوی به گوئییه وه کردبوو و دوو دهسته بند (بازنگ) ی زێر به مه چه کی ههردوو دهستییه وه ده بینرا. هه چه نده نزیکنتر ده بووه وه زیاتر جوانیییه که ی دهرده که وت و کاتیک گه یشته لای ئیمه، روانیم برۆی باریک و چه ماوه بوو و چاوه کانی سه رنج راکیش و رهنگی ئەسه مر بوو.

کاتیک که چاوم برپییه ناو چاوه کانییه وه ئەو وه کو هه ندی له و ژنانه ی روویان هه لده سه ورپین رووی خووی وه رنه گه راندو رووانیییه چاوه کانی من و یه کییک له پیاله کانم له دهستی وهرگرت و کاپتاش پیالهی دووه می لئ وهرگرت و وتم: ئەی ژنی جوان، ناوت چییه؟

ژنه که وتی: ناوم (مه ریت) ه و کهس به ناوی ژنی جوانه وه بانگم ناکات و له بهر ئەوه ی تو به م ناوه وه بانگم ده که ییت و تیده گم که تو پیاویتیکی (مه حبوب) ی و وه ک گه نجیکی تازه پیگه یشتوو، که به م جوړه قسانه جوړه ت دهداته خووی بو ئەوه ی بتوانی دهستی خووی له سه ر دهستی ژنیک دابنیت، تۆش بویرانه ده ته وی ده ستت له سه ر دهستی من دابنیت.

دوایی لیبی پرسیم ئایا تو پزیشک نیت و ناوت سینۆهه نییه؟

وتم: با...

وتی: ئەگه ر چه زده که ی که دووباره به بینینی خۆت خۆش حالمان بکه ییت پییم مه لئ ژنی جوان و سووکایه تیم پئ مه که.

وتم: چۆن زانیت من سینۆهه م؟

(مه ریت) وتی: ناوبانگی تو له خۆت زوتر هاته ئەم مه یخانه یه وه، به جوړیک که من له گه ل هاتنه ژووره وه تدا تو م ناسیییه وه و ئیستا ده بینم که ناوبانگت به پئ هۆ نه بووه.

کاتیک (مه ریت) گفتوگۆی له گه لدا ده کردم بزه ده هاته سه ر لیبی، به لام ههستم کرد که خه نده ی سه ر لیبی له شادمانیییه وه نه بوو، به لکو نیشانه ی په ژاره بوو و له چاوه کانی شیدا ئەم خه مه ههست پئ ده کرا.

وتم: (مه ریت) ئەگه ر تو له زمانی کاپتاوه که دیتته ئیره و له رابردوودا به نده ی من بووه و ئیستا ئازادم کردوو، وه سفی منت بیستوو، ئەوا بزانه که متمانه به قسه کانی کاپتا ناکریت، چونکه ئەم پیاوه خوویه کی تاییه تی هه یه و جه وه هری ئەو خووه ی به جوړیکه که زمانی ناتوانیت له نیوان راست و درۆدا جیاوازی بکات، بۆیه زیاتر درۆ ده کات و من ئەگه رچی پزیشکم، به لام نه متموانیوه ئەم نه خویشیییه چاره سه ر بکه م و لیدانی گۆچانه که شم سه باره ت به چاره سه رکردنی ئەم عه یبه ی بئ ئاکام مایه وه.

(مه ریت) به خه مباریییه وه بزه خه نه یه کی هات و وتی: سینۆهه، زۆر جار درۆ له راستی باشته، چونکه درۆ مرۆف ئومیده وار و دلخۆش ده کات. له کاتیکدا که وتی راست ده بیته هۆی نا ئومیدی. بو ئموونه کاتیک که تو به من ده لیبی (ئەی ژنی جوان) له گه ل ئەوه شدا که ده زانم درۆ ده که ی به لام دلم به م درۆیه شادمان ده بیته. ئیستا چه زده که م له م مه سرووبه ی (کلکی تیمساح) که بو م هیتاوی بنۆشی و پییم بلیبی که ئایا ئەم شه رابه به هیتزتره یان ئەو نۆشینه وانه ی که له ولاتانی تردا خوار دووته وه.

به پئ ئەوه ی چاوه له (مه ریت) هه ل بگرم قومیتکم له و شه رابه نۆشییه وه، به لام دوایی نه متموانی سهیری بکه م، چونکه قورگم و دوایی سکیشم سووتایه وه و له ناکاودا خوین له له شمدا هاته جوّش و له دوای ئەوه ی ئارام بوومه وه و کاریگه ریتییه نه شه که ی دهرکه وت، و تم: کاپتا ئەگه رچی زۆر درۆ ده کات، به لام ئەوه ی سه باره ت به مه سرووبی ئەم مه یخانه یه وه ده یگوت راسته، چونکه ئەم خواردنه وه یه له هه موو ئەو شه رابانه ی که له ولاتانی بیانی نۆشیومه ته وه به هیتزتره و گه رماییه که ی له و رۆنه ره شه ی دانیشتوانی بابل له زه وییه وه به دهستی

دههين و دهيكه نه ناو چراکانی خوځانه وه زیاتره. (مه بهستی نووسهر له م روڼه ره شه نه و ته - وهرگير) و وهك چوڼ تيمساحيكي راسته قينه به ليدانيكي كلكي مروقيكي به هيز به زهويدا ددات، نو شابه كه ي توش پياويكي به توانا له كار ده خات.

له ناو قورگمدا بوڼ و بهرامه و تاميكي عه تراوي چوند جوړه گياو به هاراتيكم ههست پي ده كرد و له ناكاودا ههستم به كه يف خوځي كردو حهزم كرد كه زياتر له گه ل (مهريت) دا بدويم و پيم وت: (مهريت) من نازانم تايا ئەم نوښينه وه يه مني و هها شادمان كرد، يان ناماده بووني تو روحي مني شاد كردوه و نه وهنده دهزانم كه خوځ حال م و حهز ده كه م كه دهستم له سهر دهسته كانت دابنيم و نه گه ريش له م كار نارازيت ليم مه گره چونكه (كلكه تيمساح) كه ي تو مني بي باك كردوه.

ژنه كه كه ميك چووه دواوه وه و وتي: من خاوه ني ئەم مه يخانه يه نيم و خزمه تكاري ئيرهم، به لام ئەم شهرا به من دروستي ده كه م و ته نها جه هيز بيه به ك كه باوكم به مني داوه، شيوه ي دورست كردني ئەم شهرا به يه و نه وهنده ئەم شهرا به سه رنجي خه لكي راكيشاوه كه به نده كه ي تو كاپتا، كه ده لبي نازادم كردوه، خو ي و انيشان ددات كه مني خوځ ده و يت بو نه وه ي بتوانيت چوڼيه تبي دروست كردني ئەم شهرا به له منه وه فيرپيت و كاتيک كه به نده كه ت زانيتي كه به هيچ شتيك ناتوانيت سه رنجي من رابكيشيت و بمكاته خوشكي خو ي، برياري دا ئەم مه يخانه يه به زيړ بكريته وه وه حه زيش ده كات كه شيوه ي دروست كردني ئەم شهرا به شم لي بكريته وه.

كاپتا كاتيک كه گوپي له م قسه به بوو، ناماژه ي بو ژنه كه كرد كه بيدهنگ بيت، به لام من چونكه شادمان بووم وتم: (مهريت) ئيسستا، كه (كلكي تيمساح) م نوښيوه ته وه وه خوځ حال ده بينم، وا تيده گه م كه كاپتا ناهه قي نه بووه دلي پيته وه بيت و بيه و يت تو بكا ته هاوسه ري خو ي. من ئەم و ته يه

له كاتي سه رخوښيدا ده كه م و سبه يني، كاتيک كه هوښيار بوومه وه له وانه يه له قسه كه م په شيمان بيمه وه. تايا راسته كه كاپتا زيړي داوه و ئەم مه يخانه يه ي كړيوه ته وه.

به رله وه ي ژنه كه وه لامم بداته وه كاپتا وتي: سينوهه من نه مده ويست كه تو به م شيوه يه له هه والي كرينه وه ي ئەم مه يخانه يه ناگادار ببسته وه، به لكو به ته ما بووم خوځ ئەم بابه ته ت پي رابگه يه نم، به لام ئيسستا كه ئەم ژنه نه ينييه كه ي مني دركاند ده بي بلنيم كه من ئەم جيگايه م به زيړي خوځ، واته به و زيړه ي كه له ما وه ي ئەم چوند ساله دا له تو م دزيوه، كړيوه ته وه، چونكه تواناي به زيړه يردني مه يخانه م هه يه و دهزانم كه ئەم كاره ئاسانه و گرفت دروست ناكات و پيوستني به هيزي گه نجيتي نييه.

من نه وهنده له مه يخانه كاندا به بي پاره شهرا ب و بيرهم خوار دونه وه كه به بينيني موښته ري يه كسه ر دهزانم تايا ده توانيت پاره ي خوار دنه وه كه ي بدات يان نا و تايا متمانه ي پي ده كريت شتي به قهرز پي بفروښريت يان نا؟ پيشه ي مه ي فروښي كاريكي بي گيرو گرفته و چيژ وهر گرتنه كه ي له وه دا يه كه مروځ له مه يخانه دا خه لكاني جوړا و جوړ ده بينيت و له هه ر يه كيك له وان شتيكي تازه ده بيستني و، بو من، كه مروقيكم له شت ده كو لمه وه و حهز ده كه م كه له هه موښتي ناگادار بيم، زور به سووده.

له م كاته دا كاپتا پيال له كه ي خو ي هه ل قوراندو به كه يف و خوښيه وه وتي: گه وره م تاكه كاسبويه كه هه رگيز بي بازار نابيت، مه ي فروښيه، چونكه هه تا دنيا بمينيت، خه لكي هه ر ده خواته وه و له وانه يه فيرعه ونه كان نه مين و خوايه كان له عه رشي خوايه تيبه كه يان بكه ونه سه ر زه وي، به لام باده فروښ هه رگيز له نا و ناچيت. چونكه خه لك كاتيک كه دلخوځ و به خته وهرن ده نوښنه وه و كاتيكيش كه به دبه خت و خه مبارن ديسانه وه هه ر بو دامر كان دنه وه ي په ژاره كه يان په نا ده به نه به ر بيره و شهرا ب.

کاتیک که پیاویک عاشق ده بیت ئەقینە که ی خۆی به خواردنەوه به هیتز ده کات و کاتیکیش له گەڵ ژنە که ی خۆیدا به شهر دیت دیسانەوه بۆ نه هیتشتی توورەییە که ی دیتە ئەم مە یخانە یه و دەنوشتیتەوه.

کاپتا درێژە ی به قسه کانی داو وتی: سینۆهه له وانە یه تو که پیاویکی نائاساییت شیوه ی بیرکردنەوه که ی منت به دل نه بیت و بلاییت مرۆف دەبی ماندوو بیت و بژیوی خۆی په یدا بکات، به لام من ده لیم پیاوی زیره ک ئەو که سه یه که به بی ماندوو بوون سوود له دسرەنجی خەلکی وه برگریت و کاتیک که خەلکی له گەڵ ئەوه شدا که تیده کوژن، به لام هەر به برسیتی دەمیننەوه، ئەو له ئاسوودە ییدا بریت.

من له و باوهرە دام که جگه له پیشه ی ژنه خو فرۆشه کان هیچ پیشه یه ک له مه ی فرۆشی ئاسانتر نییه و جیاوازییه که ی ئەوه ندیه که ئەو ژنانه پتویستیان به سه رمایه ی پتسوهخت نییه و سه رمایه که یان له خویاندا یه و ئەگر دوورین بن، ده توانن له کوتای ته مه نیان له خانویه کدا که به وزه ی خویان دروستیان کردووه ژبان به نه سه ر و بحه سینەوه.

به لام من داوای لیبوردنت لی ده که م که زۆر بلایی ده که م و زۆر وتنه که م له بهر ئەوه یه که هیتشتا له گەڵ خواردنەوه ی شه رابی (کلکی تیمساح) رانه اتووم و یه ک پیاله له م مه سرووبه به راده یه ک ده مشیوتینیت که توانای راگرتنی زمانم ناییت.

باسه که ی من له باره ی ئەم مە یخانە یه وه بو و وتم که ئەم مە یخانە یه هی منه و ئیستا ده لیم که من و خاوه نی پیشووی مە یخانە که به هاوکاری (مه ریت) ئیره به رتیه ده به ین و قازانجه که ی له نیوان هه ردوو کماندا ده که یه دووبه شه وه.

خاوه نی پیشووی ئەم مە یخانە یه که له مه ودوا ده بیتته کریکاری من، سویندی به هزار خوای میسر خواردووه که زیاتر له نیوه ی قازانجه که هه لته گریت و دزیم لی نه کات و من دلنیام دزی ناکات، چونکه پیاویکی خواپه رسته و هه ندیک

له موشته ریه کانی کاهینن، که به کرپاری باش له قه له م ده درین، چونکه زۆر (کلکی تیمساح) ده نوشتنەوه و هۆیه که ی ئەوه یه که کاهینه کان راهاتونه له شه رابی به هیتزی ره زه کانی په رستگه ی ئاموون بنۆشنه وه و ئەوانه ی که ئەم شه رابه ده نوشتنەوه به یه ک دوو (کلکی تیمساح) سه رخۆش نابن.

هه ندیک له کرپاره کانی ئەم مە یخانە یه کاهینن، چونکه مه ی فرۆش بیر له وه ده کاته وه که له نیوان به رژه وه ندیی که سابه ت و به رژه وه ندیی ئایینی په یوه ندیه ک دروست بکات بۆ ئەوه ی یه که میان سوود له دووم وه برگریت و تا ئەمرۆ هه ر وا بووه، به لام و ایزانم من زۆر قسه ده که م و زۆر بلاییه که ی من له بهر ئەوه یه که ئەمرۆ یه کیکه له رۆژه کانی شادمانیی من. باوهر بکه که یه کیک له گه وره ترین هۆیه کانی خو شحالیی من ئەوه یه که ده بینم تو لیم توورە نیت و وه کو جارن من به خزمه تکاری خۆت ده زانی. له کاتیکدا که من ئەمرۆ پیاویکی نازاد کراوم و دهستم به مه ی فرۆشی کردووه. هه رچه ندە هه ندی که س و ابیرده که نه وه که مه ی فرۆشی کاریکی باش نییه.

له دوا ی ئەم قسه یه کاپتا به سه رخۆشییه وه دهستی به گرپان کرد و سه ری خسته سه ر ئەژنۆم و من به زۆر سه ریم له سه ر ئەژنۆکانم هه لگرت و وتم: هه لسه و له ناو مە یخانە دا ئەم رهفتاره ناشیرینه مه که، چونکه ئەگر موشته ریه کانت بیین که خاوه نه نوپیه که ی ئەم مە یخانە یه ئەوه ندە سووکه، لیت به دگومان ده بن و له وه یه چیتر نه یه ن بۆ ئیره.

له دوا ی ئەوه ی که کاپتا سه ری هه لبری لیم پرسی: خالیک هه یه که من لیی تیناگه م و ئەویش مه سه له ی فرۆشتنی ئەم مە یخانە یه یه، چونکه ئەگر ئەم جیگایه به و شیوه یی که تو باسی لیه ده که ی ره واجی هه بیت، بۆچی خاوه نه که ی رازی بووه که پیتی به فرۆشیت و دوا ییش وه کو شاگردیک کارت بۆ بکات و له قازانجه که شدا شه ریک بیت.

کاپتا که هیتشتا فرمیسکی چاوی وشک نه بوو بووه وتی: سینۆهه، تو

توانایه کی تاییه تت ههیه که به هوی به لگه هینانه وه کانی خۆت که له (ئه فسنتین) (۳) تالتره شادیم لی ده که یته ژه هری مار.

ئه گهر پیت بلیم که من و ئه م هه یفرۆشه هاوړتی سه رده می مندالین و له رابردوودا له خۆشی و ناخۆشی یه که تریدا هاو به ش بوینه، ئایا ده بیه لمینی که له بهر ریزی دۆستایه تیبی کۆن ئاماده بووه ئه م مه یخانه یه م پتی بفرۆشیت، به لام له بهر ئه وهی که ده زانم قه ناعه ت به م قسه یه ناکه یه ت، ناچارم دانی پیدابنیم که خۆشم قه ناعه ت به م قسه یه ناکه م و مه جبوورم بیسه لمینم که فرۆشتنی ئه م مه یخانه یه له لایه ن مه ی فرۆشه که وه نه یئینییه کی تیدایه .

من و اهه ست ده که م که نه یئینی مه ی فرۆشه که ده گه رپته وه بو جهنگی نیوان خوای نوئی فیرعه ونی میسر له گه ل (ئاموون) خوای دیرین و له بهر ئه وهی که له هه موو په ریشانی و تیک رژانیکدا یه که م شوئینیک که په لاماری دهری مه یخانه یه و خه لکی دهرژینه ناوی و تابتوان شه راب و بیره ده نۆشنه وه کووپه و گۆزه کان ده شکپن و مه ی فرۆشه که ش له رووباری نیلدا ده خنکپن، بۆیه خاوه نی ئه م مه یخانه یه ترسی لی نیشته وه، چونکه ئه و یه که لکه له لایه نگره راسته قینه کانی خوای دیرینی میسر و ئه وه نده به خهستی گرتوویه تی که ئه مپۆ ناتوانیت نکۆلی له خوای کۆن بکات و باوه ر به خوای نوئی به یئینیت، چونکه که س عه قلی نایگریت که ئه و باوه ری خۆی گۆرپوه و بووه ته شوین که وتووی خوای تازه .

سه ره رای ئه وه ش تیگه یشته وه که خوا (ئاموون) به سه ختی گرفتاری ترس و هه راس بووه، به راده یه ک که په رستگای ئاموون زه وویه کشتوکالییه کانی خۆی ده فرۆشیت و وا بیسه کاته وه که له وانیه رۆژتیک زه وی و زاره کانی لی سه نه وه. منیش له دوای ئه وهی که زانیم مه ی فرۆشه که تووشی ترس هاتووه، به شپوهیه ک قسه م کرد که زیاتر ترس له دلئی نیشته و تم هه رچی زووتر خۆت له م مه یخانه یه رزگار بکه، چونکه ئه گه ر هه ل و مه رجیککی ناله بار بیه تپیشه وه

سه رمایه که ت له م مه یخانه یه دا له ناوده چیت. ئه ویش که زۆر ترسابوو رازی بوو و ئه م جیگایه ی پتی فرۆشتم، به لام له بهر ئه وهی که ده مزانی ئه و بو به پتوه بردنی مه یخانه که لی هاتووه و شاگردی له و باشریشم ده ست ناکه ویت، داوام له ئه و له (مه ریت) کرد که لیرهدا مپننه وه.

وتم: کاپتا من نازانم که ئایا له مه وه دووا سوود له م مه یخانه یه وه رده گری یان نا؟ به لام ئه وه ده زانم که تو له یه ک رۆژدا ئیش و کاریکی زۆرت ئه نجام داوه و ئه گه ر من بوومایه نه مده توانی به یه ک رۆژ ئه م هه موو کاره راپه رینم. دوایی هه لساين و له مه یخانه که هاتینه دهره وه.

من ههستم ده کرد که کاپتا به ته واوه تی مهسته و ناتوانیت به باشی به رپدا پروات و یه ک (کلکی تیمساح) به ته واوه تی شیواند بووی.

***

۱- میکا قالتاری فینله ندی که بیره وه ریبه کانی سینۆهه ی له سه ر پاپیرۆسه میسر ییه کانه وه نووسیوه ته وه ئیستا له مۆزه خانه ی شاری (لۆقه ر) ی فه رنه سا-دایه و ئه و ده ستنووسانه ده گه رپته وه بو ماوه یه ک له نیوان هه زار و سی سه د سا ل تا هه زار و چوار سه د سا ل به ر له زایین، (نزیکه ی سی هه زار و چوار سه د سا ل له مه وه ر)، که چی له گه ل ئه وه شدا ده بین که وه زعی کرینی زه وی و زار له میسر وه ک کرینی زه وی بووه له ئیران له سی تا چل سا ل له مه وه ر و له لایه ن ئه و که سانه ی که ته نانه ت جووتیار نه بوونه که کشتوکال بکه ن، به لکو زه ویه که یان ته نها بو ئه وه کرپوه ته وه که به به یاری به جیتی به یلن تا ئه و کاته ی که گران ده بیت و من یه کتیکم ده ناسی که ماوه یه که ده موچاوی له ژیر په رده ی خاکدا شاردر او ده وه و من ناوی ناهینم و ئه و کاربایه میلیۆنه ها مه تری چوارگۆشه زه وی کرپوه وه به بی ئه وهی به کاری به یئینیت یان خه لکی تر کشتوکالی تیدا بکات و ته نها بو ئه وهی که له داها توودا بتوانیت به به هایه کی زۆر بیفرۆشیت - وه رگپیر.

۲- بالا پۆش : عه با

۳- ئه فسنتین: وشه یه کی یۆنانییه و به گیایه ک ده لپن که خۆرسکه و له کۆندا بو چاره سه رکردنی شه له ل و له رزۆکی ده ست و نه خۆش ییه کانی گه ده و جه رگ و نه هیشته ننی کرمی ناوسک به کار هاتووه - وه رگپیری کوردی.

سه‌ره‌تای فیتنه‌یه‌کی گه‌وره له میسر

به‌م شیوه‌یه من له گه‌ره‌کی هه‌ژاره‌کانی ته‌به‌س و له مائی مسگه‌ری پیشوو بوومه پزیشکی ئه‌و گه‌ره‌که‌و به‌و شیوه‌یه‌ی کاپتا پیشبینی کردبوو نه‌خۆشییکی زۆر هاتنه‌لام. من سوودم له‌و نه‌خۆشانه‌و هه‌رنه‌ده‌گرت و به‌ پێچه‌وانه‌وه زه‌ره‌ریشم ده‌کرد، چونکه‌ جگه‌ له‌وه‌ی که‌ به‌خۆراییی ده‌رمانم پێده‌دان، هه‌ندی جار ناچارده‌بووم خواردنیشیان بده‌م، چونکه‌ کاتییک که‌ ده‌مبیینی چاره‌سه‌ر کردنی نه‌خۆشیییک به‌وه‌وه به‌ستراوه‌ته‌وه که‌ خواردن بخوات، ناچار ده‌بووایه له‌ جیاتی ده‌رمان، خواردنم بدایه‌تی.

ئه‌و دیاریبانه‌ی که‌ هه‌ندییک له‌ هه‌ژاره‌کان بو چاره‌سه‌ری خۆیان ده‌یاندا پێم بایه‌خی نه‌بوو، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ به‌ نیسه‌تیکی پاکه‌وه ده‌یاندا پێم منی شادمان ده‌کرد و زیاتر به‌وه دلخۆش بووم که‌ خه‌لکی ناوی منیان به‌ پیرۆز ده‌زانی و به‌شیوه‌یه‌ک باسی منیان ده‌کرد که‌ ده‌تگوت یه‌کیتکم له‌ خیرۆمه‌نده گه‌وره‌کانی جیهان.

کاپتا که‌ به‌ بۆنه‌ی پیری و به‌ تاییه‌تی له‌به‌ر ده‌وله‌مه‌ند بوونه‌که‌ی نه‌یده‌توانی وه‌کو جارێ ئیش و کاره‌کانم ئه‌نجام بدات بو ئه‌و مه‌به‌سته‌ ژنیکی پیری به‌کری گرت، که‌ هه‌م له‌ پیاو بێزار بوو و هه‌میش له‌ ژبان، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ هه‌رچۆنییک بیت مرۆف ده‌بی تا ئه‌و رۆژی ده‌مبیینیت، یان تا ئه‌و کاته‌ی توانای کاری هه‌یه ئیشیک بکات، ئه‌ویش له‌ ماله‌که‌ماندا کاری ده‌کرد.

ئهم ژنه ئه‌گه‌رچی به‌بۆنه‌ی به‌ساله‌چوونیه‌وه سه‌رنج راکیش نه‌بوو، به‌لام له‌ جیاتی ئه‌وه خواردنی به‌له‌زه‌تی لێ دهنه‌ و من هه‌رگیز گله‌بیم له‌ چیشته‌کانی

نه‌بوو. هه‌روه‌ها ئه‌و ژنه‌ رقی له‌ بۆنی بۆگه‌نی ئه‌و هه‌ژارانه‌ نه‌ده‌بووه‌وه که‌ بو چاره‌سه‌ر ده‌هاتنه‌ لام. له‌ کاتییکدا که‌ (کاپتا) له‌و بۆنه‌یان بێزار بوو. من له‌گه‌ل ئه‌و ژنه‌دا به‌ ته‌واوه‌تی راهاتم و ئه‌و به‌رده‌وام له‌وی بوو، به‌لام من که‌متر ده‌مبیینی و به‌ ناوی (موتی) بانگم ده‌کرد.

شه‌وان شاری ته‌به‌س به‌ شه‌وقی چراکان رووناک ده‌بووه‌وه و مه‌یخانه‌کان و ماله‌گشتیه‌کان پر ده‌بوو له‌ موشته‌ری و ئه‌وه‌ی که‌ مییک عه‌قلی هه‌بوایه هه‌ستی ده‌کرد که‌ کاره‌ساتیک رووده‌دات، چونکه‌ ناکوکیی نیوان خوای نوێی فیرعه‌ون (ئاتوون) و خوای کۆن (ئاموون) زیاتر گروتیینی ده‌گرت.

دوو سی مانگ تیپه‌ری و خه‌لکی ته‌به‌س له‌ عاقیبه‌تی ئه‌و ناکوکییه له‌ دلله‌راوکییدا بوون و (هورم هه‌ب) فه‌رمانده‌ی سوپای میسر هه‌ر نه‌گه‌رایه‌وه. به‌ رۆژگه‌رمای خۆر زیادێ ده‌کرد، به‌راده‌یه‌ک که‌ هه‌ندی جار له‌ تاو گه‌رما و ماندویتی، له‌گه‌ل کاپتادا بو مه‌یخانه‌ی (کلکی تیمساح) ده‌رۆشیتین، به‌لام هه‌یچکه‌ له‌و شه‌رابه‌ به‌هێز و سووتینه‌ره‌م نه‌ده‌نۆشیه‌وه، به‌لکو به‌ بیره‌ی ئاسایی که‌ تینویتی ده‌شکاند و له‌شی فینک ده‌کرده‌وه و نه‌ده‌بووه‌وه‌ی سه‌رخۆشی، ئیکتیفام ده‌کرد.

له‌به‌رئه‌وه‌ی ناو مه‌یخانه‌که‌ فینک بوو له‌وی خۆم له‌ ئاسووده‌بیدا ده‌بینی و له‌ بینینی جوانیی (مه‌ریت) چیژم وه‌رده‌گرت و کاتییک که‌ چاوه‌کانی ده‌پریه‌ چاومه‌وه هه‌ستم ده‌کرد که‌ دلگه‌گوشری و هه‌زم ده‌کرد ده‌ستم له‌سه‌ر ده‌سته‌کانی دا بینم.

له‌ پاش ئه‌وه‌ی که‌ چه‌ند جارێک چوومه‌ ئه‌و مه‌یخانه‌یه‌وه، هه‌ستم کرد که‌ موشته‌رییه‌کانی ئه‌و مه‌یخانه‌یه‌ خه‌لکانیکی تاییه‌تن و ریگا به‌هه‌موو که‌سیک ناده‌ن بیته‌ ئه‌ویوه. یان وه‌زعی مه‌یخانه‌که‌ به‌و شیوه‌یه‌ بوو که‌ خه‌لکانی که‌م ده‌رامه‌ت نه‌توانن بین بو ئه‌و جیگایه‌و شه‌راب و ئاوی جو، یان (کلکی تیمساح) بنۆشنه‌وه.

کاپتا به هیواشی به منی وت: که له نیوان موشته ربیه کانی ئیره هندی کهس ههن که دهوله مه ندییه کهی خو بان له ریگای تالان کردنی گۆری مردوو هه کانه وه به دهست هیناوه، به لام کاتییک که بو ئه م مه یخانه یه دین وه کو گه وره کان هه لسوکه وت ده کهن و رهفتاری ناشیرین نانوتین.

ههروه ها دهیگوت هه موو موشته ربیه کانی ئه م جیگایه ئه وه که سانهن که پیوستییان به یه کتری هه یه و کرین و فرۆشتن و پیوستیییه ماددییه کانی دیکه رایان ده کیشیت که بو ئیره بین، ئه گهر نا ته نها حه زی نو شینه وه ی (کلکی تیمساح) نایانه ییتیه ئیره.

تا که موشته ربیه ک که کهس پیوستی پیتی نه بوو، من بووم. چونکه من نه شتم ده کپی و نه شتیشم ده فرۆشت و نه زیر و پاره شم به قه رز ده دا که قازانجم لیتی دهست بکه ویت و نه قه رزیشم وه ده گرتیه وه، به لام له به رته وه ی که هه موویان ده یانزانی ها ورپی کاپتام، ریگایان پین ده دام بیمه ناو مه یخانه که وه به بی ئه وه ی که زۆر له گه لمدا گهرم بن، چونکه ده یانزانی که هیچ قازانجییان له من دهست ناکه ویت.

من له وه مه یخانه به دا زانیاری زۆرم سه باره ت به بارودۆخی **ته بهس** و میسر و رووداوه کانی ولات، دهست ده که وت. له وانه شه ویک که له مه یخانه که بووم، روانیم بازرگانیک که ده مزانی بخوور ده فرۆشیت، له کاتییکدا که کراسه که ی دراندبوو و خو له میشی به سه ر خویدا کردبوو ها ته ناو مه یخانه که وه و پیاله یه ک (کلکی تیمساح) ی نو شیه وه وه وتی: هیوادارم ئه م فییره وه نه هه تا هه تا یه نه فره ت لی کراو بیت، چونکه ئه م تیمساحه حه ز ناکات شوین ژیری بکه ویت و هه رچییه ک به بییدا بیت جیه جیتی ده کات.

هه تا ئه مرۆ ژبانی من له ریگای فرۆشتنی بخووره وه به رتیه وه ده چوو که له ولاتانی دووره دهسته وه ده هات و هه موو سالییک له وه رزی هاویندا چهند که شتییه ک لیره وه به ره وه ده ریاکانی روژهه لات ده چوون و سالی دو تر هه رنه بیت

دوو که شتی له وه ده که شتییه به جو ره ها که ل و په لی روژهه لاتیییه وه، له وانه بخوور، ده گه رانه وه^(۱).

ئه مسال کاتییک که که شتییه کان ویستیان به ره وه ده ریا به ری بکه ون، له نا کاو و بی ناگا، فییره ون ها ته که نارهی به ندهر و من سه رم سوورما که بوچی ئه م پیاره دهست له هه موو کارییک وه رده دات، له کاتییکدا که ئه م کارانه په یوه ندیی به ئه وه وه نییه. ئه ی ئه م هه موو نو سه ر و به رتیه به رانه ی که له **ته بهس** - دا ههن چی ده کهن، مه گهر ئه رکی ئه وان نییه که وریا بن هه موو کارییک به پیتی یاساو ری و ره سم ئه نجام بدریت؟ کاتییک که فییره ون ها ته داره راکه ی به ندهر، مه له وانه کان ده گریان و ژن و منداله کانیان له وشکانی فرمیسیکیان ده رشت و دهم و چاویان ده رووشاند، چونکه ده یانزانی که هه ندیک له وه مه له وانه ناگه رتیه وه و له ده ریادا ده خنکین، به لام ئه م با به ته له رتیه ره سمه با وه کانه و شتیکی تازه نییه وه هه ر کاتییک که که شتییه کان به ری ده که ون ژن و مندالی مه له وانه کان شیوه ن ده کهن.

به لام ئه م فییره ونه مه له وونه، کاتییک که شیوه نی ژنه کان و زاری مه له وانه کانی بینی قه ده غه ی کرد که که شتییه کان بو ده ربای روژهه لات پرۆن و هه موو بازرگانیک ده زانیت که ئه م قه ده غه کردنه ی فییره ون، وه ک ده رچوونی بریاری له ناو بردنی بازرگانه کان و ژن و منداله کانیا نه، چونکه هه تا که شتییه کان بو ده ریا نه رۆن، بازرگانه کان قازانج ناکه ن و ژن و مندالی مه له وانه کان به برسیتی ده میینه وه. هه ر که سییک که له میسر دا ده ژیت ده زانیت که نابی قه ت خه فه ت له وه مه له وانه بخۆن که به که شتی سه فه ر ده کهن، چونکه هیچ که سییک به ویست و ئاره زووی خو ی نابیته مه له وان. بۆیه به رده وام ئه و تا وانبارانه ی که داوهر سزایان ده دات و خراپه کارن، ناچار ده کترین که بینه مه له وان، که واته بوچی بو خنکانیان له ده ریادا سه غله ت بین.

ئایا مه رگی هه ندی له ئه و تا وانبارانه که ناچار ده کترین بینه مه له وان به زه ییی

پیاها تنه وهی زیاتره، یان له دهست چوونی سه رمایه ی نهو بارزگانیه که کهشتیان دروست کردووه و کهل و په لیان بۆ تاماده کردووه، چونکه کهشتی له خو به وه دروست نابیت، به لکو ده بیت سه رمایه یه کی تیابخه نه کار و دروستی بکه ن و دوا یی پیداویستی به کانی ته و او بکه ن و به نازو و قه ی پیوسته وه به ره و ده ریاکانی رۆژه لاتی ره وانه بکه ن و من جه رگم بۆ بازرگانه میسر بیه کان ده سووتیت که ئیستا له شوینی دوورن و ژن و منداله کان یان له میسر دان و نهو ژن و مندالانه هه رگیز میترده کان یان نابینه وه و ئیستا نهو بازرگانانه له جیگا تازه کان یان ژنیان هینا وه و ده لین نهو مندالانه ی که ده مان بیت پیستی له شیان له ککه ی پیوه یه .

بازرگانه که ماوه یه ک به م شیوه یه گله یی کرد و نه فره تی له فیعه ون ده کرد و ده یگوت: نه م پیا وه هه م بازرگانی ئیره له کار ده خات و هه میس بازرگانه کانی جیگا دووره کان له ناو ده بات که کهل و په ل ده نیرن بۆ میسر. به للام له دوا ی نه وه ی که سی (کلکی تیمساح) ی نوشیه وه هه لچونه که ی نیسته وه و داوا ی لیبور دنی له قسه کانی خو ی کرد که به رام بهر به فیعه ون و تبووی و وتی: له تاو خه م و په ژاره نهو قسانه ی کردووه .

دوا یی وتی: من له و باوه ره دا بووم که (تی) دایکی فیعه ون، ده توانیت فیعه ونی کوری بهینیت ته سه ر ریگای راست، به للام نهو بیر له وه ناکاته وه . ههروه ها وای ده زانی که (ئامی) پیشه وای گه وری په رستگه ی نو بی فیعه ون ده توانیت بۆ نهو نامۆژگاری که ریکی دل سو ز بیت، به للام نه م پیا وه ته نها بیر له شتییک ده کاته وه، نه ویش نه ویه که به هه ر شیوه یه ک بیت (ئاموون) له ناو بیات .

به رله وه ی که فیعه ون ژن بهینیت وام ده زانی که سه ره رۆبیه که ی ده گه ریته وه بۆ نه وه ی که ژنی نه هینا وه و له دوا ی نه وه ی که (نه فر تیتی) بووه ژنی نهو، سه ره رۆبیه که ی له ناو نه چوو و (نه فر تیتی) له و کاته وه که بووه ته شازنی میسر

مۆدیلی سه رسورهینه ری له جل و به رگ هینا وه ته کایه وه که ژنه کانی ده ربار (کو شک) چاو له و ده که ن و ئیستا ژنه کانی کو شک به پهیره وی (نه فر تیتی) رهنگی سه وز له ده وری چاویان ده ده ن و وه ک ژنه کانی سووریا کراس له بهر ده که ن، به للام به شی پیسه وه ی کراسه که ی نه وان به ته و او وه تی کرا وه ته وه .

کاپتا وتی: من نه م جو ره به رگ پۆشینه م له ه یچ ولاتی کدا نه بینیه و باوه ریش ناکه م که س بینیی تی، ئایا تو دلنیایت له وه ی که جگه له (نه فر تیتی) و بانووه کانی کو شک، که سانی تریش هه بن که چاو له و مۆدیله بکه ن و ئایا به چاوی خو ت نه وانت بینیه که نه وان نهو به شه ی پیسه وه یان به ته و او وه تی ده ربخه ن که پیوسته دابپۆش ریت .

بازرگانه که وتی: من هاوسه رم هه یه و چه ند مندالیشم لیتی هه یه و، خو م به پیاویکی شه ریف ده زانم و کاتیک که هه ندی که سم بینی نه م جو ره کراسه یان له به ردا یه و به شی پیسه وه یان رووته، سه ریری له ناوک به ره و خواره وه یانم نه کرد .

له م کاته دا (مه ریت) خزمه تکاری مه یخانه که هاته ناخاوتن و به بازرگانه که ی وت: نه گه ر تو خو ت پیاویکی به د سه لیه ی نه وه نابیت به لگه ی تاوانی ژن، چونکه له وه رزی هاویندا چاو لی کردنی نه م مۆدیله شتیکی باشه و ژنه کان رازا وه تر ده کات و من نامۆژگاریت ده که م که نه گه ر نه مجاره ژنه کانت به مۆدیلی تازه وه بینی بزانه که نهو به شه ی تو ره خنه ت له رووت بوونی هه به به پارچه یه کی که تان دا پۆشرا وه که چاوی چاوتیترترین پیاوانیش لیتی تیپه ر نابیت .

بازرگانه که ویستی وه للام بداته وه، به للام مه سستی ریگای له وه للام دانه وه ی گرت و سه ری خسته سه ر ده سته کانی و بۆ مۆدیلی تازه ی کراسی ژنان و قه ده غه کردنی ها تو چۆی که شتییه کان و بیبه ش بوونی بازرگانه کان له سوودی که ل و په له کانی رۆژه لاتی ده سستی به گریان کرد .

له م کاته دا کاهینییک له کاهینه کانی په رستگه ی ناموون که سه ری تاشیبوو و به رۆن بۆن خو شی کردبوو، له گفتوگو که دا به شداری کرد و وتی: من سه باره ت به

مؤدیلی کراسی ژنان هیچ نالیم، چونکه (ئاموون له باره‌ی مؤدیلی جل و بهرگه‌وه هیچ فهرمانیکی پی نه‌داوین، به‌لام نه‌وه‌ی که ده‌بیتته هژی له ناوچوونی هه‌موو شتیک، قه‌ده‌غه‌کردنی سه‌فه‌ری که شتییه‌کانه له لایهن فیرعه‌ونه‌وه که ناهیلایت بو جیگا دووره‌کانی رۆژه‌لات برۆن، چونکه ئەگەر ئەم که شتییه‌کانه بو رۆژه‌لات نه‌رۆن ناتوانن بخوور بهینن و ئەگەر بخوور نه‌یه‌ت خوای ئیمه (ئاموون) له کاته‌ی که قوربانیه‌ی بو ده‌که‌ین له و بۆنه خۆشه‌ بیه‌ش ده‌بیت. چونکه ئاموون هه‌زی له بۆنی خۆشه، ئەم دوژمنایه‌تییه‌ی که له‌گه‌ل ئامووندا ده‌کریت گه‌وره‌ترین به‌دبه‌ختیه‌ی میلله‌تی میسره و له و رۆژه‌وه که هه‌رمه‌کان (أهرام) دروست بوونه هه‌تا ئیستا کهس به بیری نایه‌ت که گه‌لی میسر به‌م شتیوه‌یه چاره‌ره‌ش بووبیت و من دلنیام که له‌مه‌ودا هه‌ر میسریه‌ک شوین که وتوو‌ه‌کانی خوای نویی فیرعه‌ون ببینیت و پروانیت که نیشانه‌ی ئەو خواجه، که خاچیکه، به کراسه‌که‌یه‌وه نه‌خشاوه، تف له ده‌م و چاوی ئەو که سه‌ ده‌کات و ئەگەر له نیوان ئیوه‌دا به‌کیک هه‌بیت که ئەم شه‌و پروات و له په‌رستگه‌ی خوای نویی ده‌ست به‌ئاو بگه‌یه‌نیت من چه‌ند پیاڵه‌یه‌ک (کلکی تیمساح) ی ده‌ده‌می که بینۆشیتته‌وه و ئەم کاره هیچ نارێکیه‌کی تیانیه، چونکه په‌رستگای ئەم خواجه نه‌فهرت لی کراوه دیواری نییه‌و ئەگەر که سیک نزیکیش بیت ده‌توانیت به ئاسانی له‌ده‌ست پاسه‌وانه‌کان رابکات و من خۆم ده‌توانم ئەم کاره بکه‌م، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی که کاهینه‌ی په‌رستگای (ئاموون)م ئەگەر من ببینن باش نییه‌و ده‌بیتته سووکایه‌تی بو (ئاموون).

له‌م کاته‌دا پیاویک که ئاسه‌واری ئاوه‌ به‌ده‌م و چاویه‌وه بوو له لایه‌کی مه‌یخانه‌که‌وه هه‌لساو له کاهینه‌که نزیک بووه‌وه و که‌می‌ک قسه‌ی به‌هیواشی له‌گه‌لدا کرد و کاهینه‌که له ته‌نیشته‌ خۆیه‌وه داینیشاند و (کلکی تیمساح) ی ده‌رخوارد دا و پیاوه‌که له پاش نه‌وه‌ی به‌گه‌رمای شه‌رابه‌که سه‌ری گه‌رم بوو، به ده‌نگی به‌رزوه‌وه به کاهینه‌که‌ی وت: من ئاماده‌م که برۆم و ئەم کاره‌ی که وتت به

ئه‌نجامی بگه‌یه‌نم، چونکه من باوه‌رم به ئاموون هه‌یه و مه‌حاله‌ بتوانم ریگا بده‌م خواجه‌کی تر جیگای ئاموون بگریتته‌وه، چونکه له و رۆژه‌وه که له‌دایک بوومه ئاموون ده‌په‌رستم.

کاهینه‌که وتی: ئەگەر تو ئە‌مشه‌و برۆیت و پیتویستی خۆت (ده‌ست به‌ ئاو گه‌یاندن) له میحرابی په‌رستگای (ئاتوون)دا جیبه‌جی بکه‌یت من لیت خۆش ده‌بم و ته‌نانه‌ت ئە‌گەر لاشه‌که‌ت مۆمباییش نه‌کریت، له‌دوای مردن ده‌گه‌یه‌ته سه‌رزهمینه‌ی به‌خته‌وه‌ری به‌خشی رۆژئاوا، چونکه هه‌رکه‌سیک بو ئاموون بریت ئە‌گەر وه‌کو مه‌له‌وانه‌کانیش له ده‌ریادا بخنکی، ده‌گاته سه‌رزهمینه‌ی رۆژئاوا.

دوایی کاهینه‌که له تاو مه‌ستی خۆی رووی کرده ئەو که‌سانه‌ی که له مه‌یخانه‌که‌دا بوون و وتی: ئە‌گەر ئیوه له ری ئامووندا تووشی (قه‌تل)یش بن و دزی بکه‌ن و خانوو بسووتینن و هه‌ر کرده‌وه‌یه‌کی دزیوی تریش بکه‌ن، من ئیوه ده‌به‌خشم و ئە‌گەر فیرعه‌ونیش بکوژن من لیتان خۆش ده‌بم.

کاتی‌ک که قسه‌ی کاهینه‌که گه‌یشته ئیره، مه‌ی فرۆشه‌که واته شاگرده‌که‌ی کاپتا که مه‌یخانه‌که‌ی به‌ریوه‌ ده‌برد، له کاهینه‌که نزیک بووه‌وه و داریکی کیشا به ته‌وقی سه‌ریدا، به‌جۆریک که کاهینه‌که که‌وته سه‌ر زه‌وی و مه‌ی فرۆشه‌که وتی: منیش ئە‌مه‌م له‌به‌ر ئاموون کرد، چونکه ده‌زانم که ئاموون و توویه‌تی هیچ که‌سیک نابیت فیرعه‌ونی کوری بکوژیت.

موشته‌ریه‌کان هه‌موو قسه‌ی مه‌ی فرۆشه‌که‌یان سه‌لماندا، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی لیدانی کاهین له‌وانه‌بوو که ئاکامی ترسناکی له‌پاش بیت، من و کاپتا وه‌کو موشته‌ریه‌کانی تر و امان به‌چاک زانی که له مه‌یخانه‌که برۆینه‌ ده‌روه.

(مه‌ریت) بو به‌ری کردنی من له‌گه‌ل‌مه‌دا هات و کاتی‌ک که گه‌یشتییه‌ ناو ریره‌وه تاریکه‌که‌ی مه‌یخانه‌که‌وه ده‌ستم خسته سه‌ر ده‌ستی و وتم: له چاوه‌کانتیه‌وه وا ده‌رده‌که‌ویت که تۆش وه‌کو من ته‌نهایت و برات نییه، (واته می‌ردت نیه) و من حه‌زده‌که‌م که رۆژیک تو به کراسی مؤدیلی نویی ببینم و دلنیام

که تۆ له و کراسه دا جوان ده ببت. چونکه تۆ سکت بچووک و سافه و دهرنه په رپوه. (مهريت) دهستی منی لا نه برد و وتی: له وانه یه روژتیک ئەم کراسه له بهر بکه م و داوا له تۆ، که پزیشکی بکه م، که له باره ی هندی له ئەندامه کانی له شم رای خۆت دهر بپری و پیم بلتی که ئایا له و ئەندامانه جوانترت له پیشه ی پزیشکیه که ی خۆت بینوه یان نا؟

***

ئێستا سه رگوزه شته ی من گه یشتو ته جیگایه ک که ده بی هندی شت بلیم که کاتیک چاوه کانی من ئەو شتانه ی بینی له تاو نه فرهت و بپزاریم ده له رژیم، به لام هیچ هۆیه کم بۆ پیشگرتن له و رووداوانه نه بوو. ده بی ئەو شتانه بلیم که تۆ، ئەو ئەو که سه ی له دوا ی مردنی من ئەم په رتوکه ده خوینیه ته وه باوه ری پی ده که یت، چونکه پیتشبینی ده که م که وه ک ئەم رووداوانه له سه رده می تۆشدا رووده دن و له بهر ئەوه ی که له سه ره تای ئەم کتیه دا باس م کرد، له جیهاندا هه موو شتیک ده گوێردی، جگه له نه فامیی جوړی مرۆف و هه تا دنیا بمیتیت سوود له نه فامیی خه لکی وهرده گیریت.

له ناوه راستی هاویندا (هورم هه ب) له سه رزه مینی (کوش) که که وتۆته باشووری میسه روه گه راپه وه. په ره سیلکه کان به هۆی گه رمای هه وا نه ده فرین و ده نگیان نه ده بیسترا و له گو ماوه کان، ئاو، بۆگه ن ده بوو و خه لکی له کاتی روژدا له ماله دهر نه ده چوون، مه گه ر ئەوانه ی که ناچار بوون له داره راکه ی به نده ری (ته به س) خه ربکی کارکردن بن، یان له بیابان کشتوکال بکه ن، به لام باخی ده وه مه نده کان هه میسه فینک و پر له گول بوو و به رده وام له ئاو به ناو جوگه له کانی باخه که یان هاتوچۆی ده کرد.

له و هاوینه دا فیرعه ون به پیچه وانه ی ساله کانی تر له کۆشکی خۆی نه هاته دهره وه که بچیت بۆ میسه ری خواروو (سفلی) و سوود له هه وا فینکه که ی ئەوی

وه ربگریت و له بهر ئەوه ی فیرعه ون بۆ کویتستان نه رویشت، هه موو زانیان که کاره ساتی گه وره رووده دن.

روژتیکان خه لکی (ته به س) هه والیان بیست که (هورم هه ب) هاتو ته وه له ماله کانیان هاتنه دهره وه بۆ ئەوه ی سه ربازه کانی فیرعه ون بیسن. ئەوان بینیان که له هه موو ئەو ریگیانیه ی که له باشووره وه بۆ ته به س ده هات سه ربازه ره ش پیسته کان به دهم و چاوی ته پ و تۆزاوییه وه به سه ر نیزه ی میسییه وه که به سه ر نیزه درێژه کانیان هه وه ئەدره وشایه وه، هاتنه ناو شاره وه. ره ش پیسته کان که چاو و ددانی سپیان هه بوو به سه رسوورمانه وه ده یانروانییه ده و ره بهر و دیاروو که له بینینی گه وره بی و رازاوه بی شاری ته به س سه رسام ببوون.

له و کاته ی که سه ربازه ره ش پیسته کان هاتنه (ته به س) هه وه که شتییه جه نگییه کانی فیرعه ونیش گه یشتنه که نارهی به ندهر و گالیسه که ی جه نگی و ئەسپیان له که شتییه کانه وه ده گواسته وه بۆ وشکانی و خه لکی بینیان که گالیسه که چیه کان و ئەو که سانه ش که تیماری ئەسپه کانیان ده کرد ره ش پیست یان خه لکی سه رزه مینی (شهردن) بوون^(۲).

ده بی ئامازه به وه بکه م که له سه ره تادا له میسه رگوێ درێژیان به گالیسه که جه نگییه کانه وه ده به ست و به ستنی ئەسپ به گالیسه که ی جه نگییه وه شتیه که بوو که له شه رده وه بۆ میسه رهات و ئەوساکه ره ش پیسته کانی و ده ک دانیشتووانی (شهردن) ته داوی کردنی ئەسپه کانیان گرته ئەستۆ. کاتیک که سه ربازه ره ش پیسته کان هاتنه ناو شاره وه له کاتی شه و له چوار رییه کانی شاردا ناگری پاسه وانیان هه لکرد و ریگی رووباریان له باکوور و باشووره وه گرت. به جوړتیک که هیچ که سیک به بی ره زامه ندیی فه رمانده ی سوپای میسه ر نه یده توانی له ریگی نیله وه بۆ باکوور یان باشوور بچیت.

له و روژده دا که سه ربازه ره ش پیسته کان هاتنه ناو شاره وه خه لکی ئەوه نده په رتیشان بوون که کارگه کان و ناشه کان و دووکانه کان و داره راکه ی به ندهر

دهستیان له کارکردن هه‌لگرت و کاسبه‌کانی شار ئه و شتانه‌ی که هه‌میشه له‌به‌رده‌م دوو‌کانه‌کانیان دایان ده‌نا که سه‌رنجی کربار رابکیشیت، بردیانه ژووره‌وه‌و ده‌رگای دوو‌کانه‌کانیان داخست و به‌تیر و قاییشی مسی پان ده‌رگا‌کانیان قایم کرد و مه‌ی فرۆشه‌کان و خاوه‌ن ماله گشتیه‌کان کۆمه‌لێ پیاوی به‌هیز و بێ ته‌ربیتیان له لای خۆیان راگرت بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌گه‌ر رووداویکی ناله‌بار روویدا، رینگا نه‌ده‌ن که مه‌یخانه و خانوه گشتیه‌که به‌رشالای پهل‌امارده‌ران بکه‌ویت.

خه‌لکی که له **ته‌به‌س**-دا ته‌نها له کاتی نااسایی بۆ رویشتنه‌ناو په‌رستگا کراسی سپییان له‌به‌رده‌کرد، جل و به‌رگی سپییان پۆشی و به‌ره و په‌رستگای ناموون که‌وته‌نهری که له راستیدا وه‌ک شاروابوو و بۆ باس کردنی فراوانیی په‌رستگای ناموون هه‌ر ئه‌وه‌نده به‌سه که خویندنه‌گی خانه‌ی ژیان یه‌کێک بوو له دامه‌زراوه‌کانی ئه‌و شوپنه.

ئه‌و رۆژه‌ی سه‌ربازه‌کان هاتنه‌ شاره‌وه و ده‌ست له کار هه‌لگیرا، ده‌نگ و باس بلاوبوووه که شه‌وی رابردوو میحرابی په‌رستگای ئاتوون که له‌گه‌ل نامووندا رکه‌به‌ری ده‌کرد، پیس کرابوو و سه‌گیکی مردوویان فری دابوووه ناو میحرابه‌که‌یه‌وه‌و سه‌ری پاسه‌وانه‌که‌یان له‌بناگوتوه بریبوو^(۳).

خه‌لکی به‌روواله‌ت به‌ بیستنی ئه‌م هه‌واله‌ دلگه‌رانی خۆیان پیشان دا، به‌لام له ناخه‌وه هه‌موویان پێیان خۆش بوو، چونکه که‌س به‌رامبه‌ر به‌ خوی نوێ، که قسه‌ی سه‌یری ده‌کرد، سۆزی نه‌بوو و دیسانه‌وه هه‌ر ئه‌و رۆژه کاپتا وتی: گه‌وره‌م، که‌ل و په‌ل و که‌ره‌سته‌کانی پزیشکیی خۆت بخه‌ره به‌ر ده‌سته‌وه، چونکه من پێشبینی ده‌که‌م که له سه‌به‌ینیوه تا دوو سه‌به‌ی ده‌بێ به‌شیوه‌به‌ک کاربکه‌ی که ده‌رفه‌تی نان خواردنیشت نابیت.

له‌و رۆژه‌دا که ره‌ش پێسته‌کان هاتن، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی بیستم (هورم هه‌ب) یش هاتوه‌ته‌وه رویشتم که بیبینم، به‌لام ده‌رکه‌وت که (هورم هه‌ب) له دوا‌ی

هه‌مووان، واته رۆژی دواتر دیته‌وه. ئه‌و شه‌وه سه‌ربازه ره‌ش پێسته‌کان له **ته‌به‌س** بوون، به‌بێ ئه‌وه‌ی فه‌رمانده‌ی سوپا له‌وی ئاماده‌بیت و چه‌ند دوو‌کانیکیان تالان کرد و هێرشیان کرده سه‌ر چه‌ند مالتیکی گشتی، به‌لام پاسه‌وانه‌کانی سوپا میسری و سپی پێست بوون، ئه‌وانیان له‌به‌رچاوی خه‌لکی له سیداره‌دا، به‌لام ئه‌م سزایه قه‌ره‌بو‌ی زیانی خاوه‌ن که‌ل و په‌له‌کان و تووره‌یی خاوه‌ن ماله گشتیه‌کانی نه‌کرد.

رۆژی دوا‌یی (هورم هه‌ب) به‌ که‌شتیه‌کی جه‌نگی هاته ناو (**ته‌به‌س**) هه‌وه‌و من بۆ ئه‌وه‌ی بیبینم به‌ په‌له خۆم گه‌یاند به‌نده‌ر و له‌و باوه‌ره‌دا بووم که نه‌توانم به ئاسانی چاوم پێتی بکه‌ویت، به‌لام هه‌ر که پێیان راگه‌یاند سینۆهه بۆ بینینی تو‌هاتوه، یه‌کسه‌ر فه‌رمانی دا بۆ ناو که‌شتیه‌که‌م به‌ین.

تا ئه‌و کاته ناوه‌وه‌ی که‌شتیه‌ی جه‌نگی میسریم نه‌دیوو، به‌لام کاتیک که چومه ناو که‌شتیه‌که‌وه بۆم ده‌رکه‌وت که له نیوان که‌شتیه‌ی جه‌نگی و که‌شتیه‌ی بازرگانی جیا‌وازییه‌کی زۆر نییه، جگه له‌وه‌ی که‌شتیه‌ی جه‌نگی هه‌ندی که‌رسته‌ی تێدایه که بۆ مه‌به‌ستی هاویشتنی ئاگر به‌کار ده‌هێنراو چارۆکه‌کانی ره‌نگاو ره‌نگ و جوانن و پیش و دواوه‌ی که‌شتیه‌کانیان به‌ شیوه‌یه‌کی جوان رازاندبووه‌وه.

کاتیک که (هورم هه‌ب) م بینیی روانیم ماسولکه‌کانی بازووی له جارن ئه‌ستورتر بوو و سینگی به‌ شیوه‌یه‌ک هاتبووه پیش که ده‌تگوت سینگی ژنه. (هورم هه‌ب) قامچییه‌کی به‌ده‌سته‌وه بوو که ده‌سکه‌که‌ی زیر بوو و ته‌وقه‌یه‌کی زیرین به‌سه‌ر سینگییه‌وه ده‌بینرا.

کاتیک که گه‌یشتمه به‌رده‌می ده‌ستم خسته سه‌ر ئه‌ژنۆم و داچه‌میه‌وه. (هورم هه‌ب) پیکه‌نی و وتی: سینۆهه (ابن الحمار)، له‌کاتیکه‌ی باشدا هاتیه‌ لام، به‌لام له‌به‌رئه‌وه‌ی زۆر گه‌وره‌ ببوو منی ماچ نه‌کرد و منیش نه‌مویترا ماچی بکه‌م.

له تهنیشت (هورم هه‌ب) پیاویکی قه‌له‌و و کورته‌بالا ده‌بینرا که له بهر گه‌رمیی هه‌وا عاره‌قی کرد بوو و من نه‌مزانی کیتی‌هه‌و، له ناکاودا به‌سه‌ر سوورمانه‌وه بینیم (هورم هه‌ب) قامچییه‌که‌ی خۆی، که نیشانه‌ی فه‌رمانده‌یی بوو، دایه‌ پیاوه‌که‌ و ته‌وقه‌ زی‌رینه‌که‌ی له‌ ملی ده‌رکرد و بۆ‌ئه‌وی درپژ کرد و وتی: ئەم ته‌وقه‌ زی‌ره‌ له‌ مل بکه‌و له‌ ئە‌مرۆ به‌دواوه‌ فه‌رمانده‌یی سوپای میسر له‌ ئە‌ستۆ بگره‌ بۆ‌ئه‌وه‌ی خۆینی گه‌لی میسر به‌هۆی ده‌سته‌ پۆخ‌له‌کانی تۆه‌ پرژیت، نه‌ک به‌هۆی ده‌سته‌کانی من.

له‌ کۆنه‌وه‌ له‌گه‌ڵ شێوه‌ی قسه‌کردنی (هورم هه‌ب) ئاشنا‌بووم و ده‌مزانی که‌ هورم هه‌ب ئە‌و شته‌ی که‌ له‌ دل‌دایه‌ ده‌یل‌یت و رواله‌‌تساز‌ی ناکات و بیستبووم که‌ ته‌نانه‌ت له‌گه‌ڵ فه‌رعه‌ونیشدا به‌شێوه‌یه‌ک قسه‌ ده‌کات که‌ هه‌ندێ جار وه‌ک ئە‌وه‌ بوو که‌ لیتی تووره‌ بیت، به‌لام من له‌لای ئە‌و ریزه‌یه‌ر بووم و هه‌رگیز به‌ تووره‌یه‌وه‌ له‌گه‌ڵ مندا نه‌ده‌دا و وشه‌ی ناشیرینی به‌کار نه‌ده‌هیتا.

کاتی‌ک که‌ قامچی و ته‌وقه‌که‌ی دایه‌ پیاوه‌ قه‌له‌و و کورته‌بالاکه‌، رووی کرده‌ من و وتی: له‌به‌ر ئە‌وه‌ وتم له‌ کاتی‌کی باشدا هاتی چونکه‌ من ئاماده‌م بێم بۆ‌ مائی‌ تو، من له‌م (میزان)ه‌ به‌دواوه‌^(٤) فه‌رمانده‌ی سوپای میسر نیم و ئە‌گه‌ر له‌ مائی‌ تۆدا هه‌سیریکم ده‌ست بکه‌ویت هه‌ز ده‌که‌م له‌سه‌ری بنووم و ماندویتی له‌ له‌شم ده‌ریچیت و له‌مه‌ زیاتر هاوده‌می ئە‌م شیتانه‌ نه‌بم.

دوایی ده‌ستی خۆی خسته‌ سه‌رشانی پیاوه‌ کورته‌ بالاکه‌و وتی: سینۆهه‌ به‌ وردی پروانه‌ ئە‌م پیاوه‌ و باش بیناسه‌، چونکه‌ ئە‌م پیاوه‌ که‌سه‌یکه‌ که‌ له‌م میزانه‌ به‌دواوه‌، چاره‌نووسی **ته‌به‌س**، به‌لکو میسریش له‌ده‌ست ئە‌ودایه‌، له‌به‌ر ئە‌وه‌ی ئە‌و فه‌رمانده‌ی نوێی سوپای میسر و فه‌رعه‌ون له‌ جیاتی منی داناوه‌. چونکه‌ من به‌ فه‌رعه‌ونم وت شیت بوو‌یته‌، به‌لام ئە‌گه‌ر تۆ به‌ باشی سه‌یری ئە‌م پیاوه‌ بکه‌یت تیده‌گه‌یت که‌ فه‌رعه‌ون دیسانه‌وه‌ پیتیستی به‌ من ده‌بیت.

فه‌رمانده‌ی نوێی سوپا که‌ عاره‌قه‌ی لی ده‌تکایه‌وه‌، وتی: هورم هه‌ب له‌ من

تووره‌ مه‌به‌ تۆ خۆت ده‌زانی که‌ من نه‌مده‌ویست جیگای تۆ بگرم، چونکه‌ من پیاوی شه‌ر نیم و له‌و باوه‌ره‌دام که‌ بی ده‌نگی باخه‌که‌م و یاری کردن له‌گه‌ڵ ئە‌و پشیلانه‌ی که‌ له‌ باخه‌که‌مدا هه‌مه‌، بۆ من له‌ بیستنی ده‌نگه‌ ده‌نگی مه‌یدانی شه‌ر خۆشتره‌. به‌لام له‌به‌ر ئە‌وه‌ی فه‌رعه‌ون منی کرده‌ فه‌رمانده‌ی نوێی سوپا، ناتوانم ریز له‌ ویستی ئە‌و نه‌گرم، به‌ تاییه‌ت له‌به‌ر ئە‌وه‌ی وتی نه‌ شه‌ر ده‌بیته‌وه‌ و نه‌ خۆینیش ده‌رژیته‌ سه‌ر زه‌وی، به‌لکو ئاموون خۆبه‌خۆ سه‌رنگون ده‌بیت و له‌ ناوده‌چیت.

هورم هه‌ب وتی: یه‌کی‌ک له‌ خه‌وشه‌ گه‌وره‌کانی فه‌رعه‌ون ئە‌وه‌یه‌ که‌ کاتی‌ک ئاره‌زووی له‌ شتی‌ک بیت، ده‌بینیت له‌ دنیای خه‌یالدا ئاواته‌که‌ی هاتووه‌ته‌دی و دوایی وا ده‌زانیت که‌ ئە‌و شته‌ی بیری لی کردبووه‌وه‌ به‌ راستی جیبه‌جی بووه‌.

له‌ باره‌ی (ئاموون)یشه‌وه‌ ئە‌م هه‌له‌یه‌ی کردووه‌ و وا ده‌زانیت که‌ به‌بی‌ خۆین رشتن ده‌توانیت (ئاموون) سه‌رنگون بکات و خوای (ئاتوون)ی له‌ جیاتی دابنیت و له‌به‌ر ئە‌وه‌ی که‌ ده‌زانیت تۆ پشیله‌کانت خۆش ده‌ویت و له‌ جه‌نگ بێزاری، ئە‌رکی له‌ ناو‌بردنی (ئاموون)ی به‌ تۆ سپاردووه‌، به‌لام من پیت ده‌لیم که‌ به‌بی‌ خۆین‌رشتن ئە‌م کاره‌ ناکریت و تۆ ده‌بی‌ کۆمه‌لکی زۆر بکوژی بۆ‌ئه‌وه‌ی بتوانی خوا (ئاموون) سه‌رنگون بکه‌ی، به‌لام ئە‌و خۆینانه‌ی که‌ ده‌رژیت له‌به‌ر ئە‌وه‌ی هی تۆ نییه‌، زه‌ره‌ر ناکه‌یت.

له‌ دوای ئە‌م قسه‌یه‌ (هورم هه‌ب) به‌ جو‌ری‌ک له‌پی ده‌ستی به‌ پشتی پیاوه‌که‌دا کیشا، که‌ ئە‌و داچه‌مییه‌وه‌ و دوایی به‌ منی وت: با له‌ که‌شتییه‌که‌ بچینه‌ ده‌ره‌وه‌.

کاتی‌ک که‌ ده‌مانه‌ویست له‌ که‌شتییه‌که‌ بێینه‌ ده‌ره‌وه‌ ئە‌و سه‌ربازانه‌ی له‌وی دانیش‌تبوون هه‌لسان و نه‌یزه‌کانیان لابرد ناو سلاو‌یان له‌ هورم هه‌ب کرد و ئە‌ویش به‌ سه‌ربازه‌کانی وت: من خوا‌فیزیتان لی ده‌که‌م، به‌لام دل‌نیابن رۆژتیک دیت که‌ ده‌گه‌ریمه‌وه‌ لاتان و تا ئە‌و رۆزه‌ی که‌ نه‌گه‌راومه‌ته‌وه‌ گو‌پرایه‌لی ئە‌م

پیاوه بن که فرماندهی تازه تان و ریک و پیکیی خوتان بپاریزن، نه گهرنا له دواي ئه وهی که گهرامه وه ئه وهنده به دار و قامچی به پشتتاندا ده کیشم که گوشتی له شتان پارچه پارچه لی بیتته وه.

سه ریازه کان پیکه نین و هورم هه ب وتی: که ل و په له کهم له که شتی ناهینمه دهره وه، چونکه ده زانم که لیتره پاریزراوتره. دوايي دهستی له گهردنی من کرد و وتی: سینۆهه ئه مشه و حه ز ده کهم خۆم سه رگهرم بکه م.

وتم: له م شاره مه یخانه یه که هه یه که ناوی (کلکی تیمساح) ه و خواردنه وه یه کی بۆن خو شی هه یه، که له هه یچ شوینیک ته نانه ت له بابل و کریتیش هاوتای ئه و شه رابه ده ست ناکه ویت، به لām به هیزه و ده بی ده ست له زۆر خواردنه وه ی بپاریزی. ئایا حه ز ده که یه ت بۆ ئه و ی برۆین و ئه م شه رابه بنۆشینه وه؟

هورم هه ب وتی: به لی حه ز ده که م بۆ ئه و مه یخانه یه بچین.

وتم: که واته فرمان بده دهسته یه که سه ربا ز بۆ پاریزگاری تو و پاراستنی هیمنی برۆن بۆ مه یخانه که.

له گه ل ئه وه شدا که هورم هه ب ئیتر فرمانده ی سوپا نه بوو، به لām به شیوه یه که فرمانی به سه ر فرمانده نو بیه که کرد، که ده تگوت هیشتا ئه و پیاوه له ژیر دهستی ئه ودا خزمه ت ده کات و پیی وت: که م ه ل سهر بازی باوه ر پیکرا و بنیریتنه مه یخانه ی (کلکی تیمساح) بۆ ئه وه ی ئه مپرو و روژه کانی تر ئاگایان له و مه یخانه یه بیته و نه هیلن له و ی ئاژاوه روو بدات.

من به دهر کردنی ئه م فرمانه رازی بووم، چونکه وام بیر ده کرده وه که نه گهر کاره ساتی دلته زین روو بدات، مه یخانه ی (کلکی تیمساح) یه کی که له و جینگایانه ی که له پيش شوینه کانی تر ده که ویتته ژیر شالای خه لکانی تالانچی. چونکه هه مو که سی دهیزانی که له پشت ئه و مه یخانه یه هه ندی جیگای لیته که ناوه ندی مامه له ی ئه و که سانه یه که دزی له گوژی مردووه کان ده که ن، یان زیتر و

پاره ی دزراو له و ی له ناو خو باندا به ش ده که ن.

ئه م نه یینه یه که هه ندی خه لکی پیمان ده زانی و له وانه بوو له کاتی روودانی کاره ساتی ناله باردا په لاماری مه یخانه یان بدایه و زیانیکی زۆر له کاپتا بکه و تایه، به لām له دواي ئه وه ی که هورم هه ب فرمانی دا که دهسته یه که سه ربا ز پاریزگاری له و مه یخانه یه بکه ن، ئه و مه ترسیبیه ش نه ما.

من رینوما یی (هورم هه ب) م کرد و بردمه (کلکی تیمساح) و له یه کی که له ژووره تاییه تیه کان دام نیشانده و (مه ریت) خواردنه وه ی تاییه تی بۆ هینا و (هورم هه ب) به یه که هه ناسه هه لیقوراندو کوکی، به لām له دواي چه ند ساتیکی تر داوای کرد پیاله یه کی تر له و شه رابه ی بۆ به یین.

مه ریت جاریکی تر په یمانه یه که له و نو شینه وه یه ی بۆ هینا و ئه ویش خواردیه وه به منی وت: ئه م ژنه جوانه، ئایا له گه ل تو دا دو ستایه تی هه یه؟ و تم: دو ستایه تی من له گه ل ئه م ژنه ها ورپیه تی ئاساییه و لایه نی تاییه تی نییه.

چاوه روانی ئه وه بووم که (هورم هه ب) دهستی خو ی له سه ر دهستی مه ریت دابنیت، به لām ئه و به ئه ده به وه ژنه که ی ئیزن داو له دواي ئه وه ی که رویشته به منی وت: سینۆهه سه بینه ی روژیکه که له ته به س خوین ده رژیت، چونکه فیرعه ون بریاری داوه خوا یه که ی خو ی جینشین ئاموون بکات و من له به ر ئه وه ی فیرعه ونم خو ش ده ویت پیشم له م بریاره ی نه گرت، چونکه ده مزانی که نه گهر نه مه یشتایه، فیرعه ون به شیوه یه که دلگران ده بوو که له وانه بوو له داخا بریت و تو ده زانی من که سیکم که له بیابان له کاتیکدا که فیرعه ون جینشین بوو، به ئاماده بوونی تو، ئه وم به کراسه که ی خو م دا پو شی بۆ ئه وه ی سه رمای نه بیته و هه ر له و کاته وه خو شه ویستی ئه م پیاوه چووه ته ناو روحی منه وه.

به لām له به ر ئه وه ی که ده زانم هه لویسته که ی فیرعه ون بۆ گو زینی خوا، ده بیته هو ی خوینریتی، وازم له فرمانده ی سوپا هینا، بۆ ئه وه ی من له رشتنی خوینی

خه لکی بهر پرس نه بم، چونکه ده زانم که نه گهر نه م ئه رکه م بخستایه ته نه ستوی خۆم، له داهاتوودا خه لکی میسر نه فره تیان لی ده کردم.

سینۆهه.. له و کاته وه که من و تو له سووریا له یه کتر جیا بوینه ته وه، ئاو یکی زۆر به به ستهری⁽⁵⁾ نیلدا تیپه ریوه و چه نده ها جار نه م رووباره لافاوی لی هه لساوه و وشکانییه کانی به نیشته نیی ئاو داپۆشیوه. ههروه ها له م ولاته شدا کاره ساتی زۆر روویدا. له وان به فه رمانی فییره ون سه فه رم کرد بو باشووری ولات بو ئه وهی هه موو سه ربازگه کان هه لوه شینمه وه و سه ربازه ره ش پیسته کان بهینم بو ته بهس و ئیستا هیچ یه کیک له شاره کانی باشووری میسر سه ربازی نییه و سه ربازگه کان چۆلن. نه م کرده وه یه له سووریا ش دووپات ده بیته وه و بی گومان گه لی سووریا ش ده ست به راپه رین ده کهن و نه و کاته له وان یه فییره ون هه ست به شیتایه تیی خۆی بکات و بزانیته که نابیت ولات به بی سه رباز به ریوه بیات.

له و کاته وه که فییره ون بریاری داوه که به پیتی فه رمانی خوا یه که ی کاربکات، چی تر له کانگه کانی میسر شتی به بایه خ ده رناهی ندریت، چونکه ده لیت تازاری به نده کان مه دن و نه وان یه که ته مه لن و له کانگه کار ناکهن قامچییان لی مه دن. من نه گهر چی سه ربازم و کارم به خوا یه کانه وه نییه، به لام بو خوا یه نو ییه که ی فییره ون نیگه رانم، چونکه ده بینم که نه م خوا یه به ته مایه به خوین ریژی جیی خوا یه که ی پیشوو بگریته وه و من سه رم له کاری خوا یه کان ده رناچیت، به لام نه وه ده زانم که خوا بو نه وه دروست بووه که خه لکی به خته وه ر بکات، نه ک خوینیان بریتیت و له رووی رامیارییه وه من له گه ل بریاره که ی فییره ون-دام، به لام نه ک به و شیوه یه ی که نه و ده یه ویت ئاموون سه رنگون بکات.

سوودی بریاره سیاسیی که ی فییره ون له وه دایه که (ئاموون) له بهر نه وه ی له میژه له میسر دا خوا یه تی ده کات، زۆر قه له و بووه و بووه ته خاوه ن زهوی و زار و

تاکستان (رهز) و میگهل و ناشی زۆر و کاتیک که فییره ون نه و خوا یه ی سه ره ون گون کرد هه موو سامانی خوا (ئاموون) به فییره ون ده بریت، به لام نه م کاره به م شیوه یه ی که فییره ون ده یه ویت به نه نجامی بگه یه نیت ده بیته هۆی کوژرانی هه زاره ها که س و کاول بوونی (ته بهس) یش.

وتم: هورم هه ب من له راستیدا رام له گه ل سه رنگون کردنی (ئاموون) ه، چونکه ئاموون خوا یه کی چا و چنۆک و بی به زه بییه و دژی تازادی خه لکی یه و نه و نده به هۆی کاهینه کانی خۆیه وه خه لکیان له نه زانیدا هی شتۆته وه، که له م ولاته دا هیچ که سیک ناتوانیت شتیک تی بگات و نه گهریش تی بگات توانای ده برینی نییه، چونکه کاهینه کان یه کسه ر له ناوی ده بن و خه لکی به رده وام له ئاموون ده ترسین، به لام تاتوون خوا یه کی بی ته ماح و ناشتی دۆست و تازادیخوازه و ده یه ویت خه لکی له ترس رزگار بکات.

هورم هه ب وتی: من له گه ل بوچوونه که ی تۆدا نیم و نه و خوا یه ی که خه لکی ترسیان لینی نه بیت به مه ترسیداری ده زانم، چونکه گه ل به بی ترس به ریوه ناچیت و خوا ی نو ی له بهر نه وه ی میهره بان و تازادیخوازه و ناشتی ده ویت، بو گه لی میسر له خوا یه که ی پیشوو مه ترسی زیاتره، به لام سه باره ت به پیویستی سه رنگون کردنی ئاموون، له گه ل بوچوونه که ی تۆدام و ده لیم نه م خوا یه ده بیت له ناویچیت، به لام نه ک به م جوړه ی که فییره ون ده یکات، نه گهر فییره ون جیبه جی کردنی نه م کاره ی به من بسپار دایه، من به شیوه یه ک خوا (ئاموون) م له ناو ده برد که ته نانه ت خوینی یه ک میسریش نه رژیته.

پرسیم: تۆ چیت ده کرد؟

وتی: من شه ویتیک به نهیننی له سه رتاسه ری میسر و به بی نه وه ی کاهینه کانی په رستگای ئاموون هه ستی پی بکه ن، هه موو کاهینه پله یه که کانی (ئاموون) م ده کوشت و کاهینه کانی تریشم بو کارکردن ده نارده کانگه کان، به شیوه یه ک که سبه یینی روژی دواپی کاتیک که خه لکی له ماله کانیان دینه ده ره وه، یه ک

کاهینیشیان نه ده بینی و بهم جوړه ناموون له ناو ده چوو، چونکه دهسه لاتنی ناموون به کاهینه کانیه وه بهنده و کاتیک ناموون کاهینی نه بیت دهسه لاتنی نامیتیت. خه لکیش دواى نه وهی که ده بین خویان نییه، ئیتر هر خویاه کی تریان ناراسته بکه ی ده پیه رستن، چونکه عه قلی نه وان توانای لیکدانه وهی جیاوازی نیوان خویاه ک و خویاه کی تری نییه.

به لام له بهر نه وهی فیرعه ون ده یه ویت نه م کاره به ئاشکرا نه نجام بدات، نه مړه له **ته بهس** و زوره ی شاره کانی میسر هه موو مندالیک ده زانیت که فیرعه ون به ته مایه ناموون له ناویات. بزه کاهینه کان خه لکیان له په رستگاکانی **ته بهس** و شاره کانی تر کوکردو ته وه و هانیان ده دن به رگری بکه ن و خه لکی به هوی دنه دانی کاهینه کان خوړاگر ده بن و خوین ده رزیت.

له دواى نه م قه سه یه هورم هه ب داواى په میانه یه کی تر شه رابی (کلکی تیمساح) ی کرد و خواردیه وه و خواردنه وهی سییه م سه رخوشی کردو سه ری خسته سه ر دهسته کانی و بزه ده ختی گه لی میسر که ده بوونه قوربانیی نه و شه ره گریا. ویستم پیتش له گریانه که ی بگرم، به لام سه یرم کرد خه وی لن که وتوه.

***

- ۱- بخوور: بریتی بوو له گیایه ک یان تو ی رووه کیک که له بهر بو نی خوشی له په رستگا و له ماله کانداه یان سو تاند - وه رگپړ.
- ۲- شه ردن: جیگایه ک بوو که ئیستا لیبیای پی ده لئین - وه رگپړ.
- ۳- له فارسیدا ده لئین سه ریان له م گوئییه وه بزه نه گوئییه ی بریبوو - وه رگپړی کوردی .
- ۴- میزان که نه مړه ئیمه ته رازووی پی ده لئین، له میسری کون به کاتزمیتری ئاویان ده گوت و وه ک چون ئیمه ده لئین له م کاتزمیره به دواوه، میسرییه کان ده یانگوت له م میزانه به دواوه - وه رگپړ.
- ۵- به سته ر: جیگا - لیره دا مه به ست رووی نه و زه وییه نزمه یه که ئاوی نیلی به سه ردا تیده په ریت - وه رگپړی کوردی.

کوشتار له ته بهس

ئو شهوه له ژووره تايه تيبه که ی مه یخانه که پاريزگاريم له هورم هه ب کرد، چونکه نه گهر به جيم بهيشتايه و پرؤيشتمايه، له وانه بوو فەرمانده ی نوپي سوپای میسر هه و لئی کوشتنی بدایه. به لام له هۆلی گشتی مه یخانه که تا به یانی دهنگی پیکه نین و هه راو هوربای ئه و سه ربازانه دههاته گوی که پاسه وانی مه یخانه که بوون، چونکه کاپتاو شاگرده که ی له بهر ئه وه ی که ده یانزانی کاره ساتی ترسناک رووده ات، خواردن و ناوی جو یان ده دایه سه ربازه کان بوئوه ی دو ستایه تیبیان بو لای خو یان رابکیشن.

له و شه وه دا نه ک هه ر من نه نوو ستم، به لکو له شاره که شدا هیچ که سی ک جگه له ئه فسهر و سه ربازه کانی فیرعه ون، نه نوو ستن و دوایی بو م ده رکه وت که خودی فیرعه ونیش له و شه وه دا به خه بهر بووه. چونکه خه لکی له وه تیگه یشتبوون که سه به نیی روژتیکی گه و ره ده بیت له ژیانی دانیش توانی **ته بهس** و به مه زنده یه کی زور له نیوان سوپای میسر و خه لکه که، که له ناو په رستگای ئاموون و له بهر ده میدا کو ببوونه وه، شه رتیکی گه و ره رووی ده دا.

کاهینه کانی په رستگه ئه و شه وه قوربانیبیان کردو نان و گوشتیان دا به ئه و که سانه ی که له و ئی بوون و به ده نگیکی به رز ها واریان ده کرد، که من له هۆده که ی خو مه وه (له مه یخانه که) گویم له ده نگیان بوو. کاهینه کان جار به جار ناوی ئاموونیان ده هینا و ده یانگوت هه ر که سی ک له ریگای ئامووندا خو ی فیدا بکات، بی گومان به به خته وه ری هه می شه یی ده گات.

من دلنیا بووم که نه گهر کاهینه کان هانی خه لکیان نه دایه، ئه و روژه و

روژه کانی تریش خوین نه ده رژا، چونکه نه گهر کاهینه کان ته سلیم بوونایه، فیرعه ون له بهر ئه وه ی ناشتیخواز بوو و رقی له خوین رشتن بوو، نازاری بی نه ده گه یانندن و هیچ دوور نه بوو به شیک له زتی و پارو زه و بیه کانی ئاموونی بدایه به و کاهینانه، بوئوه ی باقی ماوه ی ته مه نیان به ئاسووددی بیژین به لام نه گهر که سانیک و راهاتبیتن که خاوه ن ده سه لات و ده و له مه ند بن، به جو ریک دلئ پیوه ده به ستن که له پیناوی مانه وه ی ئه و ده سه لات و سامانه، له گیانی خو شیان ده بوورن.

کاهینه کان ده یانزانی که نه گهر شه ر ده ست بی بکات بی گومان ده بیته هۆی ئه وه ی که خه لکی به سه ختی رق له فیرعه ون هه لگرن، چونکه نه گهر شه ر ببوایه سه ربازه ره ش پیسته کان خه لکیان قه تل و عام ده کرد. نه گهر چی به هۆی ئه م خوین ریژییه وه په یکه ری ئاموون سه رنگون ده کرا، به لام په یانی خوین به شتیه که ئاموونی له دلئ خه لکیدا پایه دار ده کرد، که هه رگیز ئه و خوایه له بیر نه ده کرا و هه تاهه تايه نه فره تیان له فیرعه ون ده کرد که بوچی سه ربازه وه حشییه ره ش پیسته کانی به ردا وه ته گیانی گه له که ی خو ی، واته میسر یه سپی پیسته کان.

له راستیدا کاهینه کان ئومیده وار بوون که به هۆی به رگری کردن و قه تل و عامی خه لکی، خوای ئاموون به نه مری بی پیته وه، نه گهر چی په یکه ره که ی سه ره و نگو م بکریت و په رستگاکه ی دا بخریت.

کاتی ک روژ بووه وه گه رمای خو ر له ماوه یه کی که مدا ناسازگاری هه وای شه وی له ناو برد و له و کاته دا له چوار رییه کان و مه یدانه کانی شاری **ته بهس** نه فیریان لیدا و چند جار چییه ک له مه یدانیکه وه بو مه یدانیکه تر ده رویشتن و له سه ر پاپیرو سه کان فه رمانی فیرعه ونیان ده خوینده وه و ناوه روکی فه رمانه که ئه وه بوو که ئاموون خوایه کی درؤیینه و ده بی سه رنگون بکریت و هه تاهه تايه نه فره تی لی بکریت و هه موو په رستگاکانی ئه م خوایه درؤز نه له میسری سه روو و خو اروو

و ههروهها هه موو زهوی و مهپر و مالآت و بهندهو زیپر و پارهو مسی ئه و خوایه دهکه ویتته ژیر دهسه لاتتی فیرعهون و خوایهکی ئه وکه (ئاتوون)ه. ههروهها له مهو بهدوا ههژارهکان دهتوانن لهو کانیاوانهیی که له رابردوودا هی خوایه درۆزنه که بووه، خوڤان بشۆن و له ئاوی ئه وکانیبانه بخۆنهوه و فیرعهون ئه و زهوی و زارانه ده داته هه موو ئه و که سانهی که زهوییان نییه، بوئه وهی به شوکرانهی خوایه تی (ئاتوون) کشتوکالی تیدا بکهن.

کاتییک که ئه م فه رمانه له بهرامبهر په رستگای ئاموون دهخویندرایهوه، خه لکی سه ره تا بیدهنگ بوون بوئه وهی بزائن فیرعهون له فه رمانه کهی خویدا چی ده لیت و کاتییک فه رمانه که گه یشته ئه وهی که هه موو په رستگاکان و زهوی و زارو مهرو مالآت و... ی ئاموون له لایه ن فیرعهون و خوایه که یه وه دهستی به سه ردا دهگیردیت، کاهینه کان دهنگیان به رز کرده وه خه لکیش به چاو لی کردنی ئه وانه وه به جوړیک هاواریان ده کرد که ده تگوت به رد و خستی خانوه کان و شه قامه کانیش له گه لیا ندا هاوار ده کهن.

سه ربازه ره شه کان که چه زیان له رهنگی سپی و سووره و رهنگی سوور و سپیان له دم و چاودابوو، کاتییک گوئیان له دهنگی هاواریان بوو ترسیان لی نیش و چاوه سپییه کانیا ن به ترس و له رزه وه ده پروانییه ده ورو بهر، چونکه ده یانزانی که نه گه رچی ژماره یان زۆره، به لام نه گه ر خه لکی ته بهس په لاماریانی بدایه ده کوژران.

خه لکی ئه وهنده به قایم ده یان شیراند که نه یان توانی گوئی بیستی به شه کانی کوئیایی فه رمانه کهی فیرعهون بن و نه یانزانی که فیرعهون بریاری داوه که ناوی نه فره ت لی کراوی ئاموون بگوژدیت و ناوی خوئی گوژیوه و کردوویه تییه (ئه خناتوون) واته (خۆشه و بیستی ئاتوون).

کاتییک ئه و فه رمانه یان له به رده م په رستگه ی ئامووندا ده خوینده وه من له وئی نه بووم و به سه رهاتی رووداوه که م دوایی بیست، به لام خه لکی به جوړیک

هاواریان ده کرد که دهنگیان ده گه یشته (کلکی تیمساح) و هورم هه ب له دهنگی خه لکی به خه بهر بووه وه هه لساو دانیش و وتی: سینه وه، شه رابه کهی دوینی شه و داتپیم به هیز بوو و تا سه ینی نووستم.

(هورم هه ب) به هوی بیستنی دهنگی هاوار و ناو هیئانی ئاموون له لایه ن خه لکییه وه، رووداوه کانی رابردووی، که له کاتی مهستی و خه ودا فه رامووش ده کريت، هاته وه یاد و بهرچی کهوت و منیش له دواییه وه رویشتم و له ژووره که وه به ره و هۆلی مه یخانه که چووین و بینیم سه ربازه کان که شه وی رابردوو زۆریان خواردبووه وه، به هوی سه رخووشییه وه له گوشه یه کدا که وتبوون و هیشتا له خه و هه لنه ستابوون.

هورم هه ب سه ری خسته ناو ته شتیکی پرله ئاوی سارد بوئه وهی خه و الووییه کهی شه وی رابردووی نه میتیت و دوایی گوژه یه ک بیره و نانیتی له مه یخانه که هه لگرت و له کو لانه چۆله کانه وه به ره و په رستگه ی ئاموون بهرچی که وتین.

کاتییک که گه یشتینه نزیک په رستگا، پیاوه کورته بالا و قه لئه وه کهی فه رمانده ی نوئی سوپابوو و (پیت ئاموون) بان پیتی ده گوت، به سواری که ژاوه که یه وه به سه ربازه کانی وت: ئه ی سه ربازه کانی سه رزه مینی (کوش) و، ئه ی نه به رده کانی ولاتی (شه ردن)، فیرعهون فه رمانی داوه که ئه م ئاموونه نه فره ت لی کراوه سه رنگون بکه ن و من به لیتان ده ده می که پاداشتی خو تان وه رده گرن.

له دوای ئه م وته یه، فه رمانده ی نوئی سوپا. وه کو بلئی کوئیایی به ئه رکی خوئی هیئاییت، له که ژاوه که ییدا راکشا و به هوی گه رم بوونی هه واهه بنده کان باوه شتیان ده کرد. له و کاته دا سه رده سته کان فه رمانیا ن به سه ربازه کانی خو یان دا که ئاماده ی هه لمه ت بردن بن، من و (هورم هه ب) له جیگایه ک بوین که له به رامبه ر په رستگا بوو و هۆلی یه که می په رستگا که مان به باشی ده بینی و

سه‌یرمان کرد پرّه له پیاوانی سپی پۆش و ژن و مندال و هه‌ندیک له منداله‌کان هیشتا له‌خه و هه‌لنه‌ستابوون و، دیاربوو که هه‌موویان شه‌و، له‌به‌رده‌م په‌رستگا یان له هۆله‌که‌یدا نووستبوون.

له ناکاو سه‌ریازه ره‌شه‌کان که ده‌م و چاوی خو‌یان ره‌نگ کردبوو که‌وتنه‌ری و گالیسکه جه‌نگییه‌کان به‌ره‌و‌پیش چوون و ویستیان بچنه ناو په‌رستگای ئاموونه‌وه. سه‌ریازه‌کان به‌پاژنه‌ی نه‌یزه‌کانیان خه‌لکیان له‌سه‌ر ریگای خو‌یان دوورده‌خسته‌وه، تا گه‌یشتنه‌ ده‌رگای په‌رستگه‌که، به‌لام کاتیک که گالیسکه‌کان ویستیان به‌ره‌و ناو په‌رستگه‌ بچن، خه‌لکه‌که به‌ده‌نگی به‌رز هاواریان کرد ئاموون و، به‌یه‌ک جوولانه‌وه به‌ره‌نگاریان بوونه‌وه و له‌به‌ره‌وه‌ی نه‌یاندته‌وانی له‌گه‌ل سه‌ریازه ره‌ش پیسته جه‌نگ دیده‌کاندا شه‌ر بکه‌ن، خو‌یان خسته ژیر گالیسکه‌کانه‌وه به‌شیوه‌یه‌ک به‌لاشه‌کانی خو‌یان ریگیان به‌ست، که گالیسکه‌کانیان وه‌ستاند و ئه‌سپه‌کان ترسان و ده‌ست و پییان له‌ ده‌داو قیژه‌ی ژن و مندال ده‌گه‌یشتنه ئاسمان.

خه‌لکی به‌را‌ده‌یه‌ک له‌ توور‌ه‌ییدا ده‌خرو‌شان که ئه‌گه‌ر سه‌ریازه‌کان تا دوایین که‌سپیش ئه‌وانیان بکوشتایه‌ ده‌ستیان له‌ به‌رگری کردن هه‌لنه‌ده‌گرت، به‌لام ئه‌فسه‌ره‌کان له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که ده‌یانزانی فی‌عه‌ون دووپاتی کردۆته‌وه که خو‌ین نه‌رژیت فه‌رمانی پاشه‌کشه‌بان دا. کاتیک خه‌لکی بینییان سه‌ریازه‌کان و گالیسکه‌کان پاشه‌کشه‌ ده‌که‌ن، یان له‌به‌ره‌وه‌ی هه‌ندیکیان کوژراو و بریندار ببوون، هاواری شادییان ئاسمانی هه‌تایه‌ له‌رزه.

من و هورم هه‌ب که ئه‌م رووداوانه‌مان ده‌بینی سه‌یرمان کرد ئه‌فسه‌ره‌کان له‌ که‌ژاوه‌ی فه‌رمانه‌ی سوپا نزیک بوونه‌وه و پییان وت: ئه‌ی (پپیت ئاموون) ئیمه به‌بێ خو‌ین رشتن ناتوانین به‌ره‌و‌پیش برۆین و فی‌عه‌ونیش و تووبه‌تی نابی خو‌ین برژیت... که‌واته چاری ئیمه چیه‌.

فه‌رمانه‌ی سوپای میسر که سه‌رنجی دابوو فی‌عه‌ون ناوی خو‌ی گو‌ریوه،

ئه‌ویش ویستی ناوی خو‌ی بگو‌ریت و وتی: من (پپیت ئاموون) نانا‌سم به‌لکو ناوی من (پپیت ئاتوون)ه، واته ئه‌و که‌سه‌ی که له‌لایه‌ن ئاتوونه‌وه به‌ره‌که‌تی به‌سه‌ردا ر‌ژاوه.

یه‌کیک له‌ ئه‌فسه‌ره‌کانی سوپا که قامچییه‌کی زیرینی به‌ده‌سته‌وه بوو و فه‌رمانه‌ی هه‌زار سه‌رباز بوو وتی: من نه‌ کارم به‌ ئاتوونه و نه‌به ئاموون و نه‌ به‌وانه‌ش که به‌ره‌که‌تیان لیتی ده‌ست که‌وتووه، به‌لکو ده‌پرسم چاری ئیمه چیه‌ و ئایا ده‌بێ په‌رستگای ئاموون بگرین یان نا؟

فه‌رمانه‌ی سوپا وتی: هه‌ر جو‌ریک که فی‌عه‌ون فه‌رمانی داوه و هه‌ها بکه‌ن و له‌به‌ره‌وه‌ی و تووبه‌تی خو‌ین نه‌رژیت ئیوه‌ش به‌بێ خو‌ین ر‌ژی ده‌ست به‌سه‌ر په‌رستگه‌دا بگرن و هه‌یکه‌لی ئاموون سه‌رنگون بکه‌ن.

له‌ کاتیکدا که له‌ ته‌نیشته‌ که‌ژاوه‌ی فه‌رمانه‌ی سوپاوه راو‌تیژی جه‌نگی ده‌کرا، خه‌لکی به‌ردی زه‌ویی هه‌وشه و شه‌قامه‌کانیان هه‌لده‌که‌ند و به‌ره‌و ره‌ش پیسته‌کانیان هه‌لده‌داو یه‌کیک له‌ به‌رده‌کانیان ده‌ستی ئه‌سپیکی فه‌رمانه‌یان شکاند که به‌ که‌ژاوه‌که‌وه به‌سترا‌بوو و یه‌کیکی تریش چاو‌تیکی ئه‌سپه‌که‌ی کو‌یر کردو (پپیت ئاتوون) کاتیک که بینی ئه‌سپیکی کو‌یر و شهل کرا، توور‌ه‌ بوو و له‌ که‌ژاوه‌که‌ هاته‌ خواره‌وه‌و سواری یه‌کیک له‌گالیسکه‌کان بوو و فه‌رمانی دا هه‌رش به‌نه‌سه‌ر په‌رستگا.

کاتیک گالیسکه جه‌نگییه‌کان که‌وتنه‌ری شو‌فی‌یری گالیسکه‌کان و ئه‌و سه‌ربازانه‌ی که تیییدا بوون خه‌لکیان به‌رزه‌ده‌کرده‌وه و یه‌کسه‌ر به‌ده‌وری گالیسکه‌که‌وه په‌تیان له‌ قورگیان ده‌خست و ده‌یانگوت به‌م شیوه‌یه ره‌چاوی فه‌رمانی فی‌عه‌ون ده‌کریت، چونکه خو‌ین نار‌ژیت و ئه‌و که‌سه‌ی که ده‌خنکیندریت خو‌ینی له‌ نایه‌ت. سه‌ریازه ره‌ش پیسته‌کان که‌وانه‌کانیان ده‌چه‌مانده‌وه و په‌لاماری قه‌ره‌بالغییه‌که‌یان ده‌داو هه‌ر که‌سپیکیان ده‌ست بکه‌وتایه به‌هه‌ر دوو ده‌ست ده‌یانخنکاند.

من و هورم هه ب به نه فـره ته وه روانيمان كه نه وان ته نانه ت ژن و منداله كانيشيان ده خنكاند خه لكي له هه موو لايه كه وه به ردیان له سه ربازه كان ده گرت و نه وانيش هه وليان ددها كه به قه لغانه كان خويان بياريزن و هه ر نه وه نده كه رهش پيستييك ده كه وته ده ست خه لكه وه له به ك ساتدا كه رت كه رتيان ده كرد. (هورم هه ب) كه گوزه به ك خوار دنه وهی به ده سته وه بوو و نانه كه ی به پشتيبه وه كرد بوو چوه سه ر به كيك له هه يكه له كانی به رامبه ر په رستگا، كه له شی وهك شير بوو و سه ری وهك قوچ بوو بوئه وهی مه يدانی شه ره كه به باشی بيبيت و ده ستی به خوار دنی نانه كه ی كرد و هه ندی جار گوزه كي ناو جو به كه ی لي ده سه ندم و قوم يكي ليده دا.

(پييت ناتون) له پيشه وهی سه ربازه كانی خو ی تيده كوژا په رستگا كه دا گير بكات. به لام به بوئه ی به رگري به هيزی جه ماوه ر پتي نه ده كرا. له كه ناری كه ژاوه كه ی نه و ميزانه كه ی (كاتژميري ناوی) ناوی تيانه ده ما و تيده گه يشت كه كات به خيرا يی تيده په رپت.

له و كاته دا بيستم كه چند سه ربازيكي بانگ كرد و نه وانی هينا يه نزيك كه ژاوه كه به وه و تی: من له مال وه پشيله مي به به كي جوانم هه به كه نه مړو ده زيت و ده بی بگه ريمه وه بو مال و داوا له ئيه ده كه م كه هه رچی زووتره نه م په رستگايه دا گير كه ن و بتی نامون تيك بشكین. نه گه رنا سویند بيت به ناتون ملوانكه ی زي ري گه ر دنی هه مووتان لي ده كه مه وه و ده سکی قامچيه كاتان ده شكينم.

نه فسه ره كانی له شكر تيگه يشتن كه نه گه ر په رستگا كه نه گرن له كار ده خرین، بو به سه ربازه كان خويان كو كرده وه و له سه ر شي وهی هونه ری سه ربازي فه رمانی هيرشيان پيدان. له م ميزانه به دوا وه ئيتر كه س ره چاوی فه رمانی فيرعه ونی نه ده كرد كه نابيت خوین برژيت. به لكو سه ربازه ره شه كان نه يزه كانی خويان به سکی پيا و ژن و مندالدا ده كرد و نه يزه كانیان به خوینی نه و خه لكه سوور

كرد و نه وه نده خوین له به رده م په رستگا دا رژا كه سه ربازه رهش پيسته كان له ناو نه و خوینه دا ده خليسكانه وه و ده كه وتنه سه ر زه وی. به لام هه ر كه سيك كه ده كه وت به كسه ر ده كوژرا و كاتي ك كاهينه كان بينيان سه ربازه كان ده ستیان به هير شيكي سه خت كر دوه، ده رگا كانی هاتنه ده ره وهی په رستگه ی نامونيان كر ده وه و خه لكي به ترس و له رزه وه هه له اتن.

سه ربازه كان هه له اتوه كانیان دا به به رده سترپژي تير و هه نديكيان لي خسته سه ر زه وی و گاليسكه كان به دوا ی هه له اتوه كاندا ده كه وتن. هه له اتوه كان له كاتی را كرنیان خويان گه يانده په رستگای خوا ی نو ی، (ناتون) و له تا و نه فره ت و تووره یی، كاهينه كانی په رستگای خوا ی نو ييان كوشت و له به رنه وهی سه ربازه كان به شو ينيانه وه بوون و هاتنه نا و په رستگا كه وه له ویش خوینتيكي زور رژا و له دوا ی نه وهی شه ر كو تایی پی هات كوژرا وه كانیان ژمارد، ده ركه وت كه سه دجار سه د كه سی كوژرا وه.

كاهينه كانی نامون نه گه رچی ده رگا كانی هاتنه ده ره وهی په رستگایان كر ده وه كه خه لكي رابكه ن، به لام هه موو ده رگا كانی چوونه ژووره وه یان دا خست، كه له مس دروست كرابوون و سه ربازه ره شه كان له به رده م ده رگای مسین و ديوا ری به رزی ناموندا وه ستان. نه وان نه و سه ربازه بوون كه به رده و ام له ده شتاييه كاندا ده جه نگان و به رهنگاری نه و گوندا نه ده بوونه وه كه خانوه كانیان له زنج بوو (نه و خانووانه ی له قاميش دروست ده كرين) و نه يانده زانی كه چو ن هيرش بكه نه سه ر قه لايه ك كه شو ره به كي به رز و نه ستوور و ده روا زيه كي قامی هه بيت.

كاهينه كان و لايه نگره كانی تری په رستگا، له سه ره وه كو له رم (نه يزه ی كورت) یان بو رهش پيسته كان ده هاو يشت، یان تيریان له سه ربازه كان ده گرت و كو مه ليك له و رهش پيستانه له به رده م ديواره كه دا كوژران.

له به رنه وهی كو مه ليكي زور مندال و ژن و پيا و كوژرابوون و خوینيان زه ویی سوور كر دبوو، ميشيكي زور كو بووه وه و (پييت ناتون) بانگی كرد بخوورم بو

بهین و میتسه‌کان دووریکه‌نه‌وه. له‌دوای ئه‌وه‌ی که بخووره‌که‌یان سووتاند
 فه‌مانده‌ی تازه به ئه‌فسه‌ره‌کانی وت: ده‌ترسم فی‌عه‌ون زۆر لی‌مان تووره‌بیت،
 چونکه به‌ئیه‌ی وتبوو بتی ئاموون سه‌رنگون بکه‌ن و ده‌ست له‌ خوین رشتن
 بپاریزن و ئیه‌ به‌ پی‌چه‌وانه‌ی فه‌رمانه‌که‌ی ئه‌و کارت‌ان کرد، واته‌ خوینی
 خه‌لکیتان رشت به‌بێ ئه‌وه‌ی په‌یکه‌ری ئه‌و خواجه نه‌فره‌تییه له‌ناو به‌ن.

به‌لام ئه‌مه‌ی که روویداوه چاره‌سه‌ری نییه‌و من ته‌نها ده‌توانم هه‌ول بده‌م
 تووره‌یی فی‌عه‌ون ئیه‌ نه‌گریته‌وه‌و ئیستا ده‌چمه‌ لای و له‌وانه‌یه سه‌رئیک له
 مائی خوشم بده‌م و بزائم که ئایا پشیله‌ میتیه‌که‌م زاوه یان نا و ئیه‌ له‌به‌رئه‌وه‌ی
 من لی‌ره‌نیم خواردن و خواردنه‌وه بده‌نه سه‌ربازه ره‌ش پی‌سته‌کان و پیتی‌ان بلین
 خوین ماندوو نه‌که‌ن، چونکه هه‌ول دانیان بێ سووده‌و ئیمه‌ بۆ زال بوون به‌سه‌ر
 ئه‌م په‌رستگه‌یه که ئیستا وه‌ک قه‌لایه‌کی لی هاتووئه‌ ناماده‌ییمان نییه‌و هه‌ر
 چهنده هه‌ول بده‌ین ئه‌م قه‌لایه‌ داگیر بکه‌ین کاره‌که‌مان بێ ئاکام ده‌بیت. به‌لام
 من له‌م رووه‌وه بێ تاوانم چونکه فی‌عه‌ون به‌ منی نه‌گوتووئه‌ ئه‌م قه‌لایه‌ ده‌وره
 بده‌و داگیری بکه‌و من که‌ره‌سته ئامرازی داگیرکردنی قه‌لام له‌گه‌ل خو‌مدا
 نه‌هیناوه‌ته ئیه‌.

له‌و روژه‌دا چیی تر رووداوی شایانی باس رووی نه‌دا و ئه‌فسه‌ره‌کان
 فه‌رمانیان به‌سه‌ربازه قوله‌ره‌شه‌کان و سه‌ربازانی شه‌ردن (لی‌بیای ئیستا-
 وه‌رگێر)دا که له‌ ژێر دیواره‌کان نه‌میتن و خوین له‌ لاشه‌کان دوور بخه‌نه‌وه که له
 ژێر خو‌ری گه‌رمی هاوینی **ته‌به‌س**-دا به‌ خێرای ده‌ئاوسان.

له‌و روژه‌دا خه‌لکی بۆ یه‌که‌مین جار بینییان که قوله‌ره‌شه‌کان و ته‌یره
 لاشه‌خوره‌کان له‌ بیابانه‌کان و کیه‌وه‌کانی نزیک (**ته‌به‌س**) هه‌وه هێرشیان هینا
 بوئه‌وه‌ی ته‌رمی کوژراوه‌کان بخۆن. له‌ کاتی‌کدا که تا ئه‌و روژه که‌س به‌بیری
 نه‌ده‌هات هێرشه‌ی ئه‌م جو‌ره‌ بالنده‌نه‌ی له‌ **ته‌به‌س** بینی بیت. له‌ پاش ئه‌وه‌ی
 سه‌ربازه‌کان له‌ دیواری په‌رستگه‌که‌وه دوورکه‌وته‌نه‌وه ئه‌و گالیسکانه‌ی ئازوو‌قه‌یان

پێ بوو خواردن و خواردنه‌وه‌یان به‌سه‌ر سه‌ربازه‌کاندا دابه‌ش ده‌کرد.

سه‌ربازه‌کانی شه‌ردن که‌له ره‌شه‌کان زیره‌کتر بوون له‌ جیاتی ئه‌وه‌ی له‌ ژێر
 خوره‌که‌دا بوه‌ستن خانوه‌کانی ده‌وربه‌ری په‌رستگایان داگیرکرد که هه‌ی
 ده‌وله‌مه‌نده‌کان بوون و له‌ سارداو (ژێرزه‌مین)ی خانوه‌کان په‌لاماری کووپه‌کانی
 خواردنه‌وه‌یان داو ره‌ش پی‌سته‌کان ماوه‌یه‌ک له‌ ژێر خو‌ردا مانه‌وه‌وه له‌ دوای ئه‌وه‌ی
 زانییان که ده‌توانن خانوه‌کانی ده‌وربه‌ر داگیرکه‌ن و تیایدا به‌سه‌ره‌رن
 ئه‌وانیش ئه‌و خانووانه‌ی که ما‌بووه‌وه بۆ پشوودانی خوین داگیریان کرد.

ئه‌و شه‌وه له‌ **ته‌به‌س** چرا هه‌لنه‌کراو شه‌قام و کۆلانه‌کان و رووباری نیل
 تاریک بوو، به‌لام سه‌ربازه ره‌شه‌کان و شه‌ردنییه‌کان مه‌شخه‌لیان هه‌لکرد و
 په‌لاماری خانوه‌کانیان داو ئه‌وه‌ی هه‌لده‌گیردا به‌تالانیان برد. خه‌لکی له‌ترسی
 ئه‌وان له‌ مال ده‌رچوون و له‌ شه‌قامه‌کاندا بلاوه‌یان ده‌کرد و سه‌ربازه‌کان له‌و
 کاته‌دا ده‌گه‌یشتنه هه‌ر که‌سیک لی‌یان ده‌پرسی، ئایا لایه‌نگری (ئاموون)ی یان
 ئاتوون و ئاشکرایه که هه‌یج که‌سیک نه‌یده‌وێرا بلتیت لایه‌نگری خوای پێشووم و
 هه‌موویان خوین به‌لایه‌نگری ئاتوون ده‌ناساند. به‌لام سه‌ربازه‌کان ده‌یانگوت
 درۆده‌که‌ی و ئیمه‌ ئه‌مرو تۆمان له‌ په‌رستگای (ئاموون) بینی و چهنده ساتی‌کی
 تر سه‌ریان ده‌بری و کراس و هه‌لقه‌ کانزاییه‌که‌یان لی ده‌کرده‌وه.

هه‌موو که‌سیک ده‌بویست له‌ شاری **ته‌به‌س** بچیتته ده‌ره‌وه‌و خو‌ی رزگار
 بکات، به‌لام نه‌یانده‌توانی، چونکه سه‌ربازه‌کان هه‌موو رینگا‌کانی چوونه ده‌ره‌وه‌ی
 شاریان گرتبوو و پێش رووباریشیان به‌که‌شیتی جه‌نگی داخستبوو و ده‌یانگوت
 فی‌عه‌ون وتووێه‌تی رینگا له‌ چوونه ده‌ره‌وه‌ی خه‌لکی بگرن بوئه‌وه‌ی کاهینه‌کان و
 لایه‌نگره‌کانی (ئاموون) زی‌ر و پارهی په‌رستگای خواجه نه‌فره‌ت لی کراوه‌که له
 شار نه‌به‌نه‌ده‌ره‌وه‌ که‌له سارداوه‌کانی په‌رستگادا شار‌دبوویانه‌وه.

له‌ روژی دواییه‌وه هه‌وای **ته‌به‌س** به‌هۆی بۆگه‌ن بوونی ئه‌و لاشانه‌ی که
 له‌به‌رده‌م په‌رستگا و له‌ناوه‌ویدا و له‌ شه‌قام و کۆلانه‌کاندا که‌وتبوون پێس بوو و